

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 47/610/11/IV
Zarządu Województwa
Warmińsko – Mazurskiego
z dnia 12 września 2011r.

**Zarząd Województwa
Warmińsko-Mazurskiego**

**WOJEWÓDZKI PROGRAM OCHRONY
ZDROWIA PSYCHICZNEGO
NA LATA 2011 – 2015
WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO**

SPIS TREŚCI

1. Podstawy prawne	4
2. Metoda opracowania i założenia	6
3. Okres wdrażania a zakres opracowanie programu	8
4. Założenia merytoryczne	9
5. Struktura Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego i Program Ochrony Zdrowia Psychicznego w Województwie Warmińsko-Mazurskim	11
6. Cele główne i szczegółowe, zadania i działania	14
6.1. Cel główny 1. Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym	14
6.1.1. Założenia do realizacji Celu głównego 1 Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym	14
6.1.2. Diagnoza sytuacji w obszarze Celu 1 Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym	22
6.1.3. Działania do realizacji Celu 1.1. Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu	32
6.1.4. Działania do realizacji Celu 1.2. Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi	37
6.1.5. Działania do realizacji Celu 1.3. Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego	39
6.1.6. Harmonogram realizacji Celu 1 Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym	40
6.2. Cel główny 2. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym	41
6.2.1. Założenia realizacji Celu szczegółowego 2.1. Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej	41
6.2.2. Diagnoza sytuacji w obszarze Celu szczegółowego 2.1. Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej	46
6.2.3. Wskaźniki zalecane w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego oraz ich poziom w województwie warmińsko-mazurskim	75
6.2.4. Założenia do realizacji Celu szczegółowego 2.2. Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego	89
6.2.5. Diagnoza sytuacji w obszarze Celu szczegółowego 2.2. Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego	90
6.2.6. Działania do realizacji Celu szczegółowego 2.2. Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego	110
6.2.7. Założenia dla realizacji Celu szczegółowego 2.3. ¹ Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi	112
6.2.8. Diagnoza sytuacji w obszarze Celu szczegółowego 2.3. Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi	112

---

¹ na podstawie materiału z konferencji **Perspektywy rozwoju opieki psychiatrycznej w Polsce. Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego, Jacek Wciórka, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Olsztyn 28.05.2007**

6.2.9. Działania do realizacji Celu szczegółowego 2.3. Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi	125
6.2.10. Działania do realizacji Celu 2.4. Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy	127
6.2.11. Harmonogram realizacji Celu 2 Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym	129
7. Realizacja – Zespół Koordynujący, skład i zasady pracy	130
8. Źródła finansowania – założenia do programu	134
8.1. Założenia NPOZP	134
8.2. Sytuacja finansowania leczenia ze środków NFZ	134
8.3. Lista proponowanych źródeł finansowania	137
9. Podsumowanie	138
10. Załączniki	140

1. PODSTAWY PRAWNE

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego opracowano na podstawie następujących aktów prawnych:

- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, Dz.U. 1994, Nr 111, poz. 535, z późniejszymi zmianami.
- Ustawa z dnia 3 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego Dz. U. z 2011 r. Nr 6, poz. 19;
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. W sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, Dz.U. z 2011 Nr 24, poz. 128;
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 kwietnia 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, Dz. U. z 2011 Nr 101, poz. 583;

Ponadto uwzględniono akty prawne regulujące działania specjalistyczne, takie jak:

- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, Dz.U. 1997, Nr 123, poz. 776, z późniejszymi zmianami (tekst jednolity bez zmian wprowadzonych nowelizacją z października 2010 roku).
- Ustawa z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2007 r. W sprawie zakładów aktywności zawodowej, Dz.U. 2007 nr 242 poz. 1776.
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2003 nr 96 poz. 873.) z późniejszymi zmianami.
- Ustawa z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. 2010 nr 28 poz. 146
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2003 r. Nr 122, poz. 1143, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 r. (Dz. U. Nr 94, poz. 651) o spółdzielniach socjalnych i nowelizacja z dnia 7 maja 2009 Dz.U. 91, poz. 742.
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 217, poz. 1837) z późniejszymi zmianami,
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz.U. z 2010 nr 238 poz. 1586).

Uregulowania europejskie:

- Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 lutego 2009 r. W sprawie gospodarki społecznej (2008/2250(INI))
- Zielona Księga. Poprawa zdrowia psychicznego ludności. Strategia zdrowia psychicznego dla Unii Europejskiej. Bruksela, 14.10.2005 r.

- Deklaracja o Ochronie Zdrowia Psychicznego dla Europy oraz z Planem Działań na rzecz Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Europy – Europejska Konferencja Ministerialna Światowej Organizacji Zdrowia, 12-15.01.2005 r.

Programy realizowane przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, powiązane z realizacją Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2011-2015:

- Wojewódzki program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na lata 2008-2011
- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2009- 2012
- Wojewódzki program na rzecz osób starszych *Pogodna i bezpieczna jesień życia na Warmii i Mazurach*, przyjęty do realizacji przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego Uchwałą Nr ½/09/III z dnia 6 stycznia 2009r.
- Program współpracy Samorządu województwa warmińsko-mazurskiego organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2012
- Wojewódzki program na rzecz wyrównywania szans i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych na lata 2008-2011, przyjęty uchwałą Nr XIV/281/07 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 grudnia 2007r. Aktualnie trwają prace nad opracowaniem kolejnego programu na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2012-2015.
- Wojewódzki Program Promocji i Ochrony Zdrowia na lata 2007 – 2013.

2. METODA OPRACOWANIA I ZAŁOŻENIA

W celu opracowania Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego powołano Zespół do opracowania Wojewódzkiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011-2015, Uchwałą Nr 25/319/11/IV Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 22 kwietnia 2011 r. W składzie:

L.p.	Nazwisko i imię	Instytucja/stanowisko
1.	Wasiński Ryszard – przewodniczący Zespołu do opracowania Wojewódzkiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego Departament Zdrowia
2.	Brodiuk Włodzimierz	Przedstawiciel Konwentu Powiatów Województwa Warmińsko-Mazurskiego
3.	Bronakowska Elżbieta	Konwent Ośrodków Pomocy Społecznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego
4.	Burakiewicz Leokadia	Konsultant Wojewódzki w dziedzinie Psychiatrii Dzieci i Młodzieży
5.	Chybiński Wojciech	Przedstawiciel Samodzielnego Publicznego Szpitala Psychiatrycznego ZOZ we Fromborku
6.	Cieśluk Sylwia	Przedstawiciel Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego
7.	Doliński Jacek	Przedstawiciel Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie
8.	Gadecka Wioletta	Przedstawiciel Rady Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego
9.	Jabłonka-Kastrau Joanna	Przedstawiciel Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego
10.	Jabłońska Bernadeta	Specjalista terapii psychoseksualnej, biegły sądowy w zakresie przestępstw seksualnych
11.	Kadyłak Maria	Przedstawiciel Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego
12.	Lisowska Renata	Przedstawiciel Szpitala Psychiatrycznego Samodzielnego Publicznego ZOZ w Węgorzewie
13.	Lasowa Agnieszka	Przedstawiciel Związku Gmin Warmińsko-Mazurskich
14.	Milewska-Gidzgiej Teresa	Konsultant Wojewódzki w dziedzinie Psychologii Klinicznej
15.	Nadziejko Marian	Przedstawiciel Federacji Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego
16.	Połubiński Włodzimierz Zbigniew	Konsultant Wojewódzki w dziedzinie Psychiatrii

L.p.	Nazwisko i imię	Instytucja/stanowisko
17.	Przybysz Wiesława	Przedstawiciel Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego
18.	Sęk Andrzej	Przedstawiciel Wojewódzkiego Zespołu Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie
19.	Sieheń-Kopyść Elżbieta	Przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie
20.	Sokolnicka Jadwiga	Przedstawiciel Narodowego Funduszu Zdrowia Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Wojewódzkiego
21.	Szafryna-Żęgota Krystyna	Przedstawiciel Konwentu Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie Województwa Warmińsko-Mazurskiego
22.	Tatarek Michał	Przedstawiciel Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego
23.	Założynski Paweł	Przedstawiciel Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie
24.	Zygnerska Halina	Przedstawiciel Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego
25.	Żbikowska Joanna	Przedstawiciel Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty

Program opracowano przy zastosowaniu następujących metod pracy:

1. warsztaty z wykorzystaniem pracy plenarnej, pracy w podzespołach, pracy indywidualnej, dyskusji sterowanych, prezentacji;
2. spotkania robocze z poszczególnymi osobami wchodzących w skład Zespołu do opracowania POZPwWWM;
3. rozmowy i spotkania z przedstawicielami Ministerstwa Zdrowia, Wydziału Psychiatrii i Patologii Społecznych oraz Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie;
4. spotkania robocze w Departamencie Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego.

Zbieranie danych, ich opracowanie, spotkania Zespołu do opracowania POZP i opracowanie całego dokumentu zrealizowano w ścisłej współpracy z członkami Zespołu do opracowania POZP, pod przewodnictwem przedstawicieli Departamentu Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego: Ryszarda Wasińskiego – Dyrektora i Sylwii Cieśluk - Kierownika Biura Polityki Zdrowotnej. Prace prowadziła i koordynowała moderator – Nela Chojnowska-Ochnik, konsultant TCTeam Szkolenia i Doradztwo.

W opracowaniu zastosowano schematy, tabele, wykresy i mapki, stanowiące materiał poglądowy opracowany dla osób mających podejmować decyzje na szczeblu województwa i ponadpowiatowym. Za opracowanie bardziej szczegółowe odpowiadają Powiaty i Gminy w lokalnych programach ochrony zdrowia psychicznego, do których opracowania zobowiązane są przez NPOZP.

3. OKRES WDRAŻANIA A ZAKRES OPRACOWANIA PROGRAMU

Dla programu przyjęto perspektywę lat 2011 – 2015 zgodnie z okresem wdrażania przyjętym w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Wg Ministerstwa Zdrowia wdrożenie wszystkich założeń zawartych w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego zająć może 10-15 lat. Stąd niniejszy program zakłada pierwszy etap dochodzenia do wymogów zawartych w NPOZP.

Program Wojewódzki obejmuje dla poszczególnych obszarów tematycznych:

1. uwarunkowania opracowania szczegółowych wytycznych do części celów i zadań; wynika to z tego, że zgodnie z NPOZP założeniem jest głównie restrukturyzacja części działających podmiotów, rozwinięcie sieci nowych oraz utworzenie między nimi ścisłych powiązań tak, aby mieszkańcy i ich rodziny mogli uzyskać kompleksową pomoc na każdym etapie swojej sytuacji zdrowotnej; w przypadku podmiotów leczniczych, zajmujących się opieką stacjonarną i ambulatoryjną, takie przedsięwzięcie wymaga: analiz i opracowań organizacyjnych i finansowych; jest to pracochłonne i czasochłonne; w wielu przypadkach konieczne jest finansowanie zewnętrzne – budżety własne samorządu i innych podmiotów nie są wystarczające do realizacji takich działań, a w budżecie Państwa nie przewidziano środków na zmiany strukturalne, a jedynie na zakontraktowanie usług przez NFZ; ten zakres programu został rozłożony na lata i wspomniane analizy i opracowania z wytycznymi do wdrożenia będą robione sukcesywnie;
2. diagnozę sytuacji w województwie; ponadto podano zakres danych, o które diagnoza powinna zostać poszerzona z uwagi na potrzebę powiązania działań różnych podmiotów w sferze wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym podmiotów: polityki i pomocy społecznej, instytucji rynku pracy i innych; w najbliższych latach należy wyodrębnić (w miarę możliwości) w zbieranych danych kategorie związane z osobami z zaburzeniami psychicznymi; dotychczas dane te były agregowane z danymi dla innych beneficjentów wsparcia; strukturę zbierania niektórych danych (np. Warmińsko-Mazurskiego Centrum Zdrowia Psychicznego) warto dostosować do struktury danych w NPOZP; diagnozę rozszerzono o inne dane, stosownie do zakresu poszczególnych celów i zadań;
3. obecnie realizowane działania w zakresie poszczególnych celów szczegółowych oraz kierunki ich rozwoju.

4. ZAŁOŻENIA MERYTORYCZNE

Celami głównymi Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011-2015 są:

1. Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.
2. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Istotą planowanych działań jest zintegrowanie różnych środowisk instytucjonalnych, publicznych i niepublicznych oraz lokalnych społeczności wokół ochrony zdrowia psychicznego. Chodzi o podejście interdyscyplinarne, które powinno być najbardziej intensywne w sferze promocji zdrowia psychicznego, aby zapobiec konieczności kosztownych i trudnych działań leczniczych. Promocja zdrowia powinna w jak największym stopniu angażować społeczność lokalną i pojedyncze osoby, aby uczynić je z jednej strony źródłem informacji o sytuacji zdrowotnej i potrzebach, a drugiej - współautorami pomysłów działań oraz aktywnymi uczestnikami ich realizacji – zgodnie z zasadą partycypacji i społeczeństwa obywatelskiego. Dlatego w programie przewidziano zaangażowanie organizacji pozarządowych i innych podmiotów reprezentujących interesy poszczególnych grup społecznych.

Wg zaleceń dla wdrażania NPOZP, optymalnym rozwiązaniem jest środowiskowy model opieki, który zapewnia:

- ◆ **odpowiedzialność wspólnoty** społecznej określonej terytorialnie (społeczności lokalnej, jej samorządu)
- ◆ pomoc **bliska, równa, dostępna, efektywna, godziwa**
- ◆ **wielostronność** zadań, **zespołowość** działania
- ◆ **trzy przenikające się sieci zadaniowe:**
  - opieka zdrowotna: leczenie i rehabilitacja
  - pomoc społeczna: oparcie społeczne
  - uczestnictwo zawodowe: niezależny byt.

Poniżej znajduje się schemat stanowiący przykład zwartej formy koncepcji promocji i poprawy zdrowia psychicznego, stosowanej w niektórych krajach Unii Europejskiej. Widać w nim powiązanie ze zdrowiem psychicznym takich obszarów jak integracja społeczna, wolność od dyskryminacji i przemocy oraz dostęp do zasobów ekonomicznych. Przedstawia on docelowe grupy populacji oraz katalog działań, które należy uwzględnić poszczególne zadania. Pokazuje kierunki działań i kategorie podmiotów z nimi związanych, a na końcu podaje rezultaty średnioterminowe oraz korzyści długofalowe.

Tabela 1. Ramy robocze promocji i poprawy zdrowia psychicznego

Kluczowe determinanty społeczne i ekonomiczne zdrowia psychicznego i tematyka działań						
Integracja społeczna <ul style="list-style-type: none"> • Wspierające relacje • Włączenie w działania społeczności i grup • Zaangażowanie obywatelskie 		Wolność od dyskryminacji i przemocy <ul style="list-style-type: none"> • Docenianie różnorodności • Bezpieczeństwo fizyczne • Determinacja i kontrola nad własnym życiem 		Dostęp do zasobów ekonomicznych <ul style="list-style-type: none"> • Praca • Wykształcenie • Mieszkalnictwo • Pieniądże 		
Grupy społeczne i obszary działań						
Grupy populacji <ul style="list-style-type: none"> • Dzieci • Ludzie młodzi – młodzież • Kobiety i mężczyźni • Osoby starsze • Rdzenne społeczności • Społeczności zróżnicowane kulturowo • Społeczności wiejskie 			Działania w zakresie promocji zdrowia <ul style="list-style-type: none"> • Badania, monitoring i ewaluacja sytuacji • Programy partycypacji bezpośredniej • Rozwój organizacyjny (włącznie z rozwojem pracowników) • Wzmacnianie społeczności • Komunikacja i marketing społeczny • Rzecznictwo • Reformy w zakresie prawa i polityki 			
Ustalanie działań						
MIESZKALNICTWO	USŁUGI DLA SPOŁECZNOŚCI	WYKSZTAŁCENIE/EDUKACJA	MIEJSCA PRACY	SPORT & REKREACJA	ZDROWIE	UCZELNIE
TRANSPORT	BIZNES	PODMIOTY PUBLICZNE	SZTUKA	SAMORZĄD LOKALNY	SĄDOWNICTWO	
Rezultaty średnioterminowe						
Indywidualne Projekty i programy ułatwiające: <ul style="list-style-type: none"> • Zaangażowanie w działania społeczności i grup • Dostęp do wspierających relacji • Wzrost poczucia własnej wartości i własnej skuteczności • Dostęp do edukacji i zatrudnienia • Wzrost świadomości w zakresie zdrowia psychicznego 		Instytucjonalne Organizacje i instytucje, które: <ul style="list-style-type: none"> • Są Integrujące, reagujące, bezpieczne, wspierające i zrównoważone • Pracują w partnerstwach międzysektorowych • Wdrażają w swojej pracy podejście bazujące na informacjach pochodzących z rzeczywistych dowodów 		Wspólnotowe Środowiska, które: <ul style="list-style-type: none"> • Są integrujące, reagujące, bezpieczne, wspierające i zrównoważone • Traktują jako wartość zaangażowanie obywatelskie • Są spójne • Wykazują świadomość zagadnień zdrowia psychicznego i dobrego samopoczucia 		Społeczne Społeczeństwo z: <ul style="list-style-type: none"> • Integrującą, zrównoważoną i wspierającą polityką i programami • Silnymi platformami legislacyjnymi dotyczącymi zdrowia psychicznego i dobrego samopoczucia • Właściwą alokacją zasobów • Reagujące i integrujące struktury zarządzania
Korzyści długofalowe						
<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost poczucia przynależności • Poprawa zdrowia psychicznego • Mniej stresu, niepokoju i depresji • Mniej nadużywania substancji psychoaktywnych • Zwiększenie poziomu umiejętności 		<ul style="list-style-type: none"> • Zasoby i działania zintegrowane poprzez instytucje i sektory 		<ul style="list-style-type: none"> • Wspólnoty ceniące różnorodność i aktywne eliminowanie dyskryminacji • Mniej przemocy i przestępstw • Wzrost efektywności działań 		<ul style="list-style-type: none"> • Spadek nierówności społecznych i zdrowotnych • Poprawa jakości życia i długości życia

Źródło: http://www.health.vic.gov.au/healthpromotion/downloads/mental_health_resource.pdf

Tłumaczenie: Nela Chojnowska-Ochnik

5. STRUKTURA NARODOWEGO PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO I PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

Z uwagi na to, że w części celów i zadań użyto innej numeracji, poniżej znajduje się tabela z numeracją NPOZP oraz numeracją zastosowaną w niniejszym programie.

Tabela 2. Numery celów i zadań NPOZP i odpowiadające im cele i zadania w POZP w WWM

Numer celu lub zadania wg NPOZP	Cele i zadania wg Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Województwie Warmińsko-Mazurskim
Cel główny 1	Cel główny 1 Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym
Cel szczegółowy 1.1.	Cel szczegółowy 1.1. Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu
Zadanie 1.1.1.	1.1.1. Ustalenie priorytetów promocji zdrowia psychicznego na obszarze województwa
Zadanie 1.1.2.	1.1.2. Opracowanie z zakresu promocji zdrowia psychicznego w województwie warmińsko-mazurzkim
Zadanie 1.1.3.	1.1.3. Realizacja działań z zakresu promocji zdrowia psychicznego na poziomie wojewódzkim
Cel szczegółowy 1.3.	Cel szczegółowy 1.2. Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi
Zadanie 1.3.1.	1.2.1. Opracowanie programu informacyjno-edukacyjnego sprzyjającego postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałającego dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi
Zadanie 1.3.2.	1.2.2. Realizacja programu informacyjno-edukacyjnego sprzyjającego postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałającego dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi
Cel szczegółowy 1.4.	Cel szczegółowy 1.3. Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego
Zadanie 1.4.1.	1.3.1. Prowadzenie działań (np. kampanie informacyjne, publikacja przewodników) informujących o dostępnej w województwie pomocy w stanach kryzysu psychicznego
Cel główny 2	Cel główny 2 Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym

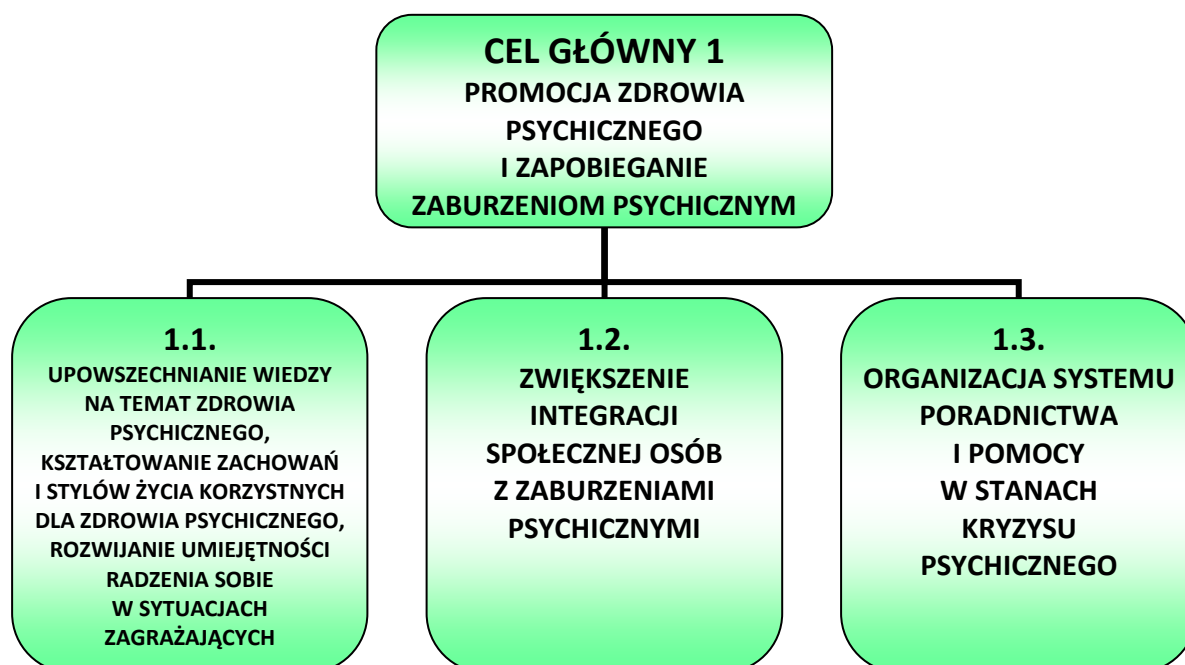
Numer celu lub zadania wg NPOZP	Cele i zadania wg Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Województwie Warmińsko-Mazurskim
Cel szczegółowy 2.1.	Cel szczegółowy 2.1. Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej
Zadanie 2.1.1.	2.1.1. Opracowanie (z uwzględnieniem programów powiatowych) działań na poziomie województwa w zakresie zwiększania dostępności i zmniejszania nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w tym zwłaszcza form niezbędnych do tworzenia centrów zdrowia psychicznego z uwzględnieniem: <ul style="list-style-type: none"> ■ leczenia ambulatoryjnego ■ leczenia w zespołach środowiskowych ■ leczenia w oddziałach dziennych ■ leczenia w oddziałach psychiatrycznych w szpitalach ogólnych, dla dzieci, młodzieży i dorosłych – zgodnie z zalecanym poziomem wskaźników zawartych w załączniku nr 2 do rozporządzenia.
Zadanie 2.1.2.	2.1.2. Realizacja działań z zakresu zwiększania dostępności i zmniejszania nierówności w dostępie do różnych form psychiatrycznej opieki zdrowotnej w województwie
Zadanie 2.1.3.	2.1.3. Uzgodnianie umiejscowienia i obszaru działania sieci centrów zdrowia psychicznego w województwie, z uwzględnieniem ich podległości organizacyjnej (organ założycielski)
Zadanie 2.1.4.	2.1.4. Opracowanie planu stopniowego zmniejszania i przekształcania dużych szpitali psychiatrycznych w placówki wyspecjalizowane, zapewniające profilowane usługi zdrowotne, w tym: rehabilitacyjne, sądowo-psychiatryczne oraz opiekuńczo-lecznicze, z jednoczesnym przenoszeniem zadań podstawowej psychiatrycznej opieki stacjonarnej do oddziałów szpitali ogólnych
Zadanie 2.1.5.	2.1.5. Wdrażanie planu stopniowego zmniejszania i przekształcania dużych szpitali psychiatrycznych w placówki wyspecjalizowane, zapewniające profilowane usługi zdrowotne, w tym: rehabilitacyjne, sądowo-psychiatryczne oraz opiekuńczo-lecznicze, z jednoczesnym przenoszeniem zadań podstawowej psychiatrycznej opieki stacjonarnej do oddziałów szpitali ogólnych
Cel szczegółowy 2.2.	Cel szczegółowy 2.2. Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego
Zadanie 2.2.1.	2.2.1. Opracowanie działań wojewódzkich w zakresie poszerzenia, zróżnicowania i unowocześnienia pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej
Zadanie 2.2.2.	2.2.2. Realizacja działań w zakresie poszerzenia, zróżnicowania i unowocześnienia pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej
Zadanie 2.2.3.	2.2.3. Wspieranie finansowania samopomocowych projektów organizacji pozarządowych służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób

Numer celu lub zadania wg NPOZP	Cele i zadania wg Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Województwie Warmińsko-Mazurskim
	z zaburzeniami psychicznymi
Zadanie 2.2.4.	2.2.4. Współpraca z pozarządowymi organizacjami samopomocowymi realizującymi zróżnicowane formy oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które wymagają działania ciągłego
Cel szczegółowy 2.3.	Cel szczegółowy 2.3. Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi
Zadanie 2.3.1.	2.3.1. Opracowanie działań wojewódzkich w zakresie rozwoju zróżnicowanych form wspieranego zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi
Zadanie 2.3.2.	2.3.2. Realizacja działań wojewódzkich w zakresie rozwoju zróżnicowanych form wspieranego zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi
Zadanie 2.3.3.	2.3.3. Zwiększenie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób z zaburzeniami psychicznymi
Zadanie 2.3.4.	2.3.4. Prowadzenie kampanii szkoleniowo-informacyjnej adresowanej do pracodawców, promującej zatrudnienie osób z zaburzeniami psychicznymi
Cel szczegółowy 2.4.	Cel szczegółowy 2.4. Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy
Zadanie 2.4.1.	2.4.1. Powołanie wojewódzkiego zespołu koordynującego realizację Programu z zadaniami
Zadanie 2.4.2.	2.4.2. Opracowanie Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Województwie Warmińsko-Mazurskim, uwzględniającego w szczególności harmonogram realizacji działań: 1.1.3, 1.2.2, 1.3.1, 2.1.2, 2.1.5, 2.2.2, 2.3.2, 2.3.3 i 2.3.4.
Zadanie 2.4.3.	2.4.3. Realizacja, koordynowanie i monitorowanie Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Województwie Warmińsko-Mazurskim
Zadanie 2.4.4.	2.4.4. Przygotowanie aktualizowanego corocznie przewodnika informującego o dostępnych formach opieki zdrowotnej i pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi

6. CELE GŁÓWNE I SZCZEGÓŁOWE, ZADANIA I DZIAŁANIA

6.1. Cel główny 1. Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Rys. 1. Cel główny 1 i cele szczegółowe.

6.1.1. Założenia do realizacji Celu głównego 1 Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym

6.1.1.1. Wytyczne wg „Polityki dla Europy”

Poniżej przedstawiono założenia dla krajów Unii Europejskiej zawarte w publikacji „**Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym. Polityka dla Europy**”² (str. 8).

„Na zapobieganie zaburzeniom psychicznym i promowanie zdrowia psychicznego przeznaczają się bardzo niewielkie środki, mimo możliwości zysków zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych dla społeczeństwa. Aby podjąć walkę z problemem złego stanu zdrowia psychicznego w krajach europejskich konieczne jest założenie, że działanie w tym zakresie jest sprawą zdrowia publicznego, i oprócz opieki zdrowotnej i rehabilitacji powinno obejmować oraz uznać za priorytetowe zarówno promocję zdrowia, jak i profilaktykę zaburzeń, zwłaszcza w nowych krajach członkowskich, gdzie rozpowszechnienie zaburzeń psychicznych jest wyższe. Zgodnie z postanowieniem Rady Europy z 18 listopada 1999 w sprawie promocji zdrowia psychicznego, a także, aby wesprzeć wnioski ministerialnej

² Publikacja znajduje się na stronie http://www.gencat.cat/salut/imhpa/Du32/pdf/polish_policy_book.pdf

konferencji WHO poświęconej zdrowiu psychicznemu, w kraje członkowskie powinny położyć większy nacisk na promocję zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym w swojej polityce zdrowotnej. We wszystkich krajach powinno się opracować wszechstronne plany działania w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia psychicznego. Środki przeznaczane na zdrowie psychiczne powinny być proporcjonalne do obciążenia problemami zdrowia psychicznego. Środki te powinny być rozdzielane między profilaktykę i promocję, aby wspomagać wdrażanie w praktyce, badania naukowe, infrastrukturę oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych”.

Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym – Polityka dla Europy (str. 17), wskazuje obszary i zasady działania.

Dziesięć obszarów działania

1. Wspieranie rodzicielstwa i pierwszych lat życia
2. Promowanie zdrowia psychicznego w szkołach
3. Promocja zdrowia psychicznego w miejscu pracy
4. Wspieranie zdrowego psychicznie starzenia się
5. Zajmowanie się grupami zagrożonymi zaburzeniami psychicznymi
6. Zapobieganie depresji i samobójstwom
7. Zapobieganie przemocy i szkodliwemu używaniu substancji psychoaktywnych
8. Zaangażowanie podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej
9. Zmniejszenie upośledzenia społecznego i zapobieganie stygmatyzacji
10. Nawiązanie współpracy z innymi sektorami

Pięć wspólnych zasad

1. Pogłębianie wiedzy o zdrowiu psychicznym
2. Wspieranie efektywnego wdrażania
3. Rozwijanie kompetencji i szkolenie pracowników
4. Włączanie do działania różnych podmiotów
5. Ewaluacja wpływu polityki i programu

Powyższe obszary i zasady powinny zostać przetransponowane na poziom województwa.

6.1.1.2. Promocja zdrowia /profilaktyka³ wg Ministerstwa Zdrowia

Głównym priorytetem w polityce europejskiej dotyczącej promocji zdrowia psychicznego jest opracowanie w każdym kraju członkowskim UE Planu Działania obejmującego profilaktykę i promocję zdrowia psychicznego oraz uwzględniającego potrzeby danego państwa (Jané-Llopis, Anderson, 2005).⁴ Praktyczną realizacją tego postulatu jest Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego. Program ten koresponduje z treścią celu strategicznego nr 4 Narodowego Programu Zdrowia na lata 2007-2015. Efektem realizacji celu nr 4 („Zapobieganie zaburzeniom psychicznym przez działania prewencyjno-promocyjne”)

---

³ Fragment materiału „Priorytety promocji zdrowia psychicznego w ochronie zdrowia” Ministerstwo Zdrowia, Warszawa 2011

⁴ Jané-Llopis, E.&Anderson, P. (2005). Mental Health Promotion and Mental Disorder Prevention. A policy for Europe. Nijmegen: Radboud University Nijmegen.

miałoby być zmniejszenie występowania zaburzeń psychicznych w latach objętych programem, zmniejszenie liczby osób z dyskomfortem psychicznym (czyli np. z objawami lękowymi czy depresyjnymi), promowanie zdrowia psychicznego poprzez udostępnianie wiedzy i umiejętności, zwiększenie zarówno liczby programów promujących zdrowie psychiczne, jak i placówek pomagających osobom narażonym na zaburzenia zdrowia psychicznego oraz poprawa jakości życia osób z zaburzeniami zdrowia psychicznego.

Cele sformułowane w przytaczanych poniżej dokumentach koncentrują się na dwóch ogólnych zagadnieniach: przeciwdziałaniu pojawieniu się ewentualnych zaburzeń zdrowia psychicznego u osób zdrowych oraz poprawie jakości życia i systemu opieki nad osobami już chorującymi.

Promocja zdrowia w tzw. Karcie Ottawskiej z 1986 r. została określona jako *proces umożliwiający każdemu człowiekowi zwiększenie oddziaływania na własne zdrowie w sensie jego poprawy i utrzymania*⁵. Jednym z ważnych zadań podejmowanych w obszarze promocji zdrowia jest rozwijanie takich umiejętności jednostki, które będą służyć jej zdrowiu. Przykładem takich umiejętności jest wykorzystywanie własnych zasobów psychospołecznych lub też radzenie sobie z niekorzystnymi sytuacjami życiowymi.

Obok wykorzystania zasobów jednostki i jej kapitału społecznego należy stwarzać warunki społeczne, przestrzenne i organizacyjne, które zapewniłyby optymalny dobrostan psychiczny w miejscu zamieszkania, nauki, pracy i wypoczynku. Promocja zdrowia nie powinna ograniczać się do działań edukacyjno-promocyjnych. Istnieje pilna konieczność uwzględniania tych zagadnień nie tylko w polityce zdrowotnej i społecznej ale także w polityce ekonomicznej; przy podejmowaniu decyzji gospodarczych, organizacyjnych. Promocja zdrowia, w tym promocja zdrowia psychicznego, powinna być obecna we wszystkich politykach i strategiach rozwoju kraju, na szczeblu centralnym, lokalnym, w szkołach, uczelniach, zakładach pracy, administracji.

Działania promujące zdrowie często współwystępują z działaniami o charakterze prewencji psychologicznej czyli profilaktyką. Działanie prewencyjne i promujące zdrowie mogą mieć podobny charakter, ponieważ odwołują się do posiadanych przez jednostkę zasobów i sposobu ich wykorzystywania w różnych okolicznościach życia. Oba typy działań różni zakres stosowania (wobec grup ryzyka lub całości populacji) oraz Cel końcowy (zachowanie zdrowia lub rozwijanie zdrowia). Nie tak łatwo jest jednak odróżnić Cel oddziaływań, czy jest on istotnie nastawiony tylko na utrzymywanie zdrowia, czy też na jego rozwijanie. Podobnie - objęcie oddziaływaniami całej populacji oznacza też docieranie do grup ryzyka. Można więc sądzić, że współcześnie realizowane programy promocji lub profilaktyki często są podobnym, uzupełniającym się procesem interwencji w zdrowie jednostki. W obszarze promocji zdrowia dużą wagę przywiązuje się do zagadnień zdrowia psychicznego i to nie tylko w kontekście zapobiegania zaburzeniom psychicznym, ale również utrzymywania pozytywnego zdrowia psychicznego.

Według definicji WHO *zdrowie psychiczne* jest stanem dobrego samopoczucia, w którym człowiek wykorzystuje swoje zdolności, radzi sobie ze stresem w codziennym życiu, wydajnie i owocnie pracuje oraz jest w stanie wnieść wkład w życie danej wspólnoty. Można je ujmować poprzez dwa wymiary:

1. pozytywne zdrowie psychiczne – to dobrostan jednostki i takie zasoby, które umożliwiają radzenie sobie z trudnościami i unikanie załamania stanu zdrowia. Przykładowe zmienne charakteryzujące ten wymiar: wysoka samoocena, poczucie

---

⁵ Hesen, I., Sęk, H. (2007). Psychologia zdrowia. Warszawa: PWN

panowania nad sytuacją (*mastery*), optymizm, poczucie koherencji, poczucie skuteczności, odporność (*hardiness*).

2. negatywne zdrowie psychiczne – wiąże się z objawami negatywnymi określanymi jako psychologiczny dystres i występowaniem zaburzeń psychicznych (klasyfikowanych według ICD-10 lub DSM-IV).

Pozytywne zdrowie psychiczne oznacza m.in. rozwijanie swoich mocnych stron, czyli takich kompetencji, które umożliwiają konfrontację i harmonijne przechodzenie przez niepowodzenia, trudności i zagrożenia. Jest nieodłączną częścią ogólnego zdrowia jednostki, odzwierciedla równowagę między jednostką i środowiskiem.⁶

Promocja – to edukacja i rozbudowa potencjałów, zasobów, rezerw posiadanych przez jednostki. Koncentracja na rozwijaniu potencjałów zdrowia, czyli tych czynników i umiejętności, które wspierają rozwój i zdrowie jednostki, jest zgodna z bardziej współczesnymi poglądami dotyczącymi salutogenetycznego podejścia do zagadnień zdrowia, w którym szczególną uwagę zwraca się na proces podtrzymywania zdrowia. *Zapobieganie zaburzeniom psychicznym* – to opieka nad osobami z zaburzeniami psychicznymi, jak również ochrona osób narażonych na pogorszenie zdrowia psychicznego: np. młodzieży, osób starszych, bezrobotnych, osób doznających przemocy, określonych grup zawodowych (wojsko, policja, służba zdrowia).

Celem podejmowanych działań⁷ jest polepszenie dobrostanu ludzi i ich funkcjonowania poprzez lepsze wykorzystanie ich sił i zasobów intelektualnych, poprzez wzmocnienie ich odporności psychicznej i zwiększenie ochronnej roli czynników zewnętrznych. Proponowane zadania, które pozwolą zrealizować te cele, to:

1. uwzględnianie kwestii zdrowia psychicznego w planach rozwoju społeczno-gospodarczego kraju,
2. opracowanie programów promocji i ochrony zdrowia psychicznego w gminach, szkołach, uczelniach, zakładach pracy, wspólnotach mieszkaniowych i osiedlach,
3. upowszechnianie wiedzy na temat zdrowego stylu życia, właściwości sprzyjających zachowaniu zdrowia psychicznego (np. optymizm, poczucie własnej skuteczności, rozpoznawanie uczuć przeżywanych przez inne osoby) – cykliczne audycje w mediach publicznych, serie publikacji w tygodnikach, własna seria mini poradników przygotowanych przez specjalistów podających informacje w przystępny sposób (np. opowiadania, komiksy),
4. upowszechnianie wiedzy na temat często występujących zaburzeń psychicznych, co do których informacje są fragmentaryczne lub obciążone stereotypami i mitami (np. depresja, schizofrenia, uzależnienia od środków psychoaktywnych) – masowe kampanie informacyjne i edukacyjne, wizerunek osób publicznych ujawniających walkę z chorobą (przykładem jest coming-out osób publicznych uzależnionych od alkoholu),
5. wprowadzanie elementów promocji zdrowia psychicznego do zadań statutowych szkoły:
  - a) realizacja programów profilaktycznych,
  - b) wcześniejsze rozpoznawanie problemów ze zdrowiem psychicznym u dzieci

---

⁶ Powyżej cytowane definicje zdrowia pochodzą z dokumentów Komisji Europejskiej: *The State of Mental Health in the European Union, 2004*; *European Community Health Indicator, 2002*.

⁷ Deklaracja o Ochronie Zdrowia Psychicznego dla Europy oraz z Planem Działań na rzecz Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Europy – Europejska Konferencja Ministerialna Światowej Organizacji Zdrowia, 12-15.01.2005 r. Wyd. Rada ds. Promocji Zdrowia Psychicznego, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa, 2005

i młodzieży np. wzmacnianie ochronnej roli środowiska rówieśniczego (nauka odczytywania u kolegi/koleżanki emocji, przeżyć zapowiadających pojawianie się problemów psychologicznych).

6. stworzenie Banku Programów Wspierania Zdrowia Psychicznego, który umożliwiłby zainteresowanym specjalistom i ośrodkom praktyczną realizację zadań związanych z ochroną i promocją zdrowia psychicznego. Bank taki mógłby pozyskiwać, adaptować programy funkcjonujące w innych krajach, jak również upowszechniać programy istniejące w obiegu, organizować konkursy na stworzenie atrakcyjnych programów promocyjnych. Brakuje systematycznych programów promocji zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży lub dla grup podwyższonego ryzyka: osób w podeszłym wieku, osób bezrobotnych, rodzin, osób doświadczających reakcji kryzysowych. Takie programy mogłoby przygotowywać np. Krajowe Biuro Ochrony Zdrowia Psychicznego,
7. wprowadzenie tematyki promocji zdrowia psychicznego do mediów elektronicznych (Internet). Odpowiednie strony WWW mogłyby zamieszczać materiały dotyczące zagrożeń zdrowia psychicznego lub poprawy funkcjonowania psychologicznego w trudnych sytuacjach. Istnieją już w Internecie strony oferujące informacje z różnych obszarów psychologii (w tym – problematyki zdrowia psychicznego), gdzie również zamieszczane są porady psychologiczne dla osób poszukujących pomocy drogą elektroniczną np. www.psychiatria.pl, www.przyjaciele.org., <http://psychotekst.com>, www.survivors.pl, www.psychologia.edu.pl. W 1997 r. powstało Międzynarodowe Stowarzyszenie Zdrowia Psychicznego w Sieci <http://www.ismho.org>, które publikuje materiały związane z udzielaniem pomocy psychologicznej przez Internet,
8. otworzenie „szybkiej” ścieżki dostępu do poradnictwa psychologicznego np. poprzez skojarzenie poradni internetowej z realnie istniejącymi placówkami oferującymi pomoc i poradnictwo psychologiczne,
9. współpraca w zakresie badań naukowych i upowszechnienia wiedzy na temat zdrowia psychicznego między krajami Unii Europejskiej wymagałaby przygotowania zestawu wskaźników zdrowia psychicznego do badania populacji ogólnej, uwzględniającego zalecenia UE. Projekt ECHI (European Community Health Indicator) określa strukturę przyszłego Systemu Monitorowania i Wymiany Wskaźników Zdrowia (HIEMS - Health Indicators Exchange and Monitoring System). Miary zdrowia psychicznego stosowane w polskich kwestionariuszach i sondażach społecznych nie różnią się w zasadniczy sposób od proponowanych wskaźników europejskich. Bazą informacji do opisu tzw. *negatywnego zdrowia psychicznego* są istniejące w Polsce dane epidemiologiczne publikowane w Rocznikach statystycznych opracowywanych w Zakładzie Organizacji Ochrony Zdrowia Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie,
10. przeprowadzanie stałej oceny samopoczucia psychicznego społeczeństwa poprzez:
  - 1) dalsze badanie epidemiologii zaburzeń psychicznych i dostępności różnych form opieki psychiatrycznej, zwłaszcza w świetle narastających wskaźników rozpowszechnienia i zapadalności na zaburzenia psychiczne,
  - 2) ocenę stanu zdrowia psychicznego populacji ogólnej (badania przekrojowe z powtarzaniem pomiarem co 2-3 lata) oraz wybranych grup ludności (grupy ryzyka - np. młodzież, osoby starsze),

- 3) sondaże społeczne oceniające:
  - a) stosunek wobec osób z problemami i zaburzeniami psychicznymi,
  - b) postawy wobec problematyki zdrowia psychicznego.

6.1.1.3. Podstawowe definicje

Promocja zdrowia wg. Karty Ottawskiej (1986r.)

- to proces umożliwiający ludziom zwiększenie wpływu na swoje zdrowie dla jego poprawy lub utrzymywania (*Karta Ottawska 1986*)
- zespół działań, których celem jest podnoszenie świadomości zdrowia, kształtowanie i utrwalanie zachowań potrzebnych dla rozwoju i utrzymania zdrowia jednostki.

Obszary działania:

1. Budowanie prozdrowotnej polityki państwa
2. Tworzenie środowisk sprzyjających zdrowiu
3. Wzmacnianie działań społeczeństwa na rzecz zdrowia
4. Rozwijanie indywidualnych umiejętności służących zdrowiu
5. Reorientacja służby zdrowia

Promocja zdrowia może być postrzegana jako zaplanowana kombinacja działań edukacyjnych i regulujących, podejmowanych w celu promowania zdrowia (Greek, Reuter, 1991). Działania regulujące to działania nastawione na tworzenie polityki zdrowia i zasobów, które sprzyjają zdrowiu.

Działania promocji zdrowia mogą być ukierunkowane na trzy różne poziomy:

- mikro – indywidualny
- mezo – społeczny
- makro – kulturowy.

Promocją zdrowia zajmują się edukatorzy itd. edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia.

Oświata zdrowotna

Nastawiona jest na wywołanie takich zmian w zachowaniu człowieka, grup osób i większych populacji, które prowadzą od zachowań uznawanych za szkodliwe dla zdrowia do zachowań, które sprzyjają zdrowiu obecnie i w przyszłości (Simonds, 1979).

Zadaniem oświaty zdrowotnej jest intelektualne i emocjonalne wyposażenie ludzi, umożliwiające podejmowanie prozdrowotnych, rozsądnych decyzji w sprawach, które mają wpływ na ich zdrowie, bezpieczeństwo i dobrobyt (Hochbaum, 1971).

Oświatę zdrowotną należy widzieć, jako jedno z narzędzi promocji zdrowia.

Prewencja/profilaktyka - zapobieganie chorobom/koncentracja na chorobie (Sheridan i Radmacher, 1998)

1. **pierwotna/właściwa** – zmniejszanie prawdopodobieństwa wystąpienia zaburzeń /zmniejszenia wskaźnika zachorowalności/ przez przeciwdziałanie czynnikom ryzyka, zanim spowodują wystąpienie zaburzeń; zmniejszanie ryzyka zachorowań w całej populacji (utrwalanie prawidłowych wzorców zdrowego stylu życia).
2. **wtórna** – ma miejsce wówczas, gdy wykryto wczesne sygnały zaburzeń i dąży się do powstrzymania rozwoju patologii.
3. **trzeciego stopnia** – zapobieganie skutkom przebytej choroby (hospitalizacji), oraz przeciwdziałanie jej nawrotom; w psychiatrii ten typ prewencji zaliczany jest do **rehabilitacji i opieki środowiskowej**.

W zakresie prewencji i profilaktyki niniejszy Cel zawiera działania w obszarze **profilaktyki pierwotnej/właściwej**.

6.1.1.4. Zalecenia na podstawie materiałów z konferencji Perspektywy rozwoju opieki psychiatrycznej w Polsce. Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego, Olsztyn 28.05.2007

Promocja zdrowia psychicznego i zapobiegania jego zaburzeniom powinna oznaczać tworzenie możliwości nabywania wiedzy i umiejętności przydatnych w osiągnięciu dobrego samopoczucie psychicznego i w przezwyciężaniu nieuniknionych kryzysów życiowych bez popadania w bezradność, rezygnację czy nieprzystosowanie – w miejscu nauki lub pracy, w rodzinach, we wspólnotach lokalnych, a także wobec różnych grup wyróżniających się szczególnym ryzykiem powstawania zaburzeń.

6.1.1.5. Zalecenia na podstawie materiałów z ogólnopolskiej konferencji Ministerstwa Zdrowia „NPOZP – WSPÓŁPRACA i KOORDYNACJA” zorganizowanej 7 kwietnia 2011 roku

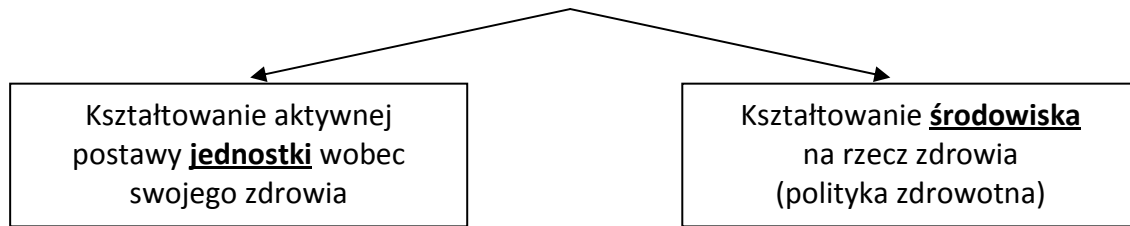
Zakład Psychologii i Promocji Zdrowia Psychicznego, Pracownia Profilaktyki Młodzieżowej „Pro-M”

„Funkcjonalne” kryteria zdrowia psychicznego (Sęk i Ziarko, 2000)

Właściwości, zasoby i procesy, które umożliwiają jednostce:

- zaspokajanie potrzeb,
- realizację zadań rozwojowych,
- nawiązywanie konstruktywnych więzi z innymi,
- radzenie sobie z wymaganiami społecznymi,
- pozytywny stosunek do samego siebie,
- czerpanie radości i satysfakcji z życia.

Promocja zdrowia powinna obejmować dwa kierunki:

Promocja zdrowia psychicznego:
oddziaływania na jednostkę

- Rozwijanie **umiejętności (zdolności)** człowieka, które umożliwiają mu optymalne funkcjonowanie w życiu osobistym, zawodowym i w relacjach z ludźmi (**Brody, 1987**)
- Pomoc w rozwiązywaniu **kryzysów rozwojowych** i przezwyciężaniu **krytycznych wydarzeń życiowych** (odejście partnera, śmierć bliskiej osoby, utrata pracy itd.) (**Sęk, 1991**)

Wczesne rozpoznawanie symptomów zaburzeń zdrowia psychicznego

kształtowanie środowiska

- Kształtowanie polityki państwa (np. obowiązek oceny wpływu na zdrowie psychiczne aktów prawnych)
- Reorganizacja systemu ochrony zdrowia
- Tworzenie warunków dla rozwoju dzieci i młodzieży (np. szkoły promujące zdrowie)
- Tworzenie warunków pracy sprzyjających zdrowiu psychicznemu
- Wspieranie rodziny w sytuacjach kryzysowych
- Przeciwdziałanie stygmatyzacji i odrzucaniu osób chorych psychicznie i ich rodzin

Rekomendacje:

- Zwiększanie wiedzy na temat sposobów dbania o własne zdrowie psychiczne oraz opracowanie zrozumiałego języka dotyczącego promocji zdrowia psychicznego.
- Wypracowanie rozwiązań systemowych dla opracowywania i realizacji programów promocji zdrowia psychicznego.
- Wprowadzenie problematyki pozytywnego zdrowia psychicznego do podstawy programowej kształcenia lekarzy, nauczycieli, psychologów, pracowników socjalnych i innych profesji związanych z niesieniem pomocy.
- Wspieranie „Systemu Rekomendacji i Oceny Programów Profilaktyki i Promocji Zdrowia Psychicznego”.
- Tworzenie modelowych programów promocji zdrowia psychicznego dla różnych grup społecznych.
- Budowanie środowiska specjalistów (praktyków i badaczy).

6.1.2. Diagnoza sytuacji w obszarze Celu 1 Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Wg WHO stan zdrowia psychicznego najlepiej obrazują dane na temat prób samobójczych. Z roku na rok odsetek osób, które popełniają samobójstwo rośnie.

6.1.2.1. Sytuacja w Europie

Tabela 3. Współczynniki samobójstw w kilkunastu krajach europejskich o najwyższych współczynnikach.

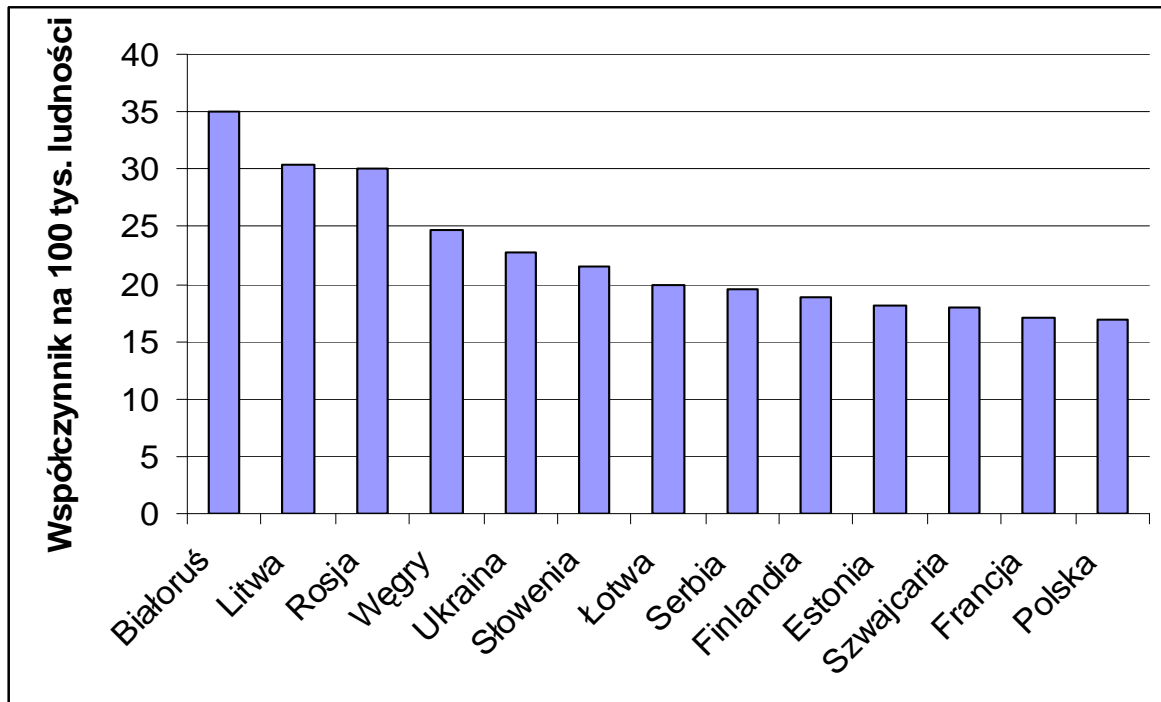
Kraj / rok		Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
		Współczynnik na 100 tys. ludności	Współczynnik na 100 tys. ludności	Współczynnik na 100 tys. ludności
Białoruś	2003	35,1	63,3	10,3
Litwa	2007	30,4	53,9	9,8
Rosja	2006	30,1	53,9	9,5
Węgry	2006	24,7	40,1	10,7
Ukraina	2005	22,8	40,9	7,0
Słowenia	2007	21,5	33,7	9,7
Łotwa	2007	19,9	34,1	7,7
Serbia	2006	19,5	28,4	11,1
Finlandia	2007	18,8	28,9	9,0
Estonia	2008	18,1	30,6	7,3
Szwajcaria	2007	18,0	24,8	11,4
Francja	2006	17,0	25,5	9,0
Polska	2009	16,9	30,0	4,8

Źródło: WHO (Światowa Organizacja Zdrowia)

Wśród krajów europejskich w statystyce samobójstw Polska zajmowała do 2008 roku 13 miejsce, a jeśli chodzi o zgony samobójcze mężczyzn 9 miejsce. Gwałtowny, kilkunastoprocentowy wzrost liczby i współczynników samobójstw w 2009 roku mógł zmienić naszą pozycję na tej liście. W porównawczej analizie danych z tego roku z innymi krajami Europy możemy znaleźć się już w pierwszej dziesiątce zwłaszcza, że w wielu krajach współczynniki samobójstw istotnie maleją.⁸

⁸ na podstawie Informacja na temat samobójstw w Polsce na tle innych krajów europejskich. Opracował dr W.A. Brodniak, ZOOZ, Instytut Psychiatrii i Neurologii. psychiatria.org.pl

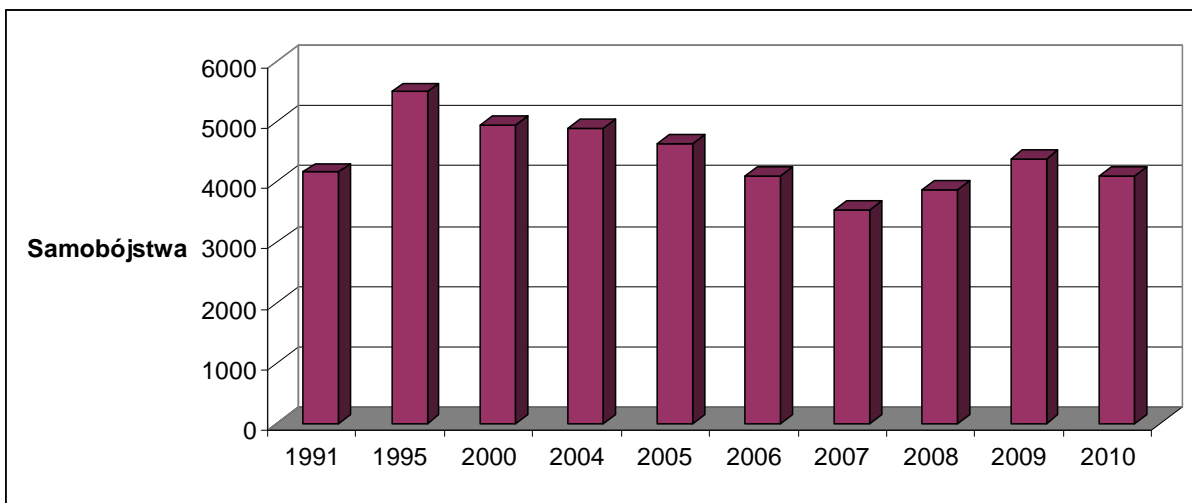
Rys. 2. Współczynniki samobójstw w kilkunastu krajach europejskich o najwyższych współczynnikach.

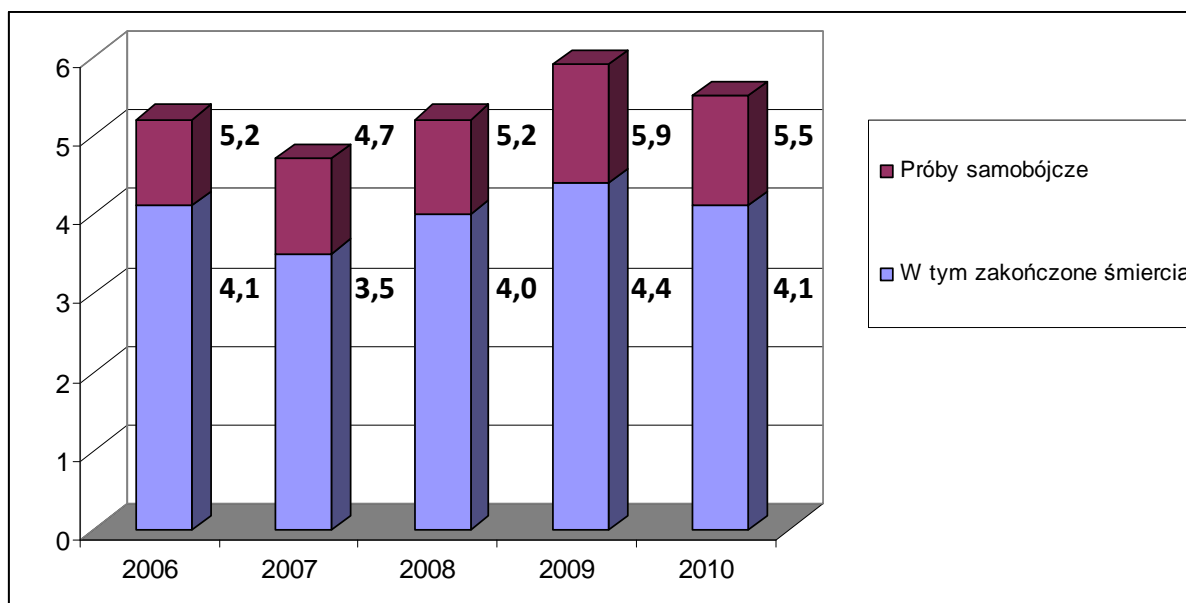
Źródło: Opr. Własne na podstawie danych WHO.

6.1.2.2. Sytuacja w Polsce

Rys. 3. Liczba zamachów samobójczych zakończonych zgonem - Polska (na podstawie danych Komendy Głównej Policji)

Rys. 4. Próby samobójcze w Polsce (w tys.). Dane Komendy Głównej Policji.

6.1.2.3. Województwo warmińsko-mazurskie

Wg danych Wojewódzkiej Komendy Policji w Olsztynie sytuacja w województwie warmińsko-mazurskim wygląda podobnie jak w pozostałych województwach.

Tabela 4. Zamachy samobójcze w woj. warmińsko-mazurskim w latach 2006 – 2010

Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie

Zamachy samobójcze			2006		2007		2008		2009		2010	
			ogółem	zakończone zgonem	ogółem	zakończone zgonem	ogółem	zakończone zgonem	ogółem	zakończone zgonem	ogółem	zakończone zgonem
Ogółem / zakończone zgonem			295	186	306	157	361	178	395	188	373	197
Płeć	Mężczyzna		224	161	229	138	268	147	291	169	289	167
	Kobieta		71	25	77	19	93	31	104	19	84	30
Wiek	14lat i mniej	M	2	2	3	1	2	1	1	0	1	1
		K	2	0	3	0	4	1	3	0	2	1
	15-16	M	4	2	4	1	1	1	7	2	7	3
		K	6	2	5	1	5	1	4	1	4	0
	17-20	M	15	6	25	10	22	8	16	7	13	6
		K	7	0	4	0	13	2	7	0	6	1
	21-30	M	40	20	50	18	68	23	71	28	57	26
		K	10	2	11	3	18	2	20	1	9	2
31-50	M	87	64	78	55	91	47	107	60	113	59	

Zamachy samobójcze			2006		2007		2008		2009		2010	
			ogółem	zakończone zgonem	ogółem	zakończone zgonem	ogółem	zakończone zgonem	ogółem	zakończone zgonem	ogółem	zakończone zgonem
	51-70	K	28	10	32	6	28	11	45	9	38	11
		M	64	55	44	32	64	49	64	52	63	43
	70 i więcej	K	13	7	15	7	19	11	17	6	19	10
		M	7	7	8	7	10	9	14	11	19	14
		K	2	2	4	1	3	2	4	1	3	3
Miejsce zamieszkania (liczba mieszkańców w tysiącach)	wieś		103		111		132		140		122	
	miasto (suma)		192		195		229		255		251	
	▪ do 5		3		5		11		12		10	
	▪ 5-10		8		11		8		9		5	
	▪ 10-20		45		41		35		24		35	
	▪ 20-50		46		37		37		47		56	
	▪ 50-100		17		28		33		25		30	
	▪ 100-200		70		71		104		136		110	
	▪ 200-500		2		0		0		2		4	
▪ brak danych		1		2		1		0		1		
Stan psychiczny ⁹	był leczony psychiatrycznie		56		66		76		82		81	
	był leczony z powodu alkoholizmu		20		20		14		20		22	
	nadużywał alkoholu		52		51		48		75		67	
	leczony z pow. narkomanii		2		7		2		1		4	
	zat. W izbie wytrzeźwień		7		8		4		9		4	
	miał sprawy w Kom. d/s przeciw. alkoholizmowi		6		1		0		1		1	
	brak danych		184		185		234		245		227	
Powód zamachu	choroba psychiczna		36		35		41		45		49	
	przewlekła choroba		16		12		12		10		9	
	chory na AIDS		0		0		0		1		0	
	trwałe kalectwo		0		1		1		2		2	
	nieporozumienia rodzinne		49		54		66		76		59	
	zawód miłosny		19		23		38		39		36	

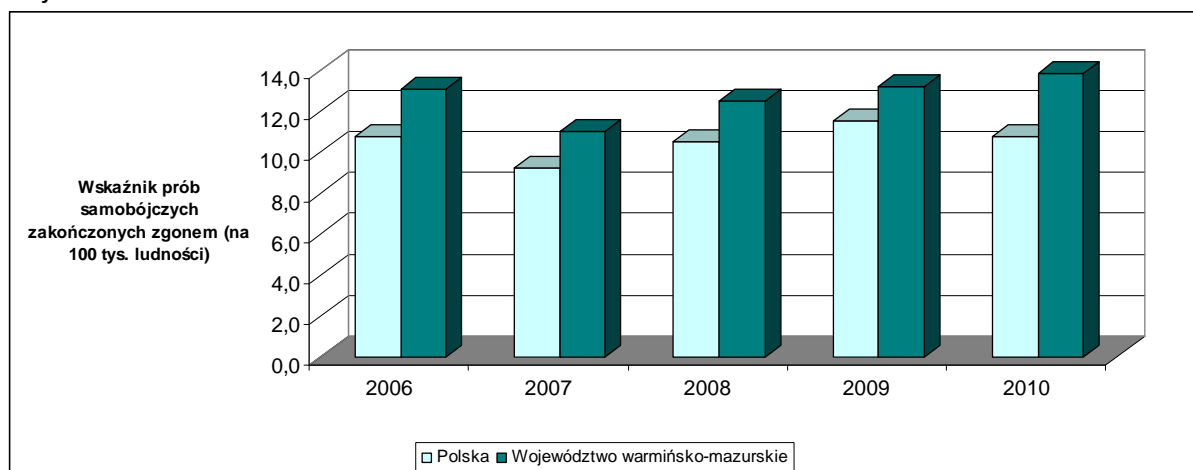
⁹ Osobom przypisywano jeden lub więcej stanów psychicznych

Zamachy samobójcze	2006		2007		2008		2009		2010	
	ogółem	zakończone zgonem	ogółem	zakończone zgonem	ogółem	zakończone zgonem	ogółem	zakończone zgonem	ogółem	zakończone zgonem
problemy szkolne	2		6		7		2		4	
nagła utrata źródła utrzymania	5		8		3		10		11	
problemy ekonomiczne	17		22		20		18		30	
nieustalony dokonanie przestępstwa, wykroczenia	3		7		1		4		5	
niepożądana ciąża	0		0		1		0		0	
śmierć bliskiej osoby	4		3		6		5		5	
inny	35		29		25		35		41	
nieustalony	135		137		169		182		155	
Zakładany stan świadomości¹⁰	trzeźwy	42		45		33		47		32
	pod wpływem alkoholu	77		92		142		150		135
	pod wpływem substancji psychoaktywnych	5		4		4		3		4
	pod wpływem zastępczych środków lub substancji	7		5		7		7		5
	nie ustalone	170		164		177		192		200
Sposób popełnienia	otrucie gazem	2		1		3		1		1
	zażycie trucizny	0		4		3		2		4
	zażycie środków nasennych	25		36		33		38		29
	uszkodzenie układu krwionośnego	4		8		14		10		6
	samookaleczenie inne	6		9		14		13		18

¹⁰ W przypadku zamachu samobójczego osoby mogły być pod wpływem jednego lub wielu czynników

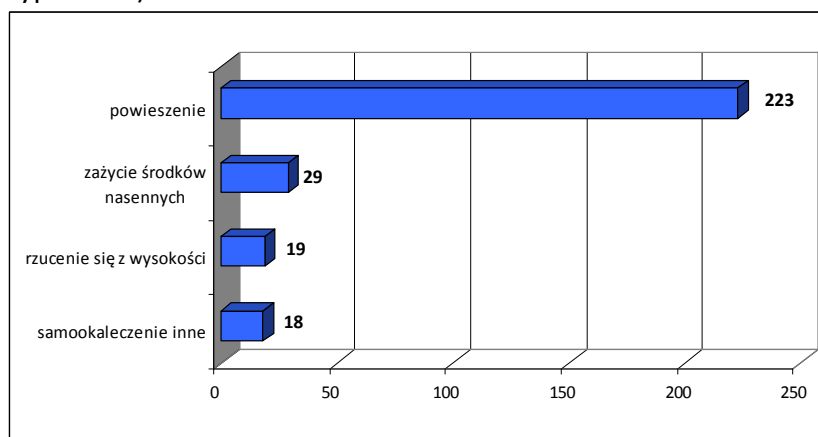
Zamachy samobójcze	2006		2007		2008		2009		2010	
	ogółem	zakończone zgonem	ogółem	zakończone zgonem	ogółem	zakończone zgonem	ogółem	zakończone zgonem	ogółem	zakończone zgonem
rzucenie się z wysokości	14		21		12		13		19	
utopienie	2		7		4		7		4	
powieszenie	197		173		214		231		223	
rzucenie się pod pojazd	4		4		4		5		11	
zastrzelenie	0		2		2		2		1	
inny	41		41		58		73		57	

Rys. 5. Wskaźnik prób samobójczych zakończonych zgonem (na 100 tys. ludności) – Polska i województwo warmińsko-mazurskie w latach 2006 - 2010

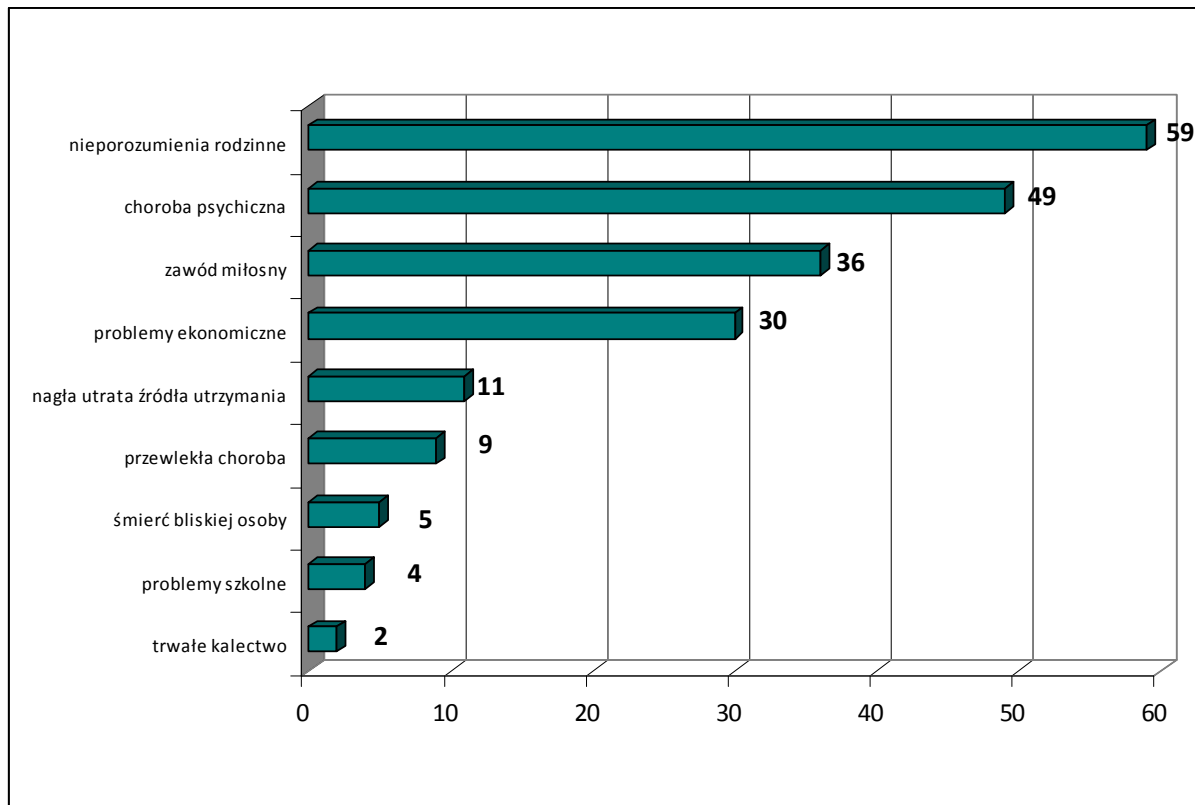

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Głównej Policji i Wojewódzkiej Komendy Policji

Rys. 6. Najczęstsze sposoby popełniania samobójstw - województwo warmińsko-mazurskie, 2010 (liczba przypadków)

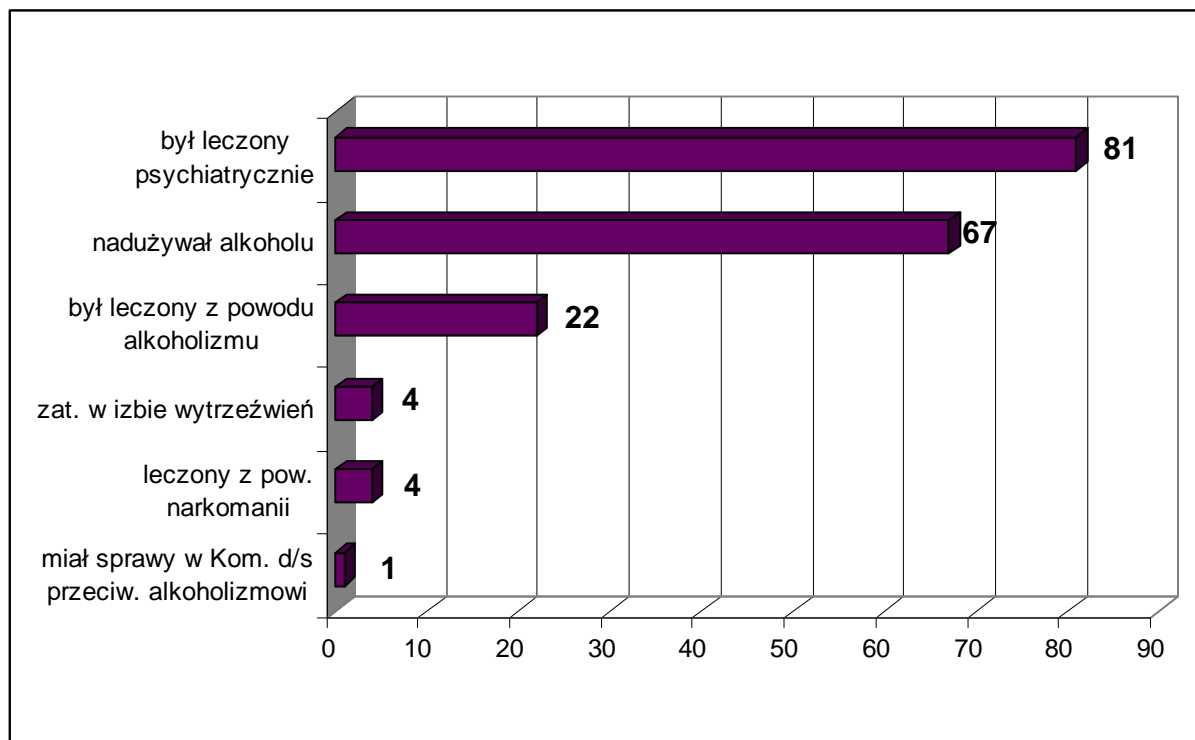

Rys. 7. Powody zamachu samobójczego - województwo warmińsko-mazurskie, 2010 (liczba przypadków)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Głównej Policji i Wojewódzkiej Komendy Policji

Rys. 8. Stan psychiczny osób, które popełniły samobójstwo – województwo warmińsko-mazurskie, 2010 r. (liczba przypadków)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Głównej Policji i Wojewódzkiej Komendy Policji

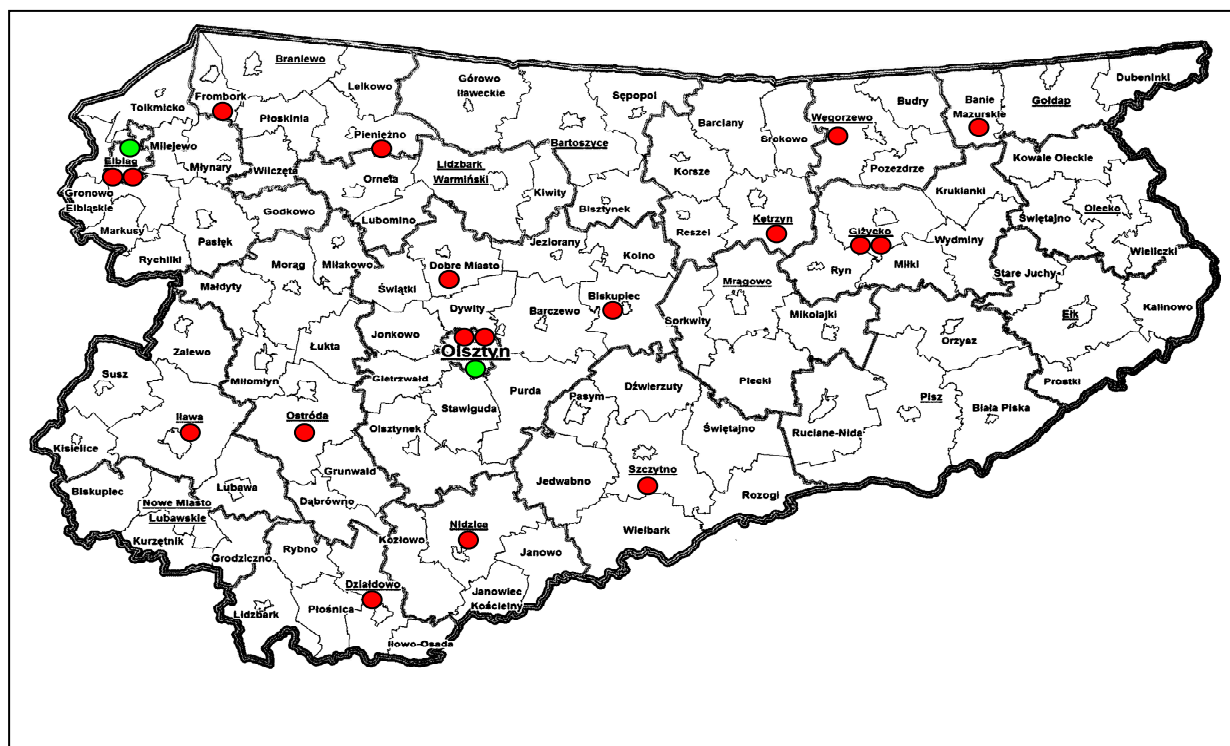
6.1.2.4. Diagnoza sytuacji w obszarze Celu 1.1. Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Działania z zakresu promocji zdrowia psychicznego

W województwie działania z zakresu promocji zdrowia są realizowane w sposób rozproszony. Niewiele natomiast nakierowanych jest w sposób specjalistyczny na promocję zdrowia **psychicznego**.

W województwie nie ma specjalistycznych podmiotów zajmujących się promocją zdrowia psychicznego. Działają poradnie promocji zdrowia o profilu ogólnym, które mogą stanowić jedno z ogniw w systemie promocji zdrowia psychicznego. Ich lokalizację przedstawia poniższy rysunek, a dane adresowe zawiera załącznik 2.

Rys. 9. Lokalizacja poradni promocji zdrowia (kod: 1750 poradnie dla dorosłych ● i 1751 poradnie dla dzieci i młodzieży ●) w województwie warmińsko-mazurskim

6.1.2.5. Diagnoza sytuacji w obszarze Celu 1.3. Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego

Zadania z zakresu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego realizowane są głównie dla ofiar:

- katastrof i klęsk żywiołowych
- przemocy.

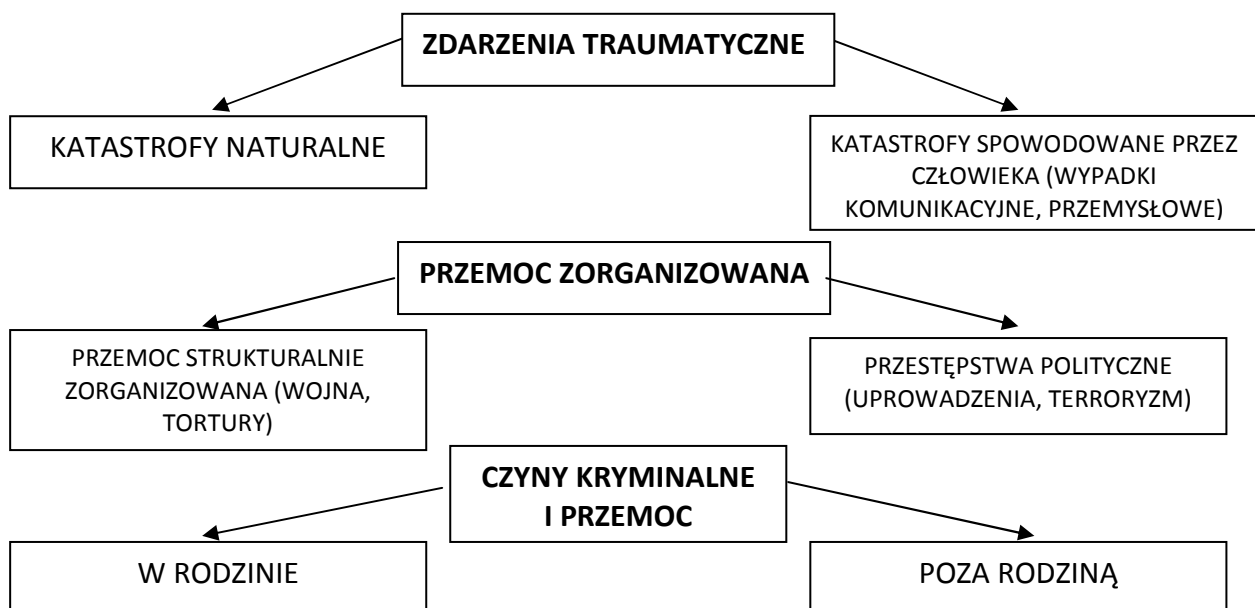
Pomoc świadczą głównie specjaliści służb takich jak policja, straż pożarna, a w przypadku przemocy – ośrodki dla ofiar przemocy prowadzone przez samorząd lub organizacje pozarządowe.

Gorzej ma się sytuacja gdy problem dotyczy pojedynczych osób, których problem wykracza poza wspomniane przypadki, np.:

- kryzys finansowy z powodu utraty pracy lub niemożności jej pozyskania, niemożności spłacenia kredytu lub innych zobowiązań,
- nagłe kalectwo lub długotrwała choroba,
- utrata lub śmierć bliskiej osoby czy rozwód,
- niechciana ciąża i niechęć z tego powodu partnera lub rodziny,
- bycie świadkiem wypadku, śmierci osoby bliskiej lub obcej

i inne sytuacje.

Rys. 10. Zdarzenia traumatyczne i inne, których skutki wymagają wsparcia specjalistycznego

Szacuje się, że około 20% osób, które były uczestnikami bądź świadkami wypadku drogowego wymaga pomocy psychologicznej, by móc powrócić do równowagi psychicznej i normalnie funkcjonować w codziennym życiu. Niestety wsparcie psychologiczne nie dotyczy świadków tragicznej sytuacji.

Ostra reakcja na stres (ASD) fizyczny lub psychiczny ustępuje zazwyczaj w ciągu godzin lub dni. Objawy: stan oszołomienia z zwężeniem pola świadomości i zawężeniem uwagi,

niemożność rozumienia bodźców i zaburzenia orientacji, następnie wyłączenie z sytuacji albo nadmierna aktywność.

Zaburzenie stresowe pourazowe (PTSD) opóźniona lub/i przedłużona reakcja na stresujące wydarzenie lub sytuację o charakterze zagrażającym. Objawy: przeżywanie urazu na nowo w natrętnych wspomnieniach lub w snach, uporczywe uczucie odrętwienia i otępienia uczuciowego, odizolowanie od innych ludzi, nie reagowanie na otoczenie, anhedonia, unikanie działań i sytuacji przypominających zdarzenie, czasami ostre wybuchy strachu, paniki lub agresji, stan nadmiernego pobudzenia organizmu z bezsennością, wzmożonym odruchem orientacyjnym, depresja, myśli samobójcze, nadużywanie leków lub alkoholu. Objawy występują od kilku tygodni do 6 miesięcy od wypadku i w większości mogą ustąpić.

Przykładem dobrej praktyki jest projekt Interdyscyplinarnego Centrum Genetyki Zachowania Uniwersytetu Warszawskiego, realizowany ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego TRAKT Program Terapeutyczny dla Ofiar Wypadków Samochodowych (<http://www.wypadki-drogowe.pl/>). Terapii poddawany jest Zespół Stresu Pourazowego (PTSD). Psychoterapia prowadzona jest metodą Przedłużonej Ekspozycji, jedną z form terapii poznawczo-behawioralnej. Program ten został nagrodzony w 2001 nagrodą Departamentu Zdrowia i Opieki Społecznej w Stanach Zjednoczonych i został rekomendowany jako wzorcowy, wskazany do rozpowszechnienia, program leczenia. W latach 2008 – 2010 z bezpłatnej pomocy skorzystało ok. 300 osób.

W naszym województwie funkcjonują podmioty, zajmujące się niektórymi z powyższych problemów, np. NZOZ Hospicjum Domowe Stacji Opieki Caritas Archidiecezji Warmińskiej prowadzi wsparcie psychologiczne dla osób terminalnie chorych oraz ich rodzin, a także prowadzi działania i grupy wsparcia dla osób w żałobie. Są one dostępne tylko dla rodzin osób chorych, które są lub były pod opieką Caritas. W województwie brak jest jednak oferty otwartej dla wszystkich osób potrzebujących wsparcia w różnych sytuacjach kryzysu psychicznego.

Sytuację utrudnia fakt, że stan kryzysu psychicznego nie oznacza choroby i nie należy do tzw. świadczeń gwarantowanych, finansowanych przez NFZ. Ponadto osób w kryzysie często nie stać na płacenie za tego typu wsparcie, z powodu w trudnej sytuacji finansowej (społeczeństwo województwa warmińsko-mazurskiego charakteryzuje wysoki wskaźnik poziomu bezrobocia, jeden z najwyższych w Polsce).

Zatem baza instytucji obecnie jest bardzo ograniczona. Stąd konieczne jest podjęcie działań na poziomie powiatów, samorządów miast i gmin, zmierzających do tworzenia takich miejsc wsparcia.

6.1.3. Działania do realizacji Celu 1.1. Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu

Cel szczegółowy 1.1. Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu		
Zadanie 1.1.1. Ustalenie priorytetów promocji zdrowia psychicznego na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego		
Wskaźnik monitorujący: przygotowana lista priorytetów		
Działania	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty współpracujące i źródła informacji
Zebranie danych i opracowanie diagnozy sytuacji w zakresie zdrowia psychicznego w województwie warmińsko-mazurskim i analiza materiałów z diagnozą sytuacji w zakresie zdrowia psychicznego w województwie i wskazanie: grup (wiek, miejsce zamieszkania, inne cechy) najbardziej narażonych na zaburzenia psychiczne; wskazanie najczęściej występujących zaburzeń psychicznych; ustalenie czynników środowiskowych stanowiących zagrożenie dla zdrowia psychicznego.	Departament Zdrowia	W-M CZP, W-M OW NFZ, konsultanci wojewódzcy, Policja
Określenie priorytetów dla promocji zdrowia psychicznego z uwzględnieniem wytycznych EU i MZ Lista Priorytetów znajduje się poniżej	Departament Zdrowia	W-M CZP, W-M OW NFZ, Policja, konsultanci wojewódzcy
Zorganizowanie konferencji na temat problematyki zdrowia psychicznego w województwie - prezentacja diagnozy sytuacji zdrowotnej i uzupełnienie o inne źródła, prezentacja listy priorytetów promocji zdrowia.	Departament Zdrowia	Zespół Koordynujący
Zadanie 1.1.2. Opracowanie działań z zakresu promocji zdrowia psychicznego w województwie warmińsko-mazurskim		
Wskaźnik monitorujący: przygotowany program działań		
Działania	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty współpracujące i źródła informacji
Opracowanie działań dla priorytetu 1. Wspieranie rodzicielstwa i pierwszych lat życia , harmonogramu i wskazanie realizatorów	Podzespół Koordynujący Cel 1.1.	Wskazane przez Podzespół Koordynujący Cel 1.1.
Opracowanie działań dla priorytetu 2. Promowanie zdrowia psychicznego w szkołach , harmonogramu i wskazanie realizatorów	j.w.	j.w.
Opracowanie działań dla priorytetu 3. Promocja zdrowia psychicznego w miejscu pracy , harmonogramu i wskazanie realizatorów	j.w.	j.w.
Opracowanie działań dla priorytetu 4. Wspieranie zdrowego psychicznie starzenia się , harmonogramu i wskazanie realizatorów	j.w.	j.w.
Opracowanie działań dla priorytetu 5. Zajmowanie się grupami zagrożonymi zaburzeniami psychicznymi , harmonogramu	j.w.	j.w.

i wskazanie realizatorów		
Opracowanie działań dla priorytetu 6. Zapobieganie depresji i samobójstwom , harmonogramu i wskazanie realizatorów	j.w.	j.w.
Opracowanie działań dla priorytetu 7. Zapobieganie przemocy i szkodliwemu używaniu substancji psychoaktywnych , harmonogramu i wskazanie realizatorów	j.w.	j.w.
Opracowanie działań dla priorytetu 8. Zaangażowanie podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej , harmonogramu i wskazanie realizatorów	j.w.	j.w.
Opracowanie działań dla priorytetu 9. Zmniejszenie upośledzenia społecznego i zapobieganie stygmatyzacji , harmonogramu i wskazanie realizatorów	j.w.	j.w.
Opracowanie działań dla priorytetu 10. Nawiązanie współpracy z innymi sektorami , harmonogramu i wskazanie realizatorów	j.w.	j.w.
Skompletowanie końcowej wersji dokumentu zawierającego działania dla priorytetów promocji zdrowia psychicznego	Departament Zdrowia	Podzespół Koordynujący Cel 1.1.
Monitoring i ewaluacja działań z zakresu promocji zdrowia psychicznego.	Podzespół Koordynujący Cel 1.1.	stosowanie do koncepcji działań poszczególnych podmiotów
Zadanie 1.1.3. Realizacja działań z zakresu promocji zdrowia psychicznego na poziomie wojewódzkim		
Wskaźnik monitorujący: odsetek populacji biorącej udział w programie		
Działania	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty współpracujące
Wdrażanie zgodnie z 1.1.2.	Podzespół Koordynujący Cel 1.1.	Zgodnie z 1.1.2.

LISTA PRIORYTETÓW PROMOCJI ZDROWIA PSYCHICZNEGO na OBSZARZE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

1. Wspieranie rodzicielstwa i pierwszych lat życia
2. Promowanie zdrowia psychicznego w szkołach
3. Promocja zdrowia psychicznego w miejscu pracy
4. Wspieranie zdrowego psychicznie starzenia się
5. Zajmowanie się grupami zagrożonymi zaburzeniami psychicznymi
6. Zapobieganie depresji i samobójstwom
7. Zapobieganie przemocy i szkodliwemu używaniu substancji psychoaktywnych
8. Zaangażowanie podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej
9. Zmniejszenie upośledzenia społecznego i zapobieganie stygmatyzacji
10. Nawiązanie współpracy z innymi sektorami

LISTA DZIAŁAŃ WSKAZANYCH DLA PRIORYTETU 2. PROMOWANIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO w SZKOŁACH przez Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty

Działanie	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty współpracujące
Upowszechnianie wiedzy o programie oraz listy priorytetów w zakresie promocji zdrowia psychicznego na obszarze województwa podczas narad z dyrektorami szkół i placówek: - wskazanie na obowiązek realizacji treści z zakresu promocji zdrowia w ramach programów wychowawczych i profilaktycznych oraz poszczególnych przedmiotów nauczania w odniesieniu do podstawy programowej; - wskazanie rekomendowanych programów promocji zdrowia i możliwości nabycia stosownych kompetencji przez środowiska zainteresowane realizacją konkretnych programów; publikacja na stronie internetowej KO; - upowszechnianie idei <i>Sieci szkół promujących zdrowie</i> i innych inicjatyw na rzecz ochrony zdrowia psychicznego.	Warmińsko-Mazurskie Kuratorium Oświaty	Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie, SANEPID, wydawnictwa
Włączenie problematyki ochrony zdrowia psychicznego do zagadnień priorytetowych w doskonaleniu zawodowym nauczycieli, finansowanym z grantów KO.	Kuratorium Oświaty	
Upowszechnianie informacji z analizy i monitorowania skali zagrożeń zdrowia psychicznego wśród dzieci i młodzieży szkolnej	Kuratorium Oświaty	Poradnie psychologiczno - pedagogiczne
Akcentowanie wagi upowszechniania wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu w działaniach planowanych i realizowanych przez szkoły uczestniczące w <i>Sieci szkół promujących zdrowie</i> .	Koordynatorzy <i>Sieci szkół promujących zdrowie</i>	Placówki doskonalenia nauczycieli, instytucje służby zdrowia, pomocy społecznej
Uwzględnianie aspektu kształtowania zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu przy ubieganiu się przez szkoły o tytuły potwierdzone certyfikatami W-M Kuratora Oświaty <i>Szkoły promującej bezpieczeństwo, Szkoła przyjazna środowisku</i> i inne	Koordynatorzy programów	Podmioty współpracujące

SKŁAD PODZESPOŁU KOORDYNUJĄCEGO Cel 1.1.

Z Zespołu Koordynującego należy wskazać do Podzespołu Koordynującego Cel 1.1. osoby mające wiedzę i doświadczenie w zakresie poszczególnych priorytetów promocji zdrowia psychicznego tak, aby do każdego priorytetu przypisane były co najmniej 2 osoby. Łącznie podzespół będzie liczył ok. 20 osób.

DZIAŁANIA

Działania powinny zostać dobrane stosownie do zdefiniowanego priorytetu promocji. Najlepiej, gdy są one spójne z działaniami danego podmiotu i nie wymagają dodatkowych nakładów. Przykłady:

Działania dla danego priorytetu promocji zdrowia można zaplanować wg rodzaju podmiotów (jeśli ich sfera działania się z tym priorytetem wiąże), zwłaszcza tych, których założycielem

jest samorząd województwa, oraz tych, które mają ponadpowiatowy zasięg oddziaływania. na przykład: ROPZ, WUP, niektóre podmioty lecznicze. Należy zaangażować w działania zarówno podmioty publiczne i niepubliczne.

Uczelnie wyższe – działania wśród studentów, spotkania, pogadanki, koło studenckie na wydziale związanym z danym tematem.

Pracodawcy - duże firmy (powyżej 250 pracowników) – w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu mogą przeprowadzić kampanię promocji zdrowia psychicznego w społeczności przy okazji dotychczas realizowanych wydarzeń takich jak np. Majówki. Szkolenia BHP rozszerzyć o tematykę związaną z PZP w miejscu pracy.

Media, w tym telewizja obywatelska – mogą poprowadzić zaproponować cykle tematyczne, promować udział w wydarzeniach organizowanych przez inne podmioty

LISTA PROPOZYCJI do WYKORZYSTANIA PRZY OPRACOWANIU KONCEPCJI DZIAŁAŃ na POZIOMIE WOJEWÓDZKIM, POWIATOWYM i GMINNYM

- Promocja zasad utrzymywania higieny psychicznej
- Promocja zdrowia psychicznego w miejscu pracy - rozwijanie kompetencji kierowniczych w zakresie zdrowia psychicznego
- Promocja zdrowia psychicznego w szkołach poprzez: kampanie informacyjno-edukacyjne wśród dzieci, młodzieży, nauczycieli
- Organizacja debat, konferencji, spotkań, konkursów w zakresie priorytetów promocji zdrowia psychicznego
- Upowszechnianie informacji o dostępnych formach pomocy i zadaniach podmiotów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego - ulotki, informatory, plakaty, www, punkty informacji i konsultacji
- Upowszechnianie informacji o zagrożeniach zdrowia psychicznego i formach profilaktyki i przeciwdziałania
- Utworzenie zakładek o tematyce zdrowia psychicznego na stronach www Urzędu Marszałkowskiego i zachęcenie innych podmiotów oraz wydawanie publikacji, plakatów i ich dystrybucja
- Organizacja spartakiad, czynnego wypoczynku, wystaw prac, popularyzacja twórczości dotyczące zdrowia psychicznego
- Upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie promocji zdrowia psychicznego
- Włączanie i wspieranie organizacji pozarządowych w realizację zadań ze środków samorządu na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie
- Wykorzystanie środków na profilaktykę z Ministerstwa Zdrowia
- Uruchomienie w ramach Centrów Zdrowia Psychicznego pracy środowiskowej i profilaktyki w związku z promocją
- Poznanie zakresu działań Poradni Promocji Zdrowia (Zał. 2) i źródeł finansowania
- Włączenie do współpracy Poradni Promocji Zdrowia i wskazanie źródeł finansowania
- Realizacja projektów ze źródeł budżetów ministerstwa: oparcia społecznego ze środków MPiPS, Ministerstwa Edukacji, MSWiA, Ministerstwa Sprawiedliwości (szkolenia sędziów, orzeczników)
- Promocja i upowszechnianie testów stanu zdrowia psychicznego (np. W zakresie używania alkoholu) oraz testów przesiewowych) przy okazji wydarzeń kulturalnych, sportowych, w siedzibach różnych instytucji, na stronach www, w publikacjach
- Prowadzenie wczesnej diagnostyki i interwencji

REALIZATORZY

Zadaniem Samorządu Województwa jest zaangażowanie jak największej grupy podmiotów do realizacji działań. na poziomie województwa winny być to podmioty publiczne i niepubliczne, których obszar oddziaływania (np. odbiorcy usług) lub teren działania jest od ponadpowiatowego do wojewódzkiego lub zajmują się dużymi grupami osób. Przykładem może być Uniwersytet Warmińsko-Mazurski czy firma Michelin Polska S.A. Listę podmiotów zawiera Załącznik 1.

Kolejny przykład podmiotów to Poradnie Promocji Zdrowia, które znajdują się na terenie całego województwa (Listę Poradni zawiera Załącznik 2). Ich mocną stroną jest sieć na terenie całego województwa, co widać na załączonej tabeli. Jednak sposób finansowania jest niestabilny, a promocja zdrowia to dziedzina prowadzona przy okazji innych działań podmiotów prowadzących.

6.1.4. Działania do realizacji Celu 1.2. Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi

Cel szczegółowy 1.2. ZWIĘKSZENIE INTEGRACJI SPOŁECZNEJ OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI		
Zadanie 1.2.1. Opracowanie programu informacyjno-edukacyjnego sprzyjającego postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałającego dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi		
Wskaźnik monitorujący: przygotowany program		
Działania	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty współpracujące i źródła informacji
Przeprowadzenie cyklu spotkań roboczych w celu opracowania ostatecznej wersji dokumentu – programu informacyjno-edukacyjnego, zawierającego harmonogram i realizatorów	Podzespół Koordynujący Cel 1.2.	Podmioty wskazane przez Podzespół Koordynujący
Skompletowanie końcowej wersji programu informacyjno-edukacyjnego	Departament Zdrowia	Podzespół Koordynujący Cel 1.2.
Monitoring i ewaluacja działań z zakresu promocji zdrowia psychicznego.	Podzespół Koordynujący Cel 1.2.	stosowanie do koncepcji działań poszczególnych podmiotów
Zadanie 1.2.2. Realizacja programu informacyjno-edukacyjnego sprzyjającego postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałającego dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi		
Wskaźnik monitorujący: odsetek populacji biorącej udział w programach		
Działania	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty współpracujące i źródła informacji
Wdrażanie zgodnie z 1.2.1.	Podzespół Koordynujący Cel 1.2.	Podmioty wskazane przez Podzespół Koordynujący

LISTA DZIAŁAŃ WSKAZANYCH do PROGRAMU INFORMACYJNO-EDUKACYJNEGO

Działania	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty współpracujące i źródła informacji
Organizacja wojewódzkich przedsięwzięć integrujących i promujących środowiska osób z zaburzeniami psychicznymi i zdrowych, np. spartakiad, czynnego wypoczynku, wystaw prac, popularyzacja twórczości osób chorych psychicznie, w tym bazujących na eliminacjach z poziomu gmin i powiatów, promocja osób z zaburzeniami psychicznymi ze szczególnymi uzdolnieniami – festiwale, wystawy na poziomie województwa, m.in. W powiązaniu ze Światowym Dniem Zdrowia Psychicznego, wojewódzkimi Dniami Rodziny	Departament Zdrowia Podzespół Koordynujący Cel 1.2.	ROPS
Włączanie i wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych ze środków samorządu – ogłaszanie konkursów na dotacje na opracowanie i wdrożenie programów informacyjno-edukacyjnych przez organizacje pozarządowe	Departament Zdrowia	Rada Organizacji Pozarządowych Województwa, organizacje

na poziomie wojewódzkim i ponadpowiatowym ¹¹ w ramach Programu współpracy województwa z organizacjami pozarządowymi, w tym wydawanie publikacji, plakatów, ulotek i ich dystrybucja.		pozarządowe, parafie, spółdzielnie socjalne i inne
Organizacja wojewódzkich debat, konferencji, spotkań, konkursów o charakterze informacyjno-edukacyjnym w zakresie zadania 1.2.1.	Departament Zdrowia Podzespół Koordynujący Cel 1.2.	Powiaty, gminy oraz instytucje i organizacje działające na poziomie województwa i lokalnym
Zamieszczanie informacji na temat zdrowia psychicznego na stronach www Urzędu Marszałkowskiego i zachęcanie innych podmiotów oraz wydawanie publikacji, plakatów i ich dystrybucja	Departament Zdrowia Podzespół Koordynujący Cel 1.2.	
Upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie realizacji programów informacyjno-edukacyjnych w zakresie 1.2.1.	Departament Zdrowia Podzespół Koordynujący Cel 1.2.	
Wsparcie realizacji programów informacyjno-edukacyjnych przez duże zakłady pracy, zwłaszcza wśród kadry kierowniczej, w tym pokazywanie dobrych praktyk z firm zatrudniających osoby niepełnosprawne psychicznie lub tych, które udzieliły wsparcia osobom, które nabyły chorobę psychiczną będąc pracownikami z powodów innych niż zawodowe	Wojewódzki Urząd Pracy	Duże firmy, zrzeszenia i kluby pracodawców
Informowanie pracodawców o przydatności zawodowej osób z problemem zdrowia psychicznego w stanie remisji.	Wojewódzki Urząd Pracy	Duże firmy, zrzeszenia i kluby pracodawców
Integracja ze środowiskiem lokalnym w ramach funkcjonowania Ośrodków Wsparcia Osób z Zaburzeniami Psychicznymi (OZs.)	Urząd Wojewódzki	
Promocja dobrych praktyk ze szkół, dotyczących kształtowania postaw wskazanych w 1.2.1. poprzez: kampanie informacyjno-edukacyjne wśród dzieci, młodzieży, nauczycieli	Kuratorium Oświaty	
Upowszechnianie programów informacyjno-edukacyjnych sprzyjających postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałania dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi, ze szczególnym uwzględnieniem szkół działających w <i>Sieci szkół promujących zdrowie</i> .	Koordinatorzy <i>Sieci szkół promujących zdrowie</i> we współpracy z Kuratorium Oświaty	Placówki doskonalenia nauczycieli, instytucje służby zdrowia, pomocy społecznej

¹¹ Ponadpowiatowy zasięg rozumiany jest jako działanie w co najmniej 2 powiatach.

6.1.5. Działania do realizacji Celu 1.3. Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego

Cel szczegółowy 1.3. ORGANIZACJA SYSTEMU PORADNICTWA I POMOCY w STANACH KRYZYSU PSYCHICZNEGO		
Zadanie 1.3.1. Prowadzenie działań (np. kampanie informacyjne, publikacja przewodników) informujących o dostępnej w województwie pomocy w stanach kryzysu psychicznego		
Wskaźnik monitorujący: liczba projektów/rok		
Działania	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty współpracujące i źródła informacji
Opracowanie rejestru jednostek poradnictwa specjalistycznego dotyczącego pomocy społecznej i profilaktyki uzależnień	Urząd Wojewódzki	
Opracowanie wykazu podmiotów działających w obszarze wsparcia w kryzysie psychicznym	Podzespół Koordynujący Cel 1.3. Departament Zdrowia	W-M Centrum Zdrowia Publicznego, W-M OW NFZ
Opracowanie wytycznych o systemie pomocy psychologicznej dla ofiar klęsk żywiołowych wg Krajowego Planu Zarządzania Kryzysowego - Wojewódzki Plan dotyczący zdarzeń masowych	Urząd Wojewódzki Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego	
Opracowanie i publikacja przewodnika informującego o dostępnej w województwie pomocy dla ofiar sytuacji kryzysowych oraz jego upowszechnianie w wersji elektronicznej i drukowanej	Podzespół Koordynujący Cel 1.3. Departament Zdrowia	Podmioty wskazane przez Podzespół
Kampania informacyjna (media, strona internetowa i inne formy) o możliwościach uzyskania pomocy – kiedy i w jakich sytuacjach można uzyskać pomoc, do kogo się zwrócić i w jakim zakresie.	j.w.	j.w.
Monitoring i ewaluacja działań informujących o dostępnej w województwie pomocy w stanach kryzysu psychicznego	Podzespół Koordynujący Cel 1.3.	stosowanie do koncepcji działań poszczególnych podmiotów

LISTA DZIAŁAŃ WSKAZANYCH W OBSZARZE KAMPANII INFORMACYJNYCH PRZEZ KURATORIUM OŚWIATY

Działania	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty współpracujące i źródła informacji
Informowanie o możliwości uzyskania pomocy w stanach kryzysu psychicznego - zawiadywanie informacją o osobach, instytucjach i organizacjach świadczących pomoc.	Wydział Wspomagania Szkół Kuratorium Oświaty	poradnie psychologiczno - pedagogiczne, instytucje pomocy społecznej, służby zdrowia, policja

Współdziałanie z instytucjami i organizacjami zapewniającymi pomoc i wsparcie w stanach kryzysu psychicznego.	Wydział Wspomagania Szkół Kuratorium Oświaty	Poradnie psychologiczno - pedagogiczne, w tym specjalistyczne, instytucje służby zdrowia, organizacje pozarządowe, policja,
Współpraca z Rzecznikiem Praw Dziecka, z Rzecznikiem Spraw Obywatelskich w sprawach skutkujących możliwością zaistnienia kryzysu psychicznego.	Wydział Wspomagania Szkół Kuratorium Oświaty	

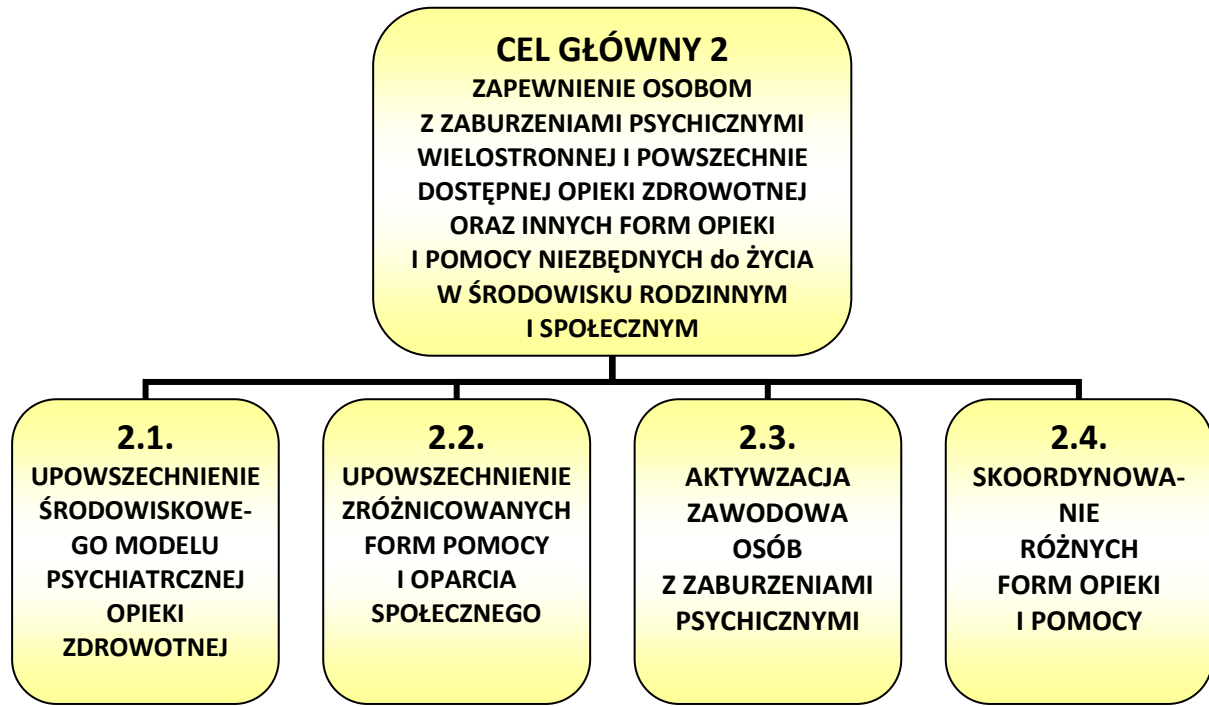
6.1.6. Harmonogram realizacji Celu 1 Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Nazwa celu	2011	2012	2013	2014	2015
Cel 1.1. Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym	PRACA CIĄGŁA				
Cel 1.2. Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi		PRACA CIĄGŁA			
Cel 1.3. Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego		PRACA CIĄGŁA			

6.2. Cel główny 2. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym

Rys. 11. Cel główny 2 i cele szczegółowe

6.2.1. Założenia realizacji Celu szczegółowego 2.1. Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej

Poniżej przedstawiono materiały Ministerstwa Zdrowia i Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie, zawierające syntetyczne zalecenia dla środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej.

Kluczowe problemy

- główna instytucja opieki psychiatrycznej – zmiana modelu opieki
  - centrum zdrowia psychicznego – upowszechnienie i dostosowanie
  - ewolucja szpitali psychiatrycznych - zmiana funkcji, zadań i miejsca w systemie
- odpowiedzialność za świadczenie usług - udostępnienie usług mieszkańcom
- zasoby profesjonalne podmiotów leczniczych – motywowanie, kształcenie
- koordynacja psychiatrycznej opieki zdrowotnej – polityka zdrowotna województwa, powiatu, gminy, miasta – współpraca wszystkich poziomów, rozmieszczenie dogodnie dla pacjentów
- finansowanie i inwestowanie – zasilanie z różnych źródeł finansowania

Rys. 12. Środowiskowa opieka psychiatryczna (powiatowa, gminna, dzielnicowa)

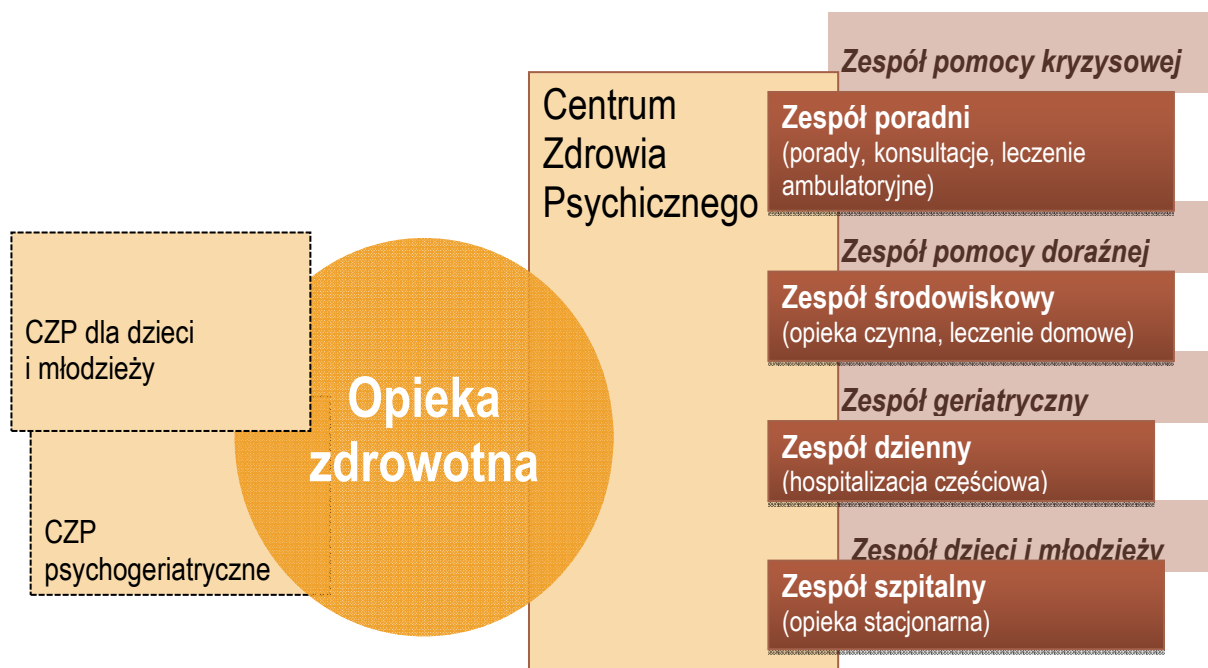

Centrum zdrowia psychicznego - powiatowe, gminne, dzielnicowe

Upowszechnienie środowiskowego modelu opieki ma przeciwdziałać fragmentacji, niedostępności i nieciągłości opieki, indywidualnej i strukturalnej nierówności, naznaczaniu i wykluczeniu.

1. Utworzenie sieci centrów (ośrodków) zdrowia psychicznego, zapewniających kompleksową (w tym szpitalną) opiekę dla mieszkańców (dorosłych oraz dzieci i młodzieży) określonego terytorium i przejęcie przez nią odpowiedzialności za zapewnienie i koordynację opieki:
  - struktura organizacyjna centrum jest dostosowana do lokalnych potrzeb zdrowotnych ludności
  - centrum zdrowia psychicznego zatrudnia wielo-profesjonalny zespół terapeutyczny, koordynujący całość opieki nad pacjentem
  - opieka szpitalna jest zapewniana głównie w oddziałach psychiatrycznych szpitali ogólnych.
2. Zmniejszenie dużych szpitali psychiatrycznych i przekształcenie ich w placówki wyspecjalizowane.
3. Zapewnienie kadr o zróżnicowanych i wysokich kompetencjach.
4. Dostosowanie sposobu finansowania świadczeń zdrowotnych.
5. Zapewnienie współpracy i ciągłości opieki między różnymi resortami.

Rys. 13. Centrum Zdrowia Psychicznego

Wdrożenie Centrów Zdrowia Psychicznego

CEL SYSTEMOWY

Wprowadzenie nowoczesnego, sprawdzonego modelu opieki psychiatrycznej, który:

- ◆ poprawia jakość leczenia psychiatrycznego – jego dostępność, ciągłość i skuteczność
- ◆ ogranicza rozmiary i negatywne skutki hospitalizacji, a tym samym koszty opieki psychiatrycznej
- ◆ uruchamia inicjatywy i zasoby społeczne lokalnej społeczności
- ◆ przeciwdziała stygmatyzacji i wykluczeniu chorych psychicznie obywateli
- ◆ zapewnia warunki do społecznej integracji osób z zaburzeniami psychicznymi

CEL ORGANIZACYJNY

- Zapewnienie opieki co najmniej 1500 osobom dorosłym, na obszarze zamieszkałym przez co najmniej ok. 50 tys. mieszkańców (obszar odpowiadający wielkości powiatu lub dużej gminy/dzielnicy)
- Wszechstronna psychiatryczna opieka zdrowotna (diagnostyka, leczenie i rehabilitacja oraz orzecznictwo i konsultacje dla podstawowej opieki zdrowotnej). Wszechstronność opieki świadczonej przez CZP wynika ze:
  - ◆ **zróżnicowania świadczeń** zdrowotnych oferowanych przez jego poszczególne zespoły,
  - ◆ **koordynacji świadczeń** udzielanych poszczególnym chorym
  - ◆ **dostosowania struktury** organizacyjnej do lokalnych potrzeb.

Zadania Centrów Zdrowia Psychicznego

Centrum udziela:

- ◆ **czynnej opieki długoterminowej** (powyżej 60 dni) dla chorych z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi, wymagających ciągłej opieki i leczenia, związanych z Centrum terytorialnie (możliwość dojazdu i kontaktu) oraz społecznie (społeczność lokalna)
- ◆ **opieki długoterminowej** (powyżej 60 dni) dla innych chorych z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi
- ◆ **opieki krótkoterminowej** (do 60 dni) - dla chorych z zaburzeniami epizodycznymi lub nawracającymi
- ◆ **pomocy konsultacyjnej** (porady jednorazowe lub opieka do 7 dni) – dla innych osób potrzebujących świadczeń diagnostycznych lub krótkotrwałej terapii
- ◆ **opieki szpitalnej** - w niezbędnym zakresie.

Centrum składa się co najmniej z:

- ◆ zespołu ambulatoryjnego - *zadania*: porady lekarskie i psychologiczne, indywidualna i grupowa pomoc psychoterapeutyczna, czynności pielęgniarские, interwencje socjalne
- ◆ zespołu środowiskowego - *zadania*: wizyty domowe, terapia indywidualna i grupowa, praca z rodziną, treningi umiejętności, budowanie sieci oparcia społecznego, zajęcia i turnusy rehabilitacyjne
- ◆ zespołu dziennego - *zadania*: częściowa hospitalizacja
- ◆ zespołu szpitalnego – *zadania*: dostęp do odpowiednio kwalifikowanej psychiatrycznej opieki stacjonarnej. Podstawowym i docelowym rozwiązaniem powinny być świadczenia oddziału psychiatrycznego lokalnego szpitala ogólnego, uzupełniane profilowanymi świadczeniami innych szpitali. Tam, gdzie to możliwe, oddział stanowi integralną część.

W zależności od miejscowych potrzeb i zasobów:

- ◆ **opieka nad dziećmi i młodzieżą** mogłaby funkcjonować równoległe, niezależnie (Centra Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży) lub w ramach jednego ośrodka (zespół dziecięco-młodzieżowy CZP).
- ◆ CZP może, ponadto, organizować inne **zespoły o zadaniach wyspecjalizowanych** w leczeniu wybranych grup chorych (np. zespoły: zaburzeń nerwicowych, psychogeriatryczne, rehabilitacyjne) lub inne **zespoły o zadaniach specyficznych** (np. pomoc kryzysowa, hostele i inne formy chronionego zakwaterowania).
- ◆ W rozwiązywaniu problemów zdrowotnych i społecznych chorych, CZP **ściśle współpracuje z działaniami i placówkami pomocy społecznej** – np. W zakresie świadczeń opiekuńczych, pomocy materialnej i mieszkaniowej, rehabilitacji zawodowej, domów samopomocy i pomocy społecznej. Współpraca ta może być zintegrowana instytucjonalnie.

Warunki organizacyjne tworzenia Centrów Zdrowia Psychicznego

- ◆ Większe centra mogą stanowić samodzielne podmioty lecznicze.

- ◆ Działając w strukturze ogólnego podmiotu leczniczego, CZP musi dysponować odrębnością organizacyjną, pozwalającą na planową realizację specyficznych zadań opieki psychiatrycznej.
- ◆ Gęstość sieci i lokalizacja CZP powinna być określona w regionalnych planach ochrony zdrowia psychicznego, zgodnie ze wskaźnikami Programu Narodowego.
- ◆ W przyszłości należałoby rozważyć możliwość finansowania zadań Centrów Zdrowia Psychicznego wg stawki kapitałowej, analogicznie i równoległe do działalności lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej.

Ewolucja szpitali psychiatrycznych

- łóżka „ostre”
  - stopniowe przemieszczanie do szpitali ogólnych, wielospecjalistycznych
  - pozostają w liczbie potrzebnej dla sąsiadujących społeczności lokalnych (powiatów, gmin, dzielnic)
- łóżka „przewlekłe”
  - stopniowa likwidacja, przekształcenia instytucjonalne,
- łóżka „wysokospecjalistyczne” (np. aktywnej rehabilitacji, zaburzeń afektywnych, odżywiania, osobowości, nerwic, OLAZA, OTU, sądowe)
  - rozwój, stosownie do lokalnych i ponadlokalnych potrzeb oraz możliwości sfinansowania *programu*.

Rozwój zasobów profesjonalnych - założenia

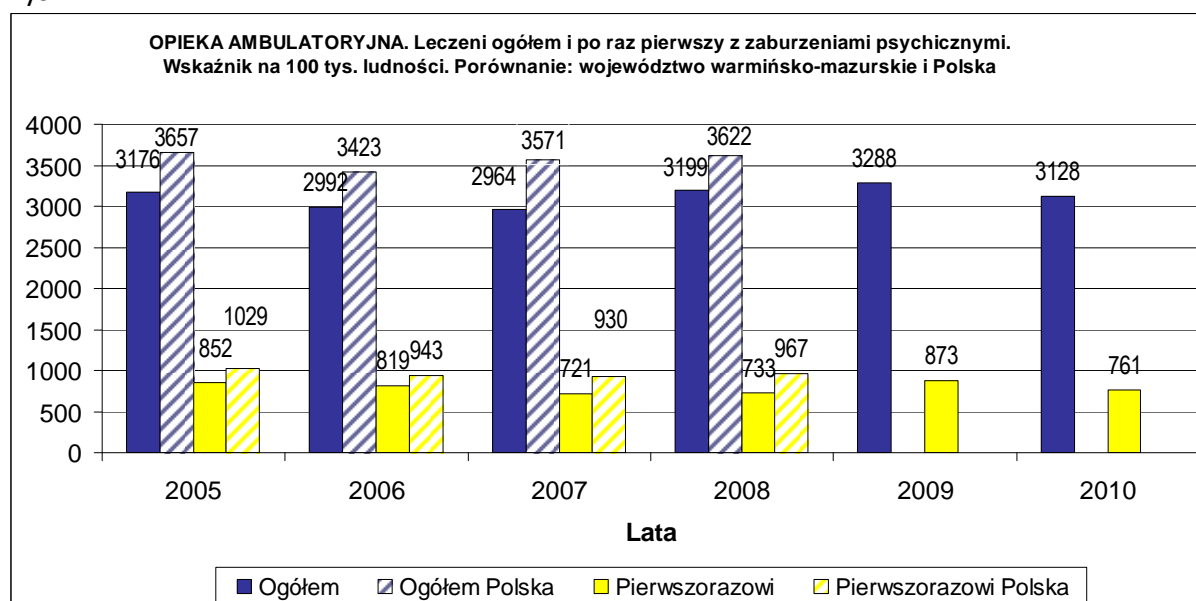
- człowiek instrumentem opieki
- motywowanie i ochrona
- dopełniające się kompetencje
- zróżnicowane kompetencje i współpraca zespołowa
  - psychiatrzy, psychiatrzy dzieci i młodzieży
  - psychologowie kliniczni
  - pielęgniarki psychiatryczne
  - psychoterapeuci
  - inni terapeuci: środowiskowi, zajęciowi
  - pracownicy socjalni
- perspektywy: ograniczanie i bilansowanie deficytów.

6.2.2. Diagnoza sytuacji w obszarze Celu szczegółowego 2.1. Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej

6.2.2.1. Wskaźniki epidemiologiczne

Realizacja celu bazuje na wytycznych zawartych w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego, w tym wskaźnikach realizacji. Stąd poniżej zawarte są kluczowe informacje o sytuacji w województwie warmińsko-mazurskim pod względem epidemiologicznym oraz instytucjonalnym.

Rys. 14

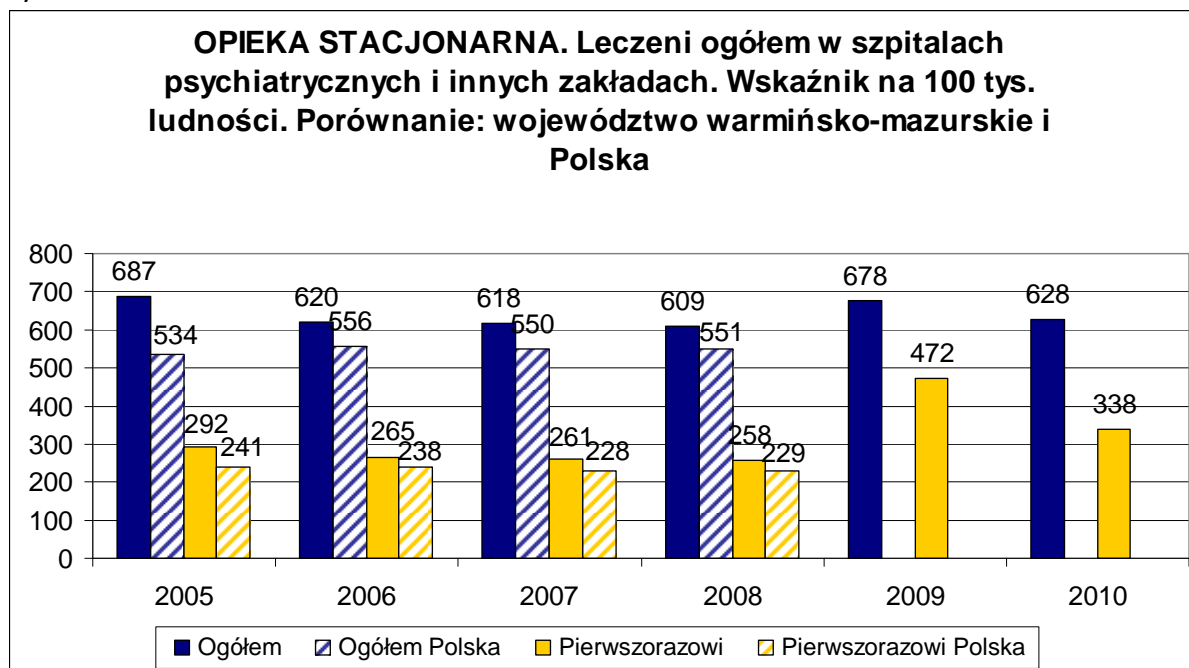
Źródło: Lata 2005 – 2008 Roczniki Statystyczne Instytutu Psychiatrii i Neurologii (IPiN), lata 2009 – 2010 dane Warmińsko-Mazurskiego Oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ).

Na wykresie brak danych za lata 2009 i 2010 o sytuacji w Polsce, gdyż jeszcze nie ukazały się Roczniki Statystyczne Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

Dane odzwierciedlają możliwości systemu opieki, a nie rzeczywiste zapotrzebowanie na usługi. W przypadku niektórych usług zapotrzebowanie można ewentualnie oszacować na podstawie okresu oczekiwania na poradę oraz usług zgłoszonych do NFZ, które nie uzyskały finansowania.

Wynika z nich, że wg wskaźnika na 100 tys. ludności poziom rejestrowanego rozpowszechnienia zaburzeń psychicznych zarejestrowany w **opiece ambulatoryjnej** województwa jest stabilny na przestrzeni lat 2005 – 2010. Znaczący spadek leczonych ogółem (ponad 6%) miał miejsce jedynie w latach 2006 i 2007, a w 2009 wzrost o ponad 3%. Wśród leczonych pierwszorazowo widać tendencję spadkową (-10% porównując rok 2010 i 2005), z wyjątkiem 2009, gdzie nastąpił wzrost o 2%. Porównując wskaźnik województwa i Polski, wojewódzki jest zawsze niższy. Nie można jednak uznać tego za obiektywnie dobrą wiadomość, gdyż jak wcześniej wspomniano, jest on w dużym stopniu pochodną poziomu wydolności opieki ambulatoryjnej.

Rys. 15.

Źródło: Lata 2005 – 2008 Roczniki Statystyczne IPiN, lata 2009 – 2010 dane NFZ.

W porównaniu z danymi dla opieki ambulatoryjnej, dane, wskaźniki i liczby osób leczonych w **opiece stacjonarnej** są bliższe rzeczywistej sytuacji, bliższe zapotrzebowaniu. Gdy stan zdrowia jest poważnie zagrożony, osoba przeważnie trafia do szpitala i musi być dla niej miejsce. Z drugiej strony pacjenci nie zawsze zasadnie trafiają do szpitala psychiatrycznego lub na oddział psychiatryczny i po zdiagnozowaniu go opuszczają, gdyż wymagają innego rodzaju opieki.

Wskaźniki na 100 tys. ludności w latach 2005 – 2010 dla naszego województwa utrzymują się między 609 a 687 dla leczonych ogółem, natomiast dla pierwszorazowych w stosunku do 2008 wzrosły prawie dwukrotnie w 2009 i o 27% w 2010. Niepokojące są wyniki porównania wskaźnika wojewódzkiego i dla Polski. W latach 2005 – 2008 liczba leczonych ogółem przewyższała wskaźniki Polski odpowiednio o: 8, 11, 12 i 10%. Podobne tendencje można zauważyć we wskaźnikach dla pierwszorazowo leczonych.

Tabela 6. OPIEKA AMBULATORYJNA. Leczeni z powodu zaburzeń psychicznych w latach 2005 - 2010. Wskaźniki na 100 tys. ludności

Rozpoznanie	Rok					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Ogółem — liczby bezwzględne	45374	42696	42279	45627	49968	44681
Ogółem wskaźniki (woj.)	3176	2992	2964	3199	3288	3128
Ogółem - liczby bezwzględne (Polska)	1395712	1305070	1361223	1380551		
Ogółem wskaźniki (Polska)	3657	3423	3571	3622		
Zaburzenia psychotyczne (woj.)	1241	848	928	1045	953	912
Zaburzenia psychotyczne (Polska)	1480	1118	1148	1181		
Zaburzenia niepsychotyczne (woj.)	978	1203	1117	1229	1542	1472
Zaburzenia niepsychotyczne (Polska)	1439	1617	1690	1711		
Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu (woj.)	671	689	700	691	569	515
Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu (Polska)	468	439	476	467		
Zaburzenia spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych (woj.)	101	74	63	72	66	73
Zaburzenia spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych (Polska)	101	84	95	98		
Upośledzenie umysłowe (woj.)	185	178	156	162	158	156
Upośledzenie umysłowe (Polska)	169	165	162	165		

Źródło: Lata 2005 – 2008 Roczniki Statystyczne IPiN, lata 2009 – 2010 dane NFZ.

Powyższe dane pochodzą z 2 źródeł danych, stąd nie wszystkie kategorie są porównywalne. Lata 2005 – 2008 opracowano na podstawie danych z Roczników Statystycznych IPiN, a lata 2009 – 2010 z rejestrów NFZ. Dane IPiN są nieporównywalne do danych NFZ. Dlatego powyższą i kolejną tabelę należy zweryfikować zaraz po ukazaniu się Roczników Statystycznych IPiN na rok 2009 i 2010.

Analizując poszczególne rodzaje rozpoznań w **opiece ambulatoryjnej**, należy zwrócić uwagę, że potrzeby w zakresie leczenia zaburzeń psychiatrycznych są w pełni zabezpieczone dla dorosłych, ale należy zwiększyć dostępność dla dzieci i młodzieży. W obszarze leczenia uzależnień wg danych NFZ w każdym powiecie jest 1 poradnia, a w niektórych więcej, które świadczą usługi dla różnych grup wiekowych (dorośli, dzieci i młodzież). Dzieci i młodzież musi znajdować się pod opieką innych specjalistów niż osoby dorosłe, a program leczenia musi odzwierciedlać różnice wiekowe. Bardzo ważne jest aby na terenie całego województwa stworzyć warunki dla pozyskania specjalistów zwłaszcza leczących dzieci i młodzież, co uwarunkowane jest długofalową polityką personalną w zakresie ochrony zdrowia prowadzoną przez samorząd powiatowy.

Mimo, że dane te nie odzwierciedlają rzeczywistej sytuacji z uwagi na wcześniej wspomnianą ograniczoną wydolność leczenia ambulatoryjnego, to warto zauważyć różnice wskaźników dla poszczególnych rozpoznań, jakie występują między województwem a Polską.

Wskaźniki na 100 tys. dla zaburzeń psychiatrycznych dla województwa są niższe niż dla Polski średnio o kilkanaście procent. Podobnie jak w Polsce nastąpił spadek po roku 2005 i w latach 2007 - 2010 poziom utrzymuje się między 912 (2010) a 1045 (2008). Wskaźniki dla zaburzeń niepsychiatrycznych w latach 2005 – 2008 są również niższe dla województwa niż dla Polski. Jest to różnica około 30%. Dwa ostatnie lata (2009 – 2010) nie mają odniesienia do danych dla Polski, oraz mają inny poziom z uwagi na to, że pochodzą z innego źródła danych. Niemniej poziom jest dosyć wysoki.

Odmienne przedstawia się sytuacja w leczeniu zaburzeń spowodowanych używaniem alkoholu. W województwie warmińsko-mazurskim wskaźniki w latach 2005 – 2008 przewyższają te dla Polski o 30 (200%) do 36% (2006). W latach 2009-2010 poziom w województwie jest niższy, ale nie możemy porównać tendencji z danymi z poprzednich lat, gdyż dane pochodzą z NFZ a z wcześniejszych lat z IPiN.

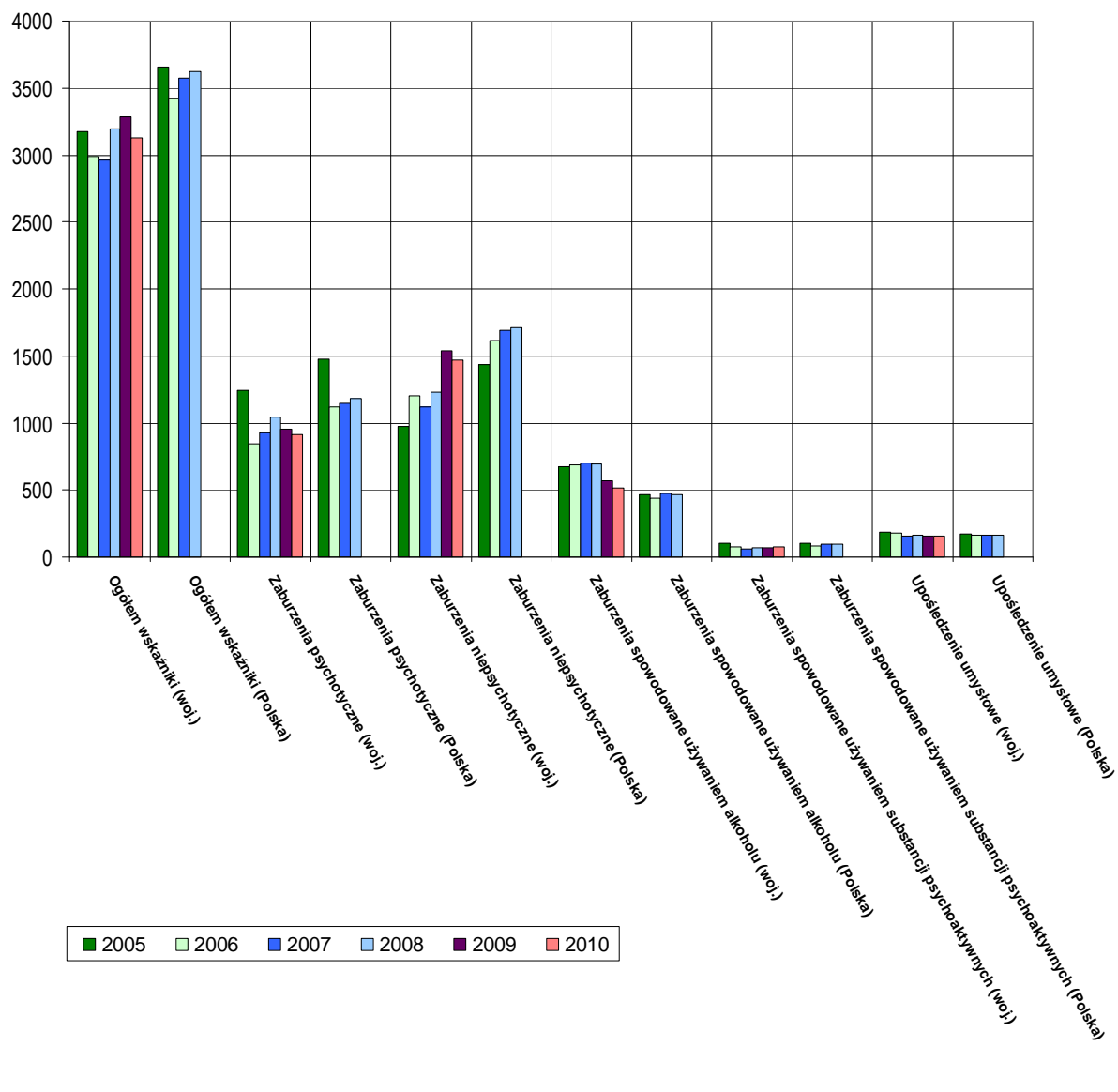
Wskaźniki zaburzeń spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych w roku 2005 były identyczne (101), a od 2006 są niższe od krajowych o 13% (2006), 50% (2007) i 36% (2008). W województwie warmińsko-mazurskim poziom tego wskaźnika utrzymuje się od roku 2006 do 2010 pomiędzy 63 a 74 przypadki na 100 tys. ludności.

Wskaźnik upośledzeń umysłowych dla województwa i Polski jest zbliżony od roku 2006 i utrzymuje się w przedziale od 156 (2008 i 2010) do 178 (2006).

Podsumowując przypadki w opiece ambulatoryjnej w województwie, dominujące grupy stanowią kolejno zaburzenia psychiatryczne, niepsychiatryczne i spowodowane spożywaniem alkoholu. W Polsce dominują natomiast przypadki zaburzeń niepsychiatrycznych.

Dane z tabeli 6 graficznie przedstawiono na rys. 16.

Rys. 16. Opieka ambulatoryjna. Leczeni z powodu zaburzeń psychicznych w latach 2005 - 2010. Wskaźniki na 100 tys. ludności ogółem i wg rozpoznania. Porównanie: województwo warmińsko-mazurskie (2005-2010) i Polska (2005-2008)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Tabeli 6

Tabela 7. OPIEKA STACJONARNA. Leczeni z powodu zaburzeń psychicznych w latach 2005-2010. Wskaźniki na 100 tys. ludności

Rozpoznanie	Rok					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Ogółem — liczby bezwzględne (woj.)	13 092	11 956	11 871	11 765	9 689	8 967
Ogółem wskaźniki (woj.)	917	838	832	825	678	628
Ogółem - liczby bezwzględne (Polska)	277 505	280 110	277 400	281 648		
Ogółem wskaźniki (Polska)	727	737	728	739		
Zaburzenia psychotyczne (woj.)	325	243	236	237	212	191
Zaburzenia psychotyczne (Polska)	304	264	256	256		
Zaburzenia niepsychotyczne (woj.)	174	197	228	163	102	100
Zaburzenia niepsychotyczne (Polska)	151	191	183	181		
Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu (woj.)	352	334	290	353	303	287
Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu (Polska)	235	215	225	240		
Zaburzenia spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych (woj.)	78	48	60	55	46	39
Zaburzenia spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych (Polska)	52	52	49	47		
Upośledzenie umysłowe (woj.)	20	16	18	17	15	11
Upośledzenie umysłowe (Polska)	15	15	15	15		

Źródło: Lata 2005 – 2008 Roczniki Statystyczne IPiN, lata 2009 – 2010 dane NFZ.

Powyższe dane pochodzą z 2 źródeł danych, stąd nie wszystkie kategorie są porównywalne. Lata 2005 – 2008 opracowano na podstawie danych z Roczników Statystycznych IPiN, a lata 2009 – 2010 z rejestrów NFZ. Dane IPiN są nieporównywalne do danych NFZ. Dlatego powyższą i poprzednią tabelę należy zweryfikować zaraz po ukazaniu się Roczników Statystycznych IPiN na rok 2009 i 2010.

Dane w **opiece stacjonarnej** odzwierciedlają realne zapotrzebowanie i nie da się uzyskać innych bardziej realnych danych w tym zakresie (Konsultant Wojewódzki w dziedzinie Psychiatrii).

Wskaźniki liczby przypadków na 100 tys. mieszkańców ogółem dla województwa są wyższe niż dla Polski. Różnica ta maleje: 26% (2005), 14% (2006, 2007) i 11% (2008).

Wskaźniki zaburzeń psychotycznych w województwie w latach 2006 – 2008 utrzymują się na poziomie zbliżonym do poziomu w Polsce. Są tylko nieco niższe – 7-8%. W województwie w latach poziom wskaźnika ma tendencję lekko malejącą.

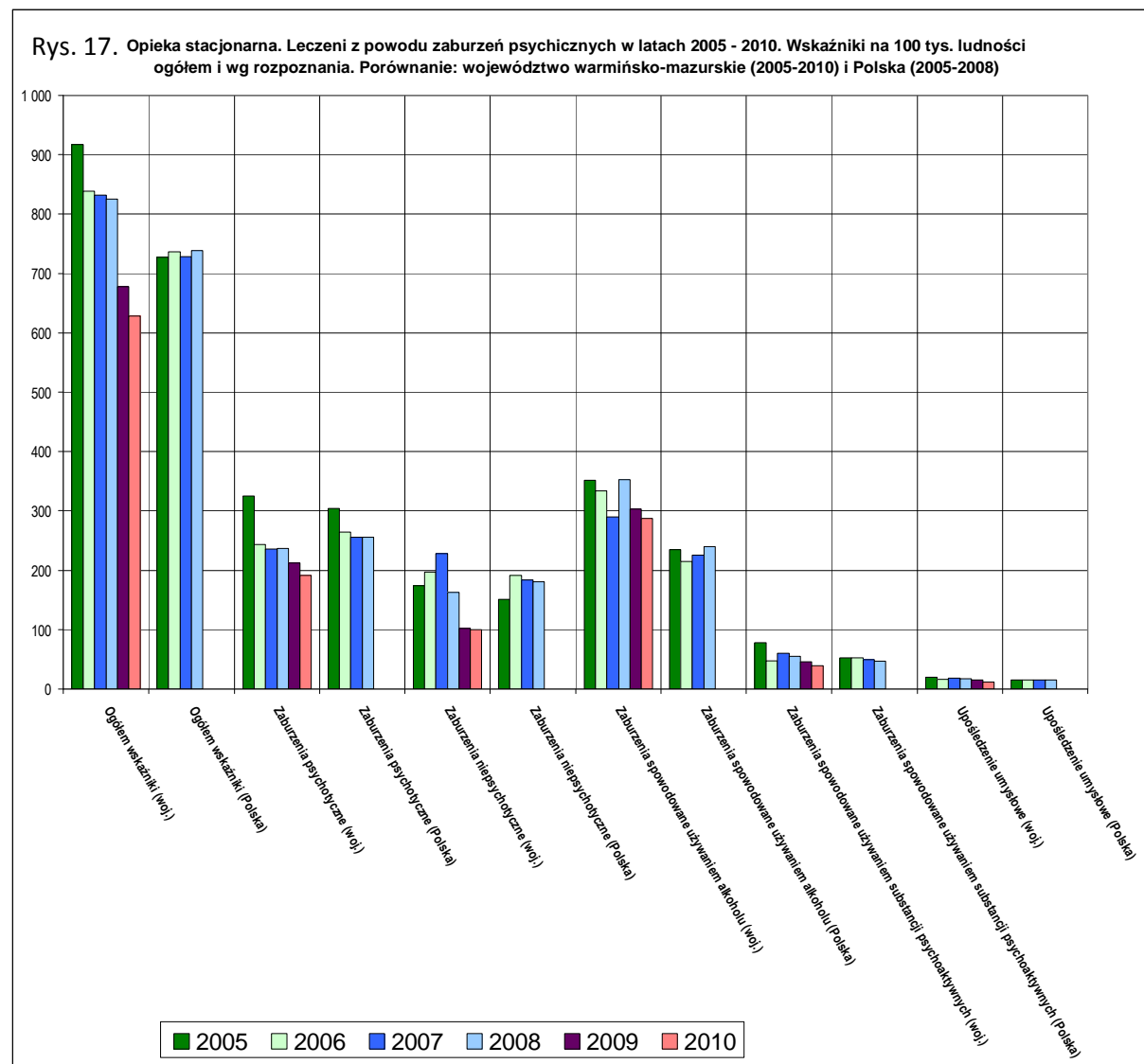
Wskaźniki zaburzeń niepsychotycznych w latach 2005 – 2007 były wyższe niż dla Polski. W roku 2005 wskaźnik był wyższy o 15%, 2006 o 3%, 2007 o 25%. W 2008 był niższy o 10%.

Wskaźniki zaburzeń spowodowanych używaniem alkoholu w latach 2005 – 2008 były wyższe niż dla Polski odpowiednio o: 50%, 55%, 29% i 47%.

Wskaźniki upośledzenia umysłowego były w latach 2005 – 2008 w stosunku do tych dla Polski odpowiednio: wyższy o 50%, niższy o 8%, wyższy o 22% i wyższy o 17%.

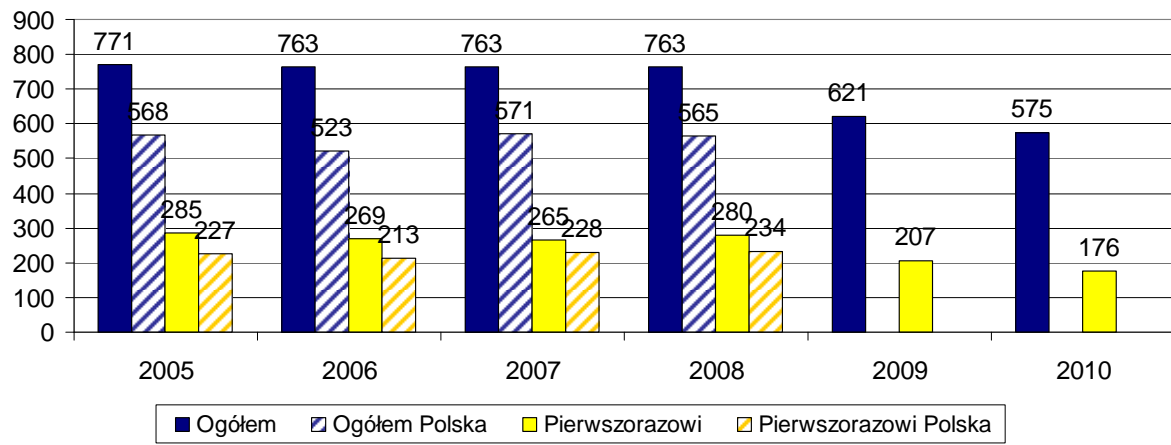
Wśród przypadków leczonych stacjonarnie najwyższy wskaźnik stanowią zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu. Kolejne to zaburzenia psychotyczne i zaburzenia niepsychotyczne. W Polsce na pierwszym miejscu są zaburzenia psychotyczne, następnie spowodowane używaniem alkoholu i zaburzenia niepsychotyczne.

Dane z tabeli 7 graficznie przedstawiono na rys. 17.

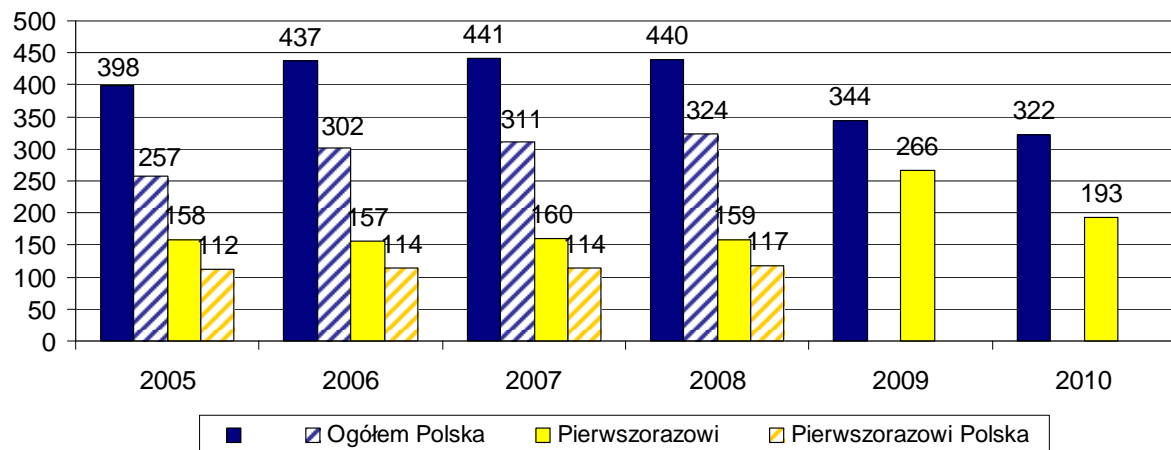
Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli 7

Rys. 18. Opieka ambulatoryjna. Leczeni z zaburzeniami spowodowanymi użyciem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, między rokiem 2005 i 2010 (wskaźniki na 100 tys. ludności). Porównanie: województwo warmińsko-mazurskie i Polska

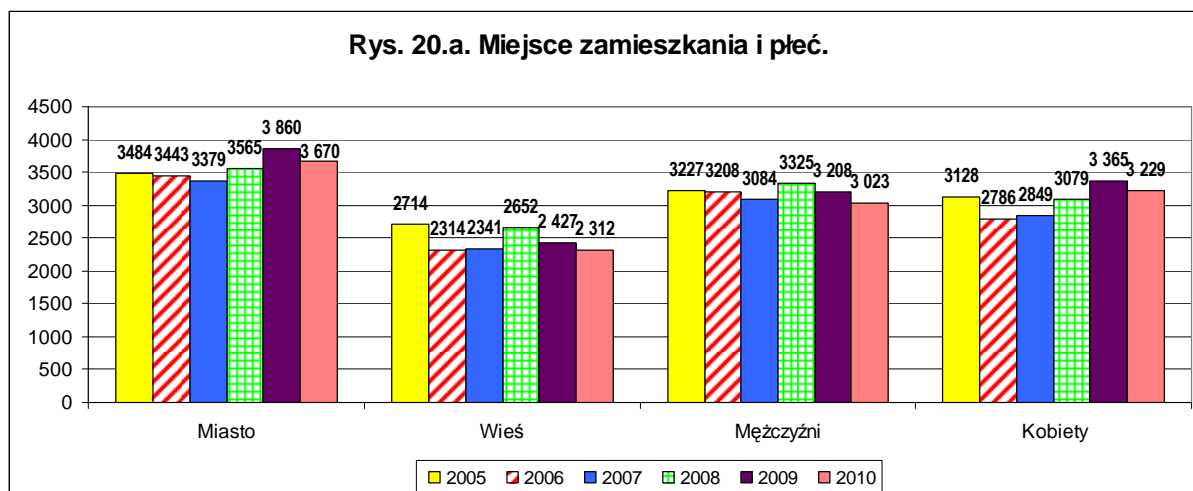
Źródło: Lata 2005 – 2008 Roczniki Statystyczne IPiN, lata 2009 – 2010 dane NFZ.

Rys. 19. Opieka stacjonarna. Leczeni z zaburzeniami spowodowanymi użyciem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, między rokiem 2005 i 2010 (wskaźniki na 100 tys. ludności). Porównanie: województwo warmińsko-mazurskie i Polska

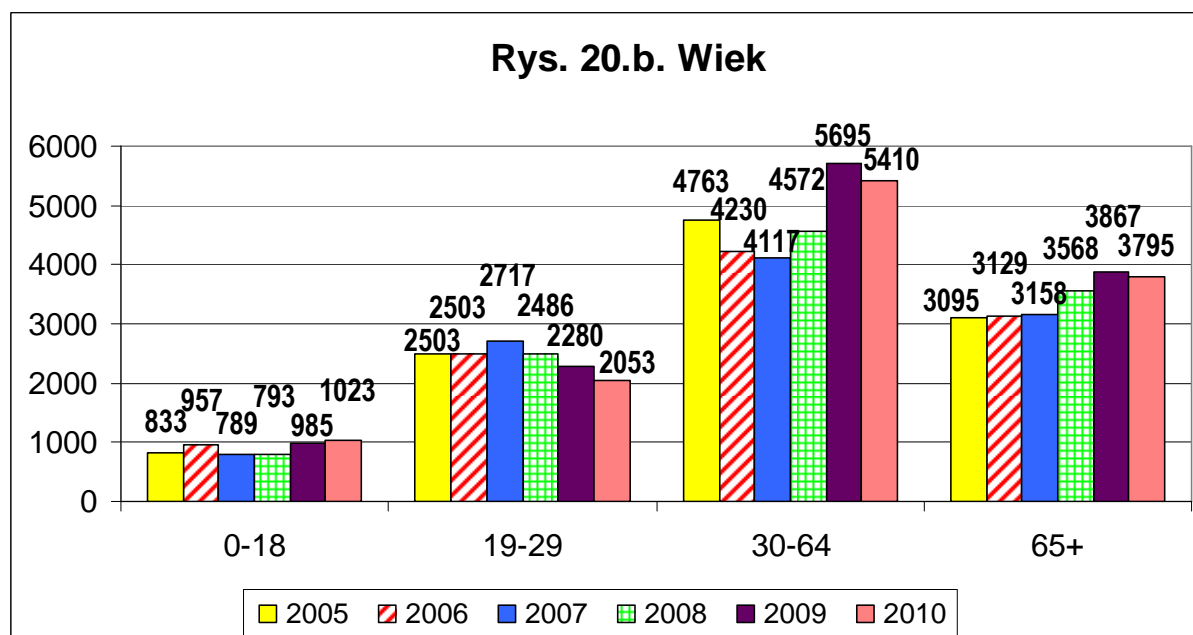

Źródło: Lata 2005 – 2008 Roczniki Statystyczne IPiN, lata 2009 – 2010 dane NFZ.

Rys. 20. Opieka ambulatoryjna. Struktura społeczno-demograficzna. Wskaźniki na 100 tys. ludności

Źródło: Lata 2005 – 2008 Roczniki Statystyczne IPiN, lata 2009 – 2010 dane NFZ.

Źródło: Lata 2005 – 2008 Roczniki Statystyczne IPiN, lata 2009 – 2010 dane NFZ.

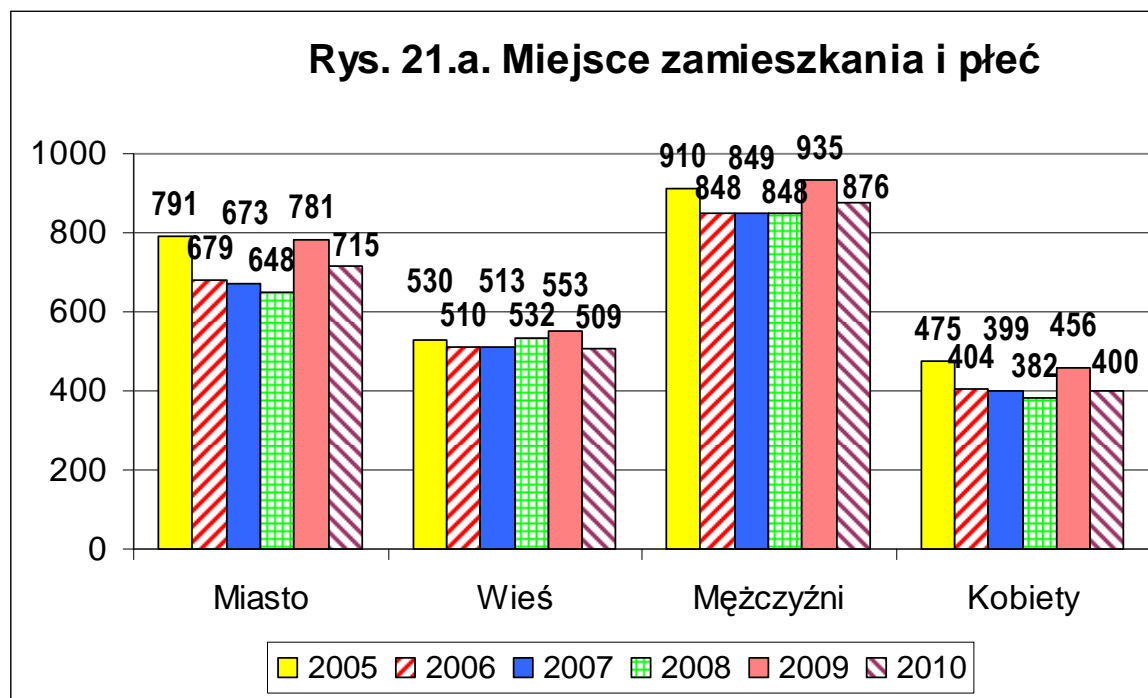
Analizując wskaźniki pacjentów **opieki ambulatoryjnej** wg miejsca zamieszkania, większość stanowią mieszkańcy miast. Pod względem płci sytuacja jest zbliżona.

W grupach wiekowych dominują osoby w wieku 30 – 64 lat (powodem jest m.in. to, że obejmuje duży przedział wiekowy 25 lat) – najbardziej narażona na sytuacje stresowe w życiu rodzinnym i zawodowym, następnie 65 lat i więcej, potem 19-29 i 0-18 lat. Te dwie ostatnie grupy są o tyle ważne, że to dzieci, młodzież i młodzi ludzie, których to stan zdrowia determinuje sytuację społeczeństwa. Bardzo niepokojący jest wzrost liczby osób z grupy 0-18, który między 2005 a 2010 wyniósł prawie 20%. Ponadto jest on o 50% niższy niż liczebność grupy wiekowej 19-29 lat.

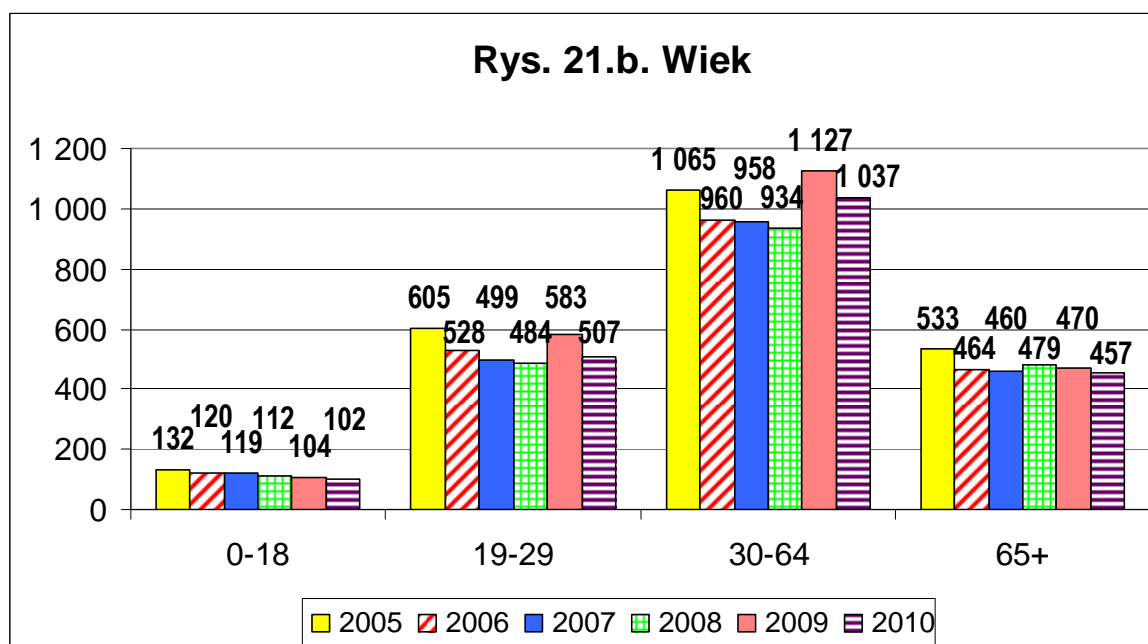
Analogiczne wskaźniki w zakresie **opieki stacjonarnej** wg miejsca zamieszkania kształtują się podobnie – dominują mieszkańcy miast. Ale już wg płci dominują mężczyźni i to o ok. 50% w stosunku do liczby kobiet.

Sytuacja wg grup wiekowych jest podobna – dominuje grupa wiekowa 30-64 lata (również jako duży przedział wiekowy), potem grupa w wieku 65 i więcej, następnie 19-29 i 0-18 lat. Jednak liczebność tej ostatniej grupy wiekowej stanowi 1/5 – 1/6 liczby przypadków w wieku 19-29 lat. Prawdopodobnie jest to spowodowane ograniczoną liczbą miejsc opieki stacjonarnej dla dzieci i młodzieży, a nie lepszym stanem zdrowia.

Rys. 21. Opieka stacjonarna. Struktura społeczno-demograficzna. Wskaźniki na 100 tys. ludności.

Źródło: Lata 2005 – 2008 Roczniki Statystyczne IPiN, lata 2009 – 2010 dane NFZ.

Źródło: Lata 2005 – 2008 Roczniki Statystyczne IPiN, lata 2009 – 2010 dane NFZ.

Tabela 8. Zróżnicowanie terytorialne hospitalizacji zaburzeń psychicznych (wskaźnik na 100 tys. populacji)

Województwo	Ogółem					Zaburzenia niezwiązane z uzależnieniami					Zaburzenia związane z używaniem alkoholu					Zaburzenia związane z używaniem substancji psychoaktywnych				
	2003	2007	2008	2009	2010	2003	2007	2008	2009	2010	2003	2007	2008	2009	2010	2003	2007	2008	2009	2010
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Dolnośląskie	553,0	475,8	488,8			348,1	276,4	280,2			150,4	169,3	178,8			54,5	30,1	29,8		
Kujawsko-pomorskie	452,6	444,1	441,8			312,7	277,1	269,3			116,4	140,5	141,4			23,5	26,5	31,1		
Lubelskie	533,3	586,4	616,0			321,5	319,2	323,7			195,7	250,6	272,7			16,2	16,6	19,6		
Lubuskie	782,1	830,8	806,8			501,0	502,1	468,6			202,1	226,6	234,2			79,0	102,1	104,0		
Łódzkie	548,5	595,6	554,6			331,9	323,9	302,9			190,8	236,8	218,8			25,8	34,9	32,9		
Małopolskie	394,3	412,4	421,6			276,4	253,3	255,0			109,6	135,3	147,3			8,3	23,8	19,3		
Mazowieckie	511,7	546,9	558,1			324,2	318,5	324,3			136,0	186,2	193,2			51,5	42,2	40,6		
Opolskie	521,8	692,4	700,7			365,7	472,9	464,7			135,6	192,9	209,2			20,5	26,6	26,8		
Podkarpackie	435,8	507,3	507,4			283,1	311,1	303,5			143,1	190,3	198,1			9,6	5,9	5,8		
Podlaskie	720,1	839,0	828,2			484,4	502,6	487,4			209,6	312,0	316,6			26,0	24,4	24,2		
Pomorskie	487,0	544,9	536,2			331,2	331,4	325,5			128,4	171,3	174,4			27,4	42,2	36,3		
Śląskie	435,0	538,9	548,3			274,5	307,6	311,9			139,0	200,5	207,2			21,5	30,8	29,2		
Świętokrzyskie	576,8	568,0	556,8			378,2	316,7	299,4			187,8	243,5	249,6			10,8	7,8	7,8		
Warmińsko-mazurskie	595,5	617,9	609,2	711,9	652,7	349,4	298,4	289,9	354,8	324,0	201,5	281,4	286,7	310,2	289,8	44,6	38,1	32,6	46,9	38,8
Wielkopolskie	518,1	539,2	547,7			360,8	326,2	328,8			135,2	183,8	191,5			22,1	29,2	27,4		
Zachodniopomorskie	444,1	539,8	522,2			283,7	302,0	296,1			117,0	178,6	175,0			43,4	59,2	51,1		
Ogółem	507,2	549,7	550,9			328,8	320,9	317,7			148,6	196,4	202,3			29,9	32,4	30,9		

Źródło: Lata 2005 – 2008 Roczniki Statystyczne IPiN, lata 2009 – 2010 dane NFZ.

Wg tabeli 8 województwo lubuskie ma najwyższy wskaźnik w zakresie leczenia uzależnień od środków psychoaktywnych, gdyż mają więcej szpitali i obsługują także sąsiednie województwa (wg informacji Konsultanta Wojewódzkiego w dziedzinie Psychiatrii).

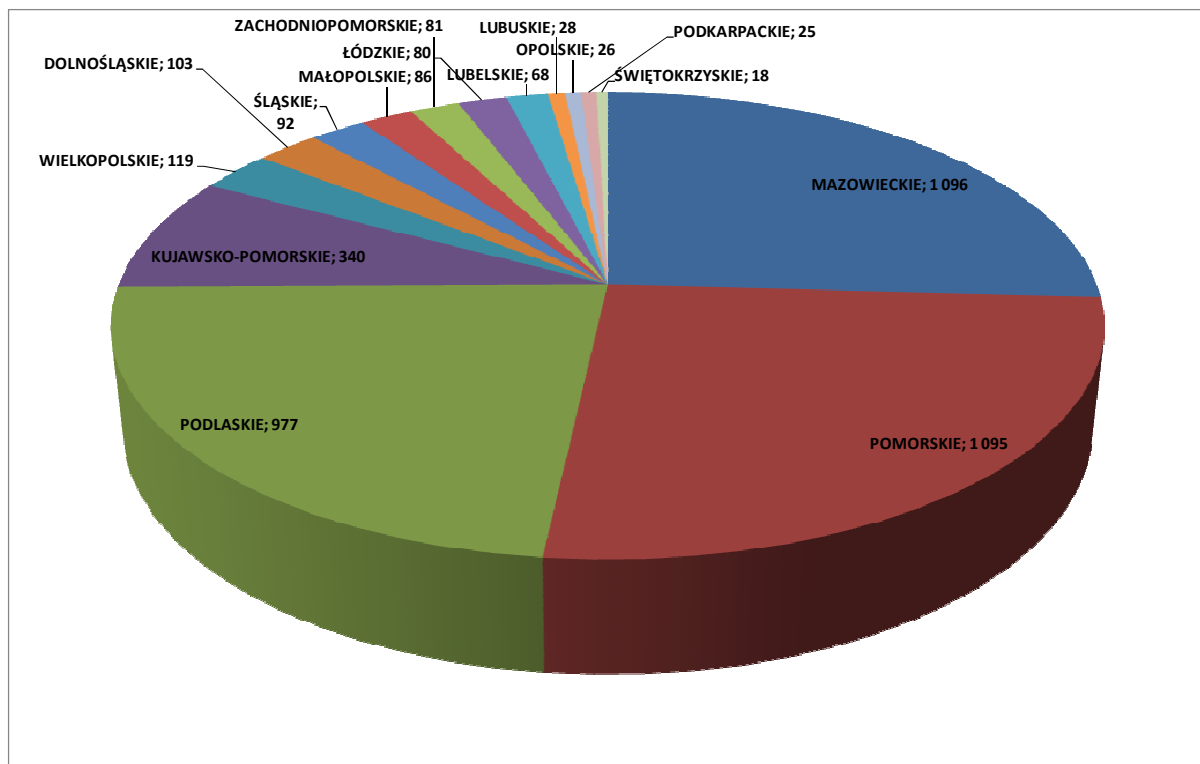

6.2.2.2. Migracja pacjentów w leczeniu psychiatrycznym

Wg NFZ jest 100 łóżek detoksykacji od środków psychoaktywnych, ale korzysta z nich tylko 10-15 osób z naszego województwa, a reszta osób z **migracji z innych województw**.

Dane odnośnie leczenia uzależnień od substancji psychoaktywnych są trudne do interpretacji, gdyż często pacjenci z naszego województwa wyjeżdżają do innych i odwrotnie. Dlatego na kolejnych rysunkach zamieszczono dane na temat migracji naszych pacjentów do innych województw oraz migracji pacjentów z innych województw do naszego. Wynika z nich, że liczba naszych pacjentów wyjeżdżających do innych województw wynosiła w roku 2010 – 4234 osoby. Najwięcej wyjechało do województwa mazowieckiego, pomorskiego i podlaskiego (łącznie 3168 osób czyli 75%).

Rys. 22. Liczba pacjentów z województwa warmińsko mazurskiego **wyjeżdżających** do obcych województw w 2010 r w leczeniu psychiatrycznym. Dane OW WM NFZ.

Znacznie mniej przybywa do naszego województwa pacjentów z innych województw. W roku 2010 najwięcej było z województwa pomorskiego (746 osób), mazowieckiego (533) i podlaskiego (465) – razem 1744 osoby czyli 55% liczby pacjentów którzy wyjechali z naszego województwa do wspomnianych.

Rys. 23. Liczba **pacjentów z obcych województw przyjeżdżających** do województwa warmińsko-mazurskiego w 2010 r. W lecznictwie psychiatrycznym. Dane OW WM NFZ.

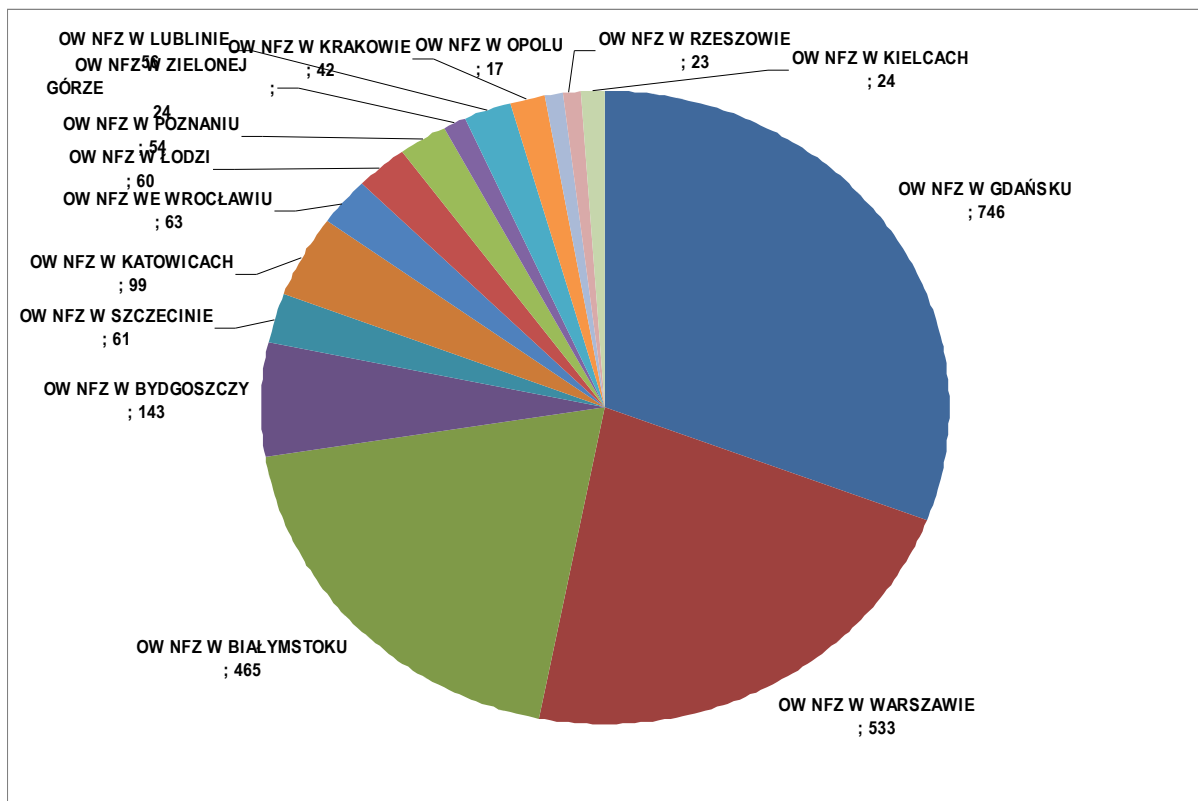

Tabela 9. Zróżnicowanie terytorialne zaburzeń psychicznych w opiece ambulatoryjnej (wskaźnik na 100 tys. ludności). Leczeni ogółem (osoby)

Województwo	Ogółem					Zaburzenia niezwiązane z uzależnieniami					Zaburzenia związane z używaniem alkoholu					Zaburzenia związane z używaniem substancji psychoaktywnych				
	2003	2007	2008	2009	2010	2003	2007	2008	2009	2010	2003	2007	2008	2009	2010	2003	2007	2008	2009	2010
Dolnośląskie	3 648,1	4 033,3	3 978,8			3 022,4	3 378,6	3 247,6			516,6	527,6	599,8			109,1	127,1	131,4		
Kujawsko-pomorskie	4 607,0	4 265,1	4 299,6			4 104,5	3 716,4	3 764,2			416,2	473,2	458,4			86,3	75,5	77		
Lubelskie	3 357,4	3 668,0	4 188,8			2 860,8	3 151,4	3 667,1			390,7	449,0	435,8			105,9	67,6	85,9		
Lubuskie	3 849,6	3 841,5	3 976,8			3 788,7	3 277,7	3 386,2			442,8	473,3	497,0			218,2	90,5	93,6		
Łódzkie	3 230,8	3 294,0	3 452,9			2 728,9	2 648,3	2 900,1			436,5	580,3	501,5			65,4	65,4	51,3		
Małopolskie	4 151,5	3 914,3	4 052,8			3 765,4	3 445,0	3 587,7			333,9	407,7	401,5			52,2	61,6	63,6		
Mazowieckie	2 737,2	3 313,6	3 538,0			2 284,0	2 645,8	2 831,6			356,3	448,5	454,5			96,9	219,3	251,9		
Opolskie	2 381,3	2 672,3	2 905,3			2 062,3	2 242,5	2 359,0			262,7	389,8	507,9			56,3	40,0	38,4		
Podkarpackie	4 348,7	3 440,9	3 774,8			3 923,6	2 627,2	3 303,4			381,1	405,6	425,0			44,0	48,1	46,4		
Podlaskie	2 392,1	3 192,6	3 472,1			1 995,3	2 633,9	2 880,4			372,2	523,4	534,8			24,6	35,3	56,9		
Pomorskie	3 715,3	4 187,9	3 933,8			3 216,8	3 605,6	3 400,0			394,3	478,6	409,5			104,2	103,7	124,3		
Śląskie	3 322,3	3 712,0	3 468,1			2 767,1	3 113,0	2 953,9			493,2	509,3	456,9			62,0	89,7	57,3		
Świętokrzyskie	3 204,1	4 517,5	4 148,2			2 597,4	3 881,9	3 516,0			586,3	585,7	594,4			20,4	49,9	37,8		
Warmińsko-mazurskie	2 843,9	2 963,6	3 198,7	3 399,7	3 236,0	2 193,8	2 200,7	2 435,9	2 764,7	2 648,0	556,7	700,3	690,7	569,2	514,9	93,4	62,6	72,1	65,8	73,1
Wielkopolskie	3 276,3	3 236,6	3 144,1			2 779,9	2 777,1	2 696,4			418,5	387,4	369,3			77,9	72,1	78,4		
Zachodniopomorskie	2 424,1	2 453,8	2 216,4			1 975,2	1 975,0	1 772,6			372,6	398,0	378,4			76,3	80,8	65,4		
Ogółem	3 375,8	3 571,3	3 622,0			2 876,9	3 000,3	3 057,0			419,4	475,8	466,9			79,5	95,2	98,1		

Źródło: Lata 2005 – 2008 Roczniki Statystyczne IPiN, lata 2009 – 2010 dane NFZ.

Liczba osób objętych opieką ambulatoryjną rośnie i na przestrzeni lat 2003 – 2010 wzrosła do 114 % (wg roku 2003). Liczba osób leczonych z powodu zaburzeń niezwiązanych z uzależnieniami wzrosła do 121%, zaburzeń związanych z używaniem alkoholu w roku 2010 zmalała w stosunku do 2003 (93%) (ale w latach 2007 i 2008 był to wzrost do 125%), a zaburzeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych zmalała w stosunku do roku 2003, ale wzrosła w stosunku do roku 2007 (117%) i kolejnych lat).

Na tle innych województw wg danych z roku 2008 województwo nasze plasuje się na miejscach:

- ◆ wg wskaźnika ogółem 3198,7 – miejsce 14 (gdzie na pierwszym miejscu jest województwo kujawsko-pomorskie z największym wskaźnikiem 4299,6).
- ◆ wg wskaźnika dla zaburzeń niezwiązanych z uzależnieniami 2435,9 – miejsce 15 .
- ◆ wg wskaźnika dla zaburzeń związanych z używaniem alkoholu 690,7 – **miejsce 1.**
- ◆ wg wskaźnika dla zaburzeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych 72,1 – miejsce 9.

6.2.2.3. Placówki opieki psychiatrycznej

Tab. 10. Placówki psychiatrycznej pozaszpitalnej opieki środowiskowej w latach 2005-2010

Placówki - województwo warmińsko-mazurskie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Poradnie zdrowia psychicznego	32	29	30	28	31	33	32
porady w tys.	185,0	167,4	154,1	143,2	130,8	126,5	X
Średnia liczba porad na 1 poradnię w tys.	5,8	5,8	5,1	5,1	4,2	3,8	X
PZP dla dzieci i młodzieży	5	5	6	7	4	4	5
porady w tys.	7,7	4,5	8,2	9,2	7,7	9,7	X
Średnia liczba porad na 1 poradnię w tys.	1,5	0,9	1,4	1,3	1,9	2,4	X
Poradnie dla uzależnionych							
- od alkoholu	22	26	26	25	23	23	23
porady w tys.	50,5	48,8	75	87,8	85	76	X
Średnia liczba porad na 1 poradnię w tys.	2,3	1,9	2,9	3,5	3,7	3,3	X
- od substancji psychoaktywnych	3	4	7	7	7	7	7
porady w tys.	4,4	4,5	7,6	7,5	4,3	4,1	X
Średnia liczba porad na 1 poradnię w tys.	1,5	1,1	1,1	1,1	0,6	0,6	X
Zespoły opieki środowiskowej							
liczba zespołów	1	0	1	1	1	1	1
liczba osób leczonych	24	0	65	61	67	84	X
Oddziały dzienne (psychiatryczne i dla osób uzależnionych)							
liczba placówek	2	3	3	3	5	6	10
liczba miejsc	50	65	65	65	101	104	136
Średnia liczba miejsc na placówkę	25,0	21,7	21,7	21,7	20,2	17,3	13,6
Hostele							
liczba placówek w Polsce	12	10	11	12	b.d.	b.d.	b.d.
liczba placówek w województwie	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: Lata 2005 – 2008 Roczniki Statystyczne IPiN, lata 2009 – 2011 dane NFZ.

Poradnie zdrowia psychicznego dla dorosłych – ich liczba utrzymuje się na stałym poziomie i jest to wg wskaźników NPOZP więcej niż minimalna liczba placówek. W roku 2011 zakontraktowano 32 PZP, a minimum wg liczby ludności to 28. Jednak przy doborze placówek i ustalaniu optymalnej liczebności, uwzględnić należy dogodną dla pacjentów lokalizację oraz małą gęstość zaludnienia które powodują, że w naszym województwie potrzebna jest większa sieć placówek niż minimum wskazane w NPOZP. z danych w zakresie liczby porad widać, że liczba ich maleje i w wartości ogółem i w średniej liczbie na poradnię. Jednak jest to o tyle niepokojące, ponieważ liczba osób leczonych stacjonarnie nie maleje w sposób znaczący. Tendencja powinna być odwrotna. Wzrost liczby osób leczonych ambulatoryjnie powinien zapobiegać trafilaniu do leczenia stacjonarnego. Lecznictwo ambulatoryjne należy analizować z kilku perspektyw:

- mała dostępność terytorialna poradni i niski poziom zamożności społeczeństwa, zwłaszcza na terenach wiejskich, powoduje duże utrudnienie w dostępności poradni,

- zarejestrowanie do poradni zdrowia psychicznego w celach terapeutycznych wymaga najpierw wizyty u psychiatry, więc część osób to zniechęca, gdyż obawiają się, że w ich dokumentach zostanie to jako dowód, że są chore psychicznie,
- należy uwzględnić jak duże są kolejki osób oczekujących na porady i jaka jest liczba tych, którzy zrezygnowali bo problem przestał być ważny w ich mniemaniu, co nie znaczy, że zaburzenia minęły,
- wyższa świadomość problemów zdrowia psychicznego powoduje korzystanie z pomocy przez większą liczbę osób, co jest pochodną działań z zakresu promocji zdrowia psychicznego,
- obawa przed stygmatyzacją powoduje, że część osób z zaburzeniami psychicznymi nie zgłasza się do poradni, ale w końcu trafia w ciężkim stanie do szpitala,
- część pacjentów woli korzystać z opieki odpłatnej, ponieważ stać ich na to, nie muszą czekać w kolejkach oraz mogą skorzystać z poradni w innym mieście lub województwie, aby nie narazić się na stygmatyzację w swoim środowisku.

Poradnie zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży, których jest zaledwie kilka (4 w ostatnich latach i 5 w 2011) to zdecydowanie za mało. Wg kryterium liczby ludności powinno być ich 9 (czyli 2-krotnie więcej), a wg liczby powiatów 21, czyli 4-krotnie więcej. Nakłada się na to niewystarczająca liczba łóżek w opiece stacjonarnej. Więc temat ten wymaga szczególnego podejścia. Problem widoczny jest również poprzez wzrastającą liczbę porad przy stałej liczbie placówek PZP. Dodatkowo warto uwzględnić rosnącą **średnią** liczbę porad na poradnię, która w roku 2007 wynosiła 1,4 tys./poradnię, a w 2010 – 2,4 tys./poradnię, czyli wzrosła o 71%.

Poradnie dla uzależnionych od alkoholu – ich liczba zmalała z 26 (2006-2007) do 23 (2009-2011), choć nasze województwo wg wskaźnika liczby osób uzależnionych od alkoholu na 100 tys. ludności zajmuje wysokie miejsca wśród województw (w 2008 było to miejsce 1.). Wg wskaźnika NPOZP którym jest liczba powiatów, przekraczamy wskaźnik minimalny 21 powiatów o 2 placówki. Wg wskaźnika NPOZP: 1 placówka na 50 tys. mieszkańców, docelowo powinno być 28 poradni, więc brak jest 5. Informacją, która mogłaby pomóc we wskazaniu rzeczywistego zapotrzebowania na usługi, jest liczba osób oczekujących i nieprzyjętych z uwagi na określone możliwości poradni. Dane dotyczące dostępności usług wg zakontraktowanych na 2011 rok kwot i punktów znajdują się w rozdziale 6.2.2.4. Mimo, że liczba poradni znacząco nie rośnie, to rośnie **średnia liczba porad** przypadająca na 1 placówkę rocznie (2,3 tys. rocznie w 2005 do 3,7 tys. W 2009 i 3,3 tys. W 2010).

Odwrótnie wygląda sytuacja **poradni dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych**. Ich liczba w stosunku do roku 2005 wzrosła w 2010 o 130% (z 3 – 2005 do stałego poziomu 7 w latach 2007 - 2011). Świadczy to o zwiększeniu dostępności terytorialnej. Natomiast liczba porad utrzymuje się w 2005, 2009 i 2010 na podobnym poziomie ok. 4 tys. rocznie co świadczy o stałej niewystarczającej dostępności usług.

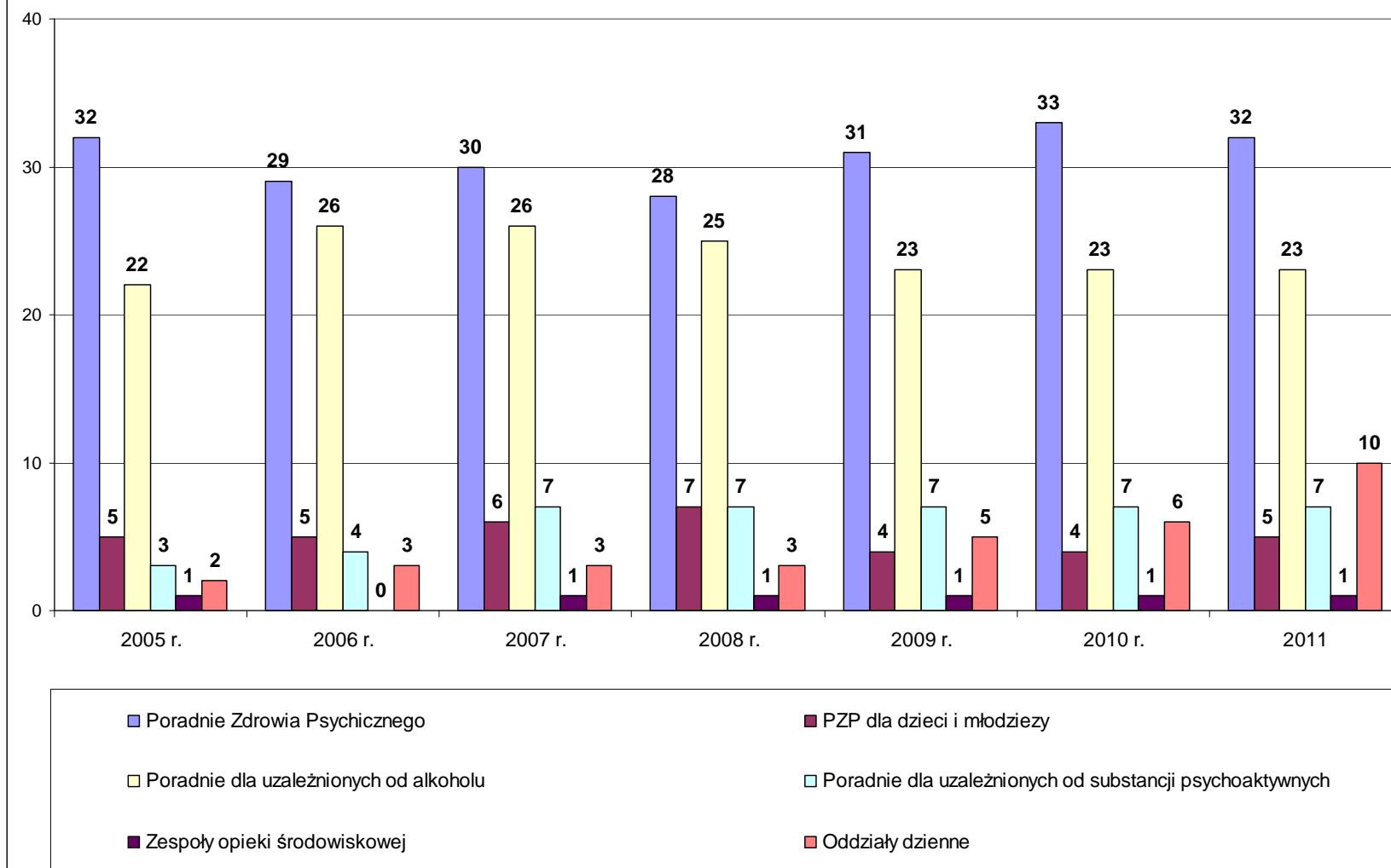
W województwie działa od wielu lat tylko jeden **zespół opieki środowiskowej**. Zlokalizowany jest w WZLP w Olsztynie. Uruchomienie zespołów w 2011 planowały Ełk i Elbląg, ale nie złożyli oferty do NFZ. Wg wskaźników NPOZP zespołów powinno być 28. Czyli brak jest 27. Liczba podopiecznych jednego zespołu wzrosła z 24 (2005) do 84 (2010). Ważna jest też kwestia utrzymania odpowiedniego standardu leczenia.

Liczba **oddziałów dziennych** (łącznie psychiatrycznych i leczenia uzależnień) jest zmienna. W latach 2006 - 2008 wynosiła 3, a w 2009 – 2011 odpowiednio 5, 6 i 10. Tendencja wzrostowa jest bardzo dobrym sygnałem, gdyż są to bardzo potrzebne formy leczenia. Analizując średnią liczbę miejsc na oddział, to widać tendencję malejącą (25 miejsc/oddział w 2005 do 13,6 miejsc/oddział w 2011), co z punktu widzenia dobra pacjentów powinno przekładać się na bardziej kameralne warunki i lepszą opiekę. Niestety liczba miejsc jest nadal niewystarczająca. W roku 2011 zakontraktowano ich 83, a wg wskaźników NPOZP powinno być 428.

Hostele są nową formą w zakresie opieki psychiatrycznej. W całej Polsce jest ich zaledwie kilkanaście. W województwie ich nie ma, a powinno być 28 miejsc dla pacjentów psychiatrycznych, 1 hostel dla dzieci i młodzieży, 1 hostel dla osób z zaburzeniami z powodu używania alkoholu i 28 miejsc dla osób z zaburzeniami z powodu używania środków psychoaktywnych.

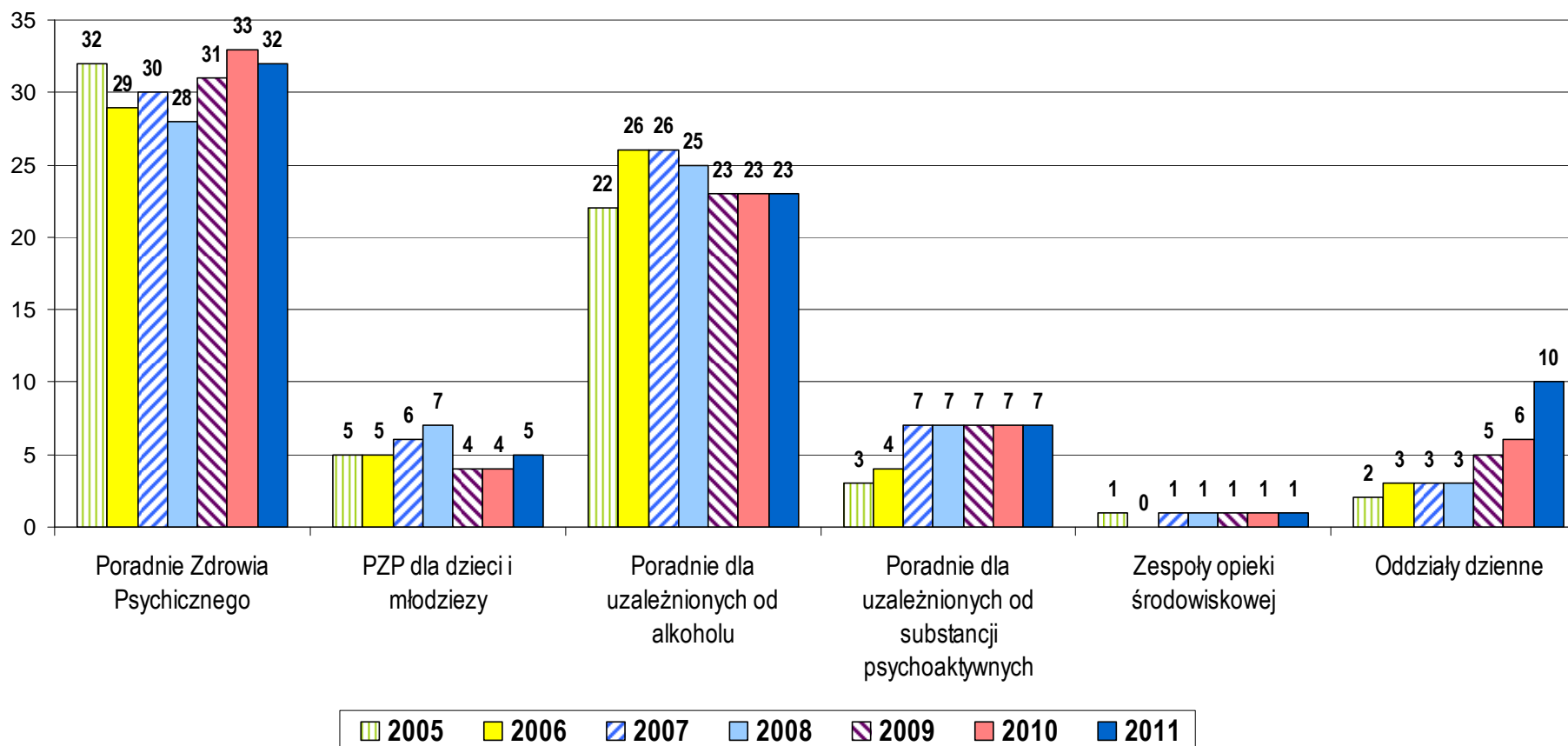
Sytuację w sposób graficzny przedstawiają kolejne wykresy.

Rys. 24. Opieka ambulatoryjna - poradnie zdrowia psychicznego (w tym dla dzieci i młodzieży) w latach 2005 - 2011

Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli 10.

Rys. 25. Opieka ambulatoryjna: poradnie zdrowia psychicznego, poradnie dla uzależnionych od alkoholu, od substancji psychoaktywnych, zespoły opieki środowiskowej i oddziały dzienne (liczba placówek i oddziałów w latach 2005-2011)

Źródło: Lata 2005 – 2008 Roczniki Statystyczne IPiN, lata 2009 – 2010 dane NFZ.

Tab. 11. Opieka stacjonarna — łóżka ogółem w szpitalach psychiatrycznych i innych zakładach w oddziałach psychiatrycznych według rodzaju zakładu w latach 2003-2009

Rodzaj zakładu	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Łóżka ogółem w szpitalach psychiatrycznych i innych zakładach — liczby bezwzględne							
łóżka dla pacjentów z zaburzeniami psychicznymi, uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych							
Ogółem wg Biuletynów Statystycznych WM CZP	1046	1097	1157	1145	1156	1106	1117
Szpitaly psychiatryczne	744	744	774	788	803	783	783
Inne zakłady: szpitale ogólne i ośrodki leczenia uzależnień w zakresie psychiatrii, alkoholu i substancji psychoaktywnych	302	353	383	357	353	323	334
Łóżka ogółem — odsetki							
Ogółem	100	100	100	100	100	100	100
Szpitaly psychiatryczne oddziały psychiatryczne stacjonarne i dzienne	71,1	67,8	66,9	68,8	69,5	70,8	70,1
Inne zakłady: szpitale ogólne i ośrodki leczenia uzależnień w zakresie psychiatrii, alkoholu i substancji psychoaktywnych	28,9	32,2	33,1	31,2	30,5	29,2	29,9
Łóżka w oddziałach psychiatrycznych — liczby bezwzględne							
Ogółem	783	806	791	752	762	720	715
Szpitaly psychiatryczne	630	647	634	638	668	626	600
Inne zakłady: szpitale ogólne i inne podmioty - oddziały psychiatryczne stacjonarne i dzienne	153	159	157	114	94	94	115
Łóżka w oddziałach psychiatrycznych — odsetki							
Ogółem	100	100	100	100	100	100	100
Szpitaly psychiatryczne	80,5	80,3	80,2	84,8	87,7	86,9	83,9
Inne zakłady: szpitale ogólne i inne podmioty - oddziały psychiatryczne stacjonarne i dzienne	19,5	19,7	19,8	15,2	12,3	13,1	16,1

Źródło: Dane dla województwa opracowane na podstawie Biuletynów Statystycznych Warmińsko-Mazurskiego Centrum Zdrowia Publicznego

W lecznictwie istnieje tendencja zmniejszania liczby łóżek w związku z rozwojem innych form opieki: m.in. ambulatoryjnej, która ma zapobiegać rozwojowi chorób i hospitalizacji, opieki na oddziałach dziennych.

W województwie warmińsko-mazurskim liczba łóżek ogółem w szpitalach psychiatrycznych utrzymuje się na stałym poziomie z niewielką tendencją malejącą. 70% łóżek zapewniają szpitale psychiatryczne a 30 % inne podmioty.

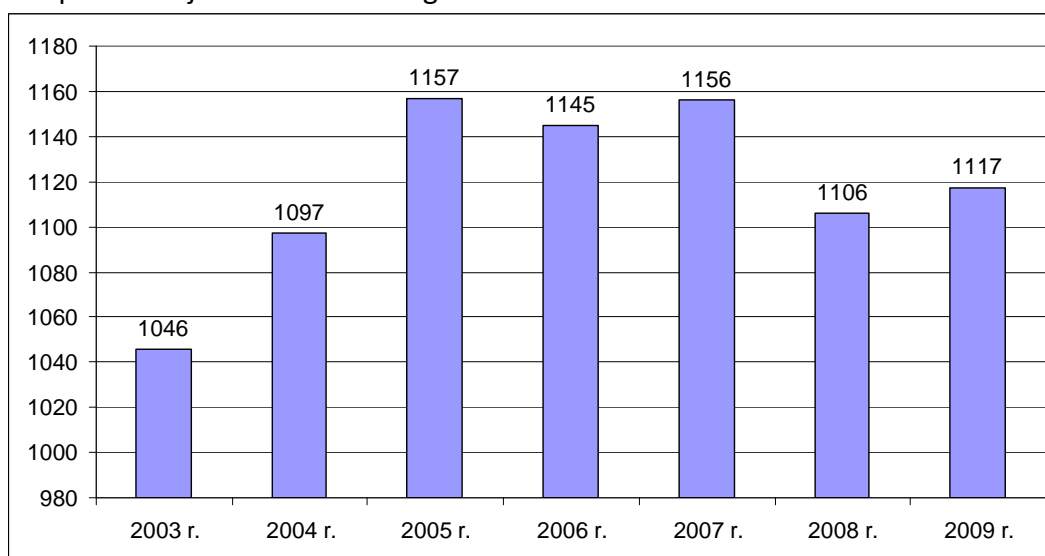
Analizując łóżka psychiatryczne (bez łóżek dla osób uzależnionych) widać wyraźną tendencję malejącą. Ok. 84% łóżek zapewniają szpitale psychiatryczne a ok. 16% inne zakłady.

Sytuację ilustrują kolejne wykresy.

W Zakładach Opiekuńczo-Leczniczych są bardzo niskie standardy, gdyż ustalone minimum personelu jest tak niskie, że nie gwarantuje dobrej opieki pacjentom. Jedynym rozwiązaniem jest wzrost liczby ZOL i konkurowanie między nimi poprzez wzrost jakości.

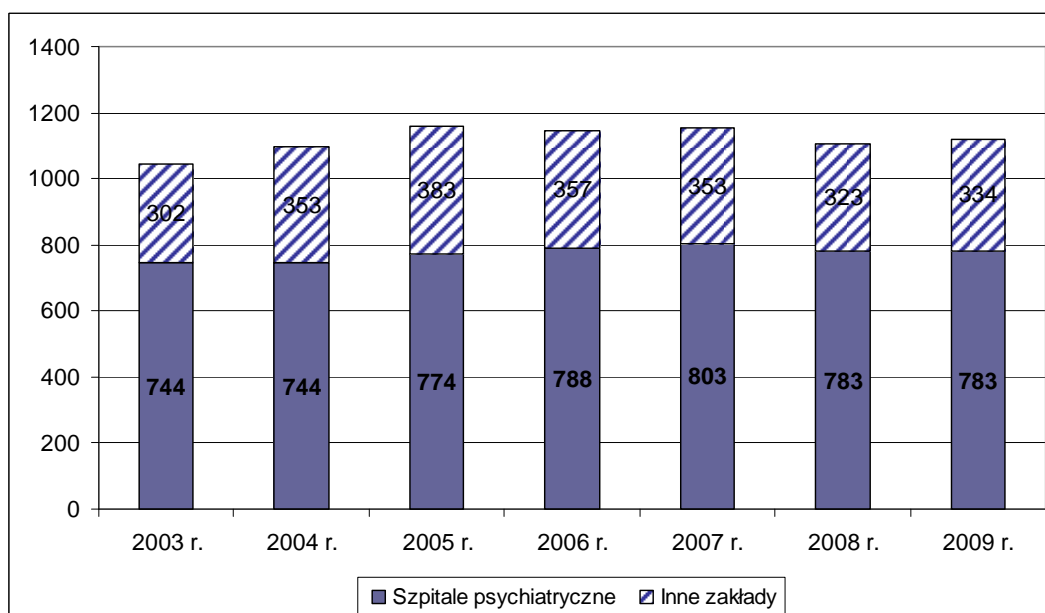
Wg danych NFZ jest 41 łóżek tzw. sądowych w 3 szpitalach psychiatrycznych, ale nie ma oddziałów. Tworzenie oddziałów nie jest konieczne. Ponadto pacjenci wymagający przebywania na oddziałach sądowych trafiają do wyspecjalizowanych placówek w innych województwach, które mają obowiązek przyjmowania pacjentów m.in. z naszego województwa.

Rys. 26. Opieka stacjonarna — łóżka ogółem w latach 2003-2009

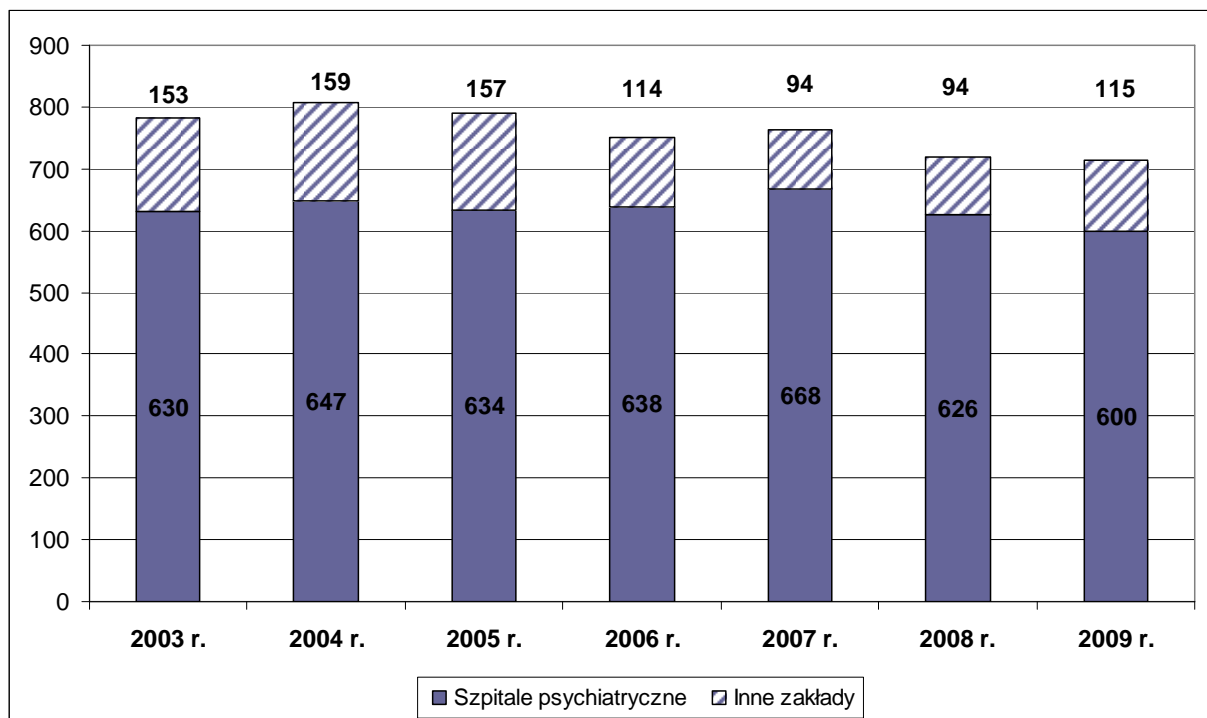
Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli 11

Rys. 27. Opieka stacjonarna — łóżka w szpitalach psychiatrycznych oraz innych zakładach w latach 2003 - 2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli 11

Rys. 28. Opieka stacjonarna — łóżka w oddziałach psychiatrycznych (bez dziecięcych, sądowych i opiekuńczych) szpitali psychiatrycznych oraz szpitali ogólnych w latach 2003-2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli 11

6.2.2.4. Dostępność opieki psychiatrycznej w województwie warmińsko-mazurskim w porównaniu z innymi województwami – kontrakty 2011

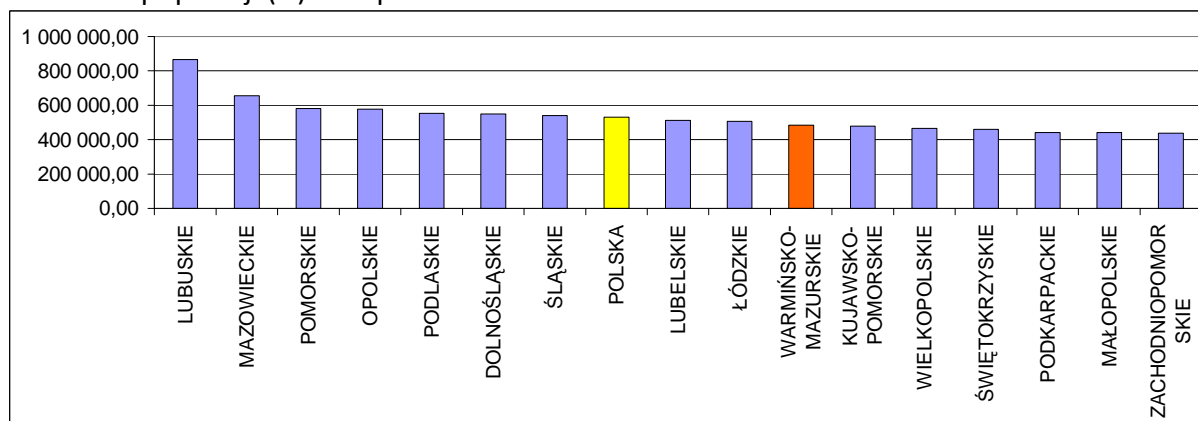
Dla zobrazowania bieżącej sytuacji w województwie warmińsko-mazurskim poniżej zamieszczono tabele i wykresy dla opieki psychiatrycznej ogółem oraz w rozbiciu na leczenie ambulatoryjne i stacjonarne.

Tabela 12. Opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień – **ogółem**. Kontrakty na 2011 r.

L.P.	Województwo	Kontrakty - wartość (zł)	Ilość punktów	Wartość kontraktów na 10 000 populacji (zł)	Ilość pkt. na 10 000 populacji	Wartość kontraktów w na 1 ubezpieczonego (zł)	Ilość pkt. na 1 ubezpieczonego
1	DOLNOŚLĄSKIE	153 736 395,60	16 596 142,00	547 254,57	59 077,19	54,73	5,91
2	KUJAWSKO-POMORSKIE	97 877 962,95	9 684 202,00	476 940,71	47 189,28	47,69	4,72
3	LUBELSKIE	109 492 955,65	12 171 408,00	512 504,78	56 970,83	51,25	5,70
4	LUBUSKIE	85 961 293,05	9 458 475,00	865 783,37	95 263,69	86,58	9,53
5	ŁÓDZKIE	125 976 033,30	13 663 105,00	506 116,06	54 892,32	50,61	5,49
6	MAŁOPOLSKIE	140 601 688,61	14 873 339,00	440 404,63	46 587,54	44,04	4,66
7	MAZOWIECKIE	335 607 069,66	30 954 158,00	656 387,27	60 540,78	65,64	6,05
8	OPOLSKIE	54 433 877,50	5 960 656,00	578 280,98	63 323,32	57,83	6,33
9	PODKARPACKIE	91 150 617,40	9 792 763,00	443 316,08	47 627,65	44,33	4,76
10	PODLASKIE	64 135 665,91	6 812 605,00	554 969,06	58 949,81	55,50	5,89
11	POMORSKIE	127 165 161,55	13 237 142,00	579 419,07	60 314,10	57,94	6,03
12	ŚLĄSKIE	241 309 565,95	25 572 031,00	538 938,65	57 112,35	53,89	5,71
13	ŚWIĘTOKRZYSKIE	57 932 254,65	5 866 613,00	461 776,06	46 762,58	46,18	4,68
14	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	67 999 832,06	7 368 675,00	481 900,22	52 220,22	48,19	5,22
15	WIELKOPOLSKIE	156 586 105,21	17 266 614,00	463 878,29	51 151,46	46,39	5,12
16	ZACHODNIOPOMORSKIE	72 761 279,71	7 652 117,00	437 326,18	45 992,47	43,73	4,60
17	POLSKA	1 982 727 758,76	206 930 045,00	531 051,04	55 423,85	53,11	5,54

Źródło: dane W-M OW NFZ

Rys. 29. Opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień – **ogółem**. Wartość kontraktów w 2011 na 10 000 populacji (zł) – na podstawie tabeli 12.

Pod względem wskaźnika **wartości kontraktów** zawartych w 2011 roku na opiekę psychiatryczną i leczenie uzależnień województwo warmińsko-mazurskie zajmuje miejsce 10., a ich wartość wynosi ok. 91% średniej dla Polski. Pod względem kwot kontraktów w liczbach bezwzględnych województwo znajduje się na miejscu 13. Wskaźnik **ilości punktów na 1 ubezpieczonego** daje województwu warmińsko-mazurskiemu również 10. pozycję.

Rys. 30. Opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień – **ogółem**. Ilość punktów na 1 ubezpieczonego dla kontraktów w 2011 – na podstawie tabeli 12.

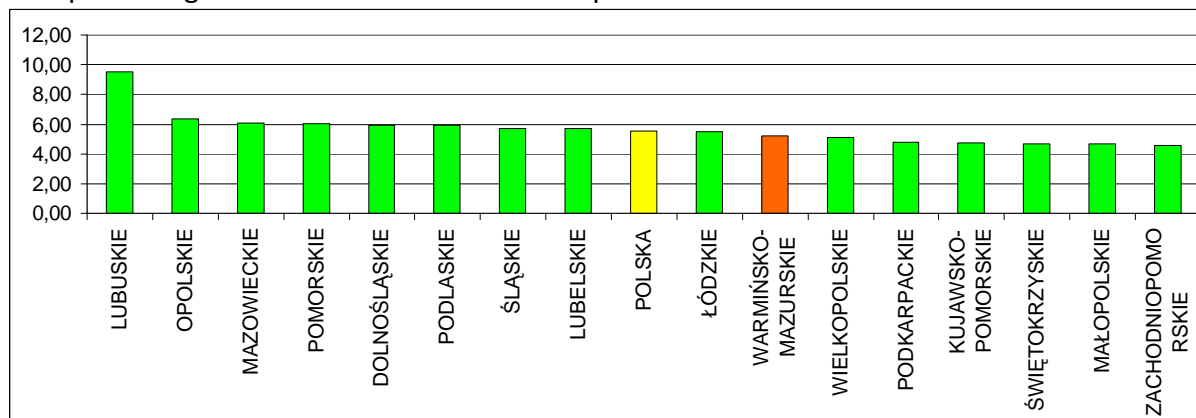
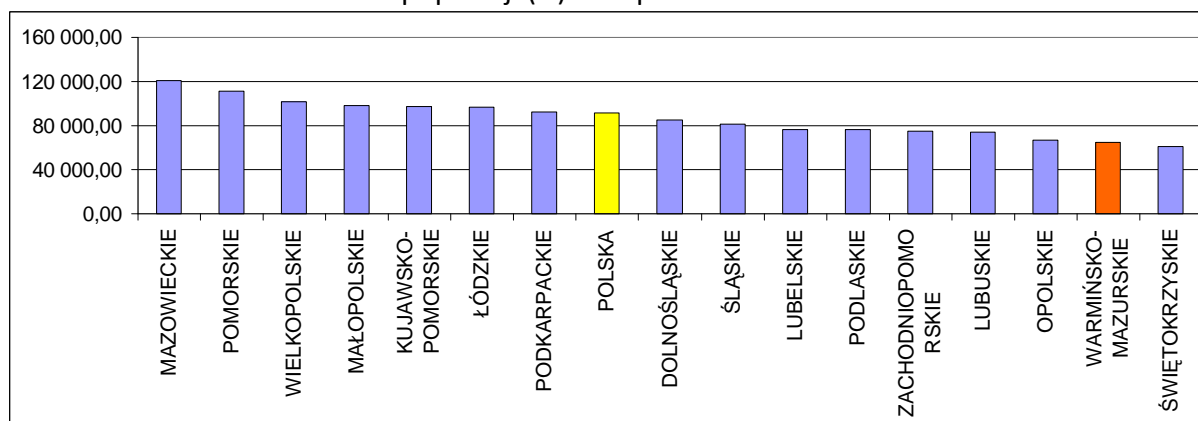

Tabela 13. Opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień - **lecznictwo ambulatoryjne**. Kontrakty na 2011 r.

L.P.	Województwo	Kontrakty - wartość (zł)	Ilość punktów	Wartość kontraktów na 10 000 populacji (zł)	Ilość pkt. na 10 000 populacji	Wartość kontraktów na 1 ubezpieczonego (zł)	Ilość pkt. na 1 ubezpieczonego
1	DOLNOŚLĄSKIE	23 937 230,60	2 686 929,00	85 209,22	9 564,65	8,52	0,96
2	KUJAWSKO-POMORSKIE	19 958 065,20	2 240 248,00	97 251,86	10 916,30	9,73	1,09
3	LUBELSKIE	16 323 894,45	2 205 191,00	76 407,42	10 321,86	7,64	1,03
4	LUBUSKIE	7 342 453,00	809 635,00	73 951,58	8 154,47	7,40	0,82
5	ŁÓDZKIE	24 152 507,30	2 924 243,00	97 034,11	11 748,32	9,70	1,17
6	MAŁOPOLSKIE	31 361 244,89	3 932 631,00	98 232,37	12 318,12	9,82	1,23
7	MAZOWIECKIE	61 689 205,90	6 865 605,00	120 653,03	13 427,89	12,07	1,34
8	OPOLSKIE	6 288 822,45	789 236,00	66 809,61	8 384,49	6,68	0,84
9	PODKARPACKIE	19 019 788,50	2 225 679,00	92 503,79	10 824,71	9,25	1,08
10	PODLASKIE	8 828 385,25	1 012 460,00	76 392,45	8 760,87	7,64	0,88
11	POMORSKIE	24 353 807,50	3 162 210,00	110 966,40	14 408,39	11,10	1,44
12	ŚLĄSKIE	36 625 990,55	4 046 425,00	81 800,16	9 037,25	8,18	0,90
13	ŚWIĘTOKRZYSKIE	7 703 397,55	967 911,00	61 403,52	7 715,19	6,14	0,77
14	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	9 120 864,80	1 179 379,00	64 637,61	8 358,01	6,46	0,84
15	WIELKOPOLSKIE	34 248 174,99	4 553 379,00	101 458,46	13 489,15	10,15	1,35
16	ZACHODNIOPOMORSKIE	12 504 129,35	1 459 954,00	75 155,13	8 774,94	7,52	0,88
17	POLSKA	343 457 962,28	41 061 115,00	91 991,30	10 997,75	9,20	1,10

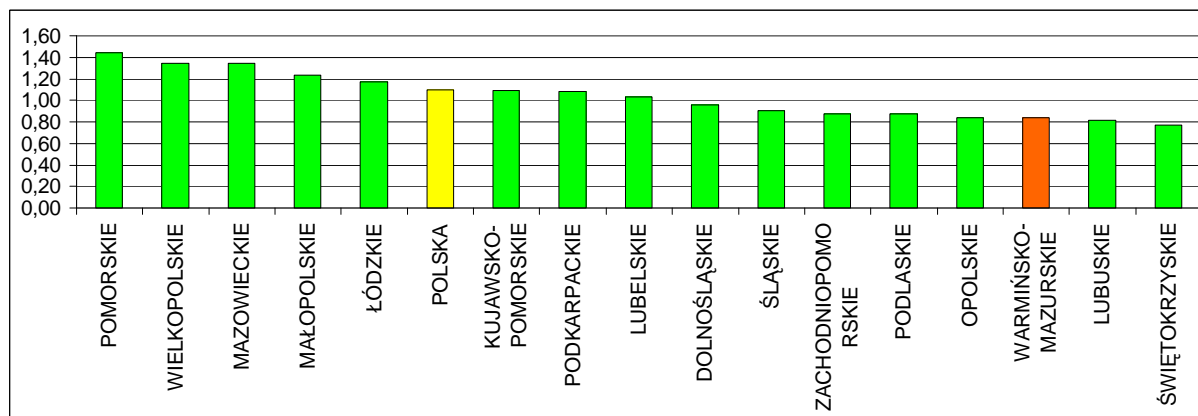
Źródło: dane W-M OW NFZ

Rys. 31. Opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień – **lecznictwo ambulatoryjne**. Wartość kontraktów w 2011 na 10 000 populacji (zł) – na podstawie tabeli 13.

Pod względem wskaźnika **wartości kontraktów** zawartych w 2011 roku na **lecznictwo ambulatoryjne** województwo warmińsko-mazurskie zajmuje miejsce 15., a ich wartość wynosi ok. 70% średniej wskaźnika dla Polski. Pod względem kwot kontraktów w liczbach bezwzględnych województwo znajduje się na miejscu 12. Wskaźnik **ilości punktów na 1 ubezpieczonego** daje województwu warmińsko-mazurskiemu 14. pozycję.

Rys. 32. Opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień – **lecznictwo ambulatoryjne**. Ilość punktów na 1 ubezpieczonego dla kontraktów w 2011 – na podstawie tabeli 13.

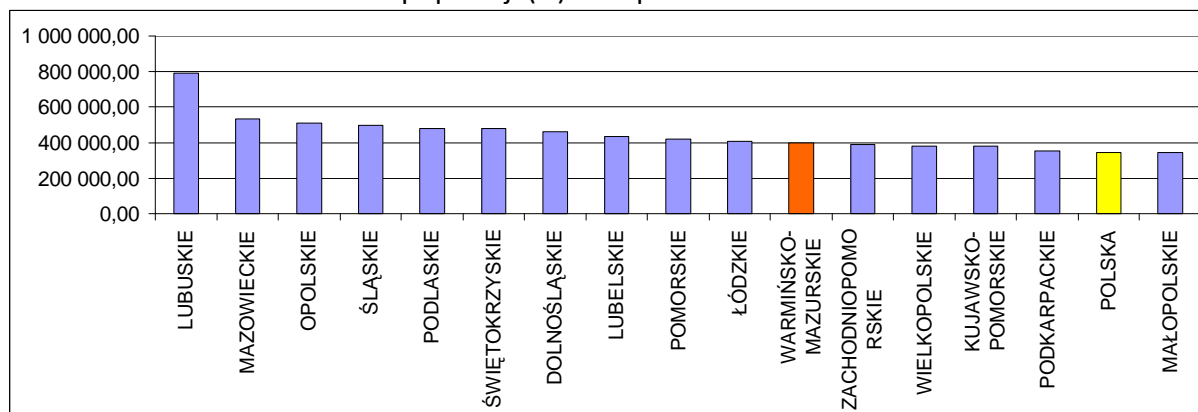
Pod względem wskaźnika **wartości kontraktów** zawartych w 2011 roku na **lecznictwo stacjonarne** województwo warmińsko-mazurskie zajmuje miejsce 11., a ich wartość wynosi ok. 115% średniej wskaźnika dla Polski. Pod względem kwot kontraktów w liczbach bezwzględnych województwo znajduje się na miejscu 13. Wskaźnik **ilości punktów na 1 ubezpieczonego** daje województwu warmińsko-mazurskiemu 13. pozycję.

Tabela 14. Opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień - **lecznictwo stacjonarne**. Kontrakty na 2011 r.

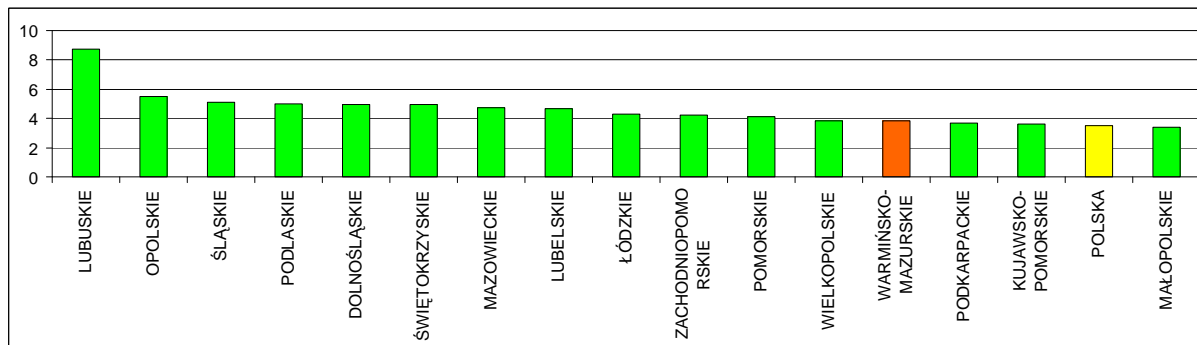
L.P.	Województwo	Kontrakty - wartość (zł)	Ilość punktów	Wartość kontraktów na 10 000 populacji (zł)	Ilość pkt. na 10 000 populacji	Wartość kontraktów na 1 ubezpieczonego (zł)	Ilość pkt. na 1 ubezpieczonego
1	DOLNOŚLĄSKIE	129 799 165,00	13 909 213,00	462 045,35	49 512,55	46,20	4,95
2	KUJAWSKO-POMORSKIE	77 919 897,75	7 443 954,00	379 688,85	36 272,97	37,97	3,63
3	LUBELSKIE	93 169 061,20	9 966 217,00	436 097,36	46 648,97	43,61	4,66
4	LUBUSKIE	78 618 840,05	8 648 840,00	791 831,79	87 109,23	79,18	8,71
5	ŁÓDZKIE	101 823 526,00	10 738 862,00	409 081,96	43 144,00	40,91	4,31
6	MAŁOPOLSKIE	109 240 443,72	10 940 708,00	342 172,26	34 269,42	34,22	3,43
7	MAZOWIECKIE	273 917 863,76	24 088 553,00	535 734,24	47 112,89	53,57	4,71
8	OPOLSKIE	48 145 055,05	5 171 420,00	511 471,36	54 938,83	51,15	5,49
9	PODKARPACKIE	72 130 828,90	7 567 084,00	350 812,28	36 802,93	35,08	3,68
10	PODLASKIE	55 307 280,66	5 800 145,00	478 576,61	50 188,94	47,86	5,02
11	POMORSKIE	102 811 354,05	10 074 932,00	420 084,64	41 015,47	42,01	4,10
12	ŚLĄSKIE	204 683 575,40	21 525 606,00	497 618,91	51 276,85	49,76	5,13
13	ŚWIĘTOKRZYSKIE	50 228 857,10	4 898 702,00	477 535,13	49 397,16	47,75	4,94
14	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	58 878 967,26	6 189 296,00	397 138,45	38 404,57	39,71	3,84
15	WIELKOPOLSKIE	122 337 930,22	12 713 235,00	380 441,76	38 731,07	38,04	3,87
16	ZACHODNIOPOMORSKIE	60 257 150,36	6 192 163,00	388 723,16	42 376,51	38,87	4,24
17	POLSKA	343 457 962,28	165 868 930,00	345 334,87	34 994,72	34,53	3,50

Źródło: dane W-M OW NFZ

Rys. 33. Opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień – **lecznictwo stacjonarne**. Wartość kontraktów w 2011 na 10 000 populacji (zł) – na podstawie tabeli 14.

Rys. 34. Opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień – **lecznictwo stacjonarne**. Ilość punktów na 1 ubezpieczonego dla kontraktów w 2011 – na podstawie tabeli 14.

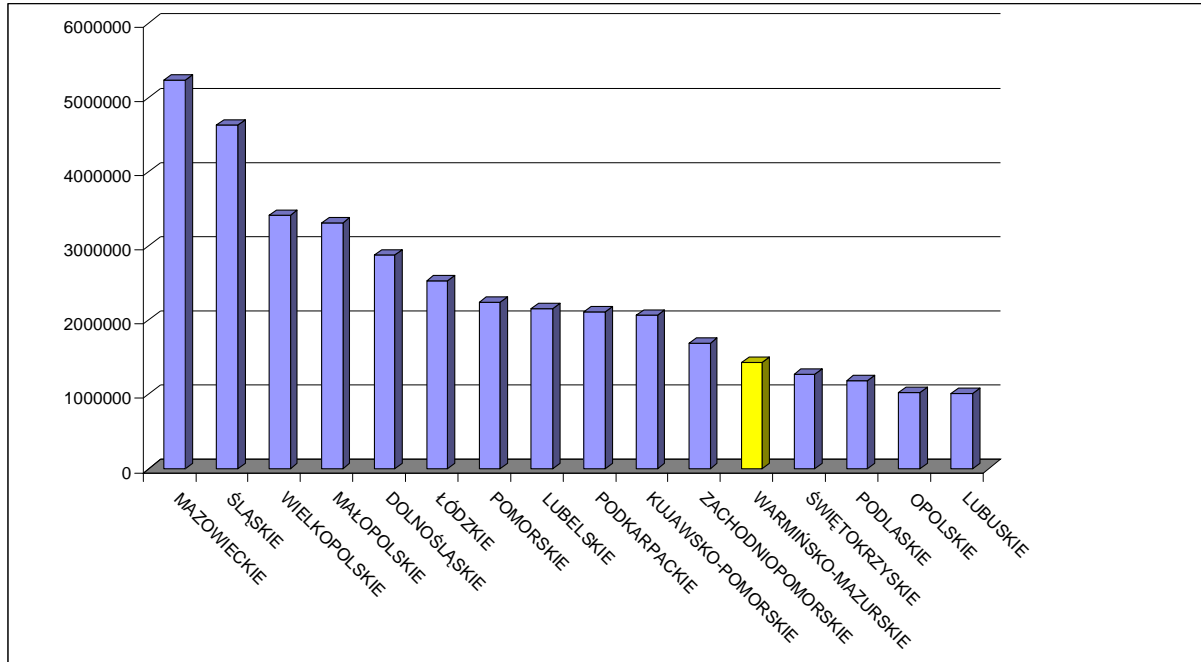

6.2.2.5. Dane demograficzne do określania poziomu minimalnych wskaźników w lecznictwie psychiatrycznym

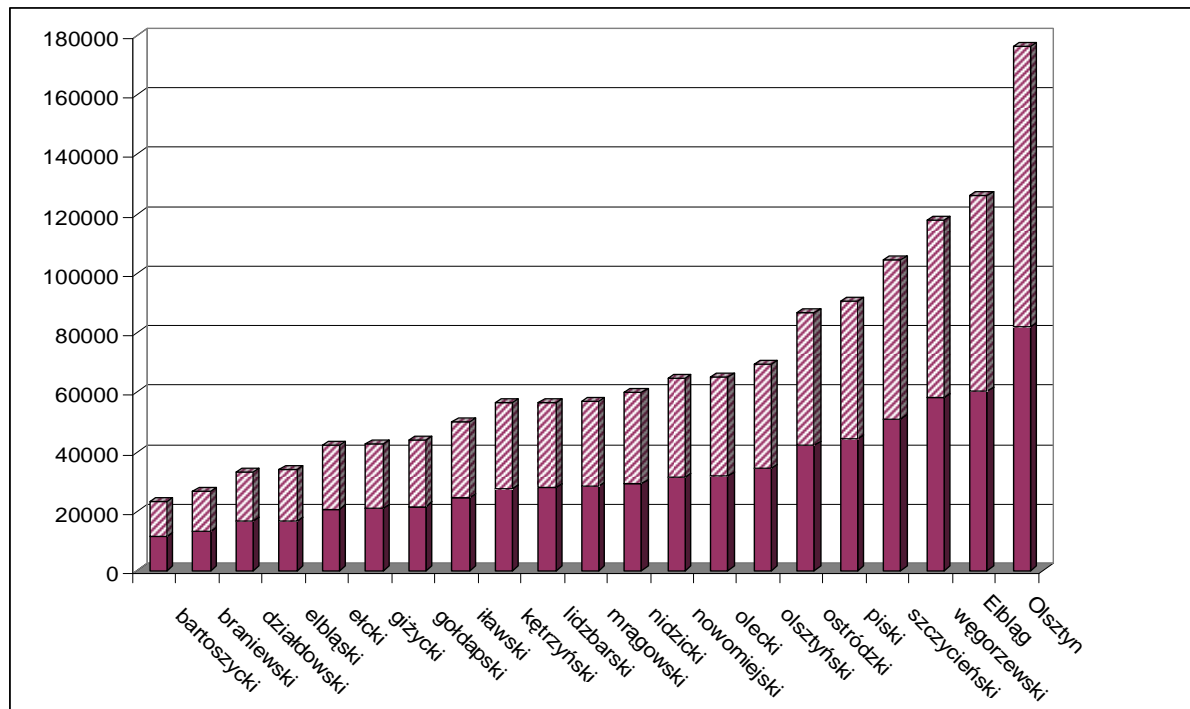
Poniżej znajdują się dane demograficzne stanowiące jeden z elementów rzutujących na wyliczenie wskaźników dla województwa.

Rys. 35. Ludność według województw w 2010 r.

Źródło: GUS

Rys. 36. Ludność według płci i powiatów w 2010 r.

Źródło: GUS. Tabela z danymi liczbowymi znajduje się w załączniku 4.

Powiaty wg liczby ludności

- 2 powiaty 100 – 120 tys.
- 10 powiatów 50 – 99 tys.
- 7 powiatów poniżej 50 tys.

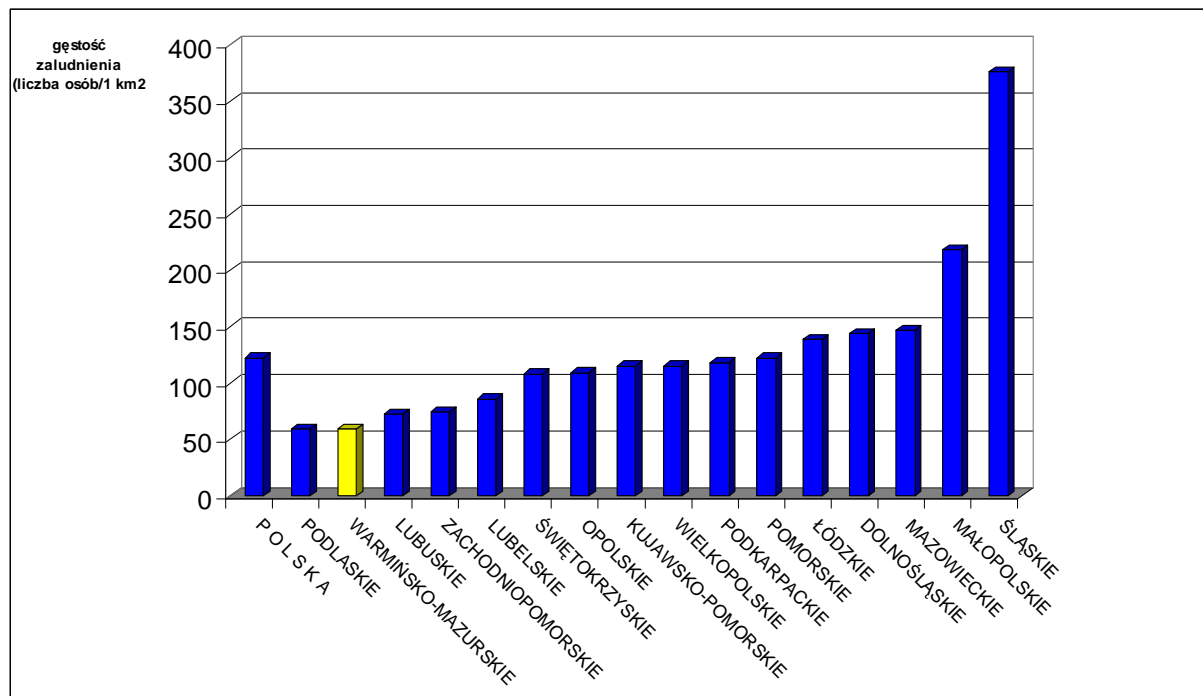
Miasta powiatowe wg liczby ludności

- 2 miasta 125 – 177 tys. (Olsztyn, Elbląg)
- 1 miasto pow. 57 tys. (Ełk)
- 11 miast 20 – 34 tys.
- 5 miast 11 – 19 tys.

Miasta bez statusu powiatowych o liczbie ludności pow. 10 tys.

- 1 miasto pow. 24 tys.
- 1 miasto pow. 18 tys.
- 1 miasto pow. 17 tys.
- 2 miasta pow. 15 tys.
- 1 miasto pow. 14 tys.
- 1 miasto pow. 13 tys.
- 3 miasta pow. 12 tys.
- 2 miasta pow. 11 tys.
- 5 miast pow. 10 tys.

Rys. 37. Gęstość zaludnienia wg województw w 2010 r.

Źródło: GUS

6.2.3. Wskaźniki zalecane w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego oraz ich poziom w województwie warmińsko-mazurskim

Uwaga: Kolumny „Powinno być” zostały wyliczone na podstawie liczby ludności województwa lub liczby powiatów. Wymagają one szczegółowego opracowania na podstawie sytuacji i potrzeb w poszczególnych powiatach (diagnoza sytuacji, wskaźniki epidemiologiczne), gęstości zaludnienia i z uwzględnieniem możliwości dojazdu mieszkańców. Wg informacji z Ministerstwa Zdrowia wskaźniki nie mogą być sztywno traktowane i dlatego w przypadku struktury ludności naszego województwa poziom minimalny wskaźników może być jeszcze za niski.

Zalecane wskaźniki dostępności w psychiatrycznej opiece zdrowotnej.

Minimalna dostępność placówek oraz sytuacja w województwie warmińsko-mazurskim

Tabela 15.A. Centrum Zdrowia Psychicznego (CZP) dla osób z zaburzeniami psychicznymi - województwo warmińsko-mazurskie				
Placówka	Minimalny wskaźnik lub liczba placówek	Powinno być (ilość)	Jest 15.03.2011	Uwagi, źródło
CZP dla dorosłych	1 CZP/50-200 tys. mieszkańców; CZP powinno łącznie spełniać wskaźniki dostępności proponowane dla form organizacyjnych wchodzących w jego skład	7 – 21	0	w każdym powiecie, dużej gminie lub dzielnicy dużego miasta; stosownie do lokalnych potrzeb 21 powiatów (liczba ludności – mapka)
CZP dla dzieci i młodzieży	1 CZP/50-200 tys. mieszkańców; CZP powinno łącznie spełniać wskaźniki dostępności proponowane dla form organizacyjnych wchodzących w jego skład	7 - 21	0	w każdym powiecie, dużej gminie lub dzielnicy dużego miasta; stosownie do lokalnych potrzeb 21 powiatów(liczba ludności – mapka)

Źródło: wskaźniki NPOZP, poziom wskaźników w województwie – kolumna JEST - W-M OW NFZ

Placówki dla dzieci i młodzieży – uwagi Wojewódzkiego Konsultanta w dziedzinie Psychiatrii Dzieci i Młodzieży

W obecnej sytuacji nawet minimalna zalecana ilość 7 CZP dla dzieci i młodzieży jest nierealna z powodu braku personelu lekarskiego.

Około 10 Poradni Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży czynnych codziennie w pełni zaspokoi potrzeby województwa. W chwili obecnej nie będzie możliwości ich utworzenia z powyższych powodów czyli braku personelu.

Zespoły środowiskowe w psychiatrii dzieci i młodzieży nie będą potrzebne, a przynajmniej w proponowanej ilości. Wynika to z faktu, że dzieci i młodzież chodzą do szkoły, więc w godzinach przedpołudniowych nie będzie ich w domu, a poza tym w psychiatrii dziecięcej prawie nie ma leczenia lekami w formie depot, więc również np.

wykonywanie iniekcji w domu nie będzie realizowane. Tylko bardzo nieliczne dzieci wymagające pomocy psychiatrycznej są niepełnosprawne ruchowo i to dla nich zespoły środowiskowe mogłyby być potrzebne.

Bardzo cenne będzie utworzenie Hostelu i poradni pomocy rodzinie.

Drugim aspektem jest to, że podawane wskaźniki są na poziomie tzw. minimum, więc może to nie oznaczać poziomu optymalnego.

Innym wskaźnikiem zaspokojenia potrzeb jest wskaźnik wykorzystania łóżek w szpitalu. Poziom 94% jest bardzo wysoki, ale inaczej sytuacja wygląda w szpitalach psychiatrycznych, a inaczej w oddziałach psychiatrycznych szpitali ogólnych. Stwierdzono, że łóżek w szpitalach psychiatrycznych jest za dużo.

Wykorzystanie szpitali psychiatrycznych jest pochodną skuteczności lub wydolności opieki ambulatoryjnej i opieki niestacjonarnej. Po drugie nie zawsze trafiają tam osoby potrzebujące pomocy. Dotyczy to m.in. osób cierpiących na depresję, które niejednokrotnie trafiają w stanie krytycznym. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego nałożyła ograniczenia dotyczące kierowania na leczenie stacjonarne bez zgody pacjenta wyłącznie w sytuacji gdy stanowi on zagrożenie życia swojego lub osób trzecich.

Wg NFZ liczba łóżek wyniosła:

2010 – 1500

2011 – 1262

Z tego 700 ogólnopsychiatrycznych. Jest to za dużo.

Brakuje z kolei oddziałów i łóżek specjalistycznych. Wniosek: potrzebne są przekształcenia w zakresie usług i liczebności łóżek.

Tabela 15.B. Placówki dla dorosłych z zaburzeniami psychicznymi - województwo warmińsko-mazurskie					
Kody ¹²	Placówka	Minimalny wskaźnik lub liczba placówek	Powinno być wg ludn. województwa 1 427 tys.	Jest NFZ (2011)	Uwagi
1700 1790 1704 1706 1710 1780	Poradnia	1 poradnia/50 tys. mieszkańców	28	32	czynna codziennie w każdym powiecie lub dzielnicy dużego miasta 31 Poradni Zdrowia Psychicznego i 1 Poradnia Psychologiczna Są poradnie nie spełniające wymogu codziennego działania.
2700 2702 2704 2706	Oddziały dienne	3 miejsca/10 tys. mieszkańców	428	83 (5 świadczeniodawców)	co najmniej 1 w mieście powyżej 70 tys. mieszkańców Miasta powyżej 70 tys. – 2: Olsztyn i Elbląg
2730	Zespoły środowiskowe	1 zespół/50 tys. mieszkańców	28	1	1-3 wizyt tygodniowo Brak danych o wizytach – te wymagania będą uwzględniane przez NFZ przy kontraktowaniu usług od 2012 roku
Brak kodu	Zespoły interwencji kryzysowych	1 zespół w miastach powyżej 200 tys. mieszkańców	2	0	2 miasta pow. 100 tys. Minister Zdrowia jeszcze nie ujął tego świadczenia ani

¹² Kody świadczeń ujętych w koszyku świadczeń gwarantowanych.

Tabela 15.B. Placówki dla dorosłych z zaburzeniami psychicznymi - województwo warmińsko-mazurskie					
Kody ¹²	Placówka	Minimalny wskaźnik lub liczba placówek	Powinno być wg ludn. województwa 1 427 tys.	Jest NFZ (2011)	Uwagi
	i pomocy doraźnej				na liście świadczeń ani w koszyku świadczeń gwarantowanych
4700 4716 4702 4704 4710 4712 4714 4730 sąd 4732 sąd	Oddziały psychiatryczne szpitalne	4 łóżka/10 tys. mieszkańców równomiernie jak najbliżej, w miastach/dzielnicach miast powyżej 80 tys. mieszkańców; optymalnie: w szpitalach ogólnych	571	644	maksymalnie 300 łóżek w szpitalu psychiatrycznym; przekształcenia w większych szpitalach – największy szpital WZLP w Olsztynie posiada 220 łóżek
2720	Hostel	0,2 miejsca/10 tys. mieszkańców	28	0	Wg danych Rocznika Statystycznego IPiN 2008 str. 195: 12 w całej Polsce
5162 zpo 5172 zol	Oddziały opiekuńcze (ZPO, ZOL)	1-2 łóżka/10 tys. mieszkańców	143 - 285	91	

Źródło: wskaźniki NPOZP, poziom wskaźników w województwie – kolumna JEST - W-M OW NFZ

Tabela 15.C. Placówki dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi - Województwo warmińsko-mazurskie					
Kody	Placówka	Minimalny wskaźnik lub liczba placówek	Powinno być wg ludn. województwa 1 427 tys.	Jest NFZ	Uwagi
1701 1703 1705 1707 1791 p. psychol.	Poradnia	1 poradnia/powiat lub kilka powiatów (150 tys. mieszkańców)	9 – 21	5	czynna codziennie Działają poradnie nie spełniające wymogu codziennego działania – te wymagania będą uwzględniane przez NFZ przy kontraktowaniu usług od 2012 roku
2701 2703	Oddziały dienne	1 miejsce/10 tys. mieszkańców	143	0	
2731 2733	Zespoły środowiskowe	1 zespół/150 tys. mieszkańców	9	0	1-3 wizyt tygodniowo – te wymagania będą uwzględniane przez NFZ przy kontraktowaniu usług od 2012 roku, kiedy to zespoły będą pierwszy raz kontraktowane
4701 4703 4705 4707 4733 sąd 5163 zpo 5171 zol	Oddziały szpitalne	0,4 łóżka/10 tys. mieszkańców	57	32	Równomiernie
2701 2703	Hostel	1 hostel (20 miejsc)/województwo	1	0	
Brak kodu	Poradnia pomocy rodzinie	1 poradnia/województwo	1	0	Minister Zdrowia jeszcze nie ujął tego świadczenia ani na liście świadczeń ani w koszyku świadczeń gwarantowanych

Tabela 15.D. Placówki dla uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych dla dorosłych, dzieci i młodzieży					
Kody	Placówka	Minimalny wskaźnik lub liczba placówek	Powinno być (wg ludn. województwa 1 427 tys.)	Jest wg NFZ 2011	Uwagi
1740 1743 1744	Przychodnia/poradnia terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia	co najmniej 1 przychodnia/1 powiat (około 50 tys. mieszkańców)	21 – 28	23	z uwzględnieniem wskaźnika epidemiologicznego; czynna codziennie – te wymagania będą uwzględniane przez NFZ przy kontraktowaniu usług od 2012 roku
2712	Dzienny oddział terapii uzależnienia od alkoholu	1 oddział (20 miejsc w każdym większym mieście (powyżej 50 tys. mieszkańców)	Pow. 50 tys. jest: 12 powiatów (240 miejsc) i 3 miasta (60 miejsc) 300 miejsc Wg liczby ludności 570 miejsc	53 (w 4 powiatach)	
4742	Oddziały/pododdziały leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych	0,2-0,3 łóżka/10 tys. mieszkańców	29 – 43	88	Wg kodów brak świadczeń dla dzieci i młodzieży
4740 ¹³ 4744	Oddziały/ośrodki terapii uzależnienia od alkoholu	1,2 łóżka/10 tys. mieszkańców	171	176	Wg kodów brak świadczeń dla dzieci i młodzieży
2724	Hostele	1 hostel (20 miejsc)/województwo	1	0	

¹³ Świadczenie z tym kodem występuje równocześnie w placówkach dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych

Tabela 15.E. Placówki dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych <i>dla dorosłych, dzieci i młodzieży</i>					
Kody	Placówka	Minimalny wskaźnik lub liczba placówek	Powinno być wg ludn. województwa 1 427 tys.	Jest NFZ 2011	Uwagi
1740 ¹⁴ 1747 2746	Przychodnia/poradnia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych	co najmniej 3 przychodnie w województwie , w tym w miastach: 50-70 tys. mieszkańców — 1 przychodnia; 70-100 tys. mieszkańców — 2 przychodnie; powyżej 100 tys. mieszkańców — 3 przychodnie	Min. 3 1 0 6 Razem 7	7 Bez OIK	z uwzględnieniem wskaźnika epidemiologicznego; czynna codziennie; w tym ośrodki interwencji kryzysowej Brak ośrodków interwencji kryzysowej
2714 2713	Oddziały dzienne dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych	co najmniej 1 oddział (20 miejsc)/ województwo	1 (20 miejsc)	0	z uwzględnieniem zróżnicowania w poszczególnych województwach
4748	Oddziały/łóżka detoksykacyjne	0,1 łóżka/10 tys. mieszkańców	14	15,5	z uwzględnieniem zróżnicowania w poszczególnych województwach
4750 4754 4756	Oddziały/ośrodki terapeutyczne i rehabilitacyjne dla uzależnionych od substancji psychoakt.	0,7 łóżka/10 tys. mieszkańców	100	86	

¹⁴ Świadczenie z tym kodem występuje równocześnie w placówkach dla uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych

Tabela 15.E. Placówki dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych dla dorosłych, dzieci i młodzieży					
Kody	Placówka	Minimalny wskaźnik lub liczba placówek	Powinno być wg ludn. województwa 1 427 tys.	Jest NFZ 2011	Uwagi
2726	Hostele dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych	0,2 miejsca/10 tys. mieszkańców	28	0	
1740 1746 ¹⁵ 2714 ¹⁶	Program leczenia substytucyjnego	w każdym mieście, w którym jest co najmniej 30 użytkowników opiatów, kwalifikujących się do leczenia substytucyjnego		0	Wg NFZ jest w województwie 114 osób z F11 (opiat) ¹⁷

Źródło: wskaźniki NPOZP, poziom wskaźników w województwie – kolumna JEST - W-M OW NFZ

¹⁵ 1740 i 1746 kody te powtarzają się również przy wskaźnikach dla poradni dla osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych, gdyż są to miejsca realizacji programu leczenia substytucyjnego

¹⁶ Kod powtarza się również przy wskaźniku dla oddziału dziennego, gdyż jest to miejsce realizacji programu leczenia substytucyjnego

¹⁷ Rozporządzenie Rady Ministrów z 22 marca 2011 (Dz. U. nr 11.78.428 z 13 kwietnia 2011) w sprawie Krajowego programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2015 NFZ odpowiada za zabezpieczenie leczenia substytucyjnego dla co najmniej 25% osób uzależnionych (F11) na własnym terenie

Zalecane docelowe wskaźniki zatrudnienia w wybranych zawodach istotnych dla psychiatrycznej opieki zdrowotnej oraz sytuacja w województwie warmińsko-mazurskim, docelowe zatrudnienie oraz zatrudnienie w roku 2009 i 2011. Liczba specjalistów obejmuje również osoby zamieszkujące poza województwem, a wykonujące pracę w województwie warmińsko-mazurskim.

Tabela 16. Liczba specjalistów docelowa wg wskaźników, zatrudniona w 2009 i 2011.

Zawód	Docelowa		Stan w województwie Liczba	
	wskaźnik/100 tys.	Powinno być (wg wyliczeń NFZ)	2009	2011
Psychiatry	10,0	140	117	113
Psychiatry dzieci i młodzieży	1,0	14	4	7
Psychologowie kliniczni	9,5	135	18	26
Pracownicy socjalni	10,0	142	6	7
Pielęgniarki	35,0	500	379	373
Terapeuci zajęciowi*	8,0	114	34	37
Psychoterapeuci z certyfikatem **	2,0	28	8	25
Certyfikowani specjaliści i instruktorzy terapii uzależnień	5,0	71	118	133

Źródło: stan w województwie - na podstawie danych WM OW NFZ.

* Docelowo do realizacji zadań terapeutów zajęciowych należy włączyć terapeutów środowiskowych (zaburzeń psychicznych) o szerszych i bardziej wszechstronnych kompetencjach przydatnych w sprawowaniu zadań opiekuńczych oraz wspomaganiu różnych form terapii w opiece środowiskowej i stacjonarnej.

** Certyfikat Polskiego Towarzystwa Psychologicznego lub Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego.

W ramach działań na poziomie województwa należy uwzględnić rezydentury w szpitalach psychiatrycznych oraz - na poziomie powiatów - oddziałach psychiatrycznych szpitali ogólnych. W chwili obecnej na terenie województwa warmińsko-mazurskiego nie ma żadnych rezydentów. Należy ustalić przyczynę tego stanu rzeczy, m.in. na ile nasze placówki spełniają wymogi do prowadzenia rezydentury oraz w jaki sposób zabezpieczyć na nie fundusze. Sprawa ta ma ogromne znaczenie dla realizacji programu, gdyż z analizy stanu zatrudnienia wynika, że mamy duży deficyt lekarzy psychiatrów oraz innych specjalistów niezbędnych do prawidłowej realizacji założeń programowych oraz osiągnięcia zakładanych wskaźników celu.

Szczegółowe informacje na ten temat znajdują się na stronie:

<http://www.mz.gov.pl/wwwmz/index?mr=b231913221&ms=319&ml=pl&mi=322&mx=6&ma=59>

Poniżej zamieszczono wyciąg z tabeli:

Liczba miejsc dla lekarzy i lekarzy dentyistów, którzy rozpoczną specjalizację na podstawie postępowania kwalifikacyjnego przeprowadzonego w terminie 1-31 marca 2011 r.

Województwo warmińsko-mazurskie

L.p.	Dziedzina medycyny – specjalizacje podstawowe	OGÓŁEM	W tym Rezydentury ¹⁸
37.	Psychiatria	7	1
38.	Psychiatria dzieci i młodzieży	0	0

Źródło: Ministerstwo Zdrowia

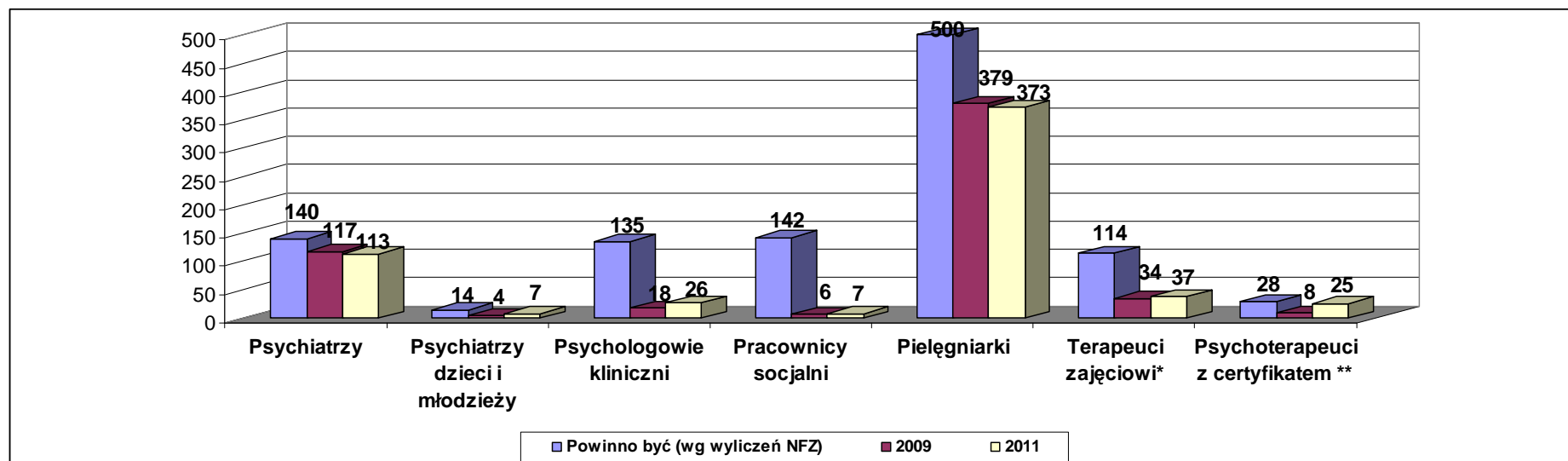
http://www.mz.gov.pl/wwwfiles/ma_struktura/docs/warminsko-mazurskie_1022011.pdf

Liczba 14 psychiatrów dzieci i młodzieży przy realizacji wszystkich założeń Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego może być niewystarczająca. Ilość ta jest całkowicie nierealna, gdyż okres potrzebny do wykształcenia specjalisty wynosi minimum 5 lat, a obecnie mamy 2 miejsca specjalizacyjne. Nawet zwiększenie ich o kolejne 2 nie przyniesie poprawy, gdyż większość zatrudnionych lekarzy jest w wieku przedemerytalnym lub emerytalnym. o ile nie uda się zachęcić lekarzy z innych województw do podjęcia pracy na Warmii i Mazurach, to za kilka lat grozi likwidacja tego, co obecnie istnieje, tak jak stało się w br. W woj. podlaskim (zamknięto oddział dziecięco-młodzieżowy w Choroszczy).

---

¹⁸ Rezydentura nie może być odbywana w jednostce budżetowej w rozumieniu ustawy o Finansach publicznych

Rys. 38. Liczba specjalistów docelowa, zatrudniona w 2009 i 2011.

6.2.3. Działania w zakresie celu szczegółowego 2.1. Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej

Cel szczegółowy 2.1. UPOWSZECHNIENIE ŚRODOWISKOWEGO MODELU PSYCHIATRCZNEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ		
<p>Zadanie 2.1.1. Opracowanie (z uwzględnieniem programów powiatowych) działań na poziomie województwa w zakresie zwiększania dostępności i zmniejszania nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w tym zwłaszcza form niezbędnych do tworzenia centrów zdrowia psychicznego z uwzględnieniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • leczenia ambulatoryjnego • leczenia w zespołach środowiskowych • leczenia w oddziałach dziennych • leczenia w oddziałach psychiatrycznych w szpitalach ogólnych, <p>dla dzieci, młodzieży i dorosłych – zgodnie z zalecanym poziomem wskaźników zawartych w NPOZP</p> <p>Wskaźnik monitorujący: przygotowany program działań</p>		
Działania	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty współpracujące i źródła informacji
Wypracowanie założeń do utworzenia wojewódzkiego centrum zdrowia psychicznego z uwzględnieniem opieki psychiatrycznej dla osób dorosłych i dzieci	Podzespół Koordynujący Cel 2.1.	Wskazane przez Podzespół Koordynujący
Wypracowanie założeń w zakresie zwiększania dostępności i zmniejszania nierówności w dostępie do środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej poprzez leczenie ambulatoryjne - Wojewódzkie Poradnie Zdrowia Psychicznego z uwzględnieniem opieki psychiatrycznej dla osób dorosłych i dzieci	Podzespół Koordynujący Cel 2.1.	j.w.
Wypracowanie założeń w zakresie zwiększania dostępności i zmniejszania nierówności w dostępie do środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej poprzez Wojewódzkie Zespoły Leczenia Środowiskowego z uwzględnieniem opieki psychiatrycznej dla osób dorosłych i dzieci	Podzespół Koordynujący Cel 2.1.	j.w.
Wypracowanie założeń w zakresie zwiększania dostępności i zmniejszania nierówności w dostępie do środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej poprzez wojewódzkie oddziały dzienne z uwzględnieniem opieki psychiatrycznej dla osób dorosłych i dzieci	Podzespół Koordynujący Cel 2.1.	j.w.
Wypracowanie założeń w zakresie zwiększania dostępności i zmniejszania nierówności w dostępie do środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej poprzez oddziały psychiatryczne w wojewódzkich szpitalach ogólnych z uwzględnieniem opieki psychiatrycznej dla osób dorosłych i dzieci	Podzespół Koordynujący Cel 2.1.	j.w.
Skompletowanie końcowej wersji dokumentu zawierającego działania związane z upowszechnianiem środowiskowego modelu opieki psychiatrycznej	Departament Zdrowia	Podzespół Koordynujący Cel 2.1.
Monitoring i ewaluacja działań	Podzespół Koordynujący Cel 2.1.	stosowanie do koncepcji działań poszczególnych podmiotów

Zadanie 2.1.2. Realizacja działań z zakresu zwiększania dostępności i zmniejszania nierówności w dostępie do różnych form psychiatrycznej opieki zdrowotnej w województwie		
Wskaźnik monitorujący: odsetek placówek biorących udział w programie		
Działania	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty współpracujące i źródła informacji
Wdrażanie zgodnie z 2.1.1.	Podzespół Koordynujący Cel 2.1.	
Zadanie 2.1.3. Uzgadnianie umiejscowienia i obszaru działania sieci centrów zdrowia psychicznego w województwie, z uwzględnieniem ich podległości organizacyjnej (organ założycielski)		
Wskaźnik monitorujący: odsetek powiatów w ogólnopolskiej sieci centrów zdrowia psychicznego		
Działania	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty współpracujące i źródła informacji
Spotkania robocze na temat umiejscowienia i obszaru działania sieci centrów zdrowia psychicznego w województwie z uwzględnieniem ich podległości organizacyjnej	Podzespół Koordynujący Cel 2.1. Departament Zdrowia	Przedstawiciele wszystkich powiatów

Podzespół Koordynujący Cel 2.1.

Są to osoby wyłonione z Zespołu Koordynującego, posiadające wiedzę i doświadczenie w pracy i zarządzaniu poszczególnymi formami opieki psychiatrycznej.

Można przyjąć, że mimo iż Podzespół liczyć może ponad 30 osób, to do konkretnych działań wg poszczególnych form opieki psychiatrycznej, będą przypisane grupy maksymalnie około 20-osobowe, gdyż Podzespół tylko niektóre spotkania robocze musi odbywać w pełnym składzie.

Działania towarzyszące pracom w powyższym zakresie to:

1. Propagowanie informacji na temat założeń NPOZP w zakresie upowszechniania środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej na poziomie województwa – spotkanie informacyjne dla przedstawicieli powiatów i gmin oraz konferencja
2. Określenie optymalnego poziomu wskaźników dla liczby i zalecanej lokalizacji podmiotów leczniczych na podstawie danych epidemiologicznych oraz sytuacji w województwie warmińsko-mazurskim
3. Opracowanie szczegółowych analiz możliwości personalnych, organizacyjnych i finansowych dla poszczególnych podmiotów.

Zadania, które nie będą realizowane:

Zadanie 2.1.4. Opracowanie planu stopniowego zmniejszania i przekształcania dużych szpitali psychiatrycznych w placówki wyspecjalizowane, zapewniające profilowane usługi zdrowotne, w tym: rehabilitacyjne, sądowo-psychiatryczne oraz opiekuńczo-lecznicze, z jednoczesnym

przenoszeniem zadań podstawowej psychiatrycznej opieki stacjonarnej do oddziałów szpitali ogólnych

Zadanie 2.1.5. Wdrażanie planu stopniowego zmniejszania i przekształcania dużych szpitali psychiatrycznych w placówki wyspecjalizowane, zapewniające profilowane usługi zdrowotne, w tym: rehabilitacyjne, sądowo-psychiatryczne oraz opiekuńczo-lecznicze, z jednoczesnym przenoszeniem zadań podstawowej psychiatrycznej opieki stacjonarnej do oddziałów szpitali ogólnych

Uzasadnienie:

Wg wytycznych Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego zadania dotyczą szpitali posiadających 300 łóżek i więcej. W województwie warmińsko-mazurskim nie ma szpital o takiej liczbie łóżek. Największy szpital – Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego ma zakontraktowanych 220 łóżek.

6.2.4. Założenia do realizacji Celu szczegółowego 2.2. Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego

System oparcia społecznego polega z mocy ustawy o pomocy społecznej na "podtrzymywaniu i rozwijaniu" podstawowych umiejętności życiowych i zorganizowanej pomocy ze strony otoczenia społecznego, a także pomocy finansowej, rzeczowej, i innych świadczeniach. Ustawa przewiduje dwie formy organizacyjne oparcia społecznego: specjalistyczne usługi opiekuńcze i środowiskowe domy samopomocy. Środowiskowy Dom Samopomocy jest jednostką organizacyjną resortu pomocy społecznej działającą na zasadach zadania zleconego samorządom, fundacjom, stowarzyszeniom. Uważa się, że ŚDS-y stanowią główne ogniwo w budowaniu sieci oparcia społecznego w gminie i powiecie. Są one jedną z możliwości dającą szansę przewlekle chorym psychicznie i niepełnosprawnym intelektualnie na godne życie i samodzielny wybór jego stylu. Przepisy prawne umożliwiające powoływanie Środowiskowych Domów Samopomocy to:

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz.U. z 2010 nr 238 poz. 1586),
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, Dz.U. 1994, Nr 111, poz. 535, z późniejszymi zmianami,
- Ustawa z dnia 3 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego Dz. U. z 2011 r. Nr 6, poz. 19;

Oparcie społeczne polega w szczególności na:

- podtrzymywaniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego, aktywnego życia,
- organizowaniu w środowisku społecznym pomocy ze strony rodziny, innych osób, grup, organizacji społecznych i instytucji,
- udzielaniu pomocy finansowej, rzeczowej oraz innych świadczeń na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej.

Zalecenia dla upowszechnienia zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego¹⁹

- ◆ Poszerzanie zasięgu i dostępności form opieki, pomocy i oparcia bytowego:
  - pomoc bytowa,
  - pomoc mieszkaniowa,
  - pomoc stacjonarna,
  - samopomoc środowiskowa
- ◆ Poszerzanie dostępności rehabilitacji zawodowej

---

¹⁹ na podstawie materiału z konferencji **Perspektywy rozwoju opieki psychiatrycznej w Polsce. Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego?**, Jacek Wiórka, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Olsztyn 28.05.2007

- ◆ Pobudzanie i wspieranie samopomocowych inicjatyw organizacji pozarządowych na rzecz tworzenia **form oparcia społecznego w środowisku rodzinnym, szkolnym, zawodowym** (np. działalność klubów, **domów pod fontanną**²⁰)
- ◆ Rozwijanie istniejących **Centrów Pomocy Rodzinie**
- ◆ Wspieranie działań (samorządowych i pozarządowych) **ograniczających tendencję do bierności, izolacji, wykluczania i uzależnienia instytucjonalnego**
  - wolontariat społeczny,
  - organizacje samopomocowe zrzeszające osoby korzystające z opieki psychiatrycznej lub ich rodziny oraz wspieranie ich działań.

6.2.5. Diagnoza sytuacji w obszarze Celu szczegółowego 2.2. Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego

6.2.5.1. Diagnoza sytuacji do zadania 2.2.1.

POMOC BYTOWA

Tabela 17. Liczba osób niepełnosprawnych prawnie

Nazwa kategorii	2004	2007	2008	2009	2010
	(w tys.)				
Liczba osób niepełnosprawnych ogółem	193,8	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
% liczby mieszkańców województwa które stanowią osoby niepełnosprawne	13,6%	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
% osób niepełnosprawnych, które stanowią osoby z zaburzeniami psychicznymi	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Liczba osób niepełnosprawnych ogółem w wieku produkcyjnym (15-69 lat)	138,2	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
% liczby mieszkańców województwa w wieku produkcyjnym, które stanowią osoby niepełnosprawne	15,2%	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
% osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym, które stanowią osoby z zaburzeniami psychicznymi	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.

Źródło: ROPS. na podstawie Stanu Zdrowia Ludności Polski w Przekroju Terytorialnym w 2004 r.

²⁰ Domy pod fontanną to placówki **oparte na międzynarodowym modelu domów—klubów „Fountain House”, przeznaczonych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.** Na świecie istnieje około 320 ośrodków tego typu. Pierwszy powstał w 1948 roku w Nowym Jorku i przyjął nazwę Fountain House od tryskającej w pobliżu fontanny. Założyły go osoby po przebytych leczeniu psychiatrycznym, by wspomagać siebie w codziennym życiu poza szpitalem. Za tym przykładem, i pod tą samą nazwą, zaczęły powstawać podobne domy w całym świecie. Obecnie ich działalność koordynuje Międzynarodowe Centrum Rozwoju Domów-Klubów. W Polsce istnieją takie domy m.in. W Poznaniu założony jako wierszy w 2001 roku http://fountain-house.pl/media/art_nr_10, Warszawie <http://www.wdpf.org.pl/>, Kielcach <http://www.kdpf.kielce.pl/>.

Tabela 18. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI w latach 2001-2010 w województwie warmińsko-mazurskim

lata	liczba osób w rodzinach, którym udzielono pomocy (ogółem)	liczba ludności w województwie (ogółem)	liczba rodzin		liczba osób w rodzinach, którym udzielono pomocy z powodu niepełnosprawności	% ludności pobierającej świadczenie w stosunku do ogólnej liczby ludności woj.	% ludności pobierającej świadczenie w stosunku do ogólnej liczby osób objętych pomocą społeczną
			ogółem	w tym na wsi			
2001	308.616	1.428.469	18.430	8.637	52.859	3,70	17,13
2002	338.235	1.428.449	22.583	9.994	66.868	4,68	19,77
2003	343.891	1.428.885	25.556	11.154	73.615	5,15	21,41
2004	289.298	1.428.714	19.446	8.173	56.112	3,93	19,40
2005	278.005	1.428.601	18.234	7.728	48.609	3,40	17,48
2006	279.594	1.426.883	20.559	8.594	54.138	3,79	19,36
2007	257.430	1.426.155	22.645	9.555	55.692	3,91	21,63
2008	230.985	1.427.073	22.748	9.713	54.903	3,85	23,77
2009	232.103	1.427.118	23.126	9.602	53.868	3,77	23,21
2010	225.004	1.427.241	23.921	9.937	54.310	3,81	24,14

Źródło: opracowanie własne ROPS na podstawie sprawozdań MPiPS-03

POMOC MIESZKANIOWA

Tabela 19. Mieszkania chronione – miejsca dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Lp.	Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2010
1.	Liczba mieszkań chronionych ogółem	54	22	46	45	44
2	Liczba miejsc w mieszkaniach chronionych ogółem	125	122	124	100	102
3	Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi korzystających z mieszkań chronionych lub % osób korzystających z mieszkań chronionych jaki stanowią osoby z zaburzeniami psychicznymi	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych

Źródło: Dane z zasobów własnych ROPS na dzień 31 grudnia danego roku

POMOC STACJONARNA

Charakterystyka działań samorządu – **Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej**

Tabela 20. Domy Pomocy Społecznej – miejsca dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Lp.	Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2010
1.	Liczba DPS:					
	Ogółem ²¹	38+3 filie	38+3 filie	41+2 filie	41+2 filie	41+2 filie
	a) domy przeznaczone dla osób dorosłych przewlekłe psychicznie chorych	6+1 filia	6+1 filia	7+1 filia	8+1 filia	8
	b) domy przeznaczone dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	9	9	9	8	8
	c) domy przeznaczone dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	5	5	5	5	5
2.	Liczba miejsc w DPS					
	Ogółem	3.495	3.495	3.534	3.525	3.529
	a) w domach przeznaczonych dla osób dorosłych przewlekłe psychicznie chorych	892	892	911	974	991
	b) w domach przeznaczonych dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	804	804	804	736	736
	c) w domach przeznaczonych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	400	400	400	400	312

Źródło: Dane z zasobów własnych ROPS na dzień 31 grudnia danego roku

Charakterystyka działań wspieranych z budżetu państwa za pośrednictwem **Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego**

²¹ Zgodnie z art. 56 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, wyróżniamy następujące typy domów pomocy społecznej, dla:

- 1) osób w podeszłym wieku;
- 2) osób przewlekłe somatycznie chorych;
- 3) osób przewlekłe psychicznie chorych;
- 4) dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie;
- 5) dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie;
- 6) osób niepełnosprawnych fizycznie.

Tabela 21. Liczba Środowiskowych Domów Samopomocy w województwie warmińsko-mazurskim

Rok	Liczba Środowiskowych Domów Samopomocy	Liczba miejsc w Środowiskowych Domach Samopomocy
2009 (stan na 31.12.)	41	1.772
2010 (stan na 31.12.)	48	2.059
2011 (stan na 30 maja)	52	2.192

Źródło: Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki, Oddział Zabezpieczenia Społecznego

Tabela 22. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w województwie warmińsko-mazurskim

Rok	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba udzielonych świadczeń
2009 (stan na 31.12.)	428	146.096
2010 (stan na 31.12.)	438	151.432
2011 (dane za I kwartał)	351	40.653

Źródło: Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki, Oddział Zabezpieczenia Społecznego

Liczba Środowiskowych Domów Samopomocy w województwie warmińsko-mazurskim - 52 (stan na 30 maja 2011 roku)

Liczba miejsc w Środowiskowych Domach Samopomocy w województwie warmińsko-mazurskim - 2192 (stan na 30 maja 2011 roku) w tym:

- 2162 dzienne
- 30 hostelowe

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (dane ze sprawozdania MPiPS-03 za 2010 rok):

- liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie - 438
- liczba udzielonych świadczeń – 151 432

Mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi w województwie warmińsko-mazurskim - 2 mieszkania na 11 miejsc (stan na 31 marca 2011 roku)

6.2.5.1. Diagnoza sytuacji do zadania 2.2.3.

Charakterystyka działań realizowanych przez **Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej**

Tabela 23. Współpraca z organizacjami pozarządowymi – wszystkie konkursy na dotacje z budżetu Samorządu Województwa w latach 2005 – 2010

Rok	Liczba ogłoszonych konkursów:	Liczba dofinansowanych organizacji	Wysokość przekazanego dofinansowania z budżetu samorządu województwa (zł)
	- w zakresie pomocy społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień		
2005	4	20	371.934
2006	3	20	269.500
2007	3	37	750.000
2008	2	17	310.000
2009	3	42	1.072.539
2010	3	52	506.647
Ogółem	18	188	2.909.057.934

Tabela 24. Dofinansowanie realizacji zadań publicznych samorządu województwa zleczanych do realizacji organizacjom pozarządowym (finansowanie z budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego) w zakresie **profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych**:

Rok	Liczba ogłoszonych konkursów	Liczba dofinansowanych inicjatyw/umów	Liczba dofinansowanych organizacji	Wysokość przekazanego dofinansowania z budżetu samorządu województwa (zł)
2008	1	16	14	150 000
2009	1	*	*	*
2010	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0

Tabela 25. Dofinansowanie realizacji zadań publicznych samorządu województwa zleczanych do realizacji organizacjom pozarządowym (finansowanie z budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego) w zakresie **przeciwdziałania narkomanii**:

Rok	Liczba ogłoszonych konkursów	Liczba dofinansowanych inicjatyw/umów	Liczba dofinansowanych organizacji	Wysokość przekazanego dofinansowania z budżetu samorządu województwa (zł)
2008	1	6	3	60 000
2009	1	*	*	*
2010	1	3	2	22 000
2011	1	5	3	50 000

W roku 2009 w zakresie **profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień** podpisano łącznie **37 umów z 31 organizacjami pozarządowymi** na łączną kwotę **545 100 zł**. Uchwała Zarządu została zmieniona ze względu na brak wpływów do budżetu województwa z koncesji na sprzedaż alkoholu.

Tabela 26. Dofinansowanie realizacji zadań publicznych samorządu województwa zleczanych do realizacji organizacjom pozarządowym (finansowanie z budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego) w zakresie **pomocy społecznej**:

Rok	Liczba ogłoszonych konkursów	Liczba dofinansowanych inicjatyw/umów w zakresie pomocy społecznej	Liczba dofinansowanych organizacji	Wysokość przekazanego dofinansowania z budżetu samorządu województwa (zł)
2008	1	25	18	100 000
2009	1	21	17	107 000
2010	1	26	22	165 315
2011	1	30	26	165 315

Tabela 27. Dofinansowanie realizacji zadań publicznych samorządu województwa zleczanych do realizacji organizacjom pozarządowym (dofinansowanie ze środków PFRON będących w dyspozycji Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego) w zakresie **rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych**:

Rok	Liczba ogłoszonych konkursów	Liczba dofinansowanych inicjatyw/umów w <u>zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych</u>	Liczba dofinansowanych organizacji	Wysokość przekazanego dofinansowania ze środków PFRON, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego (zł)
2009	1	6	4	225 539
2010	1	7	7	293 197
2011	1	5	5	214 587

Informacja dodatkowa: beneficjentami wskazanych wyżej projektów są mieszkańcy województwa warmińsko-mazurskiego z grup szczególnego ryzyka (narażeni na proces marginalizacji) w tym m.in. osoby niepełnosprawne – zaburzone psychicznie.

Nie ma możliwości wskazania, które z projektów były skierowane do osób z zaburzeniami psychicznymi, gdyż w dokumentacji konkursowej nie ma takich informacji.

Program Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego:

Wojewódzki program na rzecz osób starszych *Pogodna i bezpieczna jesień życia na Warmii i Mazurach*, przyjęty do realizacji przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego Uchwałą Nr 1/2/09/III z dnia 6 stycznia 2009r.

W procesie opracowywania projektu Priorytetu do „Programu współpracy Samorządu województwa warmińsko-mazurskiego organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2012”, który będzie brzmiał „**Aktywizowanie środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wspieranie właściwego funkcjonowania i rozwoju rodzin**”, wprowadzono zapisy, na podstawie których będzie możliwe dofinansowanie realizacji projektów wdrażanych przez NGO w zakresie wsparcie m.in. osób niepełnosprawnych w tym osób z zaburzeniami psychicznymi.

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII - WSPÓŁPRACA z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego corocznie wspierał organizacje pozarządowe realizujące zadania publiczne z zakresu przeciwdziałania narkomanii w ramach programu Promocji Zdrowia.

Poniżej przedstawiono udział finansowy z budżetu województwa w realizacji zadań, ilość dotowanych podmiotów a także szacunkową liczbę osób objętych oddziaływaniem profilaktycznym czy rehabilitacyjnym.

Tabela 28. Środki finansowe Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego przeznaczane w poszczególnych latach na dofinansowanie projektów składanych przez organizacje pozarządowe

Rok	Wysokość środków finansowych przekazanych z budżetu województwa w formie dotacji organizacjom pozarządowym	Liczba dotowanych organizacji pozarządowych	Szacunkowa liczba odbiorców
2006	50 000	4	b.d.
2007	50 000	3	5 000
2008	60 000	5	1 357
2009	70 000	3	5 446
2010	22 000	3	447

2006

Dotacji udzielono:

- Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Żuławy” w Elblągu – nazwa programu: Szkoła dla rodziców: warsztaty dla rodziców dotyczące profilaktyki uzależnień oraz sposobów radzenia sobie z problemami wychowawczymi.
- Stowarzyszenie „Monar” Punkt Konsultacyjny w Olsztynie – nazwa programu: „Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym i uzależnieniom od substancji psychoaktywnych”.
- Polskie Towarzystwo Oświaty Zdrowotnej Oddział terenowy w Olsztynie – nazwa programu: „Profilaktyka zakażeń HIV i innych chorób przenoszonych drogą płciową wśród młodzieży”

2007

W 2007 roku dofinansowano między innymi niżej wymienione zadania realizowane przez organizacje pozarządowe:

Tabela 29. Lista organizacji, zadań i kwoty dofinansowania w roku 2007

Lp.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Kwota dotacji w zł
1	Towarzystwo Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U” Oddział Wojewódzki Olsztyn	„Program dla rodzin z problemem uzależnienia od narkotyków”	19 800
2	Towarzystwo Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U” Oddział Wojewódzki Olsztyn	„ Organizacja wszechstronnych zajęć profilaktycznych oraz prowadzenie zajęć informacyjnych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami w świetlicach osiedlowych „Iskierka” na osiedlu Grunwaldzkim i „Promyk” na osiedlu Pieczewo”	12 200
3	Stowarzyszenie MONAR, Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR w Olsztynie	„ Redukcja szkód i wczesna motywacja w środowiskach osób uzależnionych od narkotyków”	18 000
RAZEM			50 000

Dzięki wsparciu organizacji sektora pozarządowego w realizacji projektów z zakresu zapobiegania narkomanii w ramach omawianego Programu - oddziaływaniami profilaktycznym oraz rehabilitacyjnym w 2007 roku objętych zostało **ponad 5 000 osób**.

2008 - 2010

Organizacjami, które w monitorowanym okresie (2008-2010) występowały i otrzymały wsparcie realizacji projektów były:

- Towarzystwo Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U” w Olsztynie,
- Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień Stowarzyszenia MONAR w Olsztynie;
- Stowarzyszenie Katolicki Ruch Antynarkotyczny „KARAN” w Elblągu.

2009

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego wspierał finansowo programy profilaktyki pierwszorzędowej realizowane przez organizacje pozarządowe, przekazując w roku 2009 dotacje w łącznej kwocie 23 000 zł.

Stowarzyszenie „KARAN” w Elblągu zrealizowało 2 projekty, pierwszy to organizacja warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży:

- Program „Radość życia” - w 5 klasach Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Nr 2 w Elblągu,
- Program „Nie ryzykuj sobą” przeprowadzony był w 12 klasach w Zespole Szkół w Młynarach oraz Gimnazjach Nr 3 i 6 w Elblągu,
- W Zespole Szkół Gospodarczych w 3 klasach zrealizowano program „Narkotyki stop”,
- W III LO w Elblągu przeprowadzono warsztaty z komunikacji interpersonalnej.

Kolejny projekt to „Uzależnienie jako zagrożenie naszych czasów – festyn, konferencja jako czynnik chroniący w uzależnieniach”. Jak co roku Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego wspierał organizowany przez Stowarzyszenie „KARAN” w Elblągu festyn profilaktyczny organizowany w ramach Międzynarodowego Dnia Zapobiegania Narkomanii, który odbył się 14 czerwca 2009 r. Podczas tej imprezy obok działań nakierowanych na integrację rodzin, omawiane były istotne problemy zagrożenia narkomanią dzieci i młodzieży. Wspólna zabawa posłużyła integracji środowiska, zmniejszeniu anonimowości, budowaniu poczucia własnej wartości. Uczestnicy mieli do dyspozycji profesjonalistów funkcjonariuszy policji, psychologów czy pedagogów mogli też otrzymać fachową literaturę z zakresu profilaktyki zdrowia - materiały nt. szkodliwości substancji psychoaktywnych. W akcji udział wzięło ok. 600 osób.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego wspierał finansowo organizacje pozarządowe w działaniach z zakresu profilaktyki drugorzędowej, na łączną kwotę 28 000 zł. Przedstawiciele Stowarzyszenia „Monar” w Olsztynie przeprowadzili cykl zajęć w ramach programu edukacyjno-motywowującego dla osadzonych w zakładach karnych. W trzech placówkach penitencjarnych: ZK w Barczewie, AŚ w Ostródzie i AŚ w Olsztynie zrealizowano zajęcia, prowadzono grupy psychoedukacyjne oraz udzielano indywidualnych konsultacji z uczestnikami programu. Łącznie program zakładał 905 godz. a udział w nim wzięło 280 osób osadzonych w zakładach penitencjarnych.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego wspierał finansowo działania z zakresu leczenia uzależnień od narkotyków prowadzone w placówce ambulatoryjnej prowadzonej przez Towarzystwo Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U” w Olsztynie. Realizowany był tam „Program dla rodzin z problemem uzależnienia od narkotyków” – skierowany zarówno do osób uzależnionych (w tym powracających

z ośrodków terapeutycznych) jak i dla współuzależnionych. Program realizowano zarówno w formie porad indywidualnych, indywidualnego programu terapeutycznego jak i interwencji kryzysowej, pracy w grupie. z oferty w ramach programu skorzystało 322 osoby. Wsparcie realizacji programu z budżetu województwa wynosiło 13 000 zł.

2010

W roku 2010 Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego ogłosił otwarty konkurs ofert na wykonanie zadań publicznych przez organizacje pozarządowe zakresie przeciwdziałania narkomanii, przeznaczając na ten Cel 50 000 zł.

W 2010 roku wsparcie finansowe z budżetu Województwa uzyskały projekty:

- **Stowarzyszenia MONAR, Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Regionalnego z siedzibą w Olsztynie** na wykonanie zadania „**Krótkoterminowy program psychoedukacyjny Poradni Monar w Olsztynie**” o wartości umowy **9 800 zł**. W ramach realizacji zadania odbyły się zajęcia informacyjno-edukacyjne z osobami używającymi narkotyków (w Olsztynie raz w tygodniu w wymiarze 4 godz. wykładowych oraz w Filii w Bartoszczach raz w tygodniu w wymiarze 4 godz. wykładowych), zajęcia informacyjno-edukacyjne z rodzinami osób używających narkotyków (zajęcia z dwoma grupami raz w tygodniu po 5 godz. wykładowych), poradnictwo rodzinne (w Olsztynie 5 razy w tygodniu po 6 godz. oraz podczas wizyt domowych, w Filii w Bartoszczach cztery razy w tygodniu po 4 godz. oraz podczas wizyt domowych); interwencje kryzysowe (5 razy w tygodniu po 6 godz.). Oddziaływaniami objęto **98 osób** „eksperymentujących” z substancjami psychoaktywnymi w wieku 14-26 lat oraz **59** członków ich rodzin.
- **Stowarzyszenia MONAR, Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Regionalnego z siedzibą w Olsztynie** na wykonanie zadania „**Program psychoedukacyjno-motywujący dla osadzonych w zakładach karnych**” o wartości umowy **3 600 zł**. W ramach realizacji zadania wykonano następujące zadania: zajęcia z osadzonymi – łącznie 230 godzin. Działania były realizowane w formie: grupowych zajęć psychoedukacyjnych i motywujących z osadzonymi, indywidualnych zajęć psychoedukacyjnych i motywujących z osadzonymi, dystrybuowania materiałów edukacyjnych i informacyjnych. Podczas zajęć omawiano następujące zagadnienia: komunikacja interpersonalna, społeczne i zdrowotne aspekty uzależnienia od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, problematyka asertywności, zagadnienia dotyczące chorób współwystępujących z uzależnieniami, trening umiejętności służących trzeźwieniu, warsztat zapobiegania nawrotom oraz możliwości podjęcia terapii. Oddziaływaniami objęto **90 osób**.
- **Zarząd Towarzystwa Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U” – Oddział Wojewódzki w Olsztynie** na wykonanie zadania „**Program dla rodzin z problemem uzależnienia od narkotyków**” o wartości umowy 8 600 zł. W ramach zadania zrealizowano: porady rodzinne pierwszego kontaktu – 96 godz.; wsparcie psychologiczne – 70 godz.; interwencje kryzysowe – 144 godz.; porady specjalisty ds. uzależnień – 56 godz.; grupa wsparcia dla rodziców – 208 godz.; grupy zapobiegania nawrotom – 172 godz.; zajęcia korekcyjne dla młodzieży eksperymentującej z narkotykami i alkoholem – 198 godz. W czasie spotkań grupowych uczestniczyło od 10 do 12 osób, w zajęciach korekcyjnych dla młodzieży 46, liczba klientów indywidualnych wynosiła 200 osób.

Działania zrealizowane w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w latach ubiegłych w miarę możliwości wspierał finansowo remonty i modernizacje bazy leczenia uzależnień, szczególnie udzielano pomocy Ośrodkowi Rehabilitacji i Uzależnień DOREN w Rózewcu. w roku 2010 ze względu na ograniczoną ilość środków pieniężnych w budżecie województwa nie finansowano modernizacji bazy lecznictwa uzależnień.

Samorząd Województwa (w ramach środków Departamentu Zdrowia) udzielił wsparcia Stowarzyszeniu „Monar” w Olsztynie na realizację projektu „Redukcja szkód i wczesna motywacja w środowiskach osób uzależnionych od narkotyków”. Program przeprowadzono w: pubach, klubach - podczas imprez masowych, w szkołach i innych placówkach zajmujących się dziećmi i młodzieżą, podczas wizyt domowych i odwiedzin w szpitalach, aresztach śledczych oraz zakładach karnych, Poradni Monar w Olsztynie i terenowych punktach konsultacyjnych w Bartoszycach i Ostródzie.

PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLOWI – WSPÓŁPRACA z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

W ramach otwartych konkursów ofert organizacje pozarządowe składały swoje projekty na realizację zadań publicznych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. W wyniku rozstrzygnięcia konkursów, projekty spełniające wymogi formalne oraz wysoko ocenione merytorycznie przyjmowane były do wsparcia finansowego z budżetu województwa.

Trudno wymienić wszystkie projekty realizowane przez organizacje pozarządowe przy pomocy Samorządu Województwa w okresie 4 monitorowanych lat, zatem poniżej przedstawiono udział finansowy z budżetu województwa w realizacji zadań, ilość dotowanych podmiotów a także szacunkową liczbę osób objętych oddziaływaniem profilaktycznym czy rehabilitacyjnym dzięki tym programom:

Tabela 30. Wysokość środków przekazanych na dotacje oraz liczba dotowanych projektów organizacji i liczba odbiorców w latach 2006-2010

Rok	Środki finansowe, przekazane z budżetu województwa w formie dotacji organizacjom pozarządowym (zł)	Liczba dotowanych projektów organizacji pozarządowych	Liczba odbiorców
2006	154 500	19	5 400
2007	610 000	43	15 578
2008	150 000	14	6 881
2009	475 100	30	19 748
2010	-	-	-

Województwo Warmińsko-Mazurskie corocznie w ramach Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wspiera programy organizacji

pozarządowych, przeznaczając na ten Cel w poszczególnych latach poniżej opisane środki finansowe.

2006

W 2006 roku zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym Stowarzyszenie Klub Abstynenta w Braniewie, otrzymało z budżetu województwa dotację celową na pierwsze wyposażenie Centrum Integracji Społecznej w Braniewie w wysokości – 25 000 zł.

Tabela 31. Projekty o charakterze wojewódzkim realizowane w 2006 przez organizacje sektora pozarządowego – fundacje w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi

Lp.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Kwota dotacji w zł
1.	Fundacja „Kierowca Bezpieczny” Olsztyn, ul. Gotowca 15/15	„Trzeźwo myślę, trzeźwo jeżdżę”- popularyzacja w środowisku młodzieży gimnazjalnej i szkół średnich regionu Warmii i Mazur popularnej w UE idei trzeźwości ze szczególnym uwzględnieniem postaw w ruchu drogowym z wykorzystaniem najnowszych osiągnięć krajów UE w metodologii rozwiązywania problemów społecznych	14 000 zł

W ramach otwartego konkursu ofert - organizacje pozarządowe złożyły 45 projektów (w tym stowarzyszenia 41 projektów) na realizację zadań publicznych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. W wyniku rozstrzygnięcia konkursu, przyjętych zostało do wsparcia finansowego 19 projektów (w tym: 15 stowarzyszeń), 11 wniosków nie spełniało wymogów formalnych lub merytorycznych a 15 projektów nie uzyskało wymaganej liczby punktów. - na ten Cel wydatkowano łącznie - 102 000 zł.

Tabela 32. Projekty o charakterze wojewódzkim realizowane w 2006 przez organizacje sektora pozarządowego – stowarzyszenia w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi

Lp .	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Kwota dotacji w zł
1.	Stowarzyszenie na Rzecz Tworzenia Przyjaznego Środowiska Wychowawczego Dzieci i Młodzieży Iławskiej „Przystań” w Iławie	Działania w zakresie profilaktyki problemów uzależnień w szkołach wiejskich powiatu iławskiego	2 000 zł
2.	Stowarzyszenie na Rzecz Tworzenia Przyjaznego Środowiska Wychowawczego Dzieci i Młodzieży Iławskiej „Przystań” w Iławie	Lider Młodzieżowy – Młodzieżowa Akademia Aktywności	5 000 zł
3.	Stowarzyszenie Wspierania Działań Prorodzinnych – Forum Prorodzinne, Olsztyn, ul. Pieniężnego 22	Musical „Noc w środku dnia”	13 000 zł
4.	Związek Harcerstwa Polskiego – Komenda Hufca im. Bojowników o Polskość Warmii i Mazur, Ostróda, ul. Sienkiewicza 28	„Domino- zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży”	3 000 zł

Lp.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Kwota dotacji w zł
5.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Zarząd Oddziału Okręgowego w Elblągu, ul. 1 Maja 37	„Kontynuacja działalności Punktu Konsultacyjno – Interwencyjnego przy Ośrodku Pomocy Dziecku i Rodzinie TPD w Elblągu oraz realizacja warsztatów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i rodziców z powiatu elbląskiego”	5 000 zł
6.	Węgorzewskie Stowarzyszenie „Stu Dla Rodziny”, Węgorzewo, ul. Żeglarska 10	„Bakcyl”- program środowiskowej profilaktyki uzależnień	6 000 zł
7.	Stowarzyszenie „Pomoc dzieciom” Archidiecezji Olsztyńskiej przy Domu Dziennego Pobytu „ARKA”, Olsztyn, ul. Niepodległości 85	„Wykorzystanie zasobów internetowych w celu poszukiwania i przyswajania informacji na temat zagrożeń współczesnego życia wobec dzieci i młodzieży oraz możliwości poszukiwania wsparcia i pomocy”	5 000 zł
8.	Olsztyńskie Stowarzyszenie Pomocy Telefonicznej, 10-123 Olsztyn, ul. Grunwaldzka 9	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - Konferencja dla dyżurnych Olsztyńskiego Telefonu Zaufania „Anonimowy Przyjaciel”	2 000 zł
9.	Organizacja Środowiskowa Akademickiego Związku Sportowego Województwa Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie, ul. Oczapowskiego 12	„Przeciwdziałanie i walka z patologią społeczną w środowisku młodzieży akademickiej”	5 000 zł
10.	Klub Sportowy AZS –Uniwersytet Warmińsko – Mazurski w Olsztynie	„Promocja zdrowego stylu życia i aktywnego wypoczynku”	3 000 zł
11.	Stowarzyszenie „Miasto Jana” w Piszcu	„Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej Cafe Art”	15 000 zł
12.	Olsztyńskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom z Rodzin z Problemem Alkoholowym „Stokrotka”, ul. Wojska Polskiego 35	„Prowadzenie Ośrodka Interwencyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie”	5 000 zł
13.	Liga Kobiet Polskich, Oddział Terenowy w Elblągu, ul. Grunwaldzka 31	„W każdym z nas jest siła”	3 000 zł
14.	Stowarzyszenie na Rzecz Młodzieży w Braniewie, ul. Wiejska 2	„Nie czekaj, aż ktoś Cię znajdzie”	5 000 zł

W ramach otwartego konkursu ofert w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych - 3 projekty złożyły organizacje Kościoła Katolickiego, w wyniku rozstrzygnięcia konkursu projekty te zostały przyjęte do wsparcia finansowego na ten Cel wydatkowano 13 500 zł.

Tabela 33. Projekty o charakterze wojewódzkim realizowane w 2006 r. przez organizacje sektora pozarządowego – organizacje kościelne w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi

Lp.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Kwota dotacji w zł
1.	Działdowskie Centrum „Caritas” im. Abp. A. J. Nowowiejskiego, ul. Księżodworska 23	Profilaktyka wśród dzieci i młodzieży szansa na lepszą przyszłość (prowadzenie działalności informacyjno – edukacyjnej, nakierowanej na dzieci i młodzież,	3 500 zł

Lp.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Kwota dotacji w zł
		promującej postawy abstynenckie)	
2.	Caritas Archidiecezji Warmińskiej, z siedzibą w Olsztynie, ul. Grunwaldzka 45	„Nieś szansę do życia wolnego od przemocy domowej”	5 000 zł
3.	Prowincja Zgromadzenia Sióstr Św. Katarzyny, z siedzibą władz prowincjalnych w Braniewie	„Dla Ciebie żyję – dla Ciebie wygrywam” - program profilaktyczno edukacyjno-informacyjny dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, w tym z grup podwyższonego ryzyka	5 000 zł

2007

W ramach otwartego konkursu ofert - organizacje pozarządowe złożyły 45 projektów, na realizację zadań publicznych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. W wyniku rozstrzygnięcia konkursu, przyjętych zostało do wsparcia finansowego 19 projektów, w tym: 1 projekt fundacji, 3 projekty organizacji kościelnych, 15 stowarzyszeń. 11 wniosków nie spełniało wymogów formalnych lub merytorycznych a 15 projektów nie uzyskało wymaganej liczby punktów. - na ten Cel wydatkowano łącznie z budżetu województwa kwotę 129 500 zł.

Tabela 34. Projekty o charakterze wojewódzkim realizowane w 2007 r. przez organizacje sektora pozarządowego w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi

Lp.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Kwota dotacji w zł
1.	Fundacja „Kierowca Bezpieczny” Olsztyn, ul. Gotowca 15/15	„Trzeźwo myślę, trzeźwo jeżdżę”- popularyzacja w środowisku młodzieży gimnazjalnej i szkół średnich regionu Warmii i Mazur idei trzeźwości	14 000
2.	Stowarzyszenie na Rzecz Tworzenia Przyjaznego Środowiska Wychowawczego Dzieci i Młodzieży Ławskiej „Przystań” w Ławie	Działania w zakresie profilaktyki problemów uzależnień w szkołach wiejskich powiatu ławskiego	2 000
3.	Stowarzyszenie na Rzecz Tworzenia Przyjaznego Środowiska Wychowawczego Dzieci i Młodzieży Ławskiej „Przystań” w Ławie	Lider Młodzieżowy – Młodzieżowa Akademia Aktywności	5 000
4.	Stowarzyszenie Wspierania Działań Prorodzinnych – Forum Prorodzinne, Olsztyn, ul. Pieniężnego 22	Musical „Noc w środku dnia”	13 000
5.	Związek Harcerstwa Polskiego – Komenda Hufca im. Bojowników o Polskość Warmii i Mazur, Ostróda, ul. Sienkiewicza 28	„Domino- zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży”	3 000
6.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Zarząd Oddziału Okręgowego w Elblągu, ul. 1 Maja 37	„Kontynuacja działalności Punktu Konsultacyjno – Interwencyjnego przy Ośrodku Pomocy Dziecku i Rodzinie TPD w Elblągu oraz realizacja warsztatów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i rodziców z powiatu elbląskiego”	5 000

Lp.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Kwota dotacji w zł
7.	Węgorzewskie Stowarzyszenie „Stu Dla Rodziny”, Węgorzewo, ul. Żeglarska 10	„Bakcyl”- program środowiskowej profilaktyki uzależnień	6 000
8.	Stowarzyszenie „Pomoc dzieciom” Archidiecezji Olsztyńskiego przy Domu Dziennego Pobytu „ARKA”, Olsztyn, ul. Niepodległości 85	„Wykorzystanie zasobów internetowych w celu poszukiwania i przyswajania informacji na temat zagrożeń współczesnego życia wobec dzieci i młodzieży oraz możliwości poszukiwania wsparcia i pomocy”	5 000
9.	Olsztyńskie Stowarzyszenie Pomocy Telefonicznej, 10-123 Olsztyn, ul. Grunwaldzka 9	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - Konferencja dla dyżurnych Olsztyńskiego Telefonu Zaufania „Anonimowy Przyjaciel”	2 000
10.	Organizacja Środowiskowa Akademickiego Związku Sportowego Województwa Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie, ul. Oczapowskiego 12	„Przeciwdziałanie i walka z patologią społeczną w środowisku młodzieży akademickiej”	5 000
11.	Klub Sportowy AZS –Uniwersytet Warmińsko – Mazurski w Olsztynie	„Promocja zdrowego stylu życia i aktywnego wypoczynku”	3 000
12.	Stowarzyszenie „Miasto Jana” w Piszcu	„Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej Cafe Art”	15 000
13.	Olsztyńskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom z Rodzin z Problemem Alkoholowym „Stokrotka”, ul. Wojska Polskiego 35	„Prowadzenie Ośrodka Interwencyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie”	5 000
14.	Liga Kobiet Polskich, Oddział Terenowy w Elblągu, ul. Grunwaldzka 31	„W każdym z nas jest siła”	3 000
15.	Stowarzyszenie na Rzecz Młodzieży w Braniewie, ul. Wiejska 2	„Nie czekaj, aż ktoś Cię znajdzie”	5 000
16.	Działdowskie Centrum „Caritas” im. Abp. A. J. Nowowiejskiego, ul. Księżodworska 23	Profilaktyka wśród dzieci i młodzieży szansa na lepszą przyszłość (prowadzenie działalności informacyjno – edukacyjnej, nakierowanej na dzieci i młodzież, promującej postawy abstynenckie)	3 500
17.	Caritas Archidiecezji Warmińskiej, z siedzibą w Olsztynie, ul. Grunwaldzka 45	„Nieś szansę do życia wolnego od przemocy domowej”	5 000
18.	Prowincja Zgromadzenia Sióstr Św. Katarzyny, z siedzibą władz prowincjalnych w Braniewie	„Dla Ciebie żyję – dla Ciebie wygrywam” - program profilaktyczno edukacyjno-informacyjny dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, w tym z grup podwyższonego ryzyka	5 000

Dzięki wsparciu organizacji sektora pozarządowego w realizacji projektów z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych – oddziaływaniem profilaktycznym czy rehabilitacyjnym w 2007 roku objętych zostało 5 400 osób.

Tabela 35. Wsparcie organizacji pozarządowych w 2008 r.

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa organizacji	Kwota dotacji (zł)
1.	„Dorosty i odpowiedzialny” - kontynuacja programu psychoedukacyjnego w Gimnazjum dla Dorosłych	Stowarzyszenie na Rzecz Tworzenia Przyjaznego Środowiska Wychowawczego Dzieci i Młodzieży Iławskiej „Przystań”	5 000
2.	„Silniejszy Ja” – wzmocnienie dziecka poprzez zabawę i twórczość w Środowiskowym Ognisku Wychowawczym TPD	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Warmińsko-Mazurskim Oddział Regionalny w Olsztynie	3 000
3.	„Wsparcie istnienia MKIS „INTEGRA” w Szymanowie	Stowarzyszenie „Szcolniak” Szymanowo/k Małdyt	15 000
4.	„Tęczowy świat” - imprezy dla dzieci i młodzieży	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Warmińsko-Mazurska w Olsztynie	6 400
5.	Kontynuacja prowadzenia Alternatywnego Centrum Kultury „G11”	Giżyckie Stowarzyszenie Młodzieży „Giżycko.ORG”	10 000
6.	Tworzenie systemu pomocy psychokorekcyjnej osobom dotkniętym problemem uzależnień	Stowarzyszenie Wielokierunkowej Pomocy „Remedium” w Mrągowie	4 000
7.	Program psychokorekcyjny dla osadzonych w zakładach karnych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego	Ogólnopolskie Stowarzyszenie świadczące pomoc osobom poszkodowanym w wypadkach komunikacyjnych „Trzeźwy Kierowca” Kutno	4 000
8.	V Wojewódzki Konkurs plastyczny grafiki komputerowej pt. „Razem znaczymy wiele” oraz literackiego pt. „Rodzina szkołą cnót społecznych”	Forum Prorodzinne Stowarzyszenie Wspierania Działań Prorodzinnych Olsztyn	2 000
9.	„Rodzina-Integracja-Społeczność lokalna” - Wydanie Biuletynu Nr 22 Rady d/s Rodziny W.W-M.	Forum Prorodzinne Stowarzyszenie Wspierania Działań Prorodzinnych Olsztyn	13 300
10.	Program profilaktyczno-edukacyjny dla dzieci i rodzin niewydolnych wychowawczo i dotkniętych przemocą „Muminek”	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinie „ARKA” Olsztyn	11 000
11.	Zdrowa i aktywna rodzina „Mówię NIE środkom	Stowarzyszenie Pro Publico Bono Dla Dobra Wspólnego Nowe	7 300

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa organizacji	Kwota dotacji (zł)
	psychoaktywnym – nie palę, nie piję, nie zażywam !!!	Miasto Lubawskie	
12.	Kontynuacja zadania w obrębie Punktu Pomocy Psychologicznej dla studentów dotkniętych bezpośrednio lub pośrednio problemem alkoholowym	Towarzystwo Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U” Oddział Wojewódzki w Olsztynie	20 000
13.	„Działania profilaktyczne w gminie wiejskiej”	Stowarzyszenie na Rzecz Tworzenia Przyjaznego Środowiska Wychowawczego Dzieci i Młodzieży ławskiej „Przystań”	14 000
14.	Program „Ogniwa II” Działania profilaktyczne i edukacyjne	Stowarzyszenie „TRATWA” w Olsztynie	10 000
15.	„Stop przemocy – powrót do godnego życia”	Caritas Archidiecezji Warmińskiej Olsztyn	12 000
16.	„Pedagog ulicy w naszym mieście”	Działdowskie Centrum „Caritas” Działdowo	13 000
		RAZEM	150 000

2009

W roku 2009 wydatkowano na dofinansowanie działalności organizacji pozarządowych kwotę **475 100 zł** ze środków zaplanowanych na realizację Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W ramach dotacji dla organizacji pozarządowych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w 2009 r. dofinansowano m.in.:

- działania na rzecz polityki prorodzinnej,
- działania na rzecz dzieci z rodzin ubogich, patologicznych, zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- programy profilaktyczne, edukacyjne i informacyjne związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom,
- system pomocy psychokorekcyjnej dla osób dotkniętych problemem uzależnień,
- programy profilaktyczne i naprawcze związane z przemocą w rodzinie, kryzysami rodzinnymi,
- programy korekcyjne i redukujące szkody u osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz u osób współuzależnionych,
- tworzenie i wspieranie młodzieżowych klubów integracji społecznej.

Dużą popularnością cieszyła się zorganizowana przez Fundację Krzysztofa Hołowczyca „Kierowca bezpieczny” z Olsztyna „Europejska noc bez wypadku – społeczna akcja o wymiarze ogólnoeuropejskim”. Celem tego międzynarodowego przedsięwzięcia,

inspirowanego od 2003 roku przez belgijską fundację „Odpowiedzialni Młodzi Kierowcy” było ograniczenie tzw. wypadków dyskotekowych. Akcja była przeprowadzona w październiku 2009 r. W 4 miastach w województwie (Olsztyn, Nidzica, Szczytno, Mrągowo).

ZLECANIE ZADAŃ PUBLICZNYCH ORGANIZACJOM POZARZĄDOWYM PRZEZ WOJEWODĘ WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Tabela 36. Organizacje pozarządowe, które otrzymały dotację w ramach konkursów dotacyjnych Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Rok	Liczba organizacji pozarządowych, którym udzielono dotacji	Kwota dotacji (w zł)
2009 (stan na 31.12.)	96	1.672.897
2010 (stan na 31.12.)	43	525.650
2011 (stan na 30 czerwca)	54	800.000

Źródło: Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki, Oddział Zabezpieczenia Społecznego

Tabela 37. Organizacje pozarządowe, które w 2010 roku otrzymały dofinansowanie, a w 2011 roku wniosowały o dotację w konkursie ofert realizacji projektów z zakresu organizacji i funkcjonowania sieci oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi:

Lp.	Nazwa projektu	Nazwa realizatora zadania	Wysokość przyznanej dotacji (w złotych)	Wnioskowana dotacja (w złotych)	Ogółem w danym roku (w złotych)
2010					
1.	"Specjalistyczne wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi oraz członków ich rodzin w środowisku lokalnym"	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Nidzicy	70 000		142 000,00
2.	"Aktywizacja ruchowa i społeczna dzieci i osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną"	Warmińsko-Mazurskie Stowarzyszenie Rodzin, Opiekunów i Przyjaciół Osób z Zespołem Downa "Strzał w 10" w Olsztynie	19 000		
3.	"Nie będę wykluczony"	Stowarzyszenie Integracji Osób Niepełnosprawnych SION w Bartoszycach	20 000		
4.	"Chcemy być" - warsztaty społeczno - aktywizujące oraz Punkt Konsultacyjny dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin	Stowarzyszenie Rodziców Osób Niepełnosprawnych przy Warsztacie Terapii Zajęciowej w Olecku	33 000		

Lp.	Nazwa projektu	Nazwa realizatora zadania	Wysokość przyznanej dotacji (w złotych)	Wnioskowana dotacja (w złotych)	Ogółem w danym roku (w złotych)
2011					
5.	"Chcemy być"- warsztaty aktywizujące oraz Punkt Konsultacyjny dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin	Stowarzyszenie Rodziców Osób Niepełnosprawnych i Osób Wspierających przy WTZ w Olecku		56 875,00	
6.	Utworzenie Dziennego Ośrodka Wsparcia dla osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej SOCJAL w Braniewie		17 810,00	
7.	"Pomagając budujemy lepsze społeczeństwo - idea wolontariatu i pracy społecznej na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi i ich otoczenia"	Stowarzyszenie ZA WSZE RAZEM w Zalewie		69 720,00	671 713,79
8.	"Wyjść z cienia" - wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi	Stowarzyszenie "Dać Nadzieję" przy ŚDS w Olecku		42 129,00	
9.	Utworzenie Klubu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Powiatu Iławskiego "Promyk"		30 500,00	
10.	"Dodać radości do Życia"	Stowarzyszenie na rzecz osób Niepełnosprawnych i profilaktyki zdrowia JESTEŚMY RAZEM w Górowie Iławeckim		10 200,00	
11.	"Ja i moja rodzina - kiedy jesteśmy razem nic nas nie zatrzyma"	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Elblągu		52 175,00	
12.	Aktywni mimo wszystko	Parafia Ewangelicko-Augsburska w Piszcu		90 000,00	
13.	Organizacja ponadregionalnej imprezy kulturalnej "Przegląd małych form artystycznych środowiskowych placówek wsparcia dla osób niepełnosprawnych"	Polski Związek Niewidomych w Olsztynie		31 613,25	
14.	Wycieczka autokarowa do Warszawy dla 40 osób z zaburzeniami czynności psychicznych i upośledzonych umysłowo uczestników ŚDS Dedal i ŚDS Tezeusz	Polski Związek Niewidomych w Olsztynie		13 663,00	
15.	Wyjazd 30 osób z zaburzeniami czynności psychicznych - uczestników ŚDS Dedal i ŚDS Tezeusz na trening zwiększania samodzielności poza miejscem zamieszkania - Pobierowo'	Polski Związek Niewidomych w Olsztynie		19 960,00	

Lp.	Nazwa projektu	Nazwa realizatora zadania	Wysokość przyznanej dotacji (w złotych)	Wnioskowana dotacja (w złotych)	Ogółem w danym roku (w złotych)
16.	Mam talent - jestem artystą - warsztaty artystyczne dla uzdolnionych osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym z niepełnosprawnością intelektualną	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Olsztynie		89 000,00	
17.	"Kuźnia talentów" - warsztaty aktywizujące szansą dla osób wykluczonych społecznie	Stowarzyszenie Integracji Osób Niepełnosprawnych SION w Bartoszykach		21 100,00	
18.	"Otwieramy się na nowe wyzwania"	Stowarzyszenie Organizatorów Pomocy Społecznej w Elblągu		8 200,00	
19.	Specjalistyczne wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi oraz członków ich rodzin w środowisku lokalnym	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Nidzicy		87 755,29	
20.	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w ośrodku osób z zaburzeniami psychicznymi - DZIEŃ SPORTU	Polski Związek Niewidomych w Olsztynie		31 013,25	

6.2.6. Działania do realizacji Celu szczegółowego 2.2. Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego

Cel szczegółowy 2.2. UPOWSZECHNIANIE ZRÓŻNICOWANYCH FORM POMOCY I OPARCA SPOŁECZNEGO		
Zadanie 2.2.1. Opracowanie działań wojewódzkich w zakresie poszerzenia, zróżnicowania i unowocześnienia pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej.		
Wskaźnik monitorujący: przygotowany program działań		
Działania	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty współpracujące i źródła informacji
Organizowanie szkoleń dla kadr jednostek organizacyjnych pomocy społecznej województwa, w tym środowiskowych domów samopomocy i domów pomocy społecznej – m.in. dla pracowników pracujących z podopiecznymi zaburzonimi psychicznie	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego	Powiaty. NGO
Prowadzenie i aktualizacja bazy informacji o placówkach i ośrodkach wsparcia dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	powiaty i gminy
Dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Powiaty i gminy ngo działające na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi
Finansowanie działań z rządowego programu oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki	Organizacje pozarządowe
Monitoring działań	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki	
Zadanie 2.2.2. Realizacja działań wojewódzkich w zakresie poszerzenia, zróżnicowania i unowocześnienia pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej		
Wskaźnik monitorujący: liczba osób korzystających z poszczególnych form pomocy w województwie i poszczególnych powiatach/rok		
Działania	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty współpracujące i źródła informacji
Zgodnie z 2.2.1.	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego	powiaty i gminy
Zgodnie z 2.2.1.	Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki	Organizacje pozarządowe
Zadanie 2.2.3. Wspieranie finansowania samopomocowych projektów organizacji pozarządowych służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi		

Wskaźnik monitorujący: liczba zrealizowanych projektów/rok, wysokość środków przekazanych organizacjom pozarządowym/rok		
Działania	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty współpracujące i źródła informacji
Wprowadzanie zapisów do rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi	Departament Zdrowia Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	organizacje pozarządowe
Udzielanie dotacji przez samorząd województwa na realizację zadań publicznych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w ramach otwartego konkursu ofert na wykonanie zadań publicznych samorządu województwa z zakresu ochrony zdrowia i pomocy społecznej, w tym dotyczących osób niepełnosprawnych (zaburzonych psychicznie)	Departament Zdrowia Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	organizacje pozarządowe
Udzielanie dotacji na dofinansowanie, ze środków PFRON, zadań publicznych zleczanych organizacjom pozarządowym z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	organizacje pozarządowe
Realizacja rządowego programu oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki	organizacje pozarządowe
Wspieranie finansowe działań organizacji pozarządowych	Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki	organizacje pozarządowe
Monitoring	Departament Zdrowia Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki	
Zadanie 2.2.4. Współpraca z pozarządowymi organizacjami samopomocowymi realizującymi zróżnicowane formy oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które wymagają działania ciągłego		
Wskaźnik monitorujący: liczba projektów wymagających działania ciągłego/rok		

Zadanie 2.2.4. nie zostało ujęte, gdyż Ministerstwo Zdrowia jeszcze nie przedłożyło informacji o założeniach dla tego Zadania w zakresie wsparcia z poziomu województwa.²²

²² Pytanie w tej sprawie zostało przekazane podczas rozmowy w Ministerstwie Zdrowia 20.06.2011 r.

6.2.7. Założenia dla realizacji Celu szczegółowego 2.3.²³ Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi

Upowszechnienie udziału w życiu zawodowym powinno odbywać się poprzez:

- ◆ Dostosowywanie regulacji prawnych do potrzeb zawodowych osób chorujących psychicznie i niepełnosprawnych z powodu zaburzeń psychicznych - tworzenie podstaw prawnych do rozwoju różnych form dotowanego zatrudnienia na otwartym rynku pracy oraz zróżnicowanych i zindywidualizowanych form rehabilitacji społeczno-zawodowej.
- ◆ Organizowanie poradnictwa i szkolenia zawodowego, oraz tworzenie dotowanych miejsc pracy na poziomie samorządów lokalnych - z zapewnieniem ścisłej współpracy instytucji opieki psychiatrycznej, pomocy społecznej, urzędów pracy oraz organizacji obywatelskich działających na rzecz osób chorujących psychicznie oraz niepełnosprawnych z powodu zaburzeń psychicznych.
- ◆ Organizowanie pracy łatwo dostępnej, elastycznie zaplanowanej (np. kluby integracji społecznej, centra integracji społecznej, przedsiębiorstwa społeczne, zakłady aktywności zawodowej, firmy integracyjne, zakłady pracy chronionej, wspierane miejsca pracy przedsiębiorstwach wolnorynkowych – w tym w formie robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych).

6.2.8. Diagnoza sytuacji w obszarze Celu szczegółowego 2.3. Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi

DZIAŁANIA REALIZOWANE I MONITOROWANE PRZEZ REGIONALNY OŚRODEK POLITYKI SPOŁECZNEJ

Na podstawie Ustawy o zatrudnieniu socjalnym działają w województwie **Centra Integracji Społecznej oraz Kluby Integracji Społecznej**.

USTAWA o ZATRUDNIENIU SOCJALNYM określa działania, których celem jest integracja osób podlegających wykluczeniu, nie mogących własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdujących się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

Ustawa ma zastosowanie do w/w osób, nie posiadających własnych dochodów, w szczególności nie posiadających prawa do zasiłku dla bezrobotnych, renty socjalnej, renty z tytułu niezdolności do pracy, a w szczególności do osób:

- Bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej
- Uzależnionych od alkoholu w procesie leczenia
- **Chorych psychicznie**
- Bezrobotnych pozostających bez pracy, przez co najmniej 36 miesięcy
- Opuszczających zakłady karne
- Uchodźców

---

²³ na podstawie materiału z konferencji **Perspektywy rozwoju opieki psychiatrycznej w Polsce. Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego?**, Jacek Wiórka, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Olsztyn 28.05.2007

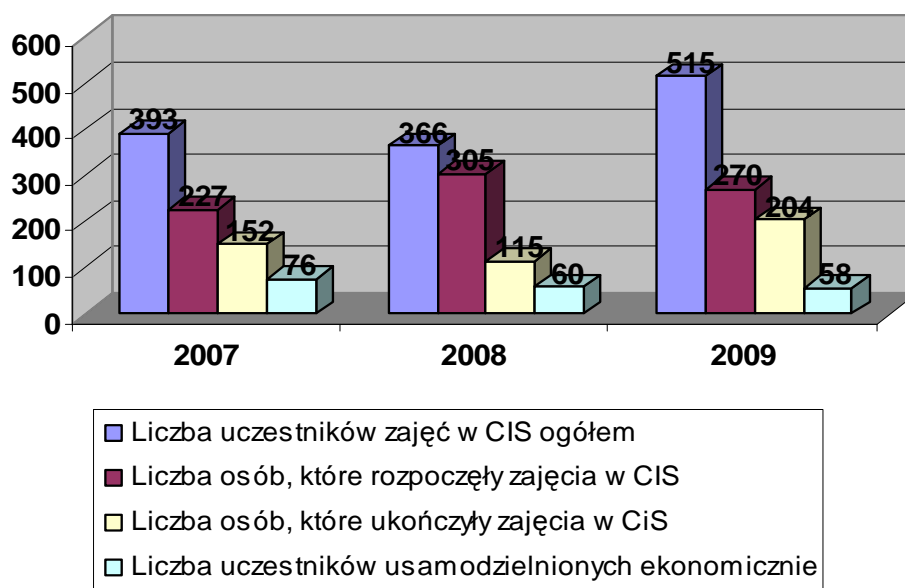

Centra Integracji Społecznej to ośrodki, które prowadzą działania pozwalające przede wszystkim zdobyć nowe kwalifikacje zawodowe, lub przyczynić się do przekwalifikowania zawodowego. Zajęcia z zakresu reintegracji społecznej realizowane w CIS-ach równoległe z programem reintegracji zawodowej – stanowią integralną część procesu przywracania do życia społecznego i zawodowego uczestników, którzy nie potrafiąc sprostać problemom związanym z zabezpieczeniem bytu sobie i najbliższej rodzinie, znaleźli się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej.

Na dzień 31 grudnia 2010 r. W rejestrze Wojewody Warmińsko-Mazurskiego wpisane były cztery podmioty (o jeden więcej niż w roku 2009), którym przyznano status centrum, tj.:

1. Samorządowy Zakład Budżetowy "Centrum Integracji Społecznej w Olsztynie",
2. Jednostka Organizacyjna Zarządu Rejonowego Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Ostródzie,
3. Braniewskie Stowarzyszenie Abstynenckie,
4. Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno Gospodarczych im. Króla Zygmunta Augusta w Ełku – Stowarzyszenie otrzymało status CIS 30 czerwca 2010 r.

Rys. 39. Liczba uczestników objętych reintegracją społeczną i zawodową w latach 2007 – 2009. Źródło: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

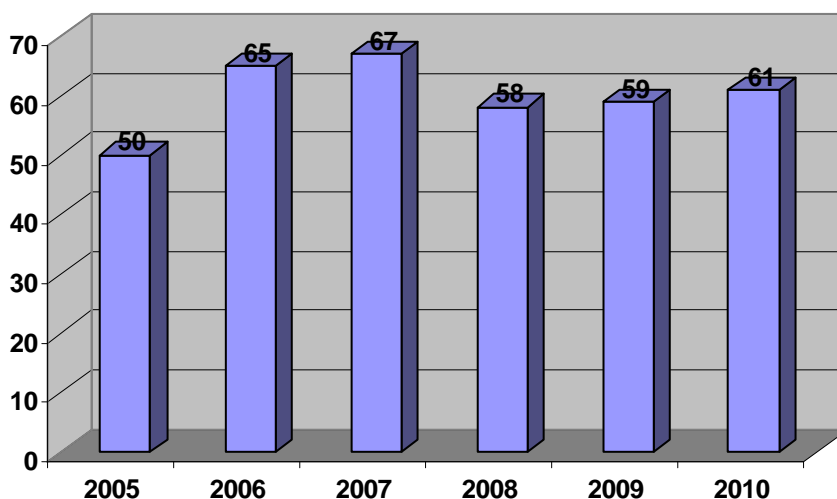

Nie ma statystyk podających ilu beneficjentów to osoby z zaburzeniami psychicznymi.

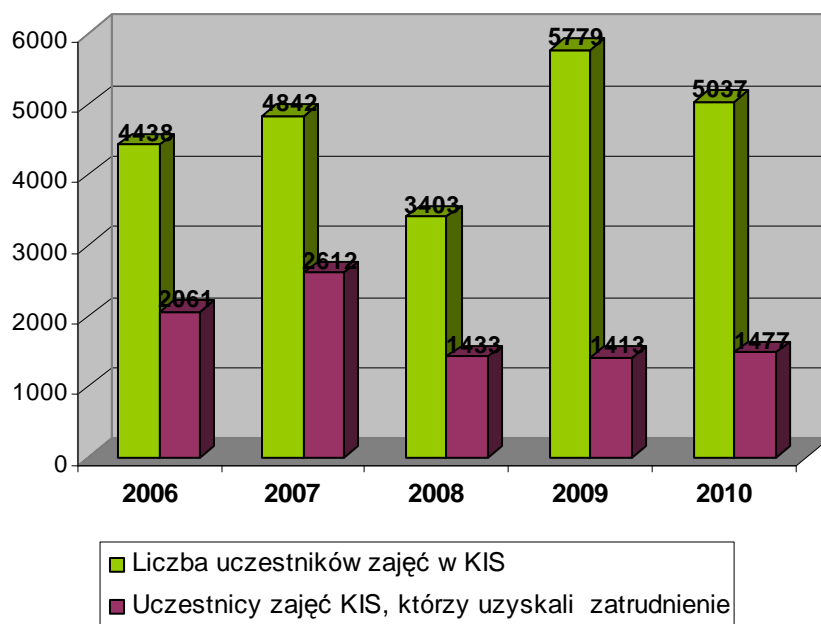
Kluby Integracji Społecznej

Z danych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie dotyczących KIS-ów działających w województwie wynika, iż w 2010 r. (stan na dzień 31.12.2010 r.) na terenie całego województwa działało 61 KIS-ów, czyli o dwa więcej niż w roku poprzednim i aż o 6 mniej niż w 2007 roku.

Rys. 40. Liczba klubów w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2005-2010

Rys. 41. Liczba uczestników objętych wsparciem KIS w latach 2006-2010

Nie ma statystyk podających ilu beneficjentów to osoby z zaburzeniami psychicznymi.

Spośród partnerów współpracujących z Klubami Integracji Społecznej najczęściej wymienia się: Powiatowe Urzędy Pracy, Urzędy Miast i Gmin, Miejskie i Gminne Ośrodki Kultury, Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ochotniczą Straż Pożarną, Komendy Policji, biblioteki, spółdzielnie socjalne, sądy, szkoły, przedszkola, rady sołeckie, kościoły, jak również bardzo mobilne w naszym regionie, działające na szeroką skalę organizacje pozarządowe.

Rys. 42.

Kluby Integracji Społecznej, Centra Integracji Społecznej, Młodzieżowe Kluby Integracji Społecznej oraz Zakłady Aktywności Zawodowej funkcjonujące na terenie województwa warmińsko-mazurskiego wg stanu na dzień 31.12.2010 r.

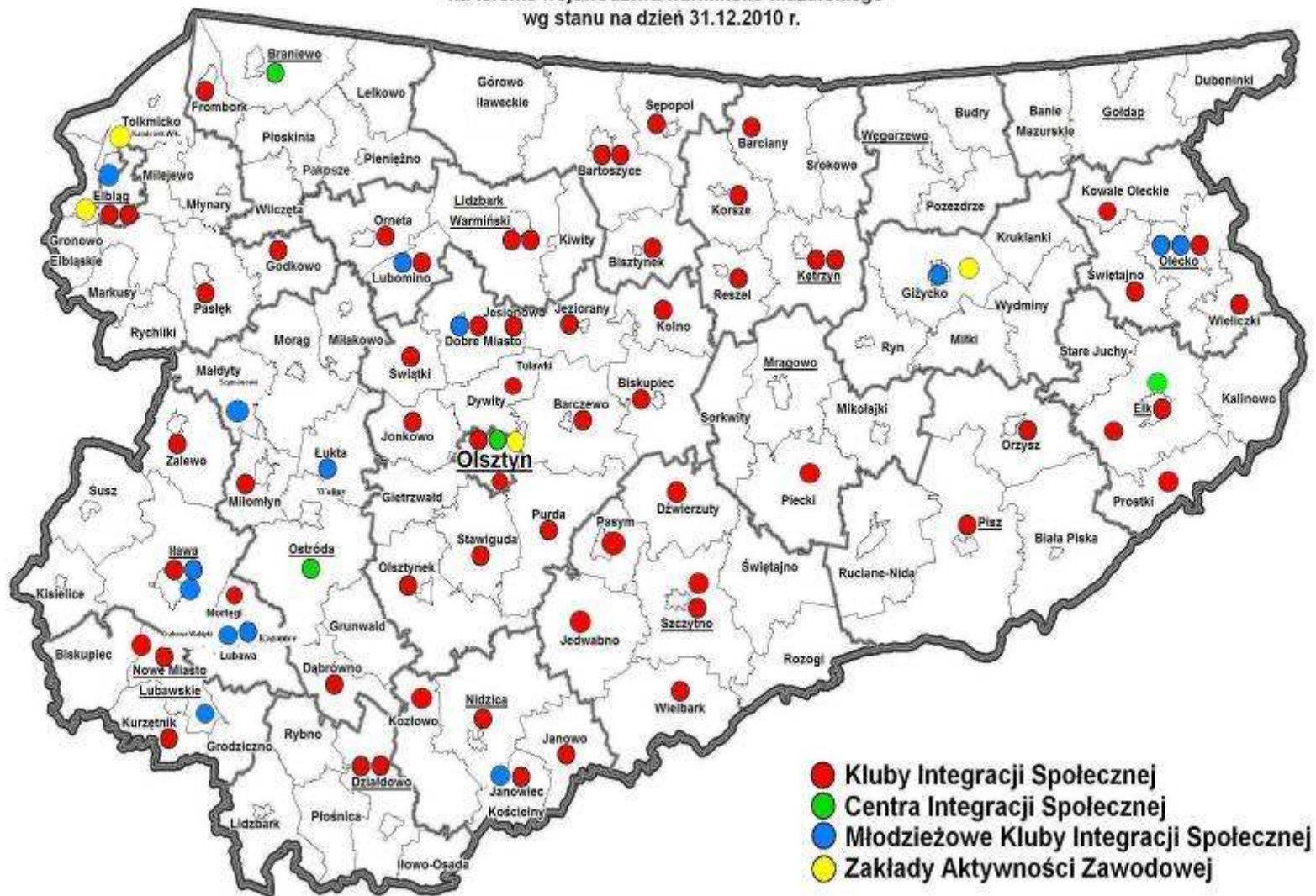

Tabela 38. Liczba Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz Zakładów Aktywności Zawodowej oraz osób z zaburzeniami psychicznymi objętych wsparciem w latach 2005 – 2010.

Formy wsparcia	Liczba podmiotów						Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi objętych wsparciem					
	Lata	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010
Warsztaty Terapii Zajęciowej		29	32	36	36	37	33	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Zakłady Aktywności Zawodowej		4	4	4	4	4	4	b.d.	b.d.	b.d.	41	48

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

Rys. 43. Lokalizacja warsztatów terapii zajęciowej w województwie warmińsko-mazurskim na podstawie wykazu zawartego w załączniku 3 (liczby oznaczają liczbę ludności powiatu oraz miast na prawach powiatu w 2010 roku wg GUS).

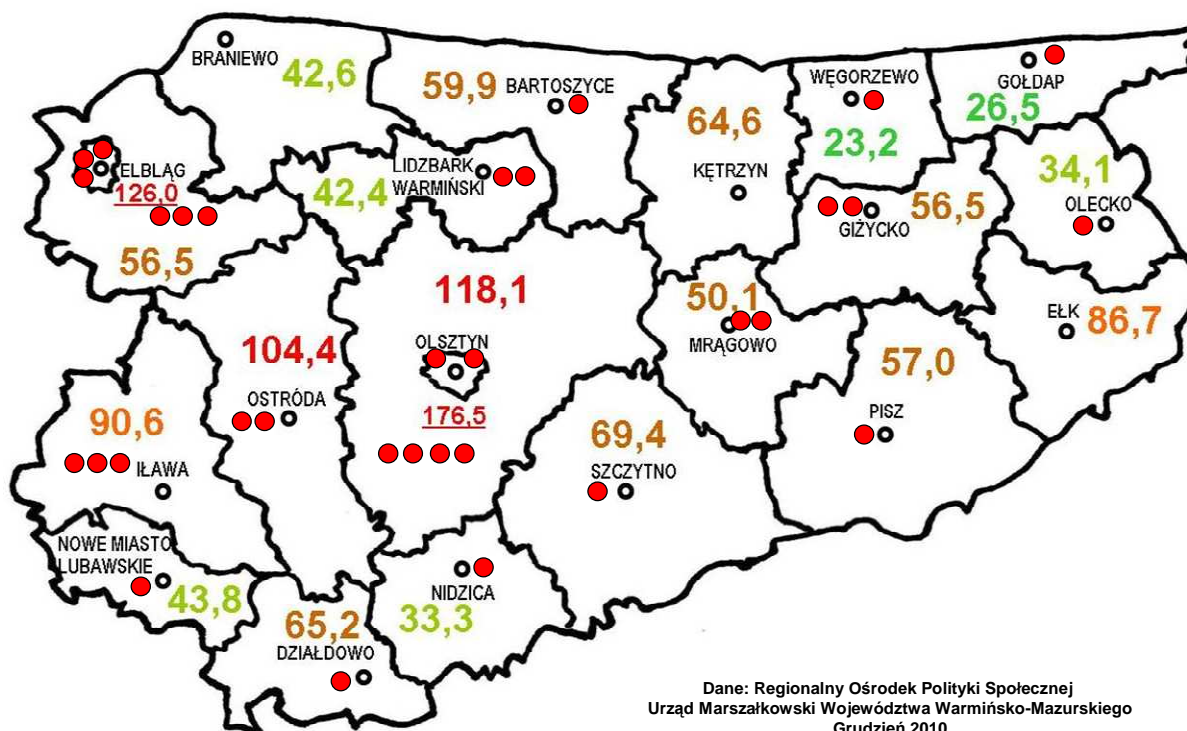

Tabela 39. Zatrudnienie osób niepełnosprawnych z powodu zaburzeń psychicznych

Opis	2006	2007	2008	2009	2010
Liczba osób niepełnosprawnych z powodu zaburzeń psychicznych i upośledzonych umysłowo zatrudnionych na chronionym rynku pracy	b.d.	b.d.	b.d.	16- znaczny 270 –umiarkowany 324 - lekki	13 - znaczny 298 - umiarkowany 245 - lekki
Liczba osób niepełnosprawnych z powodu zaburzeń psychicznych zatrudnionych na otwartym rynku pracy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

Od 2007 roku Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego realizuje **Projekt systemowy "Efektywnie, Fachowo, Skutecznie na Warmii i Mazurach"**, którego celem jest podniesienie kwalifikacji zawodowych pracowników publicznych i niepublicznych jednostek pomocy i integracji społecznej poprzez organizację szkoleń i specjalistyczne doradztwo. W ramach w/w Projektu zrealizowano następujące działania skierowane do instytucji aktywizujących osoby niepełnosprawne, w tym z zaburzeniami psychicznymi w regionie:

ROK 2008

Moduł szkoleniowy "Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi".

ROK 2010

Moduł szkoleniowy "Kompetentni i skuteczni - szkolenie dla liderów CIS/KIS/MKIS/ZAŻ"
Moduł szkoleniowy "Doradca ds. osób niepełnosprawnych - wsparcie aktywizacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych"

ROK 2011

Moduł szkoleniowy "Metody aktywizujące w pracy z klientem niepełnosprawnym w tym z zaburzeniami psychicznymi"

Debata z cyklu Forum Wymiany Doświadczeń i Opinii pt. Czy Warmińsko-Mazurski rynek pracy jest przyjazny dla osób niepełnosprawnych?

Ponadto **od 2009** roku, w ramach Projektu, organizowane są szkolenia dla zespołów interdyscyplinarnych działających na rzecz aktywnej integracji.

W w/w formach wsparcia udział brali pracownicy Domów Pomocy Społecznej, Środowiskowych Domów Samopomocy, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie (Doradcy ds. osób niepełnosprawnych) oraz organizacji pozarządowych wspierających osoby niepełnosprawne.

w latach kolejnych w związku ze zwiększoną alokacją będziemy realizować kolejne moduły szkoleniowe, mające na celu rozpowszechnianie innowacyjnych metod pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym z zaburzeniami psychicznymi

Tabela 40. Projekty realizowane w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego skierowane do osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi (uzależnionymi od alkoholu lub narkotyków).

Rok	Liczba projektów	Kwota (razem)	Liczba uczestników
2008	2	998 654,00	60
2009	2	1 870 390,96	170
2010	1	189 094,00	22

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

Realizowany jest „**Wojewódzki program na rzecz wyrównywania szans i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych na lata 2008-2011**”, przyjęty uchwałą Nr XIV/281/07 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 grudnia 2007r. Aktualnie trwają prace nad opracowaniem kolejnego programu na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2012-2015.

Liczba dofinansowanych projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe na rzecz osób niepełnosprawnych, z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej.

Tabela 41. Wysokość środków finansowych PFRON przyznanych fundacjom i organizacjom pozarządowym, w ramach zlecenia realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w latach 2009-2011

Rok	Kwota	Liczba dotowanych organizacji pozarządowych	Szacunkowa liczba odbiorców	Szacunkowa liczba odbiorców z zaburzeniami psychicznymi
2009	223 874,57	6	227	Brak danych
2010	292 097,43	7	257	Brak danych
2011	214 587,00	5	186	Brak danych

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

W ramach **postrehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych** dofinansowano ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego dwa projekty, realizowane przez:

Ośrodek Rehabilitacji Uzależnionych „**Doren**” już od maja 2009 r. przystąpił do realizacji projektu, którego celem było poprawa dostępu do rynku pracy i podwyższenie kompetencji społecznych osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez wprowadzenie elementów reintegracji zawodowej i społecznej do procesu leczenia pacjentów. Realizacja projektu: zakończy się 30.11.2011r. ORU „Doren” uzyskał dofinansowanie w wysokości 985 120,00 zł.

Grupę docelową stanowią pacjenci Ośrodka DOREN oraz absolwenci innych ośrodków leczenia uzależnień zamieszkałych na terenie Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

łącznie jest to 140 os., w tym: uzależnieni od środków psychoaktywnych, żyjących z HIV/AIDS, HCV, chorobą psychiczną, uzależnieniu od alkoholu, bezdomni, niepełnosprawni, długotrwale bezrobotni.

Działania:

Założenia projektu - zrealizowanie siedmiu form wsparcia, w trakcie czterech edycji:

1. Kształtowanie i doskonalenie podstawowych umiejętności aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym-reintegracja społeczna.
2. Reintegracja zawodowa-prowadzona przez doradcę zawodowego nakierowana na doskonalenie podstawowych umiejętności aktywnego uczestnictwa w życiu zawodowym (aktywne poszukiwanie pracy, alternatywne formy zatrudnienia, autoprezentacja).
3. Zajęcia terapeutyczne, wyrównawcze grupowe oraz indywidualne prowadzone przez terapeutę.
4. Organizacja i przeprowadzanie szkoleń zawodowych i kursów doszkalających-uzupełnienie edukacji i zdobycie zawodu (obejmuje szkolenia typu, operator wózków widłowych, obsługa kas fiskalnych, skutnik, stolarz, robotnik drogowy, inne-organizowane przez zewnętrzne jednostki szkoleniowe, dopasowane indywidualnie do każdego uczestnika na podstawie wytyczonej ścieżki kariery przez doradcę i terapeutę).
5. Zajęcia z zakresu samoobsługi i przystosowania do samodzielności prowadzone przez instruktora zawodu, które mają na celu naukę wykonywania codziennych czynności samoobsługowych, niezbędnych do kształtowania systematyczności, odpowiedzialności, punktualności, obowiązkowości, współdziałania, wyrobienie nawyku pracy, czystości, samodzielności.
6. Mieszkanie readaptacyjne-wynajęcie mieszkania, do wykorzystania przez uczestników po zakończeniu szkoleń.
7. Wyjazdy integracyjne(trzydniowe) na zakończenie każdej edycji.

Rezultatem projektu jest objęcie 60 osób działaniami aktywnej integracji programem reintegracji zawodowej i społecznej.

Podobny projekt już od września 2008 roku – do czerwca 2010 r. realizował również **Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Stowarzyszenia „MONAR” Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny w Gaudynkach**. Na projekt realizator otrzymał dofinansowanie w wysokości: 846 586,00 zł. Głównym założeniem projektu było przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu młodych osób uzależnionych od środków psychoaktywnych oraz alkoholu poprzez aktywizację społeczno-zawodową. Grupą docelową tych działań były osoby **uzależnione od środków psychoaktywnych**, pacjenci Ośrodka w Gaudynkach oraz członkowie ich rodzin.

Projekt zakładał przeprowadzenie trzech sześciomiesięcznych cykli rehabilitacji społeczno-zawodowej obejmujących: terapię rodzin, szkolenia zawodowe i poradnictwo zawodowe. W każdym z cykli założono udział 10 osób uzależnionych oraz 15 członków ich rodzin. Terapia rodzin opierała się na psychoedukacji i elementach systemowej terapii rodzin, co pozwala na szybszy i mniej konfliktowy powrót pacjenta/uczestnika do społeczeństwa.

Ma charakter zarówno indywidualny jak i grupowy. do przeprowadzenia terapii indywidualnej zaangażowano lekarza psychiatrę, do terapii grupowej – specjalistę ds. terapii oraz psychologa.

W ramach aktywizacji zawodowej zaplanowano realizację: poradnictwa zawodowego (indywidualnego i grupowego). Wsparciem objęto 30 osób. W ramach grupowego poradnictwa zawodowego zorganizowano 20 – godzinne warsztaty poruszania się po rynku pracy, autoprezentacji, warsztaty z zakresu przedsiębiorczości. Ponadto: 66 osób zostało objęte terapią rodzin, 55 osób ukończyło proces terapii rodzin, zostały zorganizowane 34 spotkania terapeutyczne w ramach terapii rodzin, 35 osób zostało objęte kursem zawodowym, Zorganizowano 60 godzin poradnictwa psychologicznego, Przeprowadzono 60 godzin warsztatów w ramach przedsiębiorczości, utworzono 34 indywidualnych planów działań dla beneficjentów oraz 18 uczestników projektu znalazło zatrudnienie po zakończeniu projektu.

PROJEKT DOFINANSOWANY z PO KL 2009

Projekt „**Pokonać niemoc**” adresowany jest do bezrobotnych kobiet, doświadczających przemocy domowej, pochodzących z terenów wiejskich Gminy Susz w powiecie ławskim. Gmina ta charakteryzuje się wysokim wskaźnikiem osób korzystających z pomocy społecznej. Beneficjentki narażone są na wykluczenie społeczne głównie ze względu na wyuczoną bezradność powstałą w wyniku doświadczania długotrwałej przemocy. Bezradność taka skutkuje pogarszającym się funkcjonowaniem w ważnych rolach osobistych, zawodowych i społecznych. Kobiety doświadczające przemocy często nie zapewniają należytej opieki i wsparcia swoim dzieciom, które wcześniej podejmują zachowania destrukcyjne, samoniszczące (wczesna inicjacja alkoholowa i seksualna, palenie papierosów, wagary, agresja itp.). Bezradność, niemoc i wypadanie z ról społecznych jest więc przekazywana następnym pokoleniom. Aby powstrzymać błędne koło przemocy i bezradności projekt będzie wspierał kobiety w realizowaniu ważnych zadań życiowych.

W wyniku doświadczania przemocy funkcjonowanie człowieka ulega znacznej dezorganizacji. Nieustanne zagrożenie, jakie tworzy sprawca przemocy oraz stałe porażki w próbie uniknięcia cierpienia są spostrzegane jako brak możliwości wpływu na własne życie. Uraz niszczy wewnętrzny obraz zrozumiałego świata, co wiąże się z pojawianiem się psychicznego odrętwienia, konfliktu pomiędzy potrzebą oparcia a nieufnością. Rodzi się bezradność prowadząca do apatii, depresji i zaprzestania prób radzenia sobie. Znacznie obniża się zdolność do samodzielnego myślenia i postępowania, zniszczeniu ulega umiejętność podejmowania inicjatywy. Wszelkie zasoby (wiedza, umiejętności, posiadany zawód) nie mogą być wykorzystane do tworzenia obrony przeciwko życiu w przemocy. Jeżeli przemoc ma miejsce w rodzinie, pojawiają się dodatkowe zagrożenia. Jej działaniu podlegają dzieci (jako ofiary lub jako świadkowie), co stwarza podstawy wczesnej demoralizacji a w przyszłości marginalizacji społecznej. Pomoc dla ofiar przemocy musi przyjść z zewnątrz.

Poprzez realizację projektu Pokonać Niemoc pragniemy wesprzeć kobiety w dokonywaniu zmian w swoim funkcjonowaniu w roli kobiety, matki i partnerki.

Celem głównym jest zaktywizowanie społeczne i zawodowe kobiet dotkniętych przemocą.

Cele szczegółowe to :

- zmiana stanu wyuczonej bezradności, zmiana przekonania, że nie ma wyjścia z sytuacji przemocy
- podniesienie poziomu umiejętności radzenia sobie z nieufnością wobec swoich sił i wobec innych ludzi

- zwiększenie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi skutkami życia w długotrwałym stresie
- zwiększenie umiejętności konstruktywnego radzenia sobie w życiu, nauka umiejętności wychowawczych
- przygotowanie do powrotu na rynek pracy poprzez podniesienie kompetencji zawodowych uczestniczek projektu

Zakładane rezultaty to :

- odbudowa potencjału i poczucia własnej wartości
- wzrost motywacji do zmiany swojej sytuacji
- wyposażenie w umiejętności niezbędne do zmiany i podjęcia aktywności społecznej
- przygotowanie do poszukiwania pracy, aktywności w sferze zawodowej

Projekt jest realizowany poprzez :

- psychoedukację
- warsztaty rozwoju osobistego
- warsztaty „moja ścieżka kariery”
- indywidualne poradnictwo prawne
- warsztaty umiejętności wychowawczych
- warsztaty twórczego rozwoju

w Projekcie uczestniczy 30 kobiet. Realizacja w okresie marzec 2010- luty 2011.

Autorzy projektu: Danuta Górny i Krzysztof Panfil

Realizator: Stowarzyszenie PRZYSTAŃ w partnerstwie z MGOPS w Suszu

Dofinansowanie POKL, 7.2.1. /2009 / -112 168,18 zł

Współpraca z organizacjami pozarządowymi Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych

Tabela 42. Dofinansowanie realizacji zadań publicznych samorządu województwa zleczanych do realizacji organizacjom pozarządowym (finansowanie z budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego) w zakresie **rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych**:

Rok	Liczba ogłoszonych konkursów	Liczba dofinansowanych inicjatyw/umów w <u>zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych</u>	Liczba dofinansowanych organizacji	Wysokość przekazanego dofinansowania ze środków PFRON, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego (zł)
2009	1	6	4	225 539
2010	1	7	7	293 197
2011	1	5	5	214 587

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

Brak jest danych ile umów dotyczyło wsparcia osób niepełnosprawnych z powodu zaburzeń psychicznych lub upośledzenia umysłowego.

Zakres działań realizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy

Tabela 43. Działania, beneficjenci i projekty Wojewódzkiego Urzędu Pracy w latach 2006-2010

Opis	2006	2007	2008	2009	2010
Działania z zakresu powiększania rehabilitacji zawodowej – źródło finansowania	0	POKL	POKL	POKL	POKL
Działania z zakresu poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych	25 (ilość spotkań aktywizujących poszukiwania pracy dla osób uzależnionych, leczonych w WZLP w Olsztynie)	25(ilość spotkań aktywizujących poszukiwania pracy dla osób uzależnionych, leczonych w WZLP w Olsztynie)	25(ilość spotkań aktywizujących poszukiwania pracy dla osób uzależnionych, leczonych w WZLP w Olsztynie)		
Liczba działań			1	1	1
Liczba objętych osób	102	130	128+(dane z tabel poniżej)	(dane z tabel poniżej)	(dane z tabel poniżej)
Liczba podmiotów świadczących poradnictwo zawodowe					
GCI (Gminne Centra Informacji)	49	49	49	22	11
CIS (Centrum Integracji Społecznej)	5	5	5	5	4
KIS (Klub Integracji Społecznej)	-	-	-	59	61
ClIPKZ (Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej)	2	2	2	2	2
OHP(Ochotniczy Hufiec Pracy)					11
ABK (Akademickie Biuro Karier)					6
PUP (Powiatowy Urząd Pracy)	19	19	19	19	19

Źródło: Dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie

W ramach działań podejmowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi, wsparcie tych osób odbywa się na poziomie wsparcia społecznego realizowanego w ramach PO Kapitał Ludzki.

Urząd Wojewódzki Pracy poza wiedzą o trzech programach skierowanych do osób z zaburzeniami psychicznymi nie dysponuje danymi, w których jeszcze programach jaki był odsetek osób z zaburzeniami psychicznymi.

Wojewódzki Urząd Pracy w latach 2007 – 2013 realizuje działania w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (POKL). Wśród beneficjentów programu są osoby niepełnosprawne. WUP nie prowadzi szczegółowej statystyki, jaki odsetek z tej kategorii osób jest z problemem zdrowia psychicznego.

W ramach działań:

- ◆ 6.1 (poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie);
- ◆ 6.2 (wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samo zatrudnienia);
- ◆ 6.3 (inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych)

do roku 2010 objętych wsparciem było **38 781** osób z czego do 2010 roku zakończyło działania **29 448 osób**. W działaniach **rozpoczęto pracę 1184** osoby niepełnosprawne a **zakończyły działanie** do roku 2010 – **904 osoby**.

Tabela 44. Liczba beneficjentów PO KL Działania 6.1, 6.2 i 6.3

Lata i działania	Ilość osób rozpoczynająca działanie	Ilość osób kończących działanie	W tym Ilość osób niepełnosprawnych rozpoczynających działanie	W tym Ilość osób niepełnosprawnych kończących działanie
2007	0	0	0	0
2008				
6.1	12456	9082	418	291
6.2	656	300	17	0
6.3	270	385	0	0
2009				
6.1	24690	19364	729	592
6.2	281	58	16	0
6.3	428	262	4	4
2010				
6.1	37146	28446	1147	883
6.2	937	355	33	17
6.3	698	647	4	4

Źródło: Dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie

W ramach działań 8.1 (rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie) - do roku 2010 objętych wsparciem było 13120 osób z czego do 2010 roku zakończyło działania 11382 osób. W działaniach do roku 2010 rozpoczęto pracę 86 osób niepełnosprawnych.

Tabela 45. Liczba beneficjentów PO KL Działania

Lata i działania	Ilość osób rozpoczynająca działanie	Ilość osób kończących działanie	W tym Ilość osób niepełnosprawnych rozpoczynających działanie	W tym Ilość osób niepełnosprawnych kończących działanie
2007	0	0	0	0
2008				
8.1	1092	99	0	0
2009				
8.1	5420	3937	31	0
2010				

8.1	6608	7346	55	0
-----	------	------	----	---

Źródło: Dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie

Alokacja kwot dla realizowanych programów na lata 2007 – 2013 wynosi 328 083 333, 57 złotych. Dotychczas wydatki rozliczone i zatwierdzone w ramach projektów zamknęły się w kwocie 283 780 623, 96 złotych.

Wojewódzki Urząd Pracy ma zadanie obniżania stopy bezrobocia w województwie warmińskim przez aktywizację zawodową.

Działania WUP mogą koncentrować się na kampaniach informacyjnych dla Powiatowych Urzędów Pracy, które mogą mieć bezpośredni kontakt z osobami z problemem zdrowia psychicznego w celu ich aktywizacji zawodowej z uwzględnieniem szczególnych potrzeb związanych z chorobą.

Informowanie pracodawców o przydatności zawodowej osób z problemem zdrowia psychicznego w stanie remisji.

Organizacja targów pracy i konferencji uwzględniających promocję potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi.

Wsparcie merytoryczne jednostek zaangażowanych w obniżanie stopy bezrobocia (PUP, OHP; Biura Karier i Informacji Zawodowej) w zakresie aktywizacji osób z zaburzeniami psychicznymi.

Dotychczas dla upowszechniania potrzeby zajęcia się niepełnosprawnością realizowana była kampania szkoleniowo informacyjna w postaci spotu telewizyjnego wyprodukowanego w lipcu i sierpniu 2010 roku. Spot emitowany był w TVP Olsztyn od 15.09.2010 do 29.10.2010. na rzecz kampanii były wyprodukowane trzy spoty dotyczące programu Dobrych Praktyk w ramach „Każda praca się opłaca” (ERKON Elbląska Rada Konsultacyjna Osób Niepełnosprawnych). Łącznie było 180 emisji.

6.2.9. Działania do realizacji Celu szczegółowego 2.3. Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi

Cel szczegółowy 2.3. Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi		
Zadanie 2.3.1. Opracowanie działań wojewódzkich w zakresie rozwoju zróżnicowanych form wspieranego zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi		
Wskaźnik monitorujący: przygotowany program		
Działania	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty współpracujące i źródła informacji
Kampanie informacyjne dla Powiatowych Urzędów Pracy, które mogą mieć bezpośredni kontakt z osobami z problemem zdrowia psychicznego w celu ich aktywizacji zawodowej z uwzględnieniem szczególnych potrzeb związanych z chorobą, w tym cykliczne spotkania dla doradców zawodowych zatrudnionych w PUP na terenie całego województwa w zakresie rozwoju zróżnicowanych form wspieranego zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi	Wojewódzki Urząd Pracy	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
Realizacja konkursów na projekty dofinansowane z PO KL w ramach działań 6.1 (poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie); 6.2 (wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samo zatrudnienia); 6.3 (inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych); 8.1 (rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie) z preferencją działań na rzecz rozwoju zróżnicowanych form wspieranego zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi	Wojewódzki Urząd Pracy	Realizatorzy projektów
Realizacja konkursów na projekty dofinansowane z PO KL w ramach działania 7.2. PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU i WZMOCNIENIE SEKTORA EKONOMII SPOŁECZNEJ ze szczególnym uwzględnieniem działań na rzecz rozwoju zróżnicowanych form wspieranego zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Realizatorzy projektów
Zadanie 2.3.2. Realizacja działań wojewódzkich w zakresie rozwoju zróżnicowanych form wspieranego zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi		
Wskaźnik monitorujący: liczba placówek, przedsiębiorstw i osób objętych projektem/rok		
Działania	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty współpracujące i źródła informacji
Zgodnie z 2.3.1.	Wojewódzki Urząd Pracy	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
Zgodnie z 2.3.1.	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	
Zadanie 2.3.3. Zwiększenie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób z zaburzeniami psychicznymi		
Wskaźnik monitorujący: liczba osób objętych różnymi formami działalności		

Działania	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty współpracujące i źródła informacji
Dofinansowanie kosztów działania Zakładów Aktywności Zawodowej.	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Organizatorzy ZAZ
Dofinansowanie kosztów działalności obsługowo-rehabilitacyjnej zakładów aktywności zawodowej, zatrudniających osoby niepełnosprawne, w tym z zaburzeniami psychicznymi	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Organizatorzy ZAZ
Monitoring zadania	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	
Zadanie 2.3.4. Prowadzenie kampanii szkoleniowo-informacyjnej adresowanej do pracodawców, promującej zatrudnienie osób z zaburzeniami psychicznymi		
Wskaźnik monitorujący: liczba osób objętych różnymi formami działalności		
Działania	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty współpracujące i źródła informacji
Informowanie pracodawców o przydatności zawodowej osób z problemem zdrowia psychicznego w stanie remisji	Wojewódzki Urząd Pracy	Zespół Koordynujący inne podmioty
Organizacja targów pracy i konferencji uwzględniających promocję potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi na rynku pracy	Wojewódzki Urząd Pracy	Zespół Koordynujący i inne podmioty
Wsparcie merytoryczne jednostek zaangażowanych w obniżanie stopy bezrobocia (PUP, OHP; Biura Karier i Informacji Zawodowej) w zakresie aktywizacji osób z zaburzeniami psychicznymi	Wojewódzki Urząd Pracy	
Prowadzenie innych działań w ramach kampanii szkoleniowo-informacyjnej przez poszczególne podmioty Zespołu Koordynującego	Zespół Koordynujący	Wojewódzki Urząd Pracy wytypowane podmioty związane z pracodawcami
Monitoring i ewaluacja	Wojewódzki Urząd Pracy	podmioty związane z pracodawcami

6.2.10. Działania do realizacji Celu szczegółowego 2.4. Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy

Cel szczegółowy 2.4. Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy		
<p>Zadanie 2.4.1. Powołanie wojewódzkiego zespołu koordynującego realizację Programu z zadaniami:</p> <p>- Opracowania regionalnego programu ochrony zdrowia psychicznego, uwzględniającego programy powiatowe oraz potrzeby ludności województwa w zakresie zdrowia psychicznego i opieki psychiatrycznej oraz dostosowanie do nich skoordynowanej działalności różnych form pomocy i oparcia społecznego oraz aktywizacji zawodowej</p> <p>-realizacji, koordynowania i monitorowania Programu.</p> <p>Skład zespołu powinien zapewniać właściwą reprezentację samorządu województwa, wojewody, placówek realizujących zadania z zakresu ochrony zdrowia psychicznego, pozarządowych organizacji samopomocowych, oddziału wojewódzkiego NFZ</p> <p>Wskaźnik monitorujący: dokument powołujący</p>		
Działania	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty współpracujące i źródła informacji
Określenie optymalnego składu Zespołu Koordynującego z uwzględnieniem kompetencji do realizacji wszystkich celów szczegółowych	Departament Zdrowia	Zespół Roboczy ds. opracowania Programu
Określenie wstępnych założeń do regulaminu pracy Zespołu Koordynującego	Departament Zdrowia	Zespół Roboczy ds. opracowania Programu
Powołanie Zespołu Koordynującego	Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego	Departament Zdrowia
<p>Zadanie 2.4.2. Opracowanie Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Województwie Warmińsko-Mazurskim, uwzględniającego w szczególności harmonogram realizacji działań: 1.1.3, 1.2.2, 1.3.1, 2.1.2, 2.1.5, 2.2.2, 2.3.2, 2.3.3 i 2.3.4.</p> <p>Wskaźnik monitorujący: dokument programu</p>		

Niniejszy dokument stanowi Program Ochrony Zdrowia Psychicznego w Województwie Warmińsko-Mazurskim. Został on opracowany przez Zespół do opracowania POZP, a jego koordynację, realizację, monitoring i ewaluację powierza się Zespołowi Koordynującemu.

<p>Zadanie 2.4.3. Realizacja, koordynowanie i monitorowanie Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Województwie Warmińsko-Mazurskim</p> <p>Wskaźnik monitorujący: roczne sprawozdanie</p>		
Działania	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty współpracujące i źródła informacji
Koordynowanie i realizacja Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego	Zespół Koordynujący	Zespół Koordynujący Realizatorzy zgodnie z zapisami

		w celach 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3.
Monitorowanie i ewaluacja	Zespół Koordynujący	Realizatorzy
Zadanie 2.4.4. Przygotowanie aktualizowanego corocznie przewodnika informującego o dostępnych formach opieki zdrowotnej i pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi		
Wskaźnik monitorujący: publikacja		
Działania	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty współpracujące i źródła informacji
Zebranie i aktualizacja danych do przewodnika i upowszechnianie	Departament Zdrowia Podzespół ZK 2.4.4.	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, W-M OW NFZ, WM CZP, inne podmioty

6.2.11. Harmonogram realizacji Celu 2 Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym

Nazwa celu	2011	2012	2013	2014	2015
Cel 2.1. Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej	PRACA CIAGŁA				
Cel 2.2. Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego	PRACA CIAGŁA				
Cel 2.3. Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi	PRACA CIAGŁA				
Cel 2.4. Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy	PRACA CIAGŁA				

7. REALIZACJA - ZESPÓŁ KOORDYNUJĄCY, SKŁAD i ZASADY PRACY

Zespół Koordynujący ds. realizacji, koordynacji i monitorowania Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego

Skład Zespołu Koordynującego powinien odzwierciedlać kompetencje do realizacji poszczególnych zadań.

Zespół Koordynujący może liczyć kilkadziesiąt osób, ponieważ zasadą pracy winno być tworzenie podzespołów tematycznych. Dlatego może się zdarzyć że z jednej instytucji powołane zostaną 2-3 osoby, gdyż każda z nich mając inną specjalność będzie pracowała w składzie innego podzespołu.

Powołanie szerokiego gremium ma dać taki skład, żeby nie trzeba było do bieżących prac zapraszać osób spoza Zespołu. Oczywiście w niektórych przypadkach konieczne będzie także zapraszanie przedstawicieli wszystkich podmiotów jednego rodzaju np. na stałe w Zespole będą powołani do prac przedstawiciele wszystkich szpitali psychiatrycznych i szpitali powiatowych z oddziałami psychiatrycznymi, ale przy pracach dotyczących restrukturyzacji w lecznictwie, zaproszeni będą przedstawiciele wszystkich szpitali zajmujących się psychiatrią.

Powołanie Zespołu Koordynującego przez Samorząd Województwa warmińsko-mazurskiego to nadanie mu wysokiego statusu oraz danie sygnału o wysokiej randze planowanych przez Zespół działań innym szczeblom samorządu w województwie.

Na pierwszym posiedzeniu Zespół Koordynujący powinien określić:

- ◆ skład 5 Podzespołów Koordynujących Cel: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1 i zadanie 2.4.4,
- ◆ wyznaczyć 2 koordynatorów: Celu 1 i Celu 2,
- ◆ przyjąć regulamin prac.

Zespół Koordynujący może uznać za konieczne utworzenie jeszcze innych Podzespołów, zależnie od potrzeb koordynacji, wdrażania i monitoringu Programu.

Za realizację i monitoring Zadań 2.2 i 2.3 odpowiadają podmioty wskazane w Programie, które są członkami Zespołu Koordynującego.

Jedna osoba może zostać przydzielona do kilku podzespołów. W przypadku działań specjalistycznych, z jednej jednostki wskazane jest oddelegowanie kilku osób stosownie do zakresu Celów i Zadań. Chodzi o zespół osób posiadających szczegółową wiedzę o działaniu danej formy wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi i aktualnie pracującą w tym zakresie.

Prace Zespołu Koordynującego nadzoruje Departament Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego, natomiast wykonanie działań należy do Zespołu Koordynującego i wskazanych podmiotów współpracujących.

Monitoring i ewaluację prowadzi Zespół Koordynujący.

Proponowany skład Zespołu Koordynującego wskazany na posiedzeniu Zespołu do Opracowania POZPwWWM w dniu 30 czerwca 2011

L.p.	Instytucja/stanowisko
	INSTYTUCJE i JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE, KTÓRYCH REPREZENTANCI SĄ REKOMENDOWANI do PODZESPOŁÓW KOORDYNUJĄCYCH DLA WSZYSTKICH CELÓW POZP w WWM
1.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego Departament Zdrowia
2.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
3.	Konsultant Wojewódzki w dziedzinie Psychiatrii Dzieci i Młodzieży
4.	Konsultant Wojewódzki w dziedzinie Psychologii Klinicznej
5.	Konsultant Wojewódzki w dziedzinie Psychiatrii
6.	Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki – Wydział Polityki Społecznej
7.	Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki – Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego
8.	Warmińsko-Mazurskie Centrum Zdrowia Publicznego Olsztyn
9.	Olsztyńskie Stowarzyszenie Pomocy Psychiczniej i Nerwowo Chorym
10.	Ośrodek Konsultacyjno-Edukacyjny i Wsparcia Rodziny Olsztyn
11.	Związek Gmin Warmińsko-Mazurskich
12.	Konwent Starostów
13.	Przedstawiciele trzech starostw, np. Olsztyn, Elbląg, Gołdap, Olecko
14.	MOPS w Olsztynie
15.	FOS-a Olsztyn
16.	WZLP Olsztyn
17.	Warmińsko-Mazurski Oddział Wojewódzki - Narodowy Fundusz Zdrowia
18.	Wojewódzki Urząd Pracy Olsztyn
19.	Kuratorium Oświaty
20.	SANEPID Kierownik Działu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia
21.	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski Wydział Zdrowia Publicznego
22.	Olsztyńska Szkoła Wyższa - Wydział Zdrowia Publicznego
23.	Wojewódzki Sejmik Osób Niepełnosprawnych
24.	Wojewódzka Komenda Policji Sekcja Psychologiczna
25.	Wojewódzka Komenda Policji Wydział Prewencji
26.	Sąd Okręgowy Wydział Rodzinny i Nieletnich, Sędzia Wizytator
27.	Rada Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego
28.	Rada ds. Rodzin przy Marszałku Województwa
29.	Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień w Giżycku
30.	Miejski Zespół Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Olsztynie
31.	Samorządowy podmiot zajmujący się terapią uzależnień, przemocą, np. GOPS Kętrzyn
32.	Samorządowy podmiot zajmujący się terapią uzależnień, przemocą, np. GOPS Rozogi
33.	Stowarzyszenie Pomocy Telefonicznej
	OPIEKA PSYCHIATRYCZNA STACJONARNA DLA DOROSŁYCH
34.	WZLP Olsztyn – Dyrektor
35.	SPSPZOZ Frombork - Dyrektor
36.	SPSPZOZ Węgorzewo – Dyrektor
37.	Powiatowy Szpital w Iławie (szpital ogólny z oddziałem psychiatrycznym) – Dyrektor
38.	SPZOZ w Działdowie (szpital ogólny z oddziałem psychiatrycznym) – Dyrektor
39.	110 Szpital Wojskowy SPZOZ w Elblągu (szpital ogólny z oddziałem psychiatrycznym) – Dyrektor
	OPIEKA PSYCHIATRYCZNA AMBULATORYJNA DLA DOROSŁYCH

L.p.	Instytucja/stanowisko
40.	NZOZ AKSON Olsztyn
41.	NZOZ KARAN Elbląg
42.	MEDENA Morąg
43.	NZOZ Braniewo PULS
44.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Dariusz Hałas - Gołdap
45.	NZOZ PZP Iława
46.	Zespół Leczenia Środowiskowego WZLP Olsztyn - Kierownik
	OPIEKA PSYCHIATRYCZNA na ODDZIAŁACH DZIENNYCH DLA DOROSŁYCH
47.	Oddział Dzienny Elbląg ARKUS
48.	Oddział Dzienny Ełk
	OPIEKA PSYCHIATRYCZNA DZIECI
49.	Opieka ambulatoryjna dzieci i młodzież: WZLP PZP Olsztyn
50.	Opieka ambulatoryjna dzieci i młodzież: PZP Szpital Pisz
51.	Opieka ambulatoryjna dzieci i młodzież: KARAN Elbląg
52.	WZLP Oddział Psychiatryczny dla Dzieci i Młodzieży
	LECZENIE UZALEŻNIEŃ
53.	Opieka ambulatoryjna: SZANSA Elbląg
54.	Opieka ambulatoryjna: ZOZ Szpital Powiatowy Lidzbark Warmiński
55.	Opieka ambulatoryjna: NZOZ Dorota Reguła Działdowo
56.	Oddział dzienny: Braniewo PULS w Ostródzie
57.	Oddział dzienny: Stare Juchy – Ełk
58.	Leczenie stacjonarne: SPZOZ Ośrodek Rehabilitacji Uzależnionych DOREN
59.	Leczenie stacjonarne: NZOZ MONAR Gaudynki
60.	Leczenie stacjonarne: SPSPZOZ Frombork
61.	Szpital Uniwersytecki UWM w Olsztynie, Poradnia Zdrowia Psychicznego
62.	Przedstawiciele podmiotów działających w zakresie leczenia bez kontraktu z NFZ
	PODMIOTY OPARCIA SPOŁECZNEGO
63.	Konwent PCPR
64.	Konwent Ośrodków Pomocy Społecznej
65.	ŚDS Iława
66.	ŚDS Pieniężno
67.	Dom Pomocy Społecznej Michała Archanioła w Szyltaku dla osób z zaburzeniami psychicznymi - Fundacja Polskich Kawalerów Maltańskich w Warszawie
68.	PCPR, Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy Iława
	ŚRODOWISKA SPECJALISTÓW
69.	Izba Lekarska
70.	Terapeuta certyfikowany PTP uzależnień
71.	Terapeuta certyfikowany PTP terapii dorosłych
72.	Terapeuta certyfikowany PTP terapii dzieci
	ZAKŁADY KARNE
73.	Zakład Karny w Barczewie
74.	Areszt Śledczy w Olsztynie
75.	Areszt Śledczy w Iławie
	RYNEK PRACY i INTEGRACJA ZAWODOWA
76.	Centrum Integracji Społecznej (wskaże ROPS)
77.	Klub Integracji Społecznej (wskaże ROPS)
78.	Warmińsko-Mazurski Zakład Doskonalenia Zawodowego
79.	Powiatowy Urząd Pracy (wskaż powiat)

L.p.	Instytucja/stanowisko
80.	Powiatowy Urząd Pracy (wskazać powiat)
81.	Związek Pracodawców
82.	Polska Organizacja Pracodawców Osób Niepełnosprawnych
83.	Wojewódzka Komenda OHP

8. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

8.1. Założenia NPOZP

Na wdrażanie Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego nie będzie dodatkowych środków z budżetu państwa, z wyjątkiem tych na zakup usług przez NFZ. Środki podane w planie finansowym załączonym do NPOZP stanowią prognozę nakładów na realizację działań. W przypadku samorządów terytorialnych środki finansowe należy wygospodarować z budżetów samorządowych.

Tabela 46. Zalecane nakłady na realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (w mln zł)

Podmiot	Przeznaczenie środków	2011	2012	2013	2014	2015	Razem lata 2011-2015
Jednostki samorządu terytorialnego – wielkości szacunkowe dla całej Polski	Zwiększenie dostępności świadczeń – zmiany organizacyjne, tworzenie centrów zdrowia psychicznego	46,9	46,9	46,9	46,9	46,9	234,5
	Profilaktyka i promocja	6	6	6	6	6	30
Narodowy Fundusz Zdrowia	Świadczenia zdrowotne (dodatkowe środki do bieżących) dla całej Polski	0	66	132	198	264	660

Źródło: NPOZP

W przyszłym roku Ministerstwo Zdrowia planuje zlecenie zadań organizacjom pozarządowym na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego.

Część działań, np. Środowiskowe Domy Samopomocy jest i tak realizowana ze środków MPIPS i warto skorzystać z tych środków dedykowanych na ŚDS dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

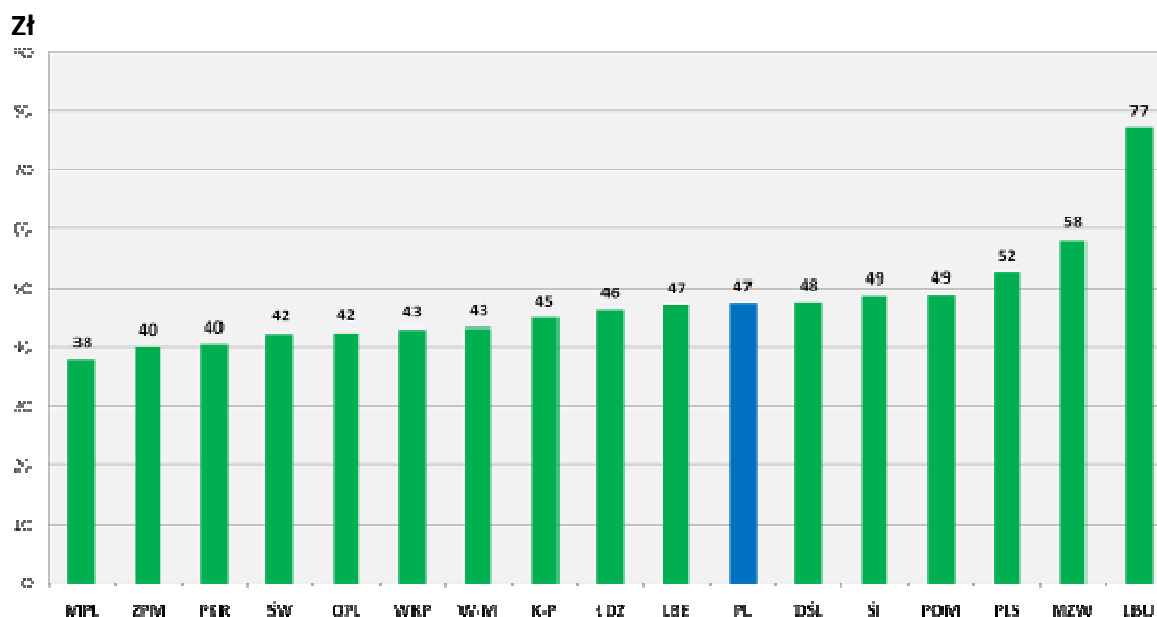
Ogólna sugestia to: w programie nie chodzi o nowe instytucje czy budynki, ale o restrukturyzację, utworzenie nowych powiązań (np. CZP). Ponadto istnieją inne źródła finansowania poza budżetowymi, np. PO KL, z których trzeba korzystać.

8.2. Sytuacja finansowania leczenia ze środków NFZ

Wg W-M OW NFZ nakłady ogólne w latach 2008 – 2011 na psychiatrię były zadowalające, gdyż jesteśmy pod tym względem na 3. miejscu w Polsce. Dane dotyczące dostępności usług wg zakontraktowanych na 2011 rok kwot i punktów znajdują się w rozdziale 6.2.2.4.

Wg danych Ministerstwa Zdrowia sytuacja odnośnie kosztu świadczenia usługi (tzw. punktu) została przedstawiona poniżej.

Rys. 44. Średni koszt świadczeń (psychiatria i uzależnienia) w zł na 1 mieszkańca - Plan finansowy NFZ 2011 r. (wykres przedstawiony na Konferencji Ministerstwa Zdrowia na temat NPOZP w kwietniu 2011) Wanda Langiewicz ZOOZ IPiN

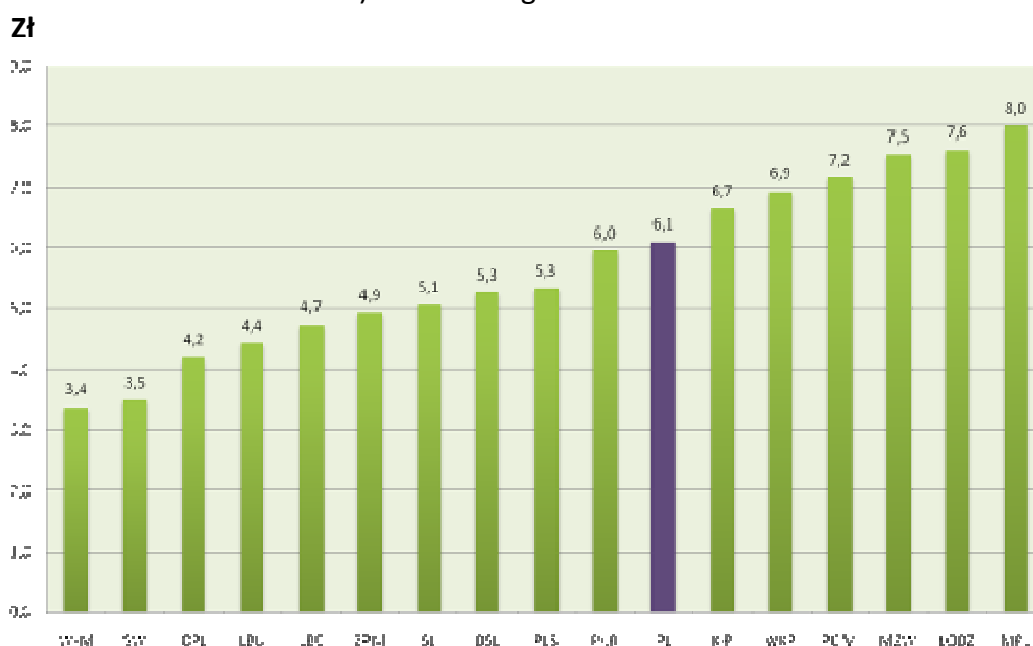

Województwo warmińsko-mazurskie znajduje się tu na pozycji 10. na 16 województw. Poziom kosztu świadczeń jest o 9% niższy od średniej krajowej.

Wg informacji przedstawionej na wspomnianej konferencji:

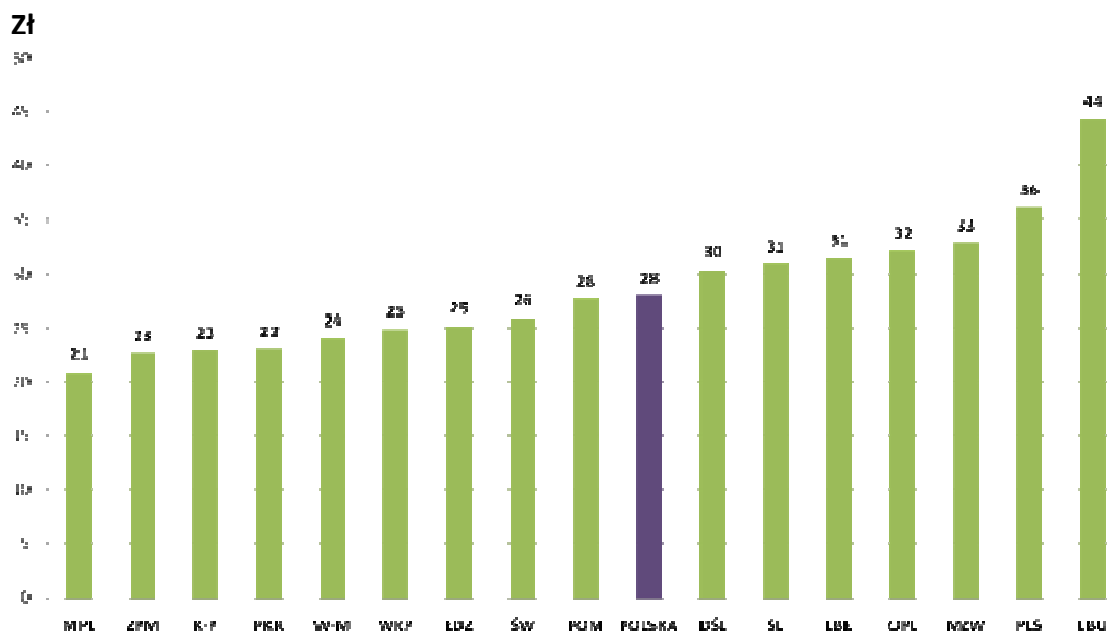
zmniejszenie kosztów świadczeń na opiekę psychiatryczną i leczenie uzależnień o 164 mln zł w stosunku do roku 2010, najbardziej (**o ponad 10%**) dotknie woj.: zachodniopomorskie, opolskie, dolnośląskie, łódzkie, **warmińsko-mazurskie**, pomorskie.

Rys. 45. Koszty świadczeń ambulatoryjnych w zł na 1 mieszkańca województwa. Plan finansowy NFZ 2011 r. (wykres przedstawiony na Konferencji Ministerstwa Zdrowia na temat NPOZP w kwietniu 2011) Wanda Langiewicz ZOOZ IPiN

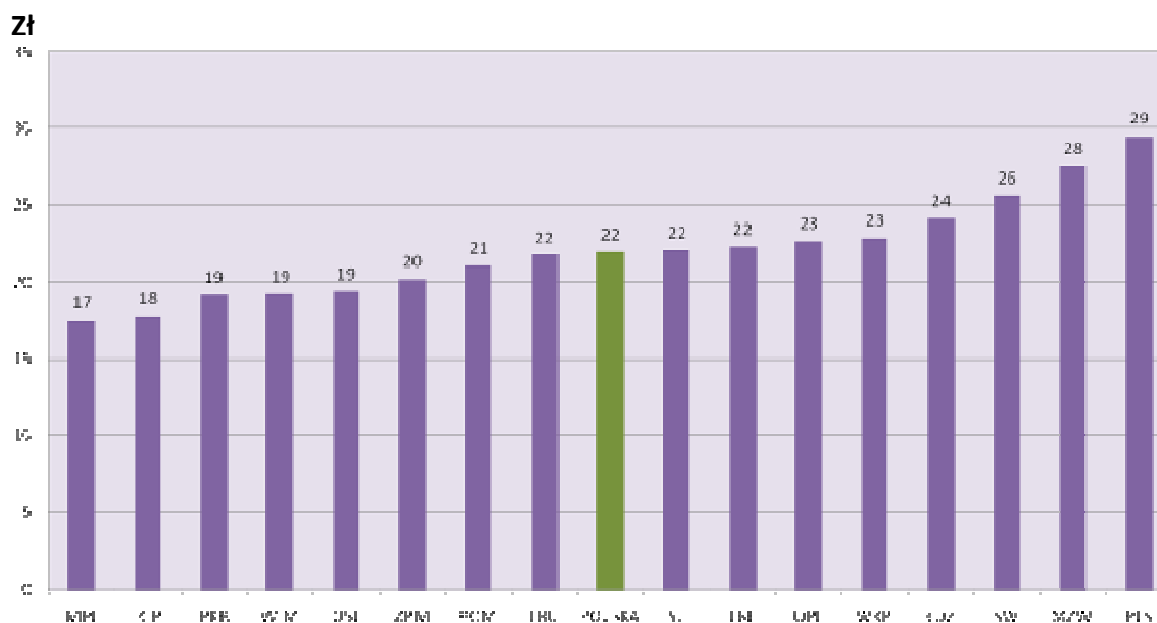

Wg powyższych danych koszt świadczeń opieki ambulatoryjnej jest najniższy w województwie warmińsko-mazurskim. Wynosi on zaledwie 55% średniej w Polsce.

Rys. 46. Koszty psychiatrycznej opieki stacjonarnej (dla dorosłych) w zł na 1 mieszkańca województwa. Plan finansowy NFZ 2011 r. (wykres przedstawiony na Konferencji Ministerstwa Zdrowia na temat NPOZP w kwietniu 2011) Wanda Langiewicz ZOOZ IPiN

Rys. 47. Koszty psychiatrycznej opieki stacjonarnej (bez ZOL i oddz. sąd.) w zł na 1 mieszkańca województwa. Plan finansowy NFZ 2011 r. (wykres przedstawiony na Konferencji Ministerstwa Zdrowia na temat NPOZP w kwietniu 2011) Wanda Langiewicz ZOOZ IPiN

8.3. Lista proponowanych źródeł finansowania

Podmioty samorządowe odpowiadają za planowanie środków z własnych budżetów oraz pozyskiwanie środków z tzw. źródeł zewnętrznych. Część z nich swoimi siłami lub zatrudniając specjalistów pozyskuje duże środki na inwestycje i inne działania.

ŚRODKI SAMORZĄDOWE

1. samorząd województwa (rodzaje: współpraca z organizacjami pozarządowymi, pomoc społeczna, profilaktyka, ochrona zdrowia)
2. samorząd powiatu
3. samorząd gminy (promocja zdrowia, dotacje inwestycyjne dla podmiotów leczniczych, środki pochodzące z hurtowego obrotu artykułami alkoholowymi, współpraca z organizacjami pozarządowymi)
4. Środki własne podmiotu leczniczego.

ŚRODKI z BUDŻETU PAŃSTWA

5. Ministerstwo Zdrowia
6. Narodowy Fundusz Zdrowia
7. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
8. Ministerstwo Edukacji
9. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji (zakłady karne)
10. PARPA
11. Krajowe Biuro ds. Narkomanii
12. Urząd Wojewódzki
13. PFRON
14. Budżet państwa (programy resortowe, programy restrukturyzacyjne)

FUNDUSZE MIĘDZYKRAJOWE

15. fundusze strukturalne UE, np. Europejski Fundusz Społeczny – PO Kapitał Ludzki,
16. Bank Światowy
17. Szwajcarski Mechanizm Finansowy: zdrowie (modernizacja szpitali, reforma systemów ubezpieczeń zdrowotnych, działania prewencyjne itd.)

FUNDACJE (przykłady)

18. **Fundacja BRE Banku** wspieranie przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu zdrowotnego społeczeństwa, a w szczególności wspieranie działań na rzecz ochrony zdrowia oraz udzielanie pomocy charytatywnej kierowanej do dzieci i młodzieży,
19. **Fundacja Kronenberga** wspieranie prac na rzecz dobra publicznego w zakresie edukacji, kultury i sztuki, ochrony zdrowia i opieki socjalnej.
20. **Fundacja Orange.**

INNE ŹRÓDŁA

W kraju działają organizacje specjalizujące się w zbiórkach finansowych, takich jak 1% na CARITAS Polska, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy i inne.

Zależnie od formy prawnej podmiotu, możliwe są jeszcze inne formy uzupełniania finansowania, jak: zbiórki charytatywne, sponsoring.

9. PODSUMOWANIE

Projekt Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2011–2015 powstał jako jeden z pierwszych w Polsce po wprowadzeniu Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011-2015, na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r., Dz.U. z 2011 Nr 24, poz. 128.

POZPwWW-M jest odpowiedzią na sytuację **zdrowia psychicznego społeczeństwa Warmii i Mazur**. Zdrowie psychiczne jest z jednej strony pochodną sytuacji życiowej: rodzinnej, zawodowej mieszkańców, a z drugiej wpływa na sytuację społeczno-gospodarczą naszego regionu. Jest więc niezwykle ważnym czynnikiem **poprawy jakości życia mieszkańców**. Inwestycja w zdrowie przekłada się bowiem na wskaźniki socjo-ekonomiczne o czym wiedzą zwłaszcza przedsiębiorcy dbając o samopoczucie i warunki pracy swoich pracowników. Dodatkowym motywatorem powinna być sytuacja zdrowia psychicznego mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego na tle innych województw. Nie jest ona zadowalająca i wymaga jak najszybszego rozszerzenia dotychczasowych działań oraz **wdrożenia nowatorskich rozwiązań**.

Program został przygotowany **metodą partycypacyjną** z udziałem specjalistów różnych dziedzin oraz reprezentujących podmioty związane ze zdrowiem psychicznym. Specjaliści weszli w skład Zespołu do opracowania Wojewódzkiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011-2015²⁴. Metoda partycypacyjna polega na szerokim zaangażowaniu z terenu całego województwa warmińsko-mazurskiego m.in. instytucji samorządowych, państwowych, organizacji pozarządowych, a także różnych środowisk społecznych, na etapie diagnozowania sytuacji, określania potrzeb, kreowania rozwiązań oraz, co najważniejsze, na etapie ich wdrażania. Dzięki temu cała społeczność jest zaangażowana w ten proces i za niego odpowiedzialna. Gwarantuje to także rozłożenie zadań pomiędzy różne środowiska oraz ich decentralizację i rozszerza możliwości organizacyjne i źródła finansowania.

W ślad za tym oraz na podstawie zaleceń w NPOZP zostanie powołany **Zespół Sterujący**. Jest to szerokie gremium osób, dobrane w taki sposób, aby każdy cel główny Programu, cele szczegółowe i niektóre specjalistyczne zadania znalazły w jego składzie odzwierciedlenie. Zespół pracować będzie głównie w tzw. Podzespołach, a więc w mniejszym składzie, dobieranym zależnie od tematyki prac i działań wdrożeniowych. Zespół Sterujący obejmie również członków Zespołu do opracowania POZPwWW-M, aby zapewnić spójność podejścia na etapie wdrażania.

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego w Województwie Warmińsko-Mazurskim opracowano na **okres 5 lat** (zgodnie z NPOZP na lata 2011-2015). Jednak wskazania Ministerstwa Zdrowia są takie, że założenia i cele wynikające z NPOZP wymagają dla pełnej realizacji okresu przynajmniej 10-15 lat. Dlatego autorzy niniejszego programu zwracają uwagę na potrzebę kreowania w naszym województwie **polityki wieloletniej**, szczególnie w kontekście **działań restrukturyzacyjnych** oraz **rozwoju kadr specjalistów** leczenia i promocji zdrowia. Wynika to z tego, że proces kształcenia i rozwijania zespołów lekarzy, terapeutów, psychologów, edukatorów promocji zdrowia jest długotrwały i kosztowny.

---

²⁴ Uchwała Nr 25/319/11/IV Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 22 kwietnia 2011r.

Natomiast restrukturyzacja wymaga przemyślanych i uzgodnionych z różnymi podmiotami i środowiskami decyzji oraz umiejętności pozyskania odpowiednich środków finansowych ze źródeł własnych i zewnętrznych. O tym decydować będzie operatywność i profesjonalizm instytucji i organizacji włączonych we wdrażanie POZP oraz programów powiatowych i lokalnych. Program wojewódzki musi być **realizowany w porozumieniu z poziomem powiatów i gmin**, aby działania były spójne i skuteczne, a jego oddziaływanie było odczuwalne w życiu każdego mieszkańca. Członkowie Zespołu do opracowania POZP postawili sobie za zadanie **inspirowanie środowisk województwa, powiatów i gmin do współdziałania, wskazywania dobrych praktyk oraz wymiany doświadczeń i dostarczania aktualnych i dokładnych informacji o stanie zdrowia psychicznego mieszkańców**. Kierunki działań określają wskaźniki pochodzące z NPOZP i ich docelowe wartości dla województwa warmińsko-mazurskiego oraz diagnoza obecnej sytuacji województwa.

Warunkiem koniecznym powodzenia POZP jest **regularne informowanie Ministerstwa Zdrowia** o planowanych i realizowanych w województwie warmińsko-mazurskim działaniach tak, aby można było uzyskać w odpowiednim momencie adekwatne środki na zakup gwarantowanych świadczeń medycznych z NFZ oraz pokazać i konsultować wypracowane i wdrożone na naszym terenie **modelowe rozwiązania**.

10. ZAŁĄCZNIKI

Spis załączników

Załącznik 1. Lista podmiotów, które powinny zostać włączone do prowadzenia działań z zakresu promocji zdrowia psychicznego na poziomie województwa

Załącznik 2. Poradnie promocji zdrowia. Źródło: Warmińsko-Mazurskie Centrum Zdrowia Publicznego, dane z czerwca 2011

Załącznik 3. Warsztaty terapii zajęciowej w województwie warmińsko-mazurskim wg powiatów

Załącznik 4. Ludność według powiatów i gmin w województwie warmińsko-mazurskim w 2010 r.

Załącznik 5. Świadczenia psychiatryczne zakontraktowane w roku 2011. Dane OW W-M NFZ.

Załącznik 6. Placówki świadczące usługi w zakresie interwencji kryzysowej na terenie województwa warmińsko – mazurskiego.

Załącznik 7. Rejestr placówek prowadzących opiekę psychologiczną dla mieszkańców miasta Olsztyn

Załącznik 8. Wykaz podmiotów znajdujących się w wykazie Warmińsko-Mazurskiego Centrum Zdrowia Publicznego oraz wskazanie liczby podmiotów zakontraktowanych przez NFZ w 2011 roku dla wybranych pozycji

Załącznik 9. Mapy pomocnicze do określania wskaźników w zakresie leczenia wg NPOZP dla województwa warmińsko-mazurskiego

Załącznik 1. Lista podmiotów, które powinny zostać włączone do prowadzenia działań z zakresu promocji zdrowia psychicznego na poziomie województwa

Źródło: Zespół do opracowania Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Województwie Warmińsko-Mazurskim

- Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego: Departament Zdrowia, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
- Rada ds. Rodzin przy Marszałku Województwa
- Publiczne szpitale psychiatryczne, szpitale ogólne i ośrodki leczenia uzależnień
- Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień
- Niepubliczne ośrodki leczenia uzależnień
- Ambulatoryjna opieka zdrowia psychicznego na poziomie województwa, w tym poradnie zdrowia psychicznego
- Podmioty lecznicze - opieka pozaszpitalna psychiatryczna działająca na poziomie województwa
- Wojewódzkie podmioty lecznicze - ośrodki zdrowia
- Podmioty lecznicze - Poradnie Promocji Zdrowia działające na skalę województwa lub ponadpowiatowe
- Olsztyńskie Stowarzyszenie Pomocy Psychicznym i Nerwowo Chorym
- Ośrodek Konsultacyjno-Edukacyjny i Wsparcia Rodziny Olsztyn
- Wojewódzka Komenda Policji
- Warmińsko-Mazurskie Centrum Zdrowia Publicznego
- Polska Organizacja Pracodawców Osób Niepełnosprawnych Oddział Regionalny
- Warmińsko-Mazurskie Kuratorium Oświaty
- Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
- Niepubliczne uczelnie wyższe ze szczególnym uwzględnieniem wydziałów, katedr i studiów podyplomowych powiązanych z tematyką promocji zdrowia psychicznego
- Instytucje szkoleniowe działające na poziomie województwa, w tym Zakłady Doskonalenia Zawodowego
- Pracodawcy zatrudniający powyżej 100 pracowników, np. Michelin, Indykpol, telefonie komórkowe
- Wojewódzka Rada Zatrudnienia w Olsztynie - organ opiniodawczy – doradczy Marszałka
- Zrzeszenia i stowarzyszenia pracodawców, przedsiębiorców, np. Zrzeszenie Prywatnego Handlu i Usług, Business Center Club
- Warmińsko-Mazurska Komenda Ochotniczych Hufców Pracy
- Zakłady karne
- Podmioty działające w sferze pożytku publicznego: organizacje pozarządowe, instytucje kościelne itp. działające na skalę województwa lub ponadpowiatową np. Caritas, MONAR
- Rada Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego
- ROEFS, Centra Wspierania Organizacji Pozarządowych, Ośrodki Wspierania Ekonomii Społecznej
- Federacja Organizacji Socjalnych FOSa
- Wojewódzki Urząd Pracy
- Media działające na skalę województwa lub ponadpowiatową, np. TVP, Radio Olsztyn, Radio Planeta

- Okręgowa Rada Pielęgniarek i Położnych
- Sąd Okręgowy, w tym sędziowie rodzinni, wizytatorzy sądów okręgowych, mediatorzy rodzinni (udział w konferencjach - prezentacje)
- Warmińsko-Mazurski Sejmik Osób Niepełnosprawnych - Centrum Informacyjno-Szkoleniowe dla Osób Niepełnosprawnych
- Stowarzyszenia Organizatorów i Menedżerów Pomocy Społecznej i Ochrony Zdrowia Regionu Warmińsko-Mazurskiego
- Wojewódzka Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych przy Marszałku
- Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
- Stowarzyszenie Pomocy Telefonicznej, Telefon Zaufania Szpitali Psychiatrycznych.

Załącznik 2. Poradnie promocji zdrowia. Źródło: Warmińsko-Mazurskie Centrum Zdrowia Publicznego, dane z czerwca 2011

Kod 1750 Poradnie promocji zdrowia

L.p.	Nazwa podmiotu	Adres prowadzenia działalności / siedziby	Telefon	e-mail
1.	Przychodnia Stomatologiczna AS-DENT	14-100 Ostróda ul. Wojska Polskiego 3 / 06-500 Mława ul. Sądowa 7	23-655 26 26	
2.	Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej	14-530 Frombork ul. Sanatoryjna 1	055-621 63 02	www.szpital- frombork.pl 2800017@zoz.org.p l
3.	POLKARD Centrum Stomatologiczno - Medyczne Lekarzy Specjalistów.	10-687 Olsztyn ul. Jaroszyka 3	089- 5430686 5430687	www.centrum.polk ard.pl 2800020@zoz.org.p l
4.	Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im.prof.dr Stanisława Popowskiego	10-561 Olsztyn ul. Żołnierska 18a	089-539 34 55	www.wssd.olsztyn.p l 2800103@zoz.org.p l
5.	Powiatowy Szpital im. Władysława Biegańskiego w Iławie	14-200 Iława ul. Gen. Wł. Andersa 3	089-649 22 61	www.szpital.ilawa.p l 2800109@zoz.org.p l
6.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Węgorzewie w likwidacji	11-600 Węgorzewo ul. 3- go Maja 17 B	087- 4273299	2800583@zoz.org.p l
7.	Szpital Powiatowy im. Jana Mikulicza w Biskupcu	11-300 Biskupiec ul. Armii Krajowej 8	89-715 20 23	www.szpital- biskupiec.pl 2800593@zoz.org.p l
8.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "JAŚMINOWA" s.c.,	82-300 Elbląg ul. Robotnicza 79	055-234 04 61	2800613@zoz.org.p l
9.	Centrum Pielęgniarstwa Rodzinnego Stacja Opieki Caritas	14-520 Pieniężno ul. Sadowa 3	055-244 61 33	2800637@zoz.org.p l
10.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Poradnia Endokrynologiczna" Halina Łuczak	13-100 Nidzica ul. Warszawska 4B / 18	089-625 53 48	2800645@zoz.org.p l
11.	Niepubliczny Zakład Usług Medycznych " FLO - MED",	11-040 Dobrze Miasto ul. Olsztyńska 10/8	089-615 15 48	2800679@zoz.org.p l
12.	Niepubliczny Zakład Opieki Pielęgniarskiej „PROMOCJA” Małgorzata Kuliś	19-520 Banie Mazurskie ul. M. Konopnickiej 55	668 118 279	2800802@zoz.org.p l
13.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej KorMedica Bożena Korejwo	12-100 Szczytno - Korpele 29D	089-624 66 43	2800859@zoz.org.p l
14.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Promocja Zdrowia "SANO"	13-200 Działdowo ul. Wrzosowa 15	023-697 46 83	2800884@zoz.org.p l
15.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "ALOES" Marzena Abramowicz	11-500 Giżycko ul. i Dywizji im. T. Kościuszki 31	604 693 089	2800937@zoz.org.p l
16.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Bellis" Pielęgniarstwo opieki nad pacjentem w domu	11-500 Giżycko ul. Wodociągowa 17	87-428 22 91	2801009@zoz.org.p l

17.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej	82-300 Elbląg ul. Jana Amosa Komeńskiego 35	518 525 746	2801012@zoz.org.p l
18.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDI-CARE” Ewa Waszczak	11-400 Kętrzyn ul. Mielczarskiego 1A/26	724 842 677	2801014@zoz.org.p l

Kod 1751 Poradnie promocji zdrowia dla dzieci

1	Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im.prof.dr Stanisława Popowskiego	10-561 Olsztyn ul. Żołnierska 18a	089-539 34 55	www.wssd.olsztyn.pl 2800103@zoz.org.pl
2	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Młodzieżowy Ośrodek Terapeutyczny KARAN "Dom Zacheusza"	82-300 Elbląg ul. Królewiecka 197	055-649 69 49	2800693@zoz.org.pl

**Załącznik 3. Warsztaty terapii zajęciowej w województwie warmińsko-mazurskim wg powiatów
(na podstawie danych z PCPR, grudzień 2010)**

Lp.	Powiat	Nazwa placówki/institucji/ośrodka	Adres strony internetowej	Adres	Telefon	Adres e-mail	Adresaci pomocy
1	bartoszycki	Warsztaty Terapii Zajęciowej	www.sionbartoszyce.pl	ul. Bema 51a 11-200 Bartoszyce	(089) 764 04 77	sionbartoszyce@wp.pl	osoby ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
2	działdowski	Warsztaty Terapii Zajęciowej	www.psouudzialdowo.org	ul. Skłodowskiej 20 13-200 Działdowo	(023) 697 21 76	wtz.dzialdowo@psouu.org.pl	osoby upośledzone umysłowo
3	elbląski	Warsztat Terapii Zajęciowej	-	Kamionek Wielki 10 82-316 Milejewo	(055) 231 28 82	wtzkamwlk@wp.pl	osoby z zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawni intelektualnie, dysfunkcje narządu ruchu
4		Warsztat Terapii Zajęciowej	-	ul. Szpitalna 2 82-340 Tolkmicko	(055) 231 00 79	wtztolkmicko@wp.pl	osoby z zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawni intelektualnie, dysfunkcje narządu ruchu
5		Warsztat Terapii Zajęciowej	www.dpsk.bip.powiat.elblag.pl	Władysławowo 4 82-300 Elbląg	(055) 232 87 07	dpskrokus@interia.pl	osoby z zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawni intelektualnie, dysfunkcje narządu ruchu
6	giżycki	Warsztat Terapii Zajęciowej przy RYSIPON „Dar serca”	www.rysipon.free.ngo.pl	ul. Konrada Wallenroda 4 11-520 Ryn	(087) 421 80 86	wtzryn@wp.pl	-
7		Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym koło w Giżycku - Warsztat Terapii Zajęciowej	www.psouugizycko.org.pl	Sieliska 46 11-510 Wydminy	(087) 420 91 10	Zk.gizycko@psouu.org.pl	osoby upośledzone umysłowo
8	gołdapski	Warsztat Terapii Zajęciowej Caritas Diecezji Ełckiej	-	ul. Przytorowa 5 19-500 Gołdap	(087) 615 48 18 (087) 615 48 17	wtzgoldap@op.pl	osoby niepełnosprawne intelektualnie
9	iławski	Warsztat Terapii Zajęciowej	www.wtzilawa.webpark.pl	ul. 1-go Maja 5a 14-200 Iława	(089) 649 79 49	wtz.ilawa@psouu.org.pl	wszystkie rodzaje niepełnosprawności
10		Warsztat Terapii Zajęciowej	www.wtzsusz.blog.onet.pl	ul. Piastowska 37 14-240 Susz	(055) 278 69 00	wtzsusz@wp.pl	wszystkie rodzaje niepełnosprawności
11		Warsztat Terapii Zajęciowej w Lubawie	-	ul. Kupnera 18 14-260 Lubawa	(089) 645 27 96	wtz.lubawa@wp.pl	wszystkie rodzaje niepełnosprawności
12	kętrzyński	Warsztat Terapii Zajęciowej Mazurskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych	-	ul. Budowlana 5 11-400 Kętrzyn	(089) 752 23 78	-	osoby niepełnosprawne intelektualnie i ruchowo
13	lidzbarski	Warsztat Terapii Zajęciowej przy Orneckim Stowarzyszeniu Wspierania Osób Niepełnosprawnych	-	ul. Przemysłowa 14 11-130 Orneta	(055) 242 13 83	wtz-oswon@neostrada.pl	osoby z orzecznym stopniem niepełnosprawności, ze wskazaniem do WTZ

Lp.	Powiat	Nazwa placówki/institucji/ośrodka	Adres strony internetowej	Adres	Telefon	Adres e-mail	Adresaci pomocy
14		Warsztat Terapii Zajęciowej przy „Caritas” Archidiecezji Przemysko-Warszawskiej w Henrykowie	-	Henrykowo 7 11-130 Orneta	(055) 242 34 06	wtz.henrykowo@wp.pl	osoby z orzeczonym stopniem niepełnosprawności, ze wskazaniem do WTZ
15	m.Elbląg	Warsztat Terapii Zajęciowej Stowarzyszenia Tacy Sami	www.wtzbeniowskiego.pl	ul. Beniowskiego 68 82-300 Elbląg	(055) 641 04 74	wtz@wtzbeniowskiego.pl	osoby z upośledzeniem umysłowym
16		Warsztat Terapii Zajęciowej Fundacji Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym Matki Teresy z Kalkuty	www.wtzsaperow14f.elblag.pl	ul. Saperów 14f 82-300 Elbląg	(055) 643 96 00	wtzpracownia@op.pl	osoby z upośledzeniem umysłowym
17		Warsztat Terapii Zajęciowej Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym	www.psouu.elblag.com.pl	ul. Saperów 14d 82-300 Elbląg	(055) 233 75 93	zk.elblag@psouu.org.pl	osoby z upośledzeniem umysłowym
18	m.Olsztyn	Warsztaty Terapii Zajęciowej	-	ul. Traktorowa 35 10-828 Olsztyn	(089) 527 80 62	-	osoby niepełnosprawne
19		Warsztaty Terapii Zajęciowej	www.wtz.olsztyn.pl	ul. Bałtycka 45 10-175 Olsztyn	(089) 527 05 63	wtz@wtz.olsztyn.pl	osoby niepełnosprawne
20	mragowski	Warsztaty Terapii Zajęciowej- prowadzone przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym	www.wtzmikolajki.mazury.pl	ul. Kolejowa 13 11-731 Mikołajki	(087) 421 50 75	zk.mikolajki@psouu.org.pl	osoby niepełnosprawne intelektualnie
21		Warsztaty Terapii Zajęciowej Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło Rodziców Dzieci Specjalnej Troski	-	ul. Sienkiewicza 16 11-700 Mragowo	(089) 676 65 32	wtz_mragowo@wp.pl	osoby niepełnosprawne intelektualnie
22	nidzicki	Warsztaty Terapii Zajęciowej	-	ul. Krzywa 9 13-100 Nidzica	(089) 625 21 53	psouu_nidzica@poczta.fm	osoby niepełnosprawne intelektualnie i z niepełnosprawnościami sprzężonymi
23	nowomiejski	Warsztat Terapii Zajęciowej	www.wtznml.pl	ul. Grunwaldzka 35 13-300 Nowe Miasto Lubawskie	(056) 474 28 55	poczta@wtznml.pl	osoby niepełnosprawne ze znacznym i umiarkowanym stopniem
24	olecki	Warsztat Terapii Zajęciowej	www.wtz.olecko.pl	ul. Kopernika 6 19-400 Olecko tymczasowo ul. Gołdapska 18 a	(087) 520 49 45	wtz-olecko@tlen.pl	osoby niepełnosprawne ze wskazaniem do terapii w WTZ
25	olsztyński	Caritas Archidiecezji Warmińskiej Warsztat Terapii Zajęciowej	http://www.olsztyn.caritas.pl/	ul. Krasickiego 4 14-530 Frombork	(055) 243 78 89	www.olsztyn.caritas.pl	osoby niepełnosprawne z upośledzeniem uniemożliwiającym podjęcie zatrudnienia
26		Warsztat Terapii Zajęciowej	www.psouu.free.ngo.pl	ul. Garnizonowa 20 11-040 Dobrze Miasto	(089) 615 37 47	zk.dobremiasto@psouu.org.pl	osoby niepełnosprawne intelektualnie
27		Warsztat Terapii Zajęciowej	-	ul. Gdańska 1 11-300 Biskupiec	(089) 715 42 01	psouu_biskupiec@o2.pl	osoby niepełnosprawne intelektualnie

Lp.	Powiat	Nazwa placówki/instytucji/ośrodka	Adres strony internetowej	Adres	Telefon	Adres e-mail	Adresaci pomocy
28		Warsztaty Terapii Zajęciowej	www.olsztynek.pl/wtz	ul. Ostródzka 4c 11-015 Olsztynek	(089) 519 25 75	jagoda.lipska@wp.pl	osoby niepełnosprawne intelektualnie
29	ostródzki	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym - Warsztat Terapii Zajęciowej	www.psouu.ostroda.free.ngo.pl	ul. Grunwaldzka 19A 14-100 Ostróda	(089) 646 49 29	psouu@o2.pl	osoby upośledzone umysłowo i niepełnosprawne ruchowo oraz ich rodziny
30		Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Okręgowy - Warsztat Terapii Zajęciowej	www.tpdmorag.com	ul. Jana Pawła II 1 14-300 Morąg	(089) 757 63 60	tpdmorag@wp.pl	osoby upośledzone umysłowo i niepełnosprawne ruchowo oraz ich rodziny
31	piski	Warsztaty Terapii Zajęciowej	-	Pl. Daszyńskiego 11a 12-200 Pisz	(087) 424 05 14	-	osoby niepełnosprawne powyżej 16 roku życia, posiadające aktualne orzeczenie ze wskazaniem do uczestnictwa w WTZ
32	szczycieński	Warsztat Terapii Zajęciowej	-	ul. Wielbarska 4 12-100 Szczytno	(089) 624 21 88	Sprol/wtz@wp.pl	osoby niepełnosprawne intelektualnie i z dysfunkcją narządu ruchu
33	węgorzewski	Warsztaty Terapii Zajęciowej w Olszewie Węgorzewskim	www.wtz.olszewo.prv.pl	Olszewo Węgorzewskie 1 11-606 Budry	(087) 437 72 79	wtzolszewo@op.pl	wszystkie rodzaje niepełnosprawności

Załącznik 4. Ludność według powiatów i gmin w województwie warmińsko-mazurskim w 2010 r.

Wyszczególnienie	Ogółem
WOJ. WARMIŃSKO-	
-MAZURSKIE	1 427 241
Powiat bartoszycki	59 873
m. Bartoszyce	24 721
m. Górowo Iławeckie	4 419
gm.w. Bartoszyce	10 732
gm. m-w. Bisztynek	6 456
gm.w. Górowo Iław.	7 021
gm. m-w. Sępólno	6 524
Powiat braniewski	42 633
m. Braniewo	17 457
gm.w. Braniewo	6 325
gm. m-w. Frombork	3 665
gm.w. Lelkowo	2 951
gm. m-w. Pieniężno	6 517
gm.w. Płoskinia	2 678
gm.w. Wilczęta	3 040
Powiat działdowski	65 199
m. Działdowo	20 922
gm.w. Działdowo	9 578
gm.w. Iłowo-Osada	7 248
gm. m-w. Lidzbark	14 435
gm.w. Płościna	5 709
gm.w. Rybno	7 307
Powiat elbląski	56 504
gm.w. Elbląg	6 397
gm.w. Godkowo	3 242
gm.w. Gronowo Elbląskie	5 019
gm.w. Markusy	4 113

Wyszczególnienie	Ogółem
gm.w. Milejewo	3 173
gm. m-w. Młynary	4 498
gm. m-w. Pasłęk	19 255
gm.w. Rychliki	4 030
gm. m-w. Tolkmicko	6 777
Powiat ełcki	86 650
m. Ełk	57 897
gm.w. Ełk	10 623
gm.w. Kalinowo	6 854
gm.w. Prostki	7 417
gm.w. Stare Juchy	3 859
Powiat giżycki	56 491
m. Giżycko	29 304
gm.w. Giżycko	8 019
gm.w. Kruklanki	3 119
gm.w. Miłki	3 805
gm. m-w. Ryn	5 745
gm.w. Wydminy	6 499
Powiat gołdapski	26 545
gm.w. Banie Mazurskie	3 770
gm.w. Dubeninki	3 017
gm. m-w. Gołdap	19 758
Powiat iławski	90 599
m. Iława	32 343
m. Lubawa	9 661
gm.w. Iława	12 373
gm. m-w. Kisielice	6 145
gm.w. Lubawa	10 436
gm. m-w. Susz	12 814
gm. m-w. Zalewo	6 827

Wyszczególnienie	Ogółem
Powiat kętrzyński	64 552
m. Kętrzyn	27 515
gm.w. Barciany	6 571
gm.w. Kętrzyn	8 075
gm. m-w. Korsze	10 257
gm. m-w. Reszel	8 040
gm.w. Srokowo	4 094
Powiat lidzbarski	42 359
m. Lidzbark Warmiński	16 209
gm.w. Kiwity	3 391
gm.w. Lidzbark Warmiński	6 624
gm.w. Lubomino	3 703
gm. m-w. Orneta	12 432
Powiat mrągowski	50 113
m. Mrągowo	21 712
gm. m-w. Mikołajki	8 322
gm.w. Mrągowo	7 683
gm.w. Piecki	7 832
gm.w. Sorkwity	4 564
Powiat nidzicki	33 260
gm.w. Janowiec Kościelny	3 329
gm.w. Janowo	2 781
gm.w. Kozłowo	6 028
gm. m-w. Nidzica	21 122
Powiat nowomiejski	43 843
m. Nowe Miasto Lub.	11 061
gm.w. Biskupiec	9 598

Wyszczególnienie	Ogółem
gm.w. Grodziczno	6 239
gm.w. Kurzętnik	8 860
gm.w. Nowe Miasto Lubawskie	8 085
Powiat olecki	34 066
gm.w. Kowale Oleckie	5 305
gm. m-w. Olecko	21 473
gm.w. Świętajno	3 869
gm.w. Wieliczki	3 419
Powiat olsztyński	118 063
gm. m-w. Barczewo	17 045
gm. m-w. Biskupiec	18 857
gm. m-w. Dobrze Miasto	15 791
gm.w. Dywity	10 347
gm.w. Gietrzwałd	5 856
gm. m-w. Jeziorany	7 989
gm.w. Jonkowo	6 490
gm.w. Kolno	3 309
gm. m-w. Olsztynek	13 740
gm.w. Purda	7 807
gm.w. Stawiguda	6 638
gm.w. Świętki	4 194
Powiat ostródzki	104 411
m. Ostróda	33 187
gm.w. Dąbrówno	4 313
gm.w. Grunwald	5 609
gm.w. Łukta	4 482
gm.w. Małyty	6 152
gm. m-w. Miłakowo	5 625

Wyszczególnienie	Ogółem
gm. m-w. Miłomłyn	5 006
gm. m-w. Morąg	24 317
gm.w. Ostróda	15 720
Powiat piski	56 993
gm. m-w. Biała Piska	11 817
gm. m-w. Orzysz	9 332
gm. m-w. Pisz	27 595
gm. m-w. Ruciane-Nida	8 249
Powiat szczycieński	69 368
m. Szczytno	24 908
gm.w. Dźwierzuty	6 535
gm.w. Jedwabno	3 531
gm. m-w. Pasym	5 265
gm.w. Rozogi	5 638
gm.w. Szczytno	11 325
gm.w. Świętajno	5 919
gm.w. Wielbark	6 247
Powiat węgorzewski	23 207
gm.w. Budry	2 924
gm.w. Pozezdrze	3 459
gm. m-w. Węgorzewo	16 824
Miasta na prawach powiatu:	
Elbląg	126 049
Olsztyn	176 463

Źródło: GUS

Załącznik 5. Świadczenia psychiatryczne zakontraktowane w roku 2011. Dane OW W-M NFZ.

Kod	Nazwa świadczeniodawcy	Telefon	Typ świadczeniodawcy	liczba łóżek	Miejsce udzielania świadczeń					Siedziba świadczeniodawcy				
					Miejscowość	Ulica	Gmina	Powiat	Telefon	Miejscowość	Ulica, nr domu	Kod pocztowy	Gmina	Powiat
ŚWIADCZENIA ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA DOROSŁYCH														
1700	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Dariusz Chałas	615-40-44	indywidualny	lec. ambulatoryjne	Gołdap	Wolności 15	Gołdap	Gołdapski	604361 617	Gołdap	Wolności 15	19500	Gołdap	Gołdapski
1700	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Gabinet Psychiatryczny Jacek Aleksiej	089624 5081	indywidualny	lec. ambulatoryjne	Szczytno	Kościuszki 4	Szczytno	Szczycieński	089624 5081	Szczytno	Kościuszki 4/6	12100	Szczytno	Szczycieński
1700	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Poradnia Zdrowia Psychicznego Lek. Med. Irena Kościuszkiewicz	(087) 425 25 84	indywidualny	lec. ambulatoryjne	Pisz	Dworcowa 13	Pisz	Piski	87 425 25 84	Pisz	Dworcowa 13	12200	Pisz	Piski
1700	Niepubliczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Logos"	503 077 025	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Olecko	11 Listopada 23	Olecko	Olecki	87-520-47-46	Olecko	11-Go Listopada 23	19400	Olecko	Olecki
1700	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Fiołek"	56-474299 0	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Nowe Miasto Lubawskie	Tysiąclecia 6	Nowe Miasto Lubawskie	Nowomiejski	566461 989	Nowe Miasto Lubawskie	Grunwaldzka 3	13300	Nowe Miasto Lubawskie	Nowomiejski
1700	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Fiołek"	56-474299 0	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Nowe Miasto Lubawskie	Grunwaldzka 3	Nowe Miasto Lubawskie	Nowomiejski	566461 989	Nowe Miasto Lubawskie	Grunwaldzka 3	13300	Nowe Miasto Lubawskie	Nowomiejski
1700	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Medena" Psychiatria i Leczenie Uzależnień	897575 421	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Morąg	Dworcowa 13	Morąg	Ostródzki	897575 421	Morąg	Dworcowa 13	14300	Morąg	Ostródzki

Kod	Nazwa świadczeniodawcy	Telefon	Typ świadczeniodawcy	liczba łóżek	Miejsce udzielania świadczeń					Siedziba świadczeniodawcy				
					Miejscowość	Ulica	Gmina	Powiat	Telefon	Miejscowość	Ulica, nr domu	Kod pocztowy	Gmina	Powiat
1700	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Twoje Zdrowie"	(55) 232-93-12	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Elbląg	Robotnicza 79	Elbląg	Elbląg	055232 3055	Elbląg	Robotnicza 79	82300	Elbląg	Elbląg
1700	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Zdrowie"	0-89-767-70-33	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Lidzbark Warmiński	11-Go Listopada 15 119	Lidzbark Warmiński	Lidzbarski	089767 0467	Lidzbark Warmiński	11-Go Listopada 15	11100	Lidzbark Warmiński	Lidzbarski
1700	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Zdrowia Psychicznego	055 232 67 27	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Elbląg	Królewiecka 195	Elbląg	Elbląg	055 232 67 27	Elbląg	Królewiecka 195	82300	Elbląg	Elbląg
1700	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Zdrowia Psychicznego - Teresa Jurgielaniec-Hajkowicz	0-89 751 29 77	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Kętrzyn	Daszyńskie go 30	Kętrzyn	Kętrzyński	089 751 29 77	Kętrzyn	Daszyńskiego 30	11400	Kętrzyn	Kętrzyński
1700	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Specjalistyczna Sp. z o.o.	089/74 1-02-50	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Mrągowo	Królewiecka 58	Mrągowo	Mrągowski	0-89/741-02-50	Mrągowo	Królewiecka 58	11700	Mrągowo	Mrągowski
1700	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Zdrowia Psychicznego	0-89-677-33-27	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Iława	Dworcowa 7	Iława	Iławski	089-677-33-27	Iława	Dworcowa 7	14200	Iława	Iławski
1700	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Puls	0(55)24 3 5527	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Braniewo	Plac Grunwaldu 18	Braniewo	Braniewski	0 55 243552 7	Braniewo	Plac Grunwaldu 18	14500	Braniewo	Braniewski
1700	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Powiatowy	552491 500	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Pasłęk	Pl. Grunwaldzki 8	Pasłęk	Elbląski	552491 500	Pasłęk	Kopernika 24a	14400	Pasłęk	Elbląski
1700	NZOZ Akson Poradnia Zdrowia Psychicznego Oddział Dzienny	089-527 87 17	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Olsztyn	Sielska 34	Olsztyn	Olsztyn	89-527871 7	Olsztyn	Sielska 34	10802	Olsztyn	Olsztyn
1700	Powiatowy Szpital Im. Władysława Biegańskiego	(089)64 9 22 61	publiczny	lec. ambulatoryjne	Iława	Gen. Wł. Andersa 3	Iława	Iławski	089644 9781	Iława	Gen.Wł.A ndersa 3	14200	Iława	Iławski

Kod	Nazwa świadczeniodawcy	Telefon	Typ świadczeniodawcy	liczba łóżek	Miejsce udzielania świadczeń					Siedziba świadczeniodawcy				
					Miejscowość	Ulica	Gmina	Powiat	Telefon	Miejscowość	Ulica, nr domu	Kod pocztowy	Gmina	Powiat
	w Iławie													
1700	S.C. Zdrowie Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Vita"	087-6200545	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Ełk	Kochanowskiego 68a	Ełk	Ełcki	087 6200545	Ełk	Kochanowskiego 68a	19300	Ełk	Ełcki
1700	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Działdowie	023 697-22-11	publiczny	lec. ambulatoryjne	Działdowo	Leśna 1	Działdowo	Działdowski	023697 2211 w.259	Działdowo	Leśna 1	13200	Działdowo	Działdowski
1700	Sopat Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Medical Center w Ostródzie	89 642 73 87	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Ostróda	Tadeusza Kościuszki 2	Ostróda	Ostródzki	089 642 73 75	Ostróda	Kościuszki 2	14100	Ostróda	Ostródzki
1700	Specjalistyczne Centrum Medyczne Spółka Partnerska Lekarsko-Położ. Haus,Hendler,Kacperska, Przybycień i Partnerzy	897641 828	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Bartoszyce	Kard.Stefana Wyszyńskiego 11	Bartoszyce	Bartoszycki	089 764 08 28	Bartoszyce	Kard.S. Wyszyńskiego 11	11200	Bartoszyce	Bartoszycki
1700	Szpital Powiatowy Im.Jana Mikulicza w Biskupcu	715 22-80	publiczny	lec. ambulatoryjne	Biskupiec	Armii Krajowej 8	Biskupiec	Olsztyński	089-7156223	Biskupiec	Armii Krajowej 8	11300	Biskupiec	Olsztyński
1700	Szpital Psychiatryczny - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	087-427-27-66	publiczny	lec. ambulatoryjne	Węgorzewo	Gen. J. Bema 24	Węgorzewo	Węgorzewski	087 427-22-29	Węgorzewo	Gen.J.Bema 24	11600	Węgorzewo	Giżycki
1700	Szpital Psychiatryczny - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	087-427-27-66	publiczny	lec. ambulatoryjne	Giżycko	Boh. Westerplatte 4	Giżycko	Giżycki	087 249-13-98	Węgorzewo	Gen.J.Bema 24	11600	Węgorzewo	Giżycki
1700	Szpital Uniwersytecki z Przychodnią SP ZOZ Uniwersytetu Warmińsko - Mazurskiego w Olsztynie	089 524 53 54	publiczny	lec. ambulatoryjne	Olsztyn	Warszawska 30	Olsztyn	Olsztyn	(89) 542-32-76	Olsztyn	Warszawska 30	10082	Olsztyn	Olsztyn
1700	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	89 678 53 53	publiczny	lec. ambulatoryjne	Olsztyn	Wojska Polskiego 35	Olsztyn	Olsztyn	089678 5318	Olsztyn	Wojska Polskiego 35	10228	Olsztyn	Olsztyn

Kod	Nazwa świadczeniodawcy	Telefon	Typ świadczeniodawcy	liczba łóżek	Miejsce udzielania świadczeń					Siedziba świadczeniodawcy				
					Miejscowość	Ulica	Gmina	Powiat	Telefon	Miejscowość	Ulica, nr domu	Kod pocztowy	Gmina	Powiat
	w Olsztynie													
1700	Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska - SPZOZ w Braniewie	055/24 42366	publiczny	lec. ambulatoryjne	Braniewo	Stefczyka 11	Braniewo	Braniewski	055244 2364	Braniewo	Stefczyka 11	14500	Braniewo	Braniewski
1700	Zespół Opieki Zdrowotnej w Nidzicy	89 625 05 00	publiczny	lec. ambulatoryjne	Nidzica	Traugutta 13	Nidzica	Nidzicki	89 625 84 90	Nidzica	Mickiewicza 23	13100	Nidzica	Nidzicki
1700	Zespół Opieki Zdrowotnej w Nidzicy	89 625 05 00	publiczny	lec. ambulatoryjne	Nidzica	Traugutta 13	Nidzica	Nidzicki	89 625 84 90	Nidzica	Mickiewicza 23	13100	Nidzica	Nidzicki
1700	Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Dobrym Mieście	089 616 82 28 W. 22	publiczny	lec. ambulatoryjne	Dobre Miasto	Grunwaldzka 10 B	Dobre Miasto	Olsztyński	089 61 68 231	Dobre Miasto	Grunwaldzka 10 B	11040	Dobre Miasto	Olsztyński
1700	ZOZ Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z Warmińsko-Mazurskim Centrum Onkologii	0-89 539-82-40	publiczny	lec. ambulatoryjne	Olsztyn	Wojska Polskiego 37	Olsztyn	Olsztyn	089-539830 0	Olsztyn	Wojska Polskiego 37	10228	Olsztyn	Olsztyn
1700	108 Szpital Wojskowy z Przychodnią SPZOZ w Ełku	876219 803 621997 4	publiczny	lec. ambulatoryjne	Ełk	Kościuszki 30	Ełk	Ełcki	087 621998 9	Ełk	Kościuszki 30	19300	Ełk	Ełcki
1700	110 Szpital Wojskowy z Przychodnią Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Elblągu	/055/ 239-44-02	publiczny	lec. ambulatoryjne	Elbląg	Komeńskie go 35	Elbląg	Elbląg	/055/ 239-44-78	Elbląg	Komeński ego 35	82300	Elbląg	Elbląg
ŚWIADCZENIA ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA DZIECI I MŁODZIEŻY														
1701	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej-Młodzieżowy Ośrodek Terapeutyczny Karan "Dom Zacheusza"	55 649 69 49	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Elbląg	Królewiecka 197	Elbląg	Elbląg	/55/ 649-69-49	Elbląg	Królewiecka 197	82300	Elbląg	Elbląg

Kod	Nazwa świadczeniodawcy	Telefon	Typ świadczeniodawcy	liczba łóżek	Miejsce udzielania świadczeń					Siedziba świadczeniodawcy				
					Miejscowość	Ulica	Gmina	Powiat	Telefon	Miejscowość	Ulica, nr domu	Kod pocztowy	Gmina	Powiat
1701	Ośrodek Wczesnej Interwencji Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Giżycku	87 4292909	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Giżycko	Dąbrowskiego 15	Giżycko	Giżycki	087/428 24 73	Giżycko	Dąbrowskiego 15	11500	Giżycko	Giżycki
1701	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Powiatowy w Pisz	(087) 425 45 00	publiczny	lec. ambulatoryjne	Pisz	Chopina 11	Pisz	Piski	(87) 425 45 34	Pisz	Sienkiewicza 2	12200	Pisz	Piski
1701	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie	89 678 53 53	publiczny	lec. ambulatoryjne	Olsztyn	Wojska Polskiego 35	Olsztyn	Olsztyn	089678 5357	Olsztyn	Wojska Polskiego 35	10228	Olsztyn	Olsztyn
ŚWIADCZENIA DLA OSÓB z AUTYZMEM DZIECIĘCYM lub INNYMI CAŁOŚCIOWYMI ZABURZENIAMI ROZWOJU														
1707	Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. prof. dr Stanisława Popowskiego	089 53 93 455	publiczny	lec. ambulatoryjne	Olsztyn	Żołnierska 18 A	Olsztyn	Olsztyn	89 53 93 232	Olsztyn	Żołnierska 18a	10561	Olsztyn	Olsztyn
LECZENIE UZALEŻNIEŃ														
1740	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Specjalistyczna Sp. z o.o.	089/74 1-02-50	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Mrągowo	Królewiecka 58	Mrągowo	Mrągowski	0-89/741-02-50	Mrągowo	Królewiecka 58	11700	Mrągowo	Mrągowski
1740	Sopat Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Medical Center w Ostródzie	89 642 73 87	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Ostróda	Jagiełły 1	Ostróda	Ostródzki	089 646 32 26	Ostróda	Kościuszki 2	14100	Ostróda	Ostródzki
ŚWIADCZENIA TERAPII UZALEŻNIENIA I WSPÓLUZALEŻNIENIA OD ALKOHOLU														
1744	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Dariusz Chałas	615-40-44	indywidualny	lec. ambulatoryjne	Gołdap	Wolności 15	Gołdap	Gołdapski	604361 617	Gołdap	Wolności 15	19500	Gołdap	Gołdapski
1744	Mazurskie Centrum Zdrowia Zakład Opieki Zdrowotnej w Ełku - "Pro-	(087) 620-95-71	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Ełk	Armii Krajowej 29	Ełk	Ełcki	087 610-20-37	Ełk	Baranki 24	19300	Ełk	Ełcki

Kod	Nazwa świadczeniodawcy	Telefon	Typ świadczeniodawcy	liczba łóżek	Miejsce udzielania świadczeń					Siedziba świadczeniodawcy				
					Miejscowość	Ulica	Gmina	Powiat	Telefon	Miejscowość	Ulica, nr domu	Kod pocztowy	Gmina	Powiat
	Medica" w Ełku Sp. z o.o.													
1744	Niepubliczny Ambulatoryjny Zakład Opieki Zdrowotnej	087 423 24 72	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Pisz	Kopernika 8	Pisz	Piski	0 87 424100 6	Pisz	Sienkiewicza 4	12200	Pisz	Piski
1744	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Twoje Zdrowie"	(55) 232-93-12	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Morąg	Warmińska 23	Morąg	Ostródzki	089757 2241	Elbląg	Robotnicza 79	82300	Elbląg	Elbląg
1744	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Odwykowo Terapeutyczne	055 232 56 89	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Elbląg	Trybunalska 11	Elbląg	Elbląg	055 232 56 89	Elbląg	Trybunalska 11	82300	Elbląg	Elbląg
1744	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Terapii Uzależnień "Szansa" Mgr Bogusław Mikulski	055 233949 4	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Elbląg	Żeromskiego 22	Elbląg	Elbląg	055233 9494	Elbląg	Żeromskiego 22	82300	Elbląg	Elbląg
1744	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Leczenia Uzależnień od Alkoholu Krystyna Ignatowa	050140 4246	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Kętrzyn	Daszyńskiego 30	Kętrzyn	Kętrzyński	089 751 16 01	Kętrzyn	Daszyńskiego 30	11400	Kętrzyn	Kętrzyński
1744	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Narkotyków i Współuzależnienia	087 520 45 91	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Olecko	Nocznickiego 15	Olecko	Olecki	087 520459 1	Olecko	Nocznickiego 15	19400	Olecko	Olecko
1744	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Terapii Uzależnień	087- 429 99 36	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Giżycko	Smętka 5	Giżycko	Giżycki	0-87 429 99 36	Giżycko	Nowogrodzka 3	11500	Giżycko	Giżycki
1744	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia terapii Uzależnienia i Współuzależnienia	(0-87) 427 40 51	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Węgorze wo	Żeglarska 10	Węgorze wo	Węgorzewski	(0-87)4274 051	Węgorzewo	Żeglarska 10	11600	Węgorze wo	Węgorzewski

Kod	Nazwa świadczeniodawcy	Telefon	Typ świadczeniodawcy	liczba łóżek	Miejsce udzielania świadczeń					Siedziba świadczeniodawcy				
					Miejscowość	Ulica	Gmina	Powiat	Telefon	Miejscowość	Ulica, nr domu	Kod pocztowy	Gmina	Powiat
1744	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Puls	0(55)243 5527	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Braniewo	Plac Grunwaldu 18	Braniewo	Braniewski	0 55 2435527	Braniewo	Plac Grunwaldu 18	14500	Braniewo	Braniewski
1744	NZOZ Ośrodek Terapii Uzależnień i Współzależnienia Dorota Joanna Reguła	23 697-29-82	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Działdowo	Rydygiera 6	Działdowo	Działdowski	0236972982	Działdowo	Rydygiera 6	13200	Działdowo	Działdowski
1744	NZOZ Ośrodek Terapii Uzależnień i Współzależnienia Dorota Joanna Reguła	23 697-29-82	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Nidzica	Kolejowa 27	Nidzica	Nidzicki	0896256566	Działdowo	Rydygiera 6	13200	Działdowo	Działdowski
1744	NZOZ Ośrodek Terapii Uzależnień i Współzależnienia Dorota Joanna Reguła	23 697-29-82	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Nowe Miasto Lubawskie	Grunwaldzka 3	Nowe Miasto Lubawskie	Nowomiejski	0564742211	Działdowo	Rydygiera 6	13200	Działdowo	Działdowski
1744	NZOZ Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współzależnienia "Szansa" S.C. B. Tucholska i L. Masiulaniec	897621407	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Bartoszyce	Marksa 10	Bartoszyce	Bartoszycki	089 762 14 07	Bartoszyce	Marksa 10	11200	Bartoszyce	Bartoszycki
1744	Powiatowy Szpital Im. Władysława Biegańskiego w Iławie	(089)649 22 61	publiczny	lec. ambulatoryjne	Iława	Gen. Wł. Andersa 3	Iława	Iławski	0896449781	Iława	Gen. Wł. Andersa 3	14200	Iława	Iławski
1744	Przychodnia Psychoterapii Profilaktyki i Leczenia Uzależnień NZOZ	89 535 71 15	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Olsztyn	Puszkina 13	Olsztyn	Olsztyn	0895357115	Olsztyn	Puszkina 13	10295	Olsztyn	Olsztyn
1744	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej-Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współzależnienia	0896231681	publiczny	lec. ambulatoryjne	Szczytno	Kościuszki 20	Szczytno	Szczycieński	0896231681	Szczytno	Kościuszki 20	12100	Szczytno	Szczycieński

Kod	Nazwa świadczeniodawcy	Telefon	Typ świadczeniodawcy	liczba łóżek	Miejsce udzielania świadczeń					Siedziba świadczeniodawcy				
					Miejscowość	Ulica	Gmina	Powiat	Telefon	Miejscowość	Ulica, nr domu	Kod pocztowy	Gmina	Powiat
1744	Szpital Psychiatryczny - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	087-427-27-66	publiczny	lec. ambulatoryjne	Giżycko	Warszawska 41a	Giżycko	Giżycki	087 428-40-30	Węgorzewo	Gen.J.Bema 24	11600	Węgorzewo	Giżycki
1744	Zespół Opieki Zdrowotnej w Lidzbarku Warmińskim	(089) 767 22 71	publiczny	lec. ambulatoryjne	Lidzbark Warmiński	Góreckiego 7	Lidzbark Warmiński	Lidzbarski	089 767 31 25	Lidzbark Warmiński	Bartoszycka 3	11100	Lidzbark Warmiński	Lidzbarski
1744	Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Dobrym Mieście	089 616 82 28 W. 22	publiczny	lec. ambulatoryjne	Dobre Miasto	Grunwaldzka 10 B	Dobre Miasto	Olsztyński	089 61 61 389	Dobre Miasto	Grunwaldzka 10 B	11040	Dobre Miasto	Olsztyński
ŚWIADCZENIA TERAPII UZALEŻNIENIA OD SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH INNYCH NIŻ ALKOHOL														
1746	Mazurskie Centrum Zdrowia Zakład Opieki Zdrowotnej w Ełku - "Pro-Medica" w Ełku Sp. z o.o.	(087) 620-95-71	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Ełk	Armii Krajowej 29	Ełk	Ełcki	087 610-20-37	Ełk	Baranki 24	19300	Ełk	Ełcki
1746	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień "Monar"	055 236 92 13	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Elbląg	Komeńskiego 42	Elbląg	Elbląg	055-236-92-13	Elbląg	Komeńskiego 42	82300	Elbląg	Elbląg
1746	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Narkotyków i Współuzależnienia	087 520 45 91	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Olecko	Nocznickiego 15	Olecko	Olecki	087 520459 1	Olecko	Nocznickiego 15	19400	Olecko	Olecki
1746	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Terapii Uzależnień	087-429 99 36	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Giżycko	Smętka 5	Giżycko	Giżycki	0-87 429 99 36	Giżycko	Nowogródzka 3	11500	Giżycko	Giżycki
1746	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Puls	0(55)24 3 5527	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Braniewo	Plac Grunwaldu 18	Braniewo	Braniewski	0 55 243552 7	Braniewo	Plac Grunwaldu 18	14500	Braniewo	Braniewski

Kod	Nazwa świadczeniodawcy	Telefon	Typ świadczeniodawcy	liczba łóżek	Miejsce udzielania świadczeń					Siedziba świadczeniodawcy				
					Miejscowość	Ulica	Gmina	Powiat	Telefon	Miejscowość	Ulica, nr domu	Kod pocztowy	Gmina	Powiat
1746	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej-Młodzieżowy Ośrodek Terapeutyczny Karan "Dom Zacheusza"	55 649 69 49	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Elbląg	Królewiecka 197	Elbląg	Elbląg	/055/649-69-49	Elbląg	Królewiecka 197	82300	Elbląg	Elbląg
1746	Przychodnia Psychoterapii Profilaktyki i Leczenia Uzależnień NZOZ	89 535 71 15	niepubliczny	lec. ambulatoryjne	Olsztyn	Puszkina 13	Olsztyn	Olsztyn	089535 7115	Olsztyn	Puszkina 13	10295	Olsztyn	Olsztyn
ŚWIADCZENIA PSYCHOLOGICZNE														
1790	Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy Im. prof. dr Stanisława Popowskiego	089 53 93 455	publiczny	lec. ambulatoryjne	Olsztyn	Żołnierska 18 A	Olsztyn	Olsztyn	089 539325 6	Olsztyn	Żołnierska 18a	10561	Olsztyn	Olsztyn
ŚWIADCZENIA DZienne PSYCHIATRYCZNE DLA DOROSŁYCH														
2700	NZOZ Akson Poradnia Zdrowia Psychicznego Oddział Dzienny	089-527 87 17	niepubliczny	28	Olsztyn	Sielska 34	Olsztyn	Olsztyn	(89)527 8717	Olsztyn	Sielska 34	10802	Olsztyn	Olsztyn
2700	Ośrodek Terapii Uzależnień Stare Juchy	(87) 619-93-26	niepubliczny	8	Elk	Wileńska 25a	Elk	Elcki	87 737904 7	Stare Juchy	Mazurska 33	19330	Stare Juchy	Elcki
2700	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie	89 678 53 53	publiczny	15	Olsztyn	Wojska Polskiego 35	Olsztyn	Olsztyn	89 678 53 18	Olsztyn	Wojska Polskiego 35	10228	Olsztyn	Olsztyn
ŚWIADCZENIA DZienne PSYCHIATRYCZNE REHABILITACYJNE DLA DOROSŁYCH														
2702	Niepubliczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Arcus" Barbara Lech-Sobczak	055 233276 7, 501773 278	niepubliczny	16	Elbląg	Hetmańska 5	Elbląg	Elbląg	055 233276 7	Elbląg	Hetmańska 5/36	82300	Elbląg	Elbląg
2702	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie	89 678 53 53	publiczny	15	Olsztyn	Wojska Polskiego 35	Olsztyn	Olsztyn	089678 5332	Olsztyn	Wojska Polskiego 35	10228	Olsztyn	Olsztyn

Kod	Nazwa świadczeniodawcy	Telefon	Typ świadczeniodawcy	liczba łóżek	Miejsce udzielania świadczeń					Siedziba świadczeniodawcy				
					Miejscowość	Ulica	Gmina	Powiat	Telefon	Miejscowość	Ulica, nr domu	Kod pocztowy	Gmina	Powiat
ŚWIADCZENIA DZIENNE TERAPII UZALEŻNIENIA OD ALKOHOLU														
2712	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Terapii Uzależnień "Szansa" mgr Bogusław Mikulski	055 2339494	niepubliczny	8	Elbląg	Żeromskiego 22	Elbląg	Elbląg	0552339494	Elbląg	Żeromskiego 22	82300	Elbląg	Elbląg
2712	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Puls	0(55)2435527	niepubliczny	12	Braniewo	Plac Grunwaldu 18	Braniewo	Braniewski	0552435527	Braniewo	Plac Grunwaldu 18	14500	Braniewo	Braniewski
2712	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Puls	0(55)2435527	niepubliczny	14	Kajkowo	Szkolna 1	Ostróda	Ostródzki	089-6421863	Braniewo	Plac Grunwaldu 18	14500	Braniewo	Braniewski
2712	Ośrodek Terapii Uzależnień Stare Juchy	(87) 619-93-26	niepubliczny	12	Ełk	Pułaskiego 21	Ełk	Ełcki	877379933	Stare Juchy	Mazurska 33	19330	Stare Juchy	Ełcki
LECZENIE ŚRODOWISKOWE (DOMOWE)														
2730	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie	89 678 53 53	publiczny	lec. ambulatoryjne	Olsztyn	Wojska Polskiego 35	Olsztyn	Olsztyn	0896785387	Olsztyn	Wojska Polskiego 35	10228	Olsztyn	Olsztyn
LECZENIE UZALEŻNIEŃ BLIŻEJ NIESCHARAKTERYZOWANYCH														
2740	NZOZ Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia Dorota Joanna Reguła	23 697-29-82	niepubliczny	8	Działdowo	Rydygiera 6	Działdowo	Działdowski	236972982	Działdowo	Rydygiera 6	13200	Działdowo	Działdowski
ŚWIADCZENIA PSYCHIATRYCZNE DLA DOROSŁYCH														
4700	Powiatowy Szpital Im. Władysława Biegańskiego w Iławie	(089)6492261	publiczny	48	Iława	Gen. Wł. Andersa 3	Iława	Iławski	089 649 22 61	Iława	Gen. Wł. Andersa 3	14200	Iława	Iławski
4700	Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład	(55) 621 63 27	publiczny	151	Frombork	Sanatoryjna 1	Frombork	Braniewski	0(55) 6216348	Frombork	Sanatoryjna 1	14530	Frombork	Braniewski

Kod	Nazwa świadczeniodawcy	Telefon	Typ świadczeniodawcy	liczba łóżek	Miejsce udzielania świadczeń					Siedziba świadczeniodawcy				
					Miejscowość	Ulica	Gmina	Powiat	Telefon	Miejscowość	Ulica, nr domu	Kod pocztowy	Gmina	Powiat
	Opieki Zdrowotnej													
4700	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Działdowie	023 697-22-11	publiczny	25	Działdowo	Leśna 1	Działdowo	Działdowski	023 697221 1 w.189	Działdowo	Leśna 1	13200	Działdowo	Działdowski
4700	Szpital Psychiatryczny - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	087-427-27-66	publiczny	97	Węgorzewo	Gen.J.Bema 24	Węgorzewo	Węgorzewski	087 427-27-66	Węgorzewo	Gen.J.Bema 24	11600	Węgorzewo	Węgorzewski
4700	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie	89 678 53 53	publiczny	199	Olsztyn	Wojska Polskiego 35	Olsztyn	Olsztyn	089678 5275	Olsztyn	Wojska Polskiego 35	10228	Olsztyn	Olsztyn
4700	110 Szpital Wojskowy z Przychodnią Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Elblągu	/055/ 239-44-02	publiczny	81	Elbląg	Komeńskiego 35	Elbląg	Elbląg	/055/ 239-44-11	Elbląg	Komeńskiego 35	82300	Elbląg	Elbląg
ŚWIADCZENIA PSYCHIATRYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY														
4701	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie	89 678 53 53	publiczny	32	Olsztyn	Wojska Polskiego 35	Olsztyn	Olsztyn	089678 5374	Olsztyn	Wojska Polskiego 35	10228	Olsztyn	Olsztyn
ŚWIADCZENIA PSYCHIATRYCZNE DLA PRZEWLEKLE CHORYCH														
4716	Szpital Psychiatryczny - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	087-427-27-66	publiczny	56	Perły	Rudziszki 5	Węgorzewo	Węgorzewski	087 437-80-13	Węgorzewo	Gen.J.Bema 24	11600	Węgorzewo	Węgorzewski
LECZENIE UZALEŻNIEŃ, w TYM ŚWIADCZENIA TERAPII UZALEŻNIENIA OD ALKOHOLU														
4740	Ośrodek Terapii Uzależnień Stare Juchy	(87) 619-93-26	niepubliczny	22	Stare Juchy	Mazurska 33	Stare Juchy	Elcki	0-87 619932 6	Stare Juchy	Mazurska 33	19330	Stare Juchy	Elcki
4740	Powiatowy Szpital im. Władysława Biegańskiego w Iławie	(089)64 9 22 61	publiczny	29	Iława	Gen. Wł. Andersa 3	Iława	Iławski	089 649 22 61	Iława	Gen.Wł.Andersa 3	14200	Iława	Iławski

Kod	Nazwa świadczeniodawcy	Telefon	Typ świadczeniodawcy	liczba łóżek	Miejsce udzielania świadczeń					Siedziba świadczeniodawcy				
					Miejscowość	Ulica	Gmina	Powiat	Telefon	Miejscowość	Ulica, nr domu	Kod pocztowy	Gmina	Powiat
4740	Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej	(55) 621 63 27	publiczny	23	Frombork	Sanatoryjna 1	Frombork	Braniewski	0(55) 6216 351	Frombork	Sanatoryjna 1	14530	Frombork	Braniewski
4740	Szpital Psychiatryczny - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	087-427-27-66	publiczny	37	Giżycko	Warszawska 41a	Giżycko	Giżycki	087 428-40-30	Węgorzewo	Gen.J.Bema 24	11600	Węgorzewo	Węgorzewski
4740	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie	89 678 53 53	publiczny	40	Olsztyn	Wojska Polskiego 35	Olsztyn	Olsztyn	089678 5376	Olsztyn	Wojska Polskiego 35	10228	Olsztyn	Olsztyn
4740	Zespół Opieki Zdrowotnej w Lidzbarku Warmińskim	(089) 767 22 71	publiczny	24	Lidzbark Warmiński	Bartoszycka 3	Lidzbark Warmiński	Lidzbarski	089 767 22 71 w.251	Lidzbark Warmiński	Bartoszycka 3	11100	Lidzbark Warmiński	Lidzbarski
LECZENIE ALKOHOLOWYCH ZESPOŁÓW ABSTYNYCJNYCH (DETOKSYKACJI)														
4742	Mazurskie Centrum Zdrowia Szpital Powiatowy w Węgorzewie Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	87-427-32-52	publiczny	18	Węgorzewo	3 Maja 17	Węgorzewo	Węgorzewski	087-427-32-52	Węgorzewo	3 Maja 17	11600	Węgorzewo	Węgorzewski
4742	Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej	(55) 621 63 27	publiczny	13	Frombork	Sanatoryjna 1	Frombork	Braniewski	0(55) 6216 364	Frombork	Sanatoryjna 1	14530	Frombork	Braniewski
4742	Szpital Psychiatryczny - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	087-427-27-66	publiczny	12	Węgorzewo	Gen.J.Bema 24	Węgorzewo	Węgorzewski	087 427-27-66	Węgorzewo	Gen.J.Bema 24	11600	Węgorzewo	Węgorzewski
4742	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie	89 678 53 53	publiczny	36	Olsztyn	Wojska Polskiego 35	Olsztyn	Olsztyn	089678 5376	Olsztyn	Wojska Polskiego 35	10228	Olsztyn	Olsztyn

Kod	Nazwa świadczeniodawcy	Telefon	Typ świadczeniodawcy	liczba łóżek	Miejsce udzielania świadczeń					Siedziba świadczeniodawcy				
					Miejscowość	Ulica	Gmina	Powiat	Telefon	Miejscowość	Ulica, nr domu	Kod pocztowy	Gmina	Powiat
4742	110 Szpital Wojskowy z Przychodnią Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Elblągu	/055/239-44-02	publiczny	9	Elbląg	Komeńskiego 35	Elbląg	Elbląg	/055/239-44-11	Elbląg	Komeńskiego 35	82300	Elbląg	Elbląg
LECZENIE ZESPOŁÓW ABSTYNYCYJNYCH PO SUBSTANCJACH PSYCHOAKTYWNYCH (DETOKSYKACJI)														
4748	Mazurskie Centrum Zdrowia Szpital Powiatowy w Węgorzewie Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	87-427-32-52	publiczny	1	Węgorzewo	3 Maja 17	Węgorzewo	Węgorzewski	087-427-32-52	Węgorzewo	3 Maja 17	11600	Węgorzewo	Węgorzewski
4748	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie	89 678 53 53	publiczny	6	Olsztyn	Wojska Polskiego 35	Olsztyn	Olsztyn	89 678535 3	Olsztyn	Wojska Polskiego 35	10228	Olsztyn	Olsztyn
ŚWIADCZENIA REHABILITACYJNE DLA UZALEŻNIONYCH OD SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH														
4750	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej-Młodzieżowy Ośrodek Terapeutyczny Karan "Dom Zacheusza"	55 649 69 49	niepubliczny	32	Elbląg	Królewiecka 197	Elbląg	Elbląg	55/641-12-75	Elbląg	Królewiecka 197	82300	Elbląg	Elbląg
4750	NZOZ Stowarzyszenia Monar Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny	87 423722 6	niepubliczny	33	Orzysz	Gaudynki 43	Orzysz	Piski	087 423722 6	Gaudynki	Gaudynki 43	12250	Orzysz	Piski
4750	Ośrodek Rehabilitacji Uzależnionych "Doren" Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Im. Berty Trusiewicz	087427 6068	publiczny	40	Węgorzewo	Różewiec 1	Węgorzewo	Węgorzewski	087427 6039	Węgorzewo	Różewiec 1	11600	Węgorzewo	Węgorzewski
ŚWIADCZENIA REHABILITACJI DLA UZALEŻNIONYCH OD SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH ZE WSPÓŁISTNIEJĄCYMI ZABURZENIAMI PSYCHOTYCZNYMI (PODWÓJNA DIAGNOZA)														
4756	Ośrodek Rehabilitacji Uzależnionych "Doren" Samodzielny Publiczny	087427 6068	publiczny	8	Węgorzewo	Różewiec 1	Węgorzewo	Węgorzewski	087427 6039	Węgorzewo	Różewiec 1	11600	Węgorzewo	Węgorzewski

Kod	Nazwa świadczeniodawcy	Telefon	Typ świadczeniodawcy	liczba łóżek	Miejsce udzielania świadczeń					Siedziba świadczeniodawcy				
					Miejscowość	Ulica	Gmina	Powiat	Telefon	Miejscowość	Ulica, nr domu	Kod pocztowy	Gmina	Powiat
	Zakład Opieki Zdrowotnej Im. Berty Trusiewicz													
ŚWIADCZENIA w IZBIE PRZYJĘĆ SZPITALA (RYCZAŁT DOBOWY)														
4900	Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej	(55) 621 63 27	publiczny	0	Frombork	Sanatoryjna 1	Frombork	Braniewski	0(55) 6216 327	Frombork	Sanatoryjna 1	14530	Frombork	Braniewski
4900	Szpital Psychiatryczny - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	087-427-27-66	publiczny	0	Węgorzewo	Gen.J.Bema 24	Węgorzewo	Węgorzewski	087 427-27-66	Węgorzewo	Gen.J.Bema 24	11600	Węgorzewo	Węgorzewski
4900	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie	89 678 53 53	publiczny	0	Olsztyn	Wojska Polskiego 35	Olsztyn	Olsztyn	089678 5378	Olsztyn	Wojska Polskiego 35	10228	Olsztyn	Olsztyn
ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZO-LECZNICZE PSYCHIATRYCZNE DLA DOROSŁYCH														
5172	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Braniewie w Likwidacji	55 620 84 70	publiczny	46	Braniewo	Moniuszki 13	Braniewo	Braniewski	055620 8430	Braniewo	Moniuszki 13	14500	Braniewo	Braniewski
5172	Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Długoterminowej	(087) 520403 2; 520220 8	publiczny	37	Olecko	Olecko Kolonia 4	Olecko	Olecki	87520 40 32	Olecko	Olecko Kolonia 4	19400	Olecko	Olecki
5172	Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Dobrym Mieście	089 616 82 28 W. 22	publiczny	44	Dobre Miasto	Grunwaldzka 10 B	Dobre Miasto	Olsztyński	089 61 68 255	Dobre Miasto	Grunwaldzka 10 B	11040	Dobre Miasto	Olsztyński

Załącznik 6. Placówki świadczące usługi w zakresie interwencji kryzysowej na terenie województwa warmińsko – mazurskiego. Dane Centrum Zdrowia Publicznego. Stan na dzień 31 grudnia 2009 r.

Lp	Powiat	Kolejna placówka	Nazwa i adres placówki	Telefon	Typ placówki	Ilość miejsc	Podmiot prowadzący
1	braniewski	1	Punkt Interwencji Kryzysowej przy Katolickim Ośrodku Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży ul. Bł. Reginy Protmann 4, 14-500 Braniewo vianej@poczta.onet.pl	055 243 25 73	wielofunkcyjna	6	Zgromadzenie Sióstr Św. Katarzyny
		2	Punkt Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ul. Kościuszki 10, 14-500 Braniewo	055 644 45 45	–	b/o	Urząd Miasta
2	działdowski	3	Punkt Pomocy Rodzinie w Kryzysie działający przy Działdowskim Caritas ul. Księżodworska 23, 13-200 Działdowo	023 697 27 04	dla rodzin, w których występuje problem alkoholowy, przemoc domowa, narkomania	b/o	Urząd Miasta
		4	Działdowskie Centrum Caritas ul. Księżodworska 23, 13-200 Działdowo	023 697 27 63	pozarządowa	10	Działdowskie Centrum Caritas
		5	Ośrodek Wsparcia Dziennego dla Ofiar Przemocy Działdowo ul. Jagiełły 30, 13-200 Działdowo	023 697 09 71	dla osób doświadczających przemocy, przeżywających kryzys i poszkodowanych w wyniku traumatycznych zdarzeń losowych	10	MOPS Działdowo

Lp	Powiat	Kolejna placówka	Nazwa i adres placówki	Telefon	Typ placówki	Ilość miejsc	Podmiot prowadzący
3	elbląski	6	Ośrodek Interwencji Kryzysowej ul. Szpitalna 2 82-340 Tolkmicko	608 760 094	placówka interwencyjna	10	zadanie zlecone przez Powiat elbląski dla Stowarzyszenia na rzecz dzieci i młodzieży wiejskiej "Szansa"
4	ełcki	7	Ośrodek Interwencji Kryzysowej ul. Lipowa 1, 19-330 Nowa Wieś Ełcka	087 619 74 85	dla osób znajdujących się w sytuacjach kryzysowych	14	Powiat ełcki
5	giżycki	8	Punkt Konsultacyjny Informacyjny Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ul.22 Lipca 19, 11-612 Kruklanki	087 421 73 01	–	b/o	Gmina Kruklanki
		9	Dom Św. Faustyny - grupa interwencyjna + hostel dla ofiar przemocy w rodzinie ul. Staszica 13, 11-500 Giżycko dsf.gizycko@caritas.pl (7+ 2 miejsca dla matki z dzieckiem)	087 428 54 97	interwencyjna	9	Powiat giżycki
6	gołdapski	10	Punkt Interwencji Kryzysowej ul. Wolności 1, 19-500 Gołdap pcprgoldap@op.pl	087 615 24 73	–	b/o	PCPR w Gołdapi
7	iławski	11	Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej ul. Andersa 12 pcpr-ilawa@wp.pl	089 649 04 50	interwencja kryzysowa wraz z hostelem	8	PCPR Iława

Lp	Powiat	Kolejna placówka	Nazwa i adres placówki	Telefon	Typ placówki	Ilość miejsc	Podmiot prowadzący
8	kętrzyński	12	Punkt Interwencji Kryzysowej przy MOPS ul. Górna 8, 11-400 Kętrzyn	089 751 29 01		b/o	MOPS Kętrzyn
		13	Punkt Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Kętrzynie pcprketrzyn@wp.pl	089 751 09 00	hostel	8	PCPR Kętrzyn
9	lidzbarski	14	Punkt Interwencji Kryzysowej	055 242 16 27	poradnictwo prawne, psychologiczna	b/o	MGOPS Orneta
10	mragowski	15	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Warszawska 53 11-700 Mragowo	089 743 33 60	Punkt Interwencji Kryzysowej (brak bazy lokalowej na usługi hostelowe), usługi doradcze, interwent-cyjne, prawne, psychologiczne	b/o	PCPR Mragowo
11	nidzicki	16	Punkt Interwencji Kryzysowej ul. Kolejowa 5, 13-100 Nidzica mops_nidzica@poczta.onet.pl	089 625 65 32	dla rodzin i osób z problemami alkoholowymi	4	MOPS w Nidzicy
		17	Punkt Interwencji Kryzysowej mops@nidzica.pl	089 625 29 14	ośrodek wsparcia	4	MOPS w Nidzicy
12	nowomiejski	18	Ośrodek Interwencji Kryzysowej Ośrodek Wsparcia Rodziny i Dziecka Pacółtowo 59 13-300 Nowe Miasto Lubawskie	056 474 20 59	placówka dla osób które znalazły się w sytuacji kryzysowej-hostel	8	PCPR w Nowym Mieście Lubawskim

Lp	Powiat	Kolejna placówka	Nazwa i adres placówki	Telefon	Typ placówki	Ilość miejsc	Podmiot prowadzący
13	olecki	19	Punkt Interwencji Kryzysowej w Świątajnie 19-411 Świątajno	–	placówka poradnictwa specjalistycznego	b/o	GOPS Świątajno
		20	Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Olecku ul. Gołdapska 23, 19-400 Olecko pcpr@powiat.olecko.pl	087 520 34 37 087 520 34 30	z hostelem	6	Powiat olecki
14	olsztyński	21	Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej (prowadzony w trzech punktach: Biskupiec, Olsztynek, Dobre Miasto) Pl. Bema 5, 10-516 Olsztyn	089 523 28 08	placówka poradnictwa specjalistycznego (w tym rodzinnego)	9	Powiat Olsztyński
15	ostródzki	22	Punkt Interwencji Kryzysowej	089 758 60 13	–	6	Warmińsko-Mazurskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie w Szymonowie
		23	Warmińsko-Mazurskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie w Szymonowie 14-330 Małdyty szymonowo@wp.pl	089 758 60 13	opiekuńczo-wychowawcza	6	Warmińsko-Mazurskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie w Szymonowie
16	piski	24	Ośrodek Interwencji Kryzysowej ul. Piaskowa 2, 12-200 Pisz pcpr@powiat.pisz.pl (3 osoby dorosłe + dziecko lub 1 osoba dorosła +4 dzieci)	087 424 11 38	–	5	PCPR Pisz

Lp	Powiat	Kolejna placówka	Nazwa i adres placówki	Telefon	Typ placówki	Ilość miejsc	Podmiot prowadzący
17	szczywieński	25	Ośrodek Interwencji Kryzysowej ul. Niepodległości 15, 12-100 Szczytno	089 624 35 83	interwencyjna, socializacyjna	6	Powiat szczywieński
18	węgorzewski	26	Punkt Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Węgorzewie ul. Zamkowa 32, 11-600 Węgorzewo	087 427 06 47 796 420 431	zadania interwencyjne	4	Powiat węgorzewski
		27	Gminny Punkt Interwencji Kryzysowej ul. Gen. J. Bema 16A, 11-600 Węgorzewo	603 684 554	poradnictwo psychologiczne, terapeutyczne	–	Gmina Węgorzewo
19	Olsztyn miasto	28	Ośrodek Interwencji Kryzysowej dla Kobiet i Ich Dzieci Ofiar Przemocy w Rodzinie ul. Grunwaldzka 45, 10-125 Olsztyn olsztyn@caritas.pl	089 523 64 02	placówka ofiar przemocy	30	"CARITAS" Archidiecezji Warmińskiej
20	Elbląg miasto	29	Ośrodek Wsparcia i Interwencji Kryzysowej - Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży ul. Nowodworska 49, Elbląg osrodekwsparcia@neostrada.pl	055 233 80 79	zadania z zakresu interwencji kryzysowej dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	20	Diecezja Elbląska na zlecenie Gminy Miasta Elbląg na prawach powiatu
					razem	178	

Źródło: Dane opracowano na podstawie informacji nadesłanych przez OPS i PCPR województwa warmińsko-mazurskiego

Załącznik 7. Rejestr placówek prowadzących opiekę psychologiczną dla mieszkańców miasta Olsztyn

Lp	Nazwa placówki	Podmiot prowadzący	Dane teleadresowe placówki	Godz. pracy	Ilość psychologów
1.	Miejski Ośrodek Poradnictwa Specjalistycznego i Socjalnego	miasto Olsztyn	Al. Wojska Polskiego 8 10-225 Olsztyn Tel. 89 521-04-53	8.00-15.00	2 psychologów po1/2 etatu (oprócz poń.)
2.	Ośrodek Wsparcia i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną	miasto Olsztyn	ul. Wańkowicza 3 10-648 Olsztyn Tel. 89 544-11-55	Dla podopiecznych	1 psycholog (pełen etat)
3.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	miasto Olsztyn	Al. Piłsudskiego 61 A 10-449 Olsztyn Tel. 89 544-11-55	Dla podopiecznych	4 psychologów (2 etaty, 2x1/2 etatu)
4.	Miejski Zespół Profilaktyki i Terapii Uzależnień	miasto Olsztyn	Al. Wojska Polskiego 8 10-225 Olsztyn Tel. 89 535-77-78	8.00-16.00	4 psychologów
5.	Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych, Edukacyjnych i Diagnostycznych	miasto Olsztyn	ul. Pstrowskiego 5a 10-042 Olsztyn Tel. 89 527-90-12, 534-95-94	8.00-15.00	2 psychologów
6.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej dla Kobiet i Dzieci	Caritas Archidiecezji Warmińskiej (NGO)	ul. Grunwaldzka 45 10-125 Olsztyn Tel. 89 523 64 02, 535 01 66 w. 23	całodobowy	13 psychologów (OIK - 2x1/2 etatu)

Załącznik 8. Wykaz podmiotów znajdujących się w wykazie Warmińsko-Mazurskiego Centrum Zdrowia Publicznego oraz wskazanie liczby podmiotów zakontraktowanych przez NFZ w 2011 roku dla wybranych pozycji

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 16 lipca 2004r. W sprawie systemu resortowych kodów identyfikacyjnych dla zakładów opieki zdrowotnej oraz szczegółowych zasad ich nadawania (Dz. U Nr 170 poz. 1797 ze zm.) wyróżnia się następujące komórki organizacyjne związane z psychologią, chorobami psychicznymi i uzależnieniami:

Opieka ambulatoryjna:

Nazwa poradni	Liczba podmiotów w	Zakontraktowane poradnie na 2011 NFZ
1700 Poradnia zdrowia psychicznego	37	28
1701 Poradnia zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży	10	4
1703 Poradnia zdrowia psychicznego dla młodzieży	2	0
1704 Poradnia psychogeriatryczna	1	0
1705 Poradnia zdrowia psychicznego dla dzieci, młodzieży i ich rodzin	1	0
1706 Poradnia leczenia nerwic	2	0
1707 Poradnia dla osób z autyzmem dziecięcym	3	1
1710 Poradnia psychosomatyczna	0	0
1740 Poradnia leczenia uzależnień	5	2
1741 Poradnia leczenia uzależnień dla dzieci	1	0
1742 Poradnia antynikotynowa	0	0
1743 Poradnia terapii uzależnień od alkoholu dla dzieci i młodzieży	2	0
1744 Poradnia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu	19	21*
1745 Poradnia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych dla dzieci	1	0
1746 Poradnia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych	6	6
1747 Poradnia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych dla dzieci	2	0
1750 Poradnia promocji zdrowia	18	0
1751 Poradnia promocji zdrowia dla dzieci	2	0
1780 Poradnia seksuologiczna i patologii współżycia	3	0
1790 Poradnia psychologiczna	23	1
1791 Poradnia psychologiczna dla dzieci	12	0

*Większa liczba „zakontraktowanych poradni” od liczby podmiotów w rejestrze CZP wynika z tego, że jeden podmiot może prowadzić działania w kilku lokalizacjach.

Opieka pozaszpitalna

Nazwa oddziału	Placówki	Oddziały	Miejsca dienne	Zakontraktowane na 2011 NFZ
2700 Oddział dzienny psychiatryczny (ogólny)	4	5	94	68
2701 Oddział dzienny psychiatryczny dla dzieci	-	-	-	0

Nazwa oddziału	Placówki	Oddziały	Miejsca dienne	Zakontraktowane na 2011 NFZ
i młodzieży				
2702 Oddział dzienny psychiatryczny rehabilitacyjny	1	1	15	15
2704 Oddział dzienny psychiatryczny geriatryczny	-	-	-	0
2706 Oddział dzienny zaburzeń nerwicowych	-	-	-	0
2707 Oddział dzienny zaburzeń nerwicowych dla dzieci i młodzieży	-	-	-	0
2709 Oddział dzienny dla osób z autyzmem dziecięcym	-	-	-	0
2710 Oddział/Ośrodek alzheimerowski	-	-	-	0
2711 Oddział dzienny terapii uzależnienia od alkoholu dla dzieci i młodzieży	-	-	-	0
2712 Oddział dzienny terapii uzależnienia od alkoholu	3	4	64	44
2713 Oddział dzienny terapii uzależnienia od środków psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży	-	-	-	0
2714 Oddział dzienny terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych	-	-	-	0
2716 Oddział nocny psychiatryczny	-	-	-	0
2718 Oddział nocny psychiatryczny dla uzależnionych	-	-	-	0
2720 Hostel dla osób z zaburzeniami psychicznymi	-	-	-	0
2722 Hostel dla osób psychicznie chorych	-	-	-	0
2724 Hostel dla uzależnionych od alkoholu	-	-	-	0
2726 Hostel dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych	-	-	-	0
2730 Zespół leczenia środowiskowego (domowego)	1	1		1
2731 Zespół leczenia środowiskowego (domowego) dla dzieci i młodzieży	-	-	-	0
2732 Opieka domowa, rodzinna	-	-	-	0
2733 Zespół leczenia środowiskowego (domowego) dla osób z autyzmem	-	-	-	0
2740 Ośrodek leczenia uzależnień, bliżej niescharakteryzowanych	2	2	20	8

Opieka stacjonarna:

Nazwa oddziału	Placówki	Oddziały	Łóżka	Zakontraktowane na 2011 NFZ
4700 Oddział psychiatryczny (ogólny)	6	15	684	600
4701 Oddział psychiatryczny dla dzieci	-	-	-	0
4702 Oddział rehabilitacji psychiatrycznej	-	-	-	0
4703 Oddział psychiatryczny dla młodzieży	-	-	-	0
4704 Oddział leczenia zaburzeń nerwicowych	-	-	-	0
4705 Oddział psychiatryczny dla dzieci i młodzieży	1	1	32/45	32
4707 Oddział leczenia zaburzeń nerwicowych	-	-	-	0

dla dzieci i młodzieży					
4710 Oddział psychiatryczny dla chorych somatycznie	-	-	-	0	
4712 Oddział psychogeriatryczny	-	-	-	0	
4714 Oddział psychiatryczny dla chorych na gruźlicę	-	-	-	0	
4716 Oddział psychiatryczny dla przewlekle chorych	-	-	56	56	
4730 Oddział psychiatrii sądowej	-	-			3 Szpitale psychiatryczne Frombork - 8 Węgorzewo - 18 Olsztyn - 15
4731 Oddział psychiatrii sądowej dla młodzieży	-	-			
4732 Oddział psychiatrii sądowej o wzmocnionym zabezpieczeniu	-	-			
4733 Oddział psychiatrii sądowej o wzmocnionym zabezpieczeniu dla młodzieży	-	-			
4734 Oddział psychiatrii sądowej o maksymalnym zabezpieczeniu	-	-			
4735 Oddział psychiatrii sądowej o maksymalnym zabezpieczeniu dla młodzieży	-	-			
4736 Oddział odwykowy o wzmocnionym zabezpieczeniu	-	-			
4737 Oddział odwykowy o wzmocnionym zabezpieczeniu dla młodzieży	-	-			
4740 Oddział/Ośrodek leczenia uzależnień	2	2	55	45	
4741 Oddział/Ośrodek leczenia uzależnień dla dzieci i młodzieży	-	-	-	0	
4742 Oddział/Ośrodek leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych (detoksykacji)	6	6/5	112	83	
4744 Oddział/Ośrodek terapii uzależnienia od alkoholu	4	4	145	131	
4745 Oddział/Ośrodek terapii uzależnienia od alkoholu dla dzieci i młodzieży	-	-	-	0	
4746 Oddział/Ośrodek terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych	-	-	-	0	
4747 Oddział/Ośrodek terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży	-	-	-	0	
4748 Oddział/Ośrodek leczenia zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych (detoksykacji)	4	4	22	8	
4750 Oddział/Ośrodek rehabilitacyjny dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych	3	3	98	77	
4751 Oddział/Ośrodek rehabilitacyjny dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży	-	-	-	0	
4752 Oddział/Ośrodek terapii dla uzależnionych od alkoholu ze współistniejącymi zaburzeniami psychotycznymi	-	-	-	0	
4754 Oddział/Ośrodek terapii dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi zaburzeniami psychotycznymi	-	-	-	0	
4756 Oddział/Ośrodek rehabilitacji dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi	1	1	10	9	

zaburzeniami psychotycznymi				
-----------------------------	--	--	--	--

W województwie warmińsko – mazurskim mamy 3 szpitale psychiatryczne. Są to:

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa	Liczba łóżek
1.	Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej	14-530 Frombork ul. Sanatoryjna 1	055-621 63 02	www.szpital-frombork.pl	165
2.	Szpital Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	11-600 Węgorzewo ul. J. Bema 24	087-427 27 66	www.spspzozewgorzewo.republika.pl	110
3.	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	10-228 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 35	089-678-53-53	www.wzlp-olsztyn.prv.pl	220

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

Poniżej zostaną przedstawione zakłady opieki zdrowotnej, które świadczą usługi w zakresie *psychologii, chorób psychicznych czy uzależnień*. Dane zostaną sporządzone w oparciu o część VIII kodu resortowego (według w/cyt. rozporządzenia Ministra Zdrowia) określającego specjalność danej komórki organizacyjnej prowadzącej działalność w zakładzie.

Część I:

Opieka stacjonarna:

4700 Oddział psychiatryczny (ogólny)

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa	Liczba łóżek
1.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Działdowie	13-200 Działdowo ul. Leśna 1	023-697 22 11	www.spzoz-dzialdowo.pl 2800006@zoz.org.pl	25
2.	Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej	14-530 Frombork ul. Sanatoryjna 1	055-621 63 02	www.szpital-frombork.pl 2800017@zoz.org.pl	165
3.	Szpital Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	11-600 Węgorzewo ul. J. Bema 24	087-427 27 66	www.spspzozewgorzewo.republika.pl 2800062@zoz.org.pl	110
4.	Powiatowy Szpital im. Władysława Biegańskiego w Iławie	14-200 Iława ul. Gen. Wł. Andersa 3	089-649 22 61	www.szpital.ilawa.pl 2800109@zoz.org.pl	64
5.	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	10-228 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 35	089-678-53-53	www.wzlp-olsztyn.prv.pl 2800313@zoz.org.pl	220
6.	110 Szpital Wojskowy z Przychodnią Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Elblągu	82-307 Elbląg ul. Komeńskiego 35	055-2394402	www.szpitalwojskowy.elblag.pl 9900099@zoz.org.pl	100

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

Oddziały w rozbiciu na poszczególne zakłady:

Lp.	Kod (cz. VIII)	Specjalność oddziału	Nazwa oddziału	Nazwa zakładu	Adres	Liczba łóżek	Zakontraktowane na 2011 NFZ
1.	4700	Oddział psychiatryczny (ogólny)	oddział psychiatryczny	<u>Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Działdowie</u>	13-200 Działdowo ul. Leśna 1	25	25
2.	4700	Oddział psychiatryczny (ogólny)	Oddział i ogólnopsychiatryczny	Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej	14-530 Frombork ul. Sanatoryjna 1	43	150
3.	4700	Oddział psychiatryczny (ogólny)	oddział II ogólnopsychiatryczny	Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej	14-530 Frombork ul. Sanatoryjna 1	45	
4.	4700	Oddział psychiatryczny (ogólny)	oddział III ogólnopsychiatryczny	Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej	14-530 Frombork ul. Sanatoryjna 1	38	
5.	4700	Oddział psychiatryczny (ogólny)	oddział IV ogólnopsychiatryczny	Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej	14-530 Frombork ul. Sanatoryjna 1	39	
6.	4700	Oddział psychiatryczny (ogólny)	oddział psychiatryczny i (koedukacyjny)	Szpital Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej.	11-600 Węgorzewo ul. Bema 24	31	
7.	4700	Oddział psychiatryczny (ogólny)	oddział psychiatryczny II (męski)	Szpital Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej.	11-600 Węgorzewo ul. Bema 24	41	97
8.	4700	Oddział psychiatryczny (ogólny)	oddział psychiatryczny III (żeński)	Szpital Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej.	11-600 Węgorzewo ul. Bema 24	38	48
9.	4700	Oddział psychiatryczny (ogólny)	oddział psychiatrii "A"	Powiatowy Szpital im. Władysława Biegańskiego w Iławie	14-200 Iława ul. Gen. Wł. Andersa 3	32	
10.	4700	Oddział psychiatryczny (ogólny)	oddział psychiatrii "B"	Powiatowy Szpital im. Władysława Biegańskiego w Iławie	14-200 Iława ul. Gen. Wł. Andersa 3	32	

11.	4700	Oddział psychiatryczny (ogólny)	oddział i ogólnopsychiatryczny	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	10-228 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 35	60	199
12.	4700	Oddział psychiatryczny (ogólny)	oddział II ogólnopsychiatryczny	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	10-228 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 35	60	
13.	4700	Oddział psychiatryczny (ogólny)	oddział III ogólnopsychiatryczny	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	10-228 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 35	60	
14.	4700	Oddział psychiatryczny (ogólny)	oddział IV ogólnopsychiatryczny	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	10-228 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 35	40	
15.	4700	Oddział psychiatryczny (ogólny)	Oddział Psychiatryczny	110 Szpital Wojskowy z Przychodnią Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Elblągu	82-307 Elbląg ul. Komeńskiego 35	100	81

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

4701 Oddział psychiatryczny dla dzieci Brak

4702 Oddział rehabilitacji psychiatrycznej Brak

4703 Oddział psychiatryczny dla młodzieży Brak

4704 Oddział leczenia zaburzeń nerwicowych Brak

4705 Oddział psychiatryczny dla dzieci i młodzieży

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa
1.	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	10-228 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 35	089-678-53-53	www.wzlp-olsztyn.prv.pl 2800313@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

Lp.	Kod (cz. VIII)	Specjalność oddziału	Nazwa oddziału	Nazwa zakładu	Adres	Liczba łózek zakontr. 2011-07-25 NFZ
1.	4705	Oddział psychiatryczny dla dzieci i młodzieży	oddział psychiatryczny dla dzieci i młodzieży	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	10-228 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 35	45

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

4707 Oddział leczenia zaburzeń nerwicowych dla dzieci i młodzieży Brak

4710 Oddział psychiatryczny dla chorych somatycznie Brak

4712 Oddział psychogeriatryczny **Brak**

4714 Oddział psychiatryczny dla chorych na gruźlicę **Brak**

4716 Oddział psychiatryczny dla przewlekle chorych

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa
1.	Szpital Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	11-600 Węgorzewo ul. J. Bema 24	087-427 27 66	www.spspzozwęgorzewo.republika.pl 2800062@zoz.org.pl

Lp.	Kod (cz. VIII)	Specjalność oddziału	Nazwa oddziału	Nazwa zakładu	Adres	Liczba łóżek
1.	4716	Oddział psychiatryczny dla przewlekle chorych		Szpital Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	11-600 Węgorzewo ul. J. Bema 24	56

4730 Oddział psychiatrii sądowej **Brak**

4731 Oddział psychiatrii sądowej dla młodzieży **Brak**

4732 Oddział psychiatrii sądowej o wzmocnionym zabezpieczeniu **Brak**

4733 Oddział psychiatrii sądowej o wzmocnionym zabezpieczeniu dla młodzieży
Brak

4734 Oddział psychiatrii sądowej o maksymalnym zabezpieczeniu **Brak**

4735 Oddział psychiatrii sądowej o maksymalnym zabezpieczeniu dla młodzieży
Brak

4736 Oddział odwykowy o wzmocnionym zabezpieczeniu **Brak**

4737 Oddział odwykowy o wzmocnionym zabezpieczeniu dla młodzieży **Brak**

4740 Oddział/Ośrodek leczenia uzależnień

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa
1.	Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej	14-530 Frombork ul. Sanatoryjna 1	055-621 63 02	www.szpital- frombork.pl 2800017@zoz.org.pl
2.	Ośrodek Terapii Uzależnień Stare Juchy	19-330 Stare Juchy ul. Mazurska 33	087-619 93 26	www.otu.pl 2800781@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

Lp.	Kod (cz. VIII)	Specjalność oddziału	Nazwa oddziału	Nazwa zakładu	Adres	Liczba łóżek	Zakontraktowane na 2011 NFZ
1.	4740	Oddział/Ośrodek leczenia uzależnień	oddział terapii uzależnień	Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej	14-530 Frombork ul. Sanatoryjna 1	25	20
2.	4740	Oddział/Ośrodek leczenia uzależnień	oddział/ośrodek leczenia uzależnień	Ośrodek Terapii Uzależnień Stare Juchy	19-330 Stare Juchy ul. Mazurska 33	30	19

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

4741 Oddział/Ośrodek leczenia uzależnień dla dzieci i młodzieży

Brak

4742 Oddział/Ośrodek leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych (detoksykacji)

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1.	Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej	14-530 Frombork ul. Sanatoryjna 1	055-621 63 02	www.szpital-frombork.pl 2800017@zoz.org.pl
2.	Szpital Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	11-600 Węgorzewo ul. J. Bema 24	087-427 27 66	www.spspzozwegorzewo.republika.pl 2800062@zoz.org.pl
3.	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	10-228 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 35	089-678-53-53	www.wzlp-olsztyn.prv.pl 2800313@zoz.org.pl
4.	Mazurskie Centrum Zdrowia Szpital Powiatowy w Węgorzewie - Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej,	11-600 Węgorzewo ul. 3 Maja 17	087-427 32 52	www.mazurskiecentrumzdrowia.republika.pl 2800470@zoz.org.pl
5.	110 Szpital Wojskowy z Przychodnią Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Elblągu	82-307 Elbląg ul. Komeńskiego 35	055-2394402	www.szpitalwojskowy.elblag.pl 9900099@zoz.org.pl
6.	108 Szpital Wojskowy z Przychodnią Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Elku	19-300 Elk ul. Kościuszki 30	087-6219803	www.108spzoz.elk.pl 9900114@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r

Lp.	Kod (cz. VIII)	Specjalność oddziału	Nazwa oddziału	Nazwa zakładu	Adres	Liczba łóżek
1.	4742	Oddział/Ośrodek leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych(detoksykacji)	oddział detoksykacji	Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki	14-530 Frombork ul. Sanatoryjna 1	15

				Zdrowotnej		
2.	4742	Oddział/Ośrodek leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych(detoksykacji)	oddział detoksykacji alkoholowy	Szpital Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	11-600 Węgorzewo ul. Bema 24	13
3.	4742	Oddział/Ośrodek leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych (detoksykacji)	oddział leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych z pododdziałem leczenia zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	10-228 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 35	30
4.	4742	Oddział/Ośrodek leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych (detoksykacji)	oddział leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych /detoksykacji/	Mazurskie Centrum Zdrowia Szpital Powiatowy w Węgorzewie - Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	11-600 Węgorzewo ul. 3 Maja 17	18
5.	4742	Oddział/Ośrodek leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych (detoksykacji)	Oddział Detoksykacji	110 Szpital Wojskowy z Przychodnią Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Elblągu	82-307 Elbląg ul. Komeńskiego 35	10
6.	4742	Oddział/Ośrodek leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych (detoksykacji)	Ośrodek Detoksykacyjny	108 Szpital Wojskowy z Przychodnią Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Elku	19-300 Elk ul. Kościuszki 30	4

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r

4744 Oddział/Ośrodek terapii uzależnienia od alkoholu

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1.	Szpital Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	11-600 Węgorzewo ul. J. Bema 24	087-427 27 66	www.spspzozwegorzewo.republika.pl 2800062@zoz.org.pl
2.	Powiatowy Szpital im. Władysława Biegańskiego w Iławie	14-200 Iława ul. Gen. Wł. Andersa 3	089-649 22 61	www.szpital.ilawa.pl 2800109@zoz.org.pl
3.	Zespół Opieki Zdrowotnej	11-100 Lidzbark Warmiński - Bartoszycka 3	89-767 22 71	2800133@zoz.org.pl
4.	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	10-228 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 35	089-678-53-53	www.wzlp-olsztyn.prv.pl 2800313@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r

Lp.	Kod (cz. VIII)	Specjalność oddziału	Nazwa oddziału	Nazwa zakładu	Adres	Liczba łóżek
1.	4744	Oddział/Ośrodek terapii uzależnienia od alkoholu	ośrodek terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia	Szpital Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	11-600 Węgorzewo ul. J. Bema 24	37
2.	4744	Oddział/Ośrodek terapii uzależnienia od alkoholu	oddział terapii uzależnienia od alkoholu	Powiatowy Szpital im. Władysława Biegańskiego w Iławie	14-200 Iława ul. Gen. Wł. Andersa 3	32
3.	4744	Oddział/Ośrodek terapii uzależnienia od alkoholu	oddział terapii uzależnienia od alkoholu	Zespół Opieki Zdrowotnej	11-100 Lidzbark Warmiński - Bartoszycka 3	26
4.	4744	Oddział/Ośrodek terapii uzależnienia od alkoholu	oddział terapii uzależnienia od alkoholu	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	10-228 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 35	50

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r

4745 Oddział/Ośrodek terapii uzależnienia od alkoholu dla dzieci i młodzieży Brak

4746 Oddział/Ośrodek terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych Brak

4747 Oddział/Ośrodek terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży
Brak

4748 Oddział/Ośrodek leczenia zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych (detoksykacji)

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1.	Szpital Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	11-600 Węgorzewo ul. J. Bema 24	087-427 27 66	www.spspzozwegorzewo.republika.pl 2800062@zoz.org.pl
2.	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	10-228 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 35	089-678-53-53	www.wzlp-olsztyn.prv.pl 2800313@zoz.org.pl
3.	Mazurskie Centrum Zdrowia Szpital Powiatowy w Węgorzewie - Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej,	11-600 Węgorzewo ul. 3 Maja 17	087-427 32 52	www.mazurskiecentrumzdrowia.republika.pl 2800470@zoz.org.pl
4.	Zakład Opieki Zdrowotnej Zakładu Karnego w Barczewie	11-010 Barczewo ul. Klasztorna 5	089-5148441	9900381@zoz.org.

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r

Lp.	Kod (cz. VIII)	Specjalność oddziału	Nazwa oddziału	Nazwa zakładu	Adres	Liczba łóżek
1.	4748	Oddział/Ośrodek leczenia zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych (detoksykacji)	pododdział detoksykacji (narkotyki i inne substancje psychoaktywne) oddziału detoksykacji (alkoholowego)	Szpital Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	11-600 Węgorzewo ul. J. Bema 24	2
2.	4748	Oddział/Ośrodek leczenia zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych (detoksykacji)	pododdział leczenia zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych oddziału leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	10-228 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 35	10
3.	4748	Oddział/Ośrodek leczenia zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych (detoksykacji)	oddział leczenia zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych /detoksykacji/	Mazurskie Centrum Zdrowia Szpital Powiatowy w Węgorzewie - Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	11-600 Węgorzewo ul. 3 Maja 17	2
4.	4748	Oddział/Ośrodek leczenia zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych (detoksykacji)	Oddział Detoksykacji	Zakład Opieki Zdrowotnej Zakładu Karnego w Barczewie	11-010 Barczewo ul. Klasztorna 5	8

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r

4750 Oddział/Ośrodek rehabilitacyjny dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1.	Ośrodek Rehabilitacji Uzależnionych Doren im. Berty Trusiewicz Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej,	11-600 Węgorzewo - Różewiec 1	087-427 60 68	www.doren.pl 2800077@zoz.org.pl
2.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Stowarzyszenia MONAR Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny	12-250 Gaudynki koło Orzysza - 43	087-423 72 26	monargaudynki2000.republika.pl 2800087@zoz.org.pl
3.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Młodzieżowy Ośrodek Terapeutyczny KARAN "Dom Zacheusza"	82-300 Elbląg ul. Królewiecka 197	055-649 69 49	2800693@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r

Lp.	Kod (cz. VIII)	Specjalność oddziału	Nazwa oddziału	Nazwa zakładu	Adres	Liczba łóżek
1.	4750	Oddział/Ośrodek rehabilitacyjny dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych	oddział /ośrodek rehabilitacyjny dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych	Ośrodek Rehabilitacji Uzależnionych Doren im. Berty Trusiewicz Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	11-600 Węgorzewo Różewiec 1	35
2.	4750	Oddział/Ośrodek rehabilitacyjny dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych	ośrodek rehabilitacyjno-readaptacyjny dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Stowarzyszenia MONAR Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny	12-250 Gaudynki koło Orzysza 43	35
3.	4750	Oddział/Ośrodek rehabilitacyjny dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych	ośrodek rehabilitacyjny dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Młodzieżowy Ośrodek Terapeutyczny KARAN "Dom Zacheusza"	82-300 Elbląg ul. Królewiecka 197	28

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r

4751 Oddział/Ośrodek rehabilitacyjny dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży

Brak

4752 Oddział/Ośrodek terapii dla uzależnionych od alkoholu ze współistniejącymi zaburzeniami psychotycznymi

Brak

4754 Oddział/Ośrodek terapii dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi zaburzeniami psychotycznymi

Brak

4756 Oddział/Ośrodek rehabilitacji dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi zaburzeniami psychotycznymi

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1.	Ośrodek Rehabilitacji Uzależnionych Doren im. Berty Trusiewicz Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej,	11-600 Węgorzewo - Różewiec 1	087-427 60 68	www.doren.pl 2800077@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r

Lp.	Kod (cz. VIII)	Specjalność oddziału	Nazwa oddziału	Nazwa zakładu	Adres	Liczba łóżek
1.	4756	Oddział/Ośrodek rehabilitacji dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi zaburzeniami psychotycznymi	oddział /ośrodek rehabilitacyjny dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi zaburzeniami psychotycznymi	Ośrodek Rehabilitacji Uzależnionych Doren im. Berty Trusiewicz Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	11-600 Węgorzewo Różewiec 1	10

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r

Część II

Opieka Pozaszpitalna:

2700 Oddział dzienny psychiatryczny (ogólny)

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1.	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	10-228 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 35	089-678-53-53	www.wzlp-olsztyn.prv.pl 2800313@zoz.org.pl
2.	Niepubliczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej "ARCUS" Barbara Lech-Sobczak	82-300 Elbląg ul. Hetmańska 5/36	055-233 27 67	2800381@zoz.org.pl
3.	Ośrodek Terapii Uzależnień Stare Juchy	19-330 Stare Juchy ul. Mazurska 33	087-619 93 26	www.otu.pl 2800781@zoz.org.pl
4.	NZOZ "AKSON" Poradnia Zdrowia Psychicznego Oddział Dzienny	10-801 Olsztyn ul. Sielska 34	089-5425861	2800878@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r

Lp.	Kod (cz. VIII)	Specjalność oddziału	Nazwa oddziału	Nazwa zakładu	Adres	Liczba miejsc dziennych
1.	2700	Oddział dzienny psychiatryczny (ogólny)	oddział dzienny psychiatryczny z pododdziałem rehabilitacji psychiatrycznej	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	10-228 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 35	15
2.	2700	Oddział dzienny psychiatryczny (ogólny)	oddział dzienny psychiatryczny ogólny	Niepubliczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej "ARCUS" Barbara Lech-Sobczak	82-300 Elbląg ul. Hetmańska 5/36	20
3.	2700	Oddział dzienny psychiatryczny (ogólny)	oddział dzienny psychiatryczny ogólny	Ośrodek Terapii Uzależnień Stare Juchy	19-330 Ełk ul. Puławskiego 21	12
4.	2700	Oddział dzienny psychiatryczny (ogólny)	oddział dzienny psychiatryczny ogólny	Ośrodek Terapii Uzależnień Stare Juchy	19-300 Ełk ul. Wileńska 25A	12
5.	2700	Oddział dzienny psychiatryczny (ogólny)	oddział dzienny	NZOZ "AKSON" Poradnia Zdrowia Psychicznego Oddział Dzienny	10-801 Olsztyn ul. Sielska 34	35

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r

2701 Oddział dzienny psychiatryczny dla dzieci i młodzieży

Brak

2702 Oddział dzienny psychiatryczny rehabilitacyjny

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	10-228 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 35	089-678-53-53	www.wzlp-olsztyn.prv.pl 2800313@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r

Lp.	Kod (cz. VIII)	Specjalność oddziału	Nazwa oddziału	Nazwa zakładu	Adres	Liczba miejsc dziennych
1.	2702	Oddział dzienny psychiatryczny rehabilitacyjny	pododdział rehabilitacji psychiatrycznej oddziału dziennego psychiatrycznego	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	10-228 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 35	15

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r

2704 Oddział dzienny psychiatryczny geriatryczny

Brak

2706 Oddział dzienny zaburzeń nerwicowych

Brak

2707 Oddział dzienny zaburzeń nerwicowych dla dzieci i młodzieży

Brak

2709 Oddział dzienny dla osób z autyzmem dziecięcym

Brak

2710 Oddział/Ośrodek alzheimerowski

Brak

2711 Oddział dzienny terapii uzależnienia od alkoholu dla dzieci i młodzieży Brak

2712 Oddział dzienny terapii uzależnienia od alkoholu

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email	
1.	Ośrodek Terapii Uzależnień Stare Juchy	19-330 Stare Juchy ul. Mazurska 33	087-619 93 26	www.otu.pl 2800781@zoz.org.pl	
2.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej PULS	14-500 Braniewo pl. Grunwaldu 18	055-243 55 27	2800796@zoz.org.pl	
3.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Terapii Uzależnień "Szansa" mgr Bogusław Mikulski	82-300 Elbląg ul. Żeromskiego 22	055-233-94-94	2800875@zoz.org.pl	

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

Lp.	Kod (cz. VIII)	Specjalność oddziału	Nazwa oddziału	Nazwa zakładu	Adres	Liczba miejsc dziennych
1.	2712	Oddział dzienny terapii uzależnienia od alkoholu	oddział dzienny terapii uzależnień od alkoholu	Ośrodek Terapii Uzależnień Stare Juchy	19-330 Ełk ul. Puławskiego 21	12
2.	2712	Oddział dzienny terapii uzależnienia od alkoholu	oddział dzienny terapii uzależnień	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej PULS	14-500 Braniewo pl. Grunwaldu 18	20
3.	2712	Oddział dzienny terapii uzależnienia od alkoholu	oddział dzienny terapii uzależnień	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej PULS	14-100 Kąjkowo ul. Szkolna 1	20
4.	2712	Oddział dzienny terapii uzależnienia od alkoholu	dzienny oddział terapii uzależnienia od alkoholu	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Terapii Uzależnień "Szansa" mgr Bogusław Mikułski	82-300 Elbląg ul. Żeromskiego 22	12

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

2713 Oddział dzienny terapii uzależnienia od środków psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży **Brak**

2714 Oddział dzienny terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych **Brak**

2716 Oddział nocny psychiatryczny **Brak**

2718 Oddział nocny psychiatryczny dla uzależnionych **Brak**

2720 Hostel dla osób z zaburzeniami psychicznymi **Brak**

2722 Hostel dla osób psychicznie chorych **Brak**

2724 Hostel dla uzależnionych od alkoholu **Brak**

2726 Hostel dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych **Brak**

2730 Zespół leczenia środowiskowego (domowego)

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1.	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	10-228 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 35	089-678-53-53	www.wzlp-olsztyn.prv.pl 2800313@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

2731 Zespół leczenia środowiskowego (domowego) dla dzieci i młodzieży **Brak**

2732 Opieka domowa, rodzinna **Brak**

2733 Zespół leczenia środowiskowego (domowego) dla osób z autyzmem **Brak**

2740 Ośrodek leczenia uzależnień, bliżej niescharakteryzowanych

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1.	NZOZ Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia Dorota Joanna Reguła	13-200 Działdowo ul. Rydygiera 6	023-697 29 82	www.osrodek-dzialdowo.pl 2800406@zoz.org.pl
2.	Ośrodek Terapii Uzależnień Stare Juchy	19-330 Stare Juchy ul. Mazurska 33	087-619 93 26	www.otu.pl 2800781@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

Lp.	Kod (cz. VIII)	Specjalność oddziału	Nazwa oddziału	Nazwa zakładu	Adres	Liczba miejsc dziennych
1.	2740	Ośrodek leczenia uzależnień, bliżej niescharakteryzowanych	ośrodek leczenia uzależnień bliżej niescharakteryzowanych	NZOZ Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia Dorota Joanna Reguła	13-200 Działdowo ul. Rydygiera 6	8
2.	2740	Ośrodek leczenia uzależnień, bliżej niescharakteryzowanych	ośrodek leczenia uzależnień bliżej niescharakteryzowanych	Ośrodek Terapii Uzależnień Stare Juchy	19-330 Elk ul. Puławskiego 21	12

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

Część III

Opieka ambulatoryjna:

1700 Poradnia zdrowia psychicznego

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Działdowie	13-200 Działdowo ul. Leśna 1	023-697 22 11	www.spzoz-dzialdowo.pl 2800006@zoz.org.pl
2.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Fiołek"	13-330 Nowe Miasto Lubawskie ul. Grunwaldzka 3	56-646 19 89	2800010@zoz.org.pl
3.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Twoje Zdrowie "	82-300 Elbląg - Robotnicza 79	055-2329312	www.twojezdrowie.med.pl 2800051@zoz.org.pl
4.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "VITA"	19-300 Elk ul. Kochanowskiego 68 A	087-620 05 45	2800056@zoz.org.pl
5.	Szpital Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	11-600 Węgorzewo ul. J. Bema 24	087-427 27 66	www.spspzozwegorzewo.republika.pl 2800062@zoz.org.pl
6.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Mieszkalno - Rehabilitacyjny Polski Związek Niewidomych	10-685 Olsztyn ul. Paukszty 57	089-542 89 13	www.omrolszтын.neostrada.pl 2800071@zoz.org.pl
7.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Zdrowia Psychicznego Teresa Jurgielaniec - Hajkowicz	11-400 Kętrzyn ul. Daszyńskiego 30	089-751 29 77	2800073@zoz.org.pl
8.	Powiatowy Szpital im. Władysława Biegańskiego w Iławie	14-200 Iława ul. Gen. Wł. Andersa 3	089-649 22 61	www.szpital.ilawa.pl 2800109@zoz.org.pl

9.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Olsztyńscy Ortopedzi" Sp. z o.o.	10-691 Olsztyn ul. Herdera 10	515 084 947	2800178@zoz.org.pl
10.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Specjalistyczna Sp. z o.o.	11-700 Mrągowo ul. Królewiecka 58	089-741 02 52	2800201@zoz.org.pl
11.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Przychodnia Zdrowia Psychicznego".	14-200 Iława - Dworcowa 7	089-677 33 27	2800202@zoz.org.pl
12.	Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy	11-300 Biskupiec ul. Gdańska 1	89-7154201 6764201	2800225@zoz.org.pl
13.	Zespół Opieki Zdrowotnej w Nidzicy	13-100 Nidzica ul. Mickiewicza 23	089-6250535	www.zoz.nidzica.pl 2800236@zoz.org.pl
14.	Niepubliczny Zakład Rehabilitacji Leczniczej "Centrum Rehabilitacji" Urszula Hura	10-900 Olsztyn ul. Wańkowicza 5	089-542 07 99	www.hura.olsztyn.pl 2800239@zoz.org.pl
15.	Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy	10-560 Olsztyn ul. Żołnierska 27	089-533 05 32 539 02 40	2800243@zoz.org.pl
16.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "ZDROWIE"	11-100 Lidzbark Warmiński ul. 11 Listopada 15	089-767 70 33	2800254@zoz.org.pl
17.	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	10-228 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 35	089-678-53-53	www.wzlp-olsztyn.prv.pl 2800313@zoz.org.pl
18.	Spółdzielnia Pracy Lekarzy Specjalistów "ZDROWIE" Niepubliczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Olsztynie	10-116 Olsztyn ul. Ratuszowa 4	089-527 38 87	nzoz-zdrowie.olsztyn.pl 2800315@zoz.org.pl
19.	NZOZ Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia Dorota Joanna Reguła	13-200 Działdowo ul. Rydygiera 6	023-697 29 82	www.osrodek-dzialdowo.pl 2800406@zoz.org.pl
20.	Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Dobrym Mieście	11-040 Dobre Miasto ul. Grunwaldzka 10 B	089-616 82 22	2800459@zoz.org.pl
21.	Sopot Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Medical Center w Ostródzie	14-100 Ostróda ul. Tadeusza Kościuszki 2	089-642 95 90	2800491@zoz.org.pl
22.	Spółka Partnerska Lekarzy - Edward Dawidowicz, Zbigniew Grądzki, Mikołaj Kardasz, Rafał Łuczak, Ryszard Panicz Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Żuławskie Centrum Zdrowia Psychicznego "ANIMUS"	82-300 Elbląg ul. Lidzbarska 32	055-602 674 725	2800510@zoz.org.pl
23.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Poradnia Zdrowia Psychicznego"	82-300 Elbląg ul. Królewiecka 195	055-232 67 27	2800524@zoz.org.pl
24.	Niepubliczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej "LOGOS"	19-400 Olecko ul. 11-go Listopada 23	087-520 47 46 0503 077 025	2800562@zoz.org.pl
25.	Przychodnia Psychoterapii Profilaktyki i Leczenia Uzależnień - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej	10-295 Olsztyn ul. Puskina 13	089-535 71 15	2800571@zoz.org.pl
26.	Szpital Powiatowy im. Jana	11-300 Biskupiec ul.	89-715 20	www.szpital-biskupiec.pl

	Mikulicza w Biskupcu	Armii Krajowej 8	23	2800593@zoz.org.pl
27.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Medena" Psychiatria i Leczenie Uzależnień.	14-300 Morąg ul. Dworcowa 13	089-757 54 21	2800709@zoz.org.pl
28.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej PULS	14-500 Braniewo pl. Grunwaldu 18	055-243 55 27	2800796@zoz.org.pl
29.	Specjalistyczne Centrum Medyczne Spółka Partnerska Lekarsko - Położnicza Haus, Hendler, Kacperska, Przybycień i Partnerzy	11-200 Bartoszyce ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 11	089-764 18 28	2800806@zoz.org.pl
30.	NZO "AKSON" Poradnia Zdrowia Psychicznego Oddział Dzienny	10-801 Olsztyn ul. Sielska 34	089-5425861	2800878@zoz.org.pl
31.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Powiatowy	14-400 Pasłęk ul. Kopernika 24A	055-249 15 00	szpitalpaslek.com 2800974@zoz.org.pl
32.	110 Szpital Wojskowy z Przychodnią Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Elblągu	82-307 Elbląg ul. Komeńskiego 35	055-2394402	www.szpitalwojskowy.elblag.pl 9900099@zoz.org.pl
33.	108 Szpital Wojskowy z Przychodnią Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Elku	19-300 Elk ul. Kościuszki 30	087-6219803	www.108spzoz.elk.pl 9900114@zoz.org.pl
34.	Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z Warmińsko-Mazurskim Centrum Onkologii w Olsztynie	10-228 Olsztyn al. Wojska Polskiego 37	089-5398240	9900313@zoz.org.pl
35.	Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Braniewie	14-500 Braniewo ul. Stefczyka 11	055-2442366	http://wspl-braniewo.pl 9900339@zoz.org.pl
36.	Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Giżycku	11-500 Giżycko ul. Obwodowa 3	087-4285221	www.wsplek.pl 9900340@zoz.org.pl
37.	Szpital Uniwersytecki z Przychodnią Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie	10-082 Olsztyn ul. Warszawska 30	089-5423205	9901098@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

1701 Poradnia zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej - Szpital Powiatowy w Pisz	12-200 Pisz - Sienkiewicza 2	087-425 45 00	www.szpital.pisz.pl 2800151@zoz.org.pl

2.	Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy	11-300 Biskupiec ul. Gdańska 1	89-7154201 6764201	2800225@zoz.org.pl
3.	Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy	10-560 Olsztyn ul. Żołnierska 27	089-533 05 32 539 02 40	2800243@zoz.org.pl
4.	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	10-228 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 35	089-678-53-53	www.wzlp-olsztyn.prv.pl 2800313@zoz.org.pl
5.	Ośrodek Wczesnej Interwencji	10-560 Olsztyn ul. Żołnierska 27	089-533 05 32	2800394@zoz.org.pl
6.	Przychodnia Psychoterapii Profilaktyki i Leczenia Uzależnień - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej	10-295 Olsztyn ul. Puskina 13	089-535 71 15	2800571@zoz.org.pl
7.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Młodzieżowy Ośrodek Terapeutyczny KARAN "Dom Zacheusza"	82-300 Elbląg ul. Królewiecka 197	055-649 69 49	2800693@zoz.org.pl
8.	Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczy Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Giżycku	11-500 Giżycko ul. Dąbrowskiego 15	087-4292909	www.psouugizycko.org.pl 2800736@zoz.org.pl
9.	Ośrodek Wczesnej Interwencji Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Giżycku	11-500 Giżycko ul. Dąbrowskiego 15	087-429 29 09	www.psouugizycko@adres.pl 2800737@zoz.org.pl
10.	Ośrodek Wczesnej Interwencji	13-100 Nidzica ul. Krzywa 9	89-6252153	2800836@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

1703 Poradnia zdrowia psychicznego dla młodzieży

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej - Szpital Powiatowy w Pisz	12-200 Pisz - Sienkiewicza 2	087-425 45 00	www.szpital.pisz.pl 2800151@zoz.org.pl
2.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Młodzieżowy Ośrodek Terapeutyczny KARAN "Dom Zacheusza"	82-300 Elbląg ul. Królewiecka 197	055-649 69 49	2800693@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

1704 Poradnia psychogeriatryczna

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1.	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	10-228 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 35	089-678-53-53	www.wzlp-olsztyn.prv.pl 2800313@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

1705 Poradnia zdrowia psychicznego dla dzieci, młodzieży i ich rodzin

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Młodzieżowy Ośrodek Terapeutyczny KARAN "Dom Zacheusza"	82-300 Elbląg ul. Królewiecka 197	055-649 69 49	2800693@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

1706 Poradnia leczenia nerwic

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "VITA"	19-300 Elk ul. Kochanowskiego 68 A	087-620 05 45	2800056@zoz.org.pl
2.	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	10-228 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 35	089-678-53-53	www.wzlp-olsztyn.prv.pl 2800313@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

1707 Poradnia dla osób z autyzmem dziecięcym

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1.	Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. prof. dr Stanisława Popowskiego	10-561 Olsztyn ul. Żołnierska 18a	089-539 34 55	www.wssd.olsztyn.pl 2800103@zoz.org.pl
2.	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	10-228 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 35	089-678-53-53	www.wzlp-olsztyn.prv.pl 2800313@zoz.org.pl
3.	Ośrodek Wczesnej Interwencji Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Giżycku	11-500 Giżycko ul. Dąbrowskiego 15	087-429 29 09	www.psouugizycko@adres.pl 2800737@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

1710 Poradnia psychosomatyczna

Brak

1740 Poradnia leczenia uzależnień

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Specjalistyczna Sp. z o.o.	11-700 Mrągowo ul. Królewiecka 58	089-741 02 52	2800201@zoz.org.pl
2.	Sopot Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Medical Center w Ostródzie	14-100 Ostróda ul. Tadeusza Kościuszki 2	089-642 95 90	2800491@zoz.org.pl
3.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Leczenia Uzależnień Krystyna Ignatowa	11-400 Kętrzyn ul. Daszyńskiego 30	089-751 16 01	2800556@zoz.org.pl
4.	Ośrodek Terapii Uzależnień Stare Juchy	19-330 Stare Juchy ul. Mazurska 33	087-619 93 26	www.otu.pl 2800781@zoz.org.pl
5.	Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Giżycku	11-500 Giżycko ul. Obwodowa 3	087-4285221	www.wsplek.pl 9900340@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

1741 Poradnia leczenia uzależnień dla dzieci

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Młodzieżowy Ośrodek Terapeutyczny KARAN "Dom Zacheusza"	82-300 Elbląg ul. Królewiecka 197	055-649 69 49	2800693@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

1742 Poradnia antynikotynowa

Brak

1743 Poradnia terapii uzależnień od alkoholu dla dzieci i młodzieży

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Narkotyków i Współuzależnienia.	19-400 Olecko ul. Nocznickiego 15	087-520 45 91	2800516@zoz.org.pl
2.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Młodzieżowy Ośrodek Terapeutyczny KARAN "Dom Zacheusza"	82-300 Elbląg ul. Królewiecka 197	055-649 69 49	2800693@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

1744 Poradnia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Twoje Zdrowie "	82-300 Elbląg - Robotnicza 79	055-2329312	www.twojezdrowie.med.pl 2800051@zoz.org.pl
2.	Szpital Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	11-600 Węgorzewo ul. J. Bema 24	087-427 27 66	Www.spspzozwęgorzewo.republika.pl 2800062@zoz.org.pl
3.	Powiatowy Szpital im. Władysława Biegańskiego w Iławie	14-200 Iława ul. Gen. Wł. Andersa 3	089-649 22 61	www.szpital.ilawa.pl 2800109@zoz.org.pl
4.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej - Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia	12-100 Szczytno ul. Kościuszki 20	089-623 16 81	2800126@zoz.org.pl
5.	Zespół Opieki Zdrowotnej	11-100 Lidzbark Warmiński - Bartoszycka 3	89-767 22 71	2800133@zoz.org.pl
6.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Odwykowo - Terapeutyczne	82-300 Elbląg ul. Trybunalska 11	055-232 56 89	2800287@zoz.org.pl
7.	Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	10-228 Olsztyn ul. Wojska Polskiego 35	089-678-53-53	www.wzlp-olsztyn.prv.pl 2800313@zoz.org.pl
8.	NZO Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia Dorota	13-200 Działdowo ul. Rydygiera 6	023-697 29 82	www.osrodek-dzialdowo.pl 2800406@zoz.org.pl

	Joanna Reguła			
9.	Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Dobrym Mieście	11-040 Dobrze Miasto ul. Grunwaldzka 10 B	089-616 82 22	2800459@zoz.org.pl
10.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Terapii Uzależnień	11-500 Giżycko ul. Nowogródzka 3	0-87-42 82 182	2800483@zoz.org.pl
11.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Narkotyków i Współuzależnienia.	19-400 Olecko ul. Nocznickiego 15	087-520 45 91	2800516@zoz.org.pl
12.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia	11-600 Węgorzewo ul. Żeglarska 10	087-427 40 51	2800537@zoz.org.pl
13.	Przychodnia Psychoterapii Profilaktyki i Leczenia Uzależnień - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej	10-295 Olsztyn ul. Puszkina 13	089-535 71 15	2800571@zoz.org.pl
14.	Niepubliczny Ambulatoryjny Zakład Opieki Zdrowotnej	12-200 Pisz ul. Sienkiewicza 4	087-423-24-72	2800685@zoz.org.pl
15.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia "SZANSA" spółka cywilna Barbara Tucholska Lucyna Masiulaniec	11-200 Bartoszyce ul. Marksa 10	089-762 14 07	2800690@zoz.org.pl
16.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Medena" Psychiatria i Leczenie Uzależnień.	14-300 Morąg ul. Dworcowa 13	089-757 54 21	2800709@zoz.org.pl
17.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej PULS	14-500 Braniewo pl. Grunwaldu 18	055-243 55 27	2800796@zoz.org.pl
18.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Terapii Uzależnień "Szansa" mgr Bogusław Mikulski	82-300 Elbląg ul. Żeromskiego 22	055-233-94-94	2800875@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

1745 Poradnia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu dla dzieci

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Młodzieżowy Ośrodek Terapeutyczny KARAN "Dom Zacheusza"	82-300 Elbląg ul. Królewiecka 197	055-649 69 49	2800693@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

1746 Poradnia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR	82-300 Elbląg ul. Komeńskiego 42	055-236 92 13	2800119@zoz.org.pl
2.	Niepubliczny Zakład Opieki	11-500 Giżycko ul.	0-87-42 82	2800483@zoz.org.pl

	Zdrowotnej Poradnia Terapii Uzależnień	Nowogródzka 3	182	
3.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Narkotyków i Współuzależnienia.	19-400 Olecko ul. Nocznickiego 15	087-520 45 91	2800516@zoz.org.pl
4.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia	11-600 Węgorzewo ul. Żeglarska 10	087-427 40 51	2800537@zoz.org.pl
5.	Przychodnia Psychoterapii Profilaktyki i Leczenia Uzależnień - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej	10-295 Olsztyn ul. Puszkińska 13	089-535 71 15	2800571@zoz.org.pl
6.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej PULS	14-500 Braniewo pl. Grunwaldu 18	055-243 55 27	2800796@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

1747 Poradnia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych dla dzieci

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Narkotyków i Współuzależnienia.	19-400 Olecko ul. Nocznickiego 15	087-520 45 91	2800516@zoz.org.pl
2.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Młodzieżowy Ośrodek Terapeutyczny KARAN "Dom Zacheusza"	82-300 Elbląg ul. Królewiecka 197	055-649 69 49	2800693@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

1780 Poradnia seksuologiczna i patologii współżycia

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1.	Spółdzielnia Pracy Lekarzy Specjalistów "ZDROWIE" Niepubliczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Olsztynie	10-116 Olsztyn ul. Ratuszowa 4	089-527 38 87	nzo- zdrowie.olsztyn.pl 2800315@zoz.org.pl
2.	Przychodnia Psychoterapii Profilaktyki i Leczenia Uzależnień - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej	10-295 Olsztyn ul. Puszkińska 13	089-535 71 15	2800571@zoz.org.pl
3.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Młodzieżowy Ośrodek Terapeutyczny KARAN "Dom Zacheusza"	82-300 Elbląg ul. Królewiecka 197	055-649 69 49	2800693@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

1790 Poradnia psychologiczna

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Słuchu i Mowy "Medincus"	00-217 Warszawa ul. Konwiktorska 3/5 10-561 Olsztyn ul. Obrońców Tobruku 1/1	22-6354109	www.csim.pl 1402934@zoz.org.pl

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
2.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "VITA"	19-300 Ełk ul. Kochanowskiego 68 A	087-620 05 45	2800056@zoz.org.pl
3.	Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im.prof.dr Stanisława Popowskiego	10-561 Olsztyn ul. Żołnierska 18a	089-539 34 55	www.wssd.olsztyn.pl 2800103@zoz.org.pl
4.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Specjaliści Dziecięcy	10-561 Olsztyn ul. Żołnierska 41A	089-533 25 85	2800113@zoz.org.pl
5.	Olsztyński Ośrodek Onkologiczny "KOPERNIK" spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	10-513 Olsztyn ul. Kopernika 30	089-534 55 65	www.gponk.infowm.pl 2800179@zoz.org.pl
6.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Przychodnia Zdrowia Psychicznego".	14-200 Iława - Dworcowa 7	089-677 33 27	2800202@zoz.org.pl
7.	Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy	11-300 Biskupiec ul. Gdańska 1	89-7154201 6764201	2800225@zoz.org.pl
8.	Niepubliczny Zakład Rehabilitacji Leczniczej "Centrum Rehabilitacji" Urszula Hura	10-900 Olsztyn ul. Wańkowicza 5	089-542 07 99	www.hura.olsztyn.pl 2800239@zoz.org.pl
9.	Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy	10-560 Olsztyn ul. Żołnierska 27	089-533 05 32 539 02 40	2800243@zoz.org.pl
10.	Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży z Upośledzeniem Umysłowym	13-100 Nidzica ul. Krzywa 9	089-625 65 23	2800245@zoz.org.pl
11.	Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczy	82-300 Elbląg ul. Saperów 14 D	055-643 97 77	2800247@zoz.org.pl
12.	Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczy,	14-100 Ostróda ul. Grunwaldzka 19 A	089-642 92 91	www.free.ngo.pl/psouu.ostroda 2800249@zoz.org.pl
13.	Dzienne Centrum Aktywności	82-300 Elbląg ul. Saperów 14 D	055-233 75 93 643 97 77	2800298@zoz.org.pl
14.	Spółdzielnia Pracy Lekarzy Specjalistów "ZDROWIE" Niepubliczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Olsztynie	10-116 Olsztyn ul. Ratuszowa 4	089-527 38 87	nzoz-zdrowie.olsztyn.pl 2800315@zoz.org.pl
15.	Specjalistyczny Ośrodek Diagnostyki i Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu PZG	10-525 Olsztyn ul. Partyzantów 74	089-527 42 00	2800357@zoz.org.pl
16.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Poradnia Zdrowia Psychicznego"	82-300 Elbląg ul. Królewiecka 195	055-232 67 27	2800524@zoz.org.pl
17.	Centrum Medyczne Zaniewska dr n. med. Iwona Zaniewska	10-290 Olsztyn al. Wojska Polskiego 80/18	89-526 08 09	2800681@zoz.org.pl
18.	Ośrodek Rehabilitacyjno -	11-500 Giżycko ul.	087-	www.psouugizycko.org.pl

L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
	Edukacyjno - Wychowawczy Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Giżycku	Dąbrowskiego 15	4292909	2800736@zoz.org.pl
19.	Zakład Opieki Zdrowotnej Medycyny Pracy SW w Olsztynie	10-900 Olsztyn ul. Opolska 42	89-533 21 31	2800748@zoz.org.pl
20.	Centrum Rehabilitacji i Wsparcia	10-831 Olsztyn ul. Siewna 78	89-533 05 32	2801035@zoz.org.pl
21.	110 Szpital Wojskowy z Przychodnią Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Elblągu	82-307 Elbląg ul. Komeńskiego 35	055- 2394402	www.szpitalwojskowy.elblag.pl 9900099@zoz.org.pl
22.	Poradnia Przyzakładowa z Izłą Chorych w Kętrzynie - Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Warmińsko- Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej z siedzibą w Kętrzynie	11-400 Kętrzyn ul. Sikorskiego 78	089- 7542522	9901079@zoz.org.pl
23.	Szpital Uniwersytecki z Przychodnią Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie	10-082 Olsztyn ul. Warszawska 30	089- 5423205	9901098@zoz.org.pl

Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

1791 Poradnia psychologiczna dla dzieci

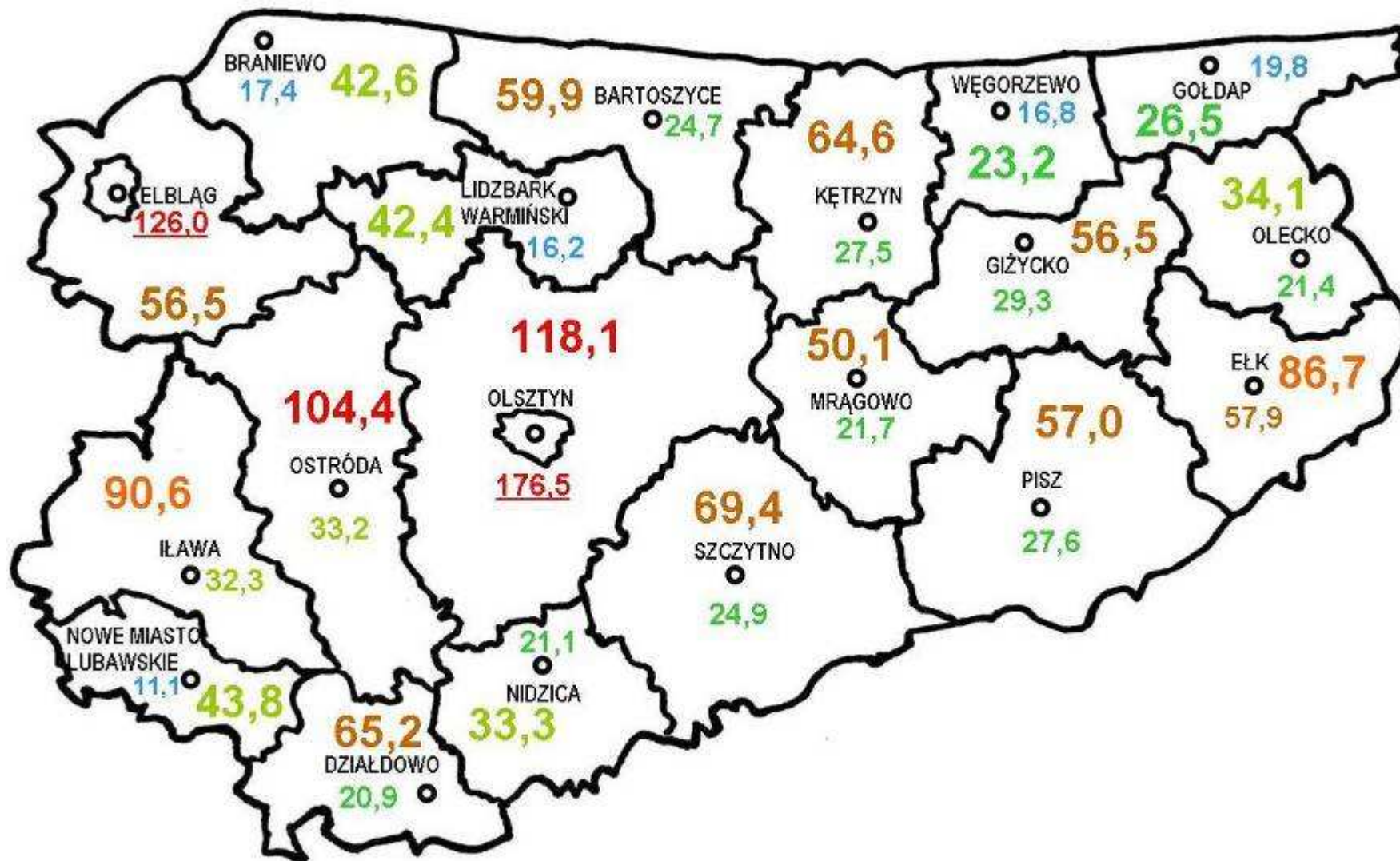
L.p.	Nazwa zakładu	Adres zakładu	telefon	Strona internetowa email
1.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Słuchu i Mowy "Medincus"	00-217 Warszawa ul. Konwiktorska 3/5	22-6354109	www.csim.pl 1402934@zoz.org.pl
2.	Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im.prof.dr Stanisława Popowskiego	10-561 Olsztyn ul. Żołnierska 18a	089-539 34 55	www.wssd.olsztyn.pl 2800103@zoz.org.pl
3.	Ośrodek Rehabilitacyjno- Edukacyjno-Wychowawczy	11-300 Biskupiec ul. Gdańska 1	89-7154201 6764201	2800225@zoz.org.pl
4.	Niepubliczny Zakład Rehabilitacji Leczniczej "Centrum Rehabilitacji" Urszula Hura	10-900 Olsztyn ul. Wańkowicza 5	089-542 07 99	www.hura.olsztyn.pl 2800239@zoz.org.pl
5.	Ośrodek Rehabilitacyjno- Edukacyjno-Wychowawczy	10-560 Olsztyn ul. Żołnierska 27	089-533 05 32 539 02 40	2800243@zoz.org.pl
6.	Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży z Upośledzeniem	13-100 Nidzica ul. Krzywa 9	089-625 65 23	2800245@zoz.org.pl

	Umysłowym			
7.	Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczy	82-300 Elbląg ul. Saperów 14 D	055-643 97 77	2800247@zoz.org.pl
8.	Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczy,	14-100 Ostróda ul. Grunwaldzka 19 A	089-642 92 91	www.free.ngo.pl/psouu.ostroda 2800249@zoz.org.pl
9.	Dzienne Centrum Aktywności	82-300 Elbląg ul. Saperów 14 D	055-233 75 93 643 97 77	2800298@zoz.org.pl
10.	Ośrodek Wczesnej Interwencji	10-560 Olsztyn ul. Żołnierska 27	089-533 05 32	2800394@zoz.org.pl
11.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Młodzieżowy Ośrodek Terapeutyczny KARAN "Dom Zacheusza"	82-300 Elbląg ul. Królewiecka 197	055-649 69 49	2800693@zoz.org.pl
12.	Ośrodek Wczesnej Interwencji	13-100 Nidzica ul. Krzywa 9	89-6252153	2800836@zoz.org.pl

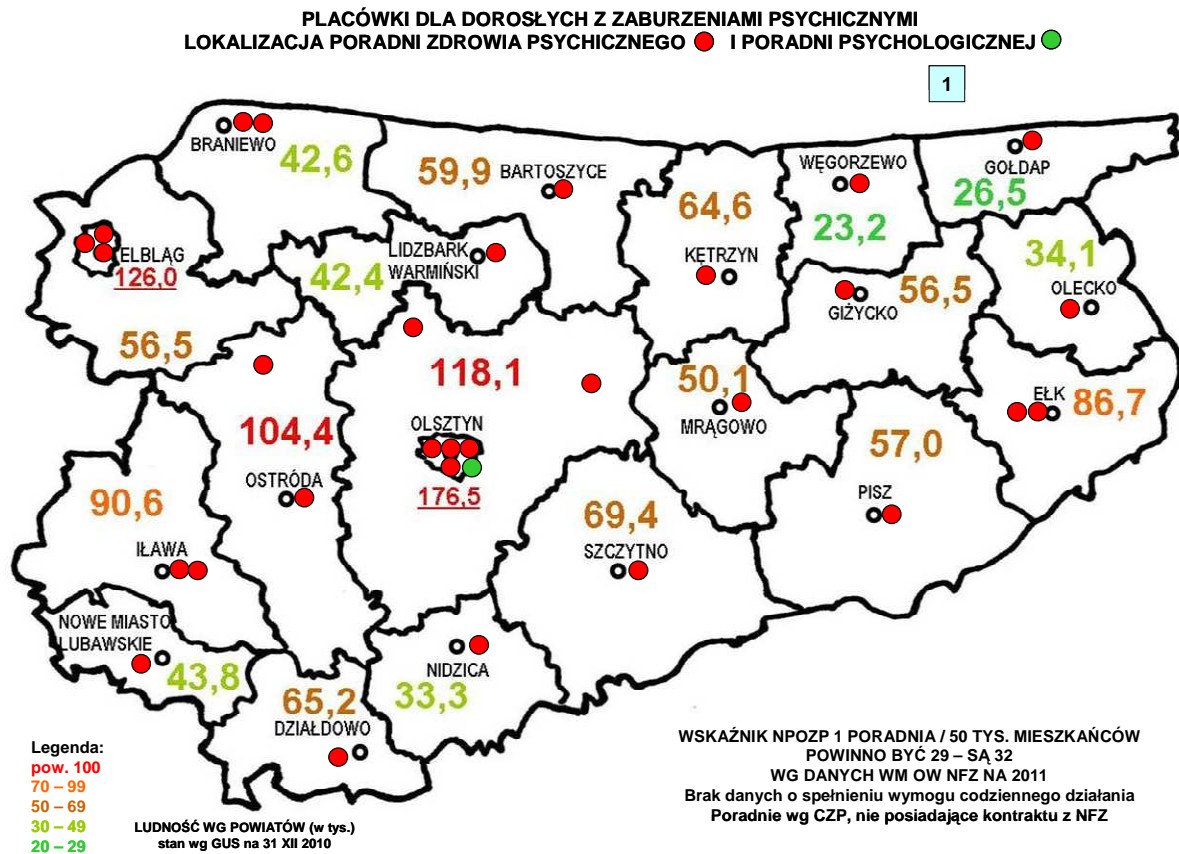
Tabela sporządzona w oparciu o dane zawarte w rejestrze zoz: www.rejestrzoz.gov.pl Stan na dzień 30.05.2011r.

Załącznik 9. Mapy pomocnicze do określania wskaźników w zakresie leczenia wg NPOZP dla województwa warmińsko-mazurskiego

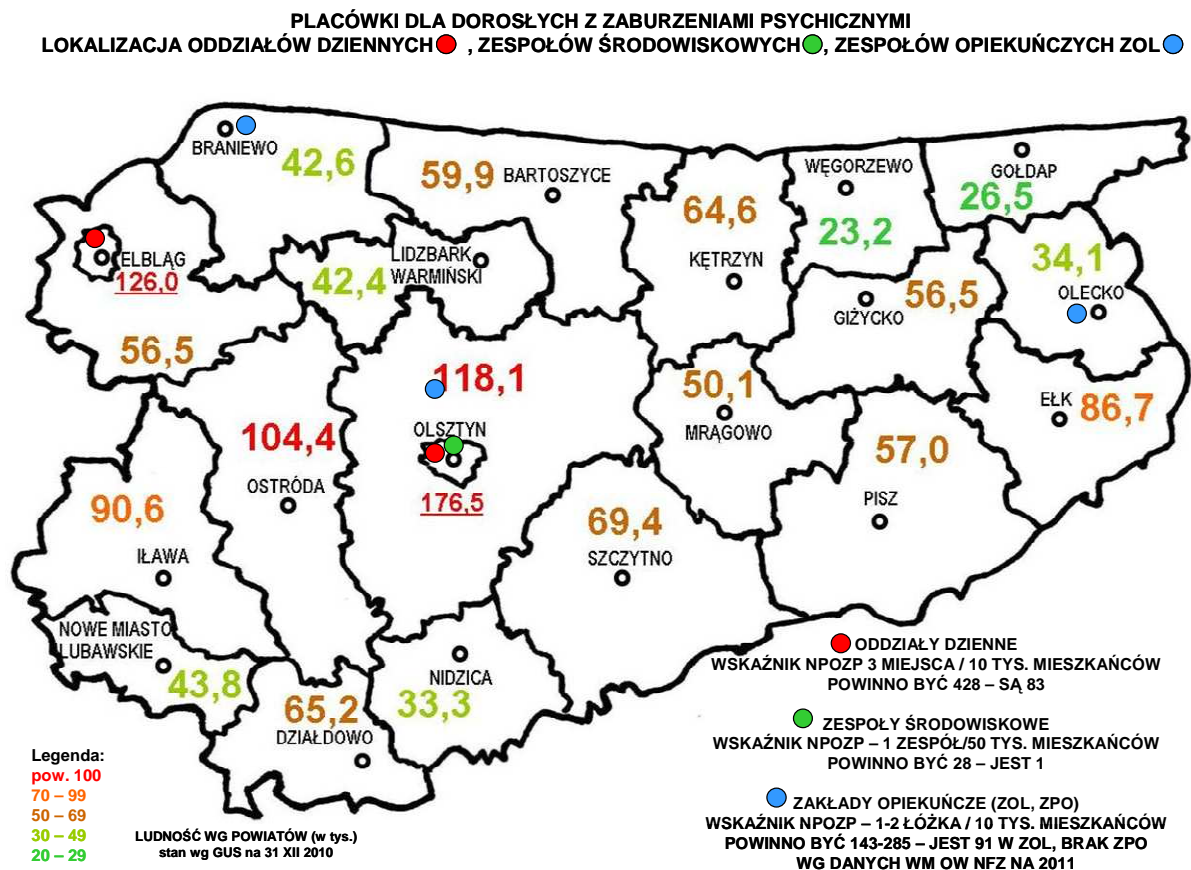
Mapa 1. Liczba ludności wg powiatów i miast powiatowych (w tys.). GUS 2010

Mapa 2

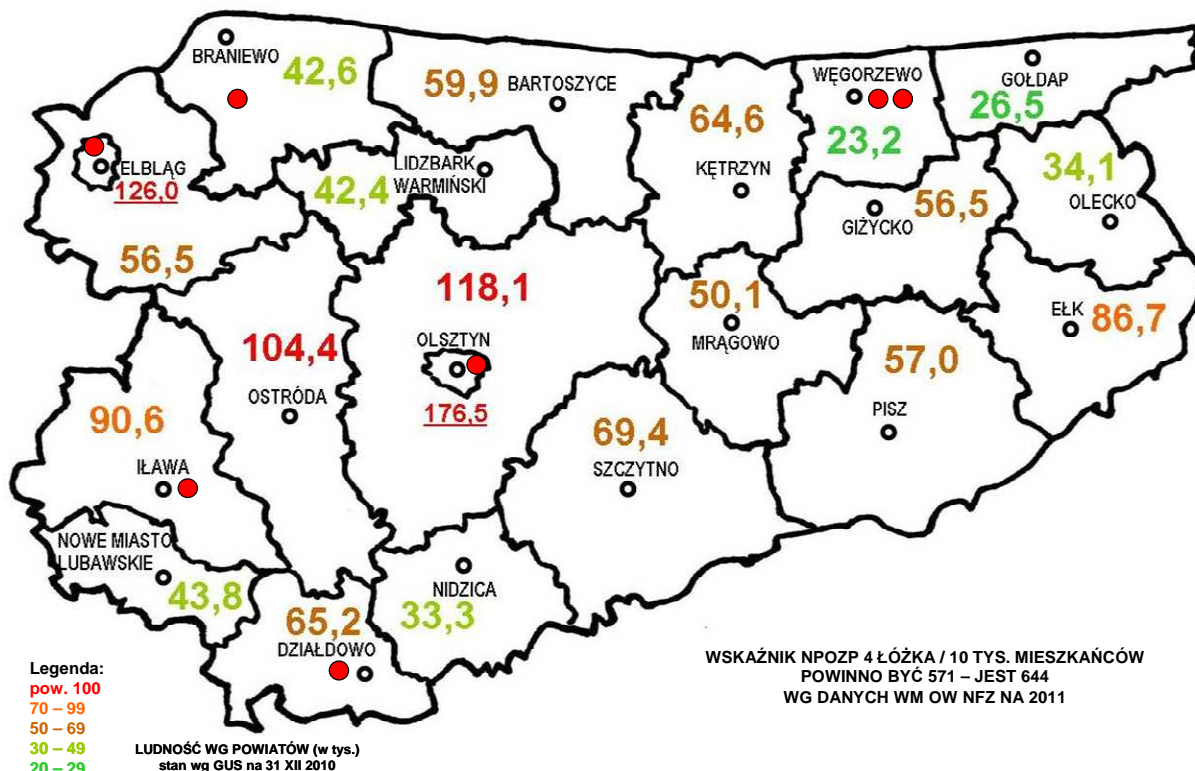
Mapa 3

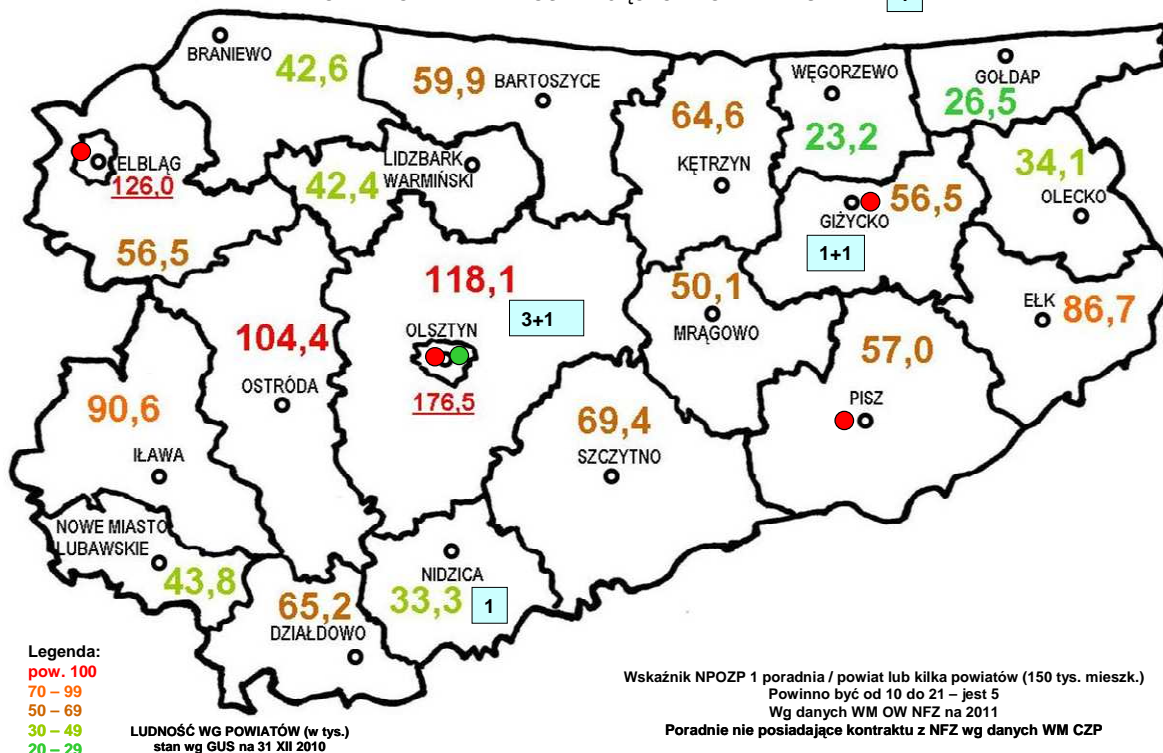
Mapa 4

**PLACÓWKI DLA DOROSŁYCH Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI
LOKALIZACJA ODDZIAŁÓW PSYCHIATRYCZNYCH SZPITALNYCH ●**

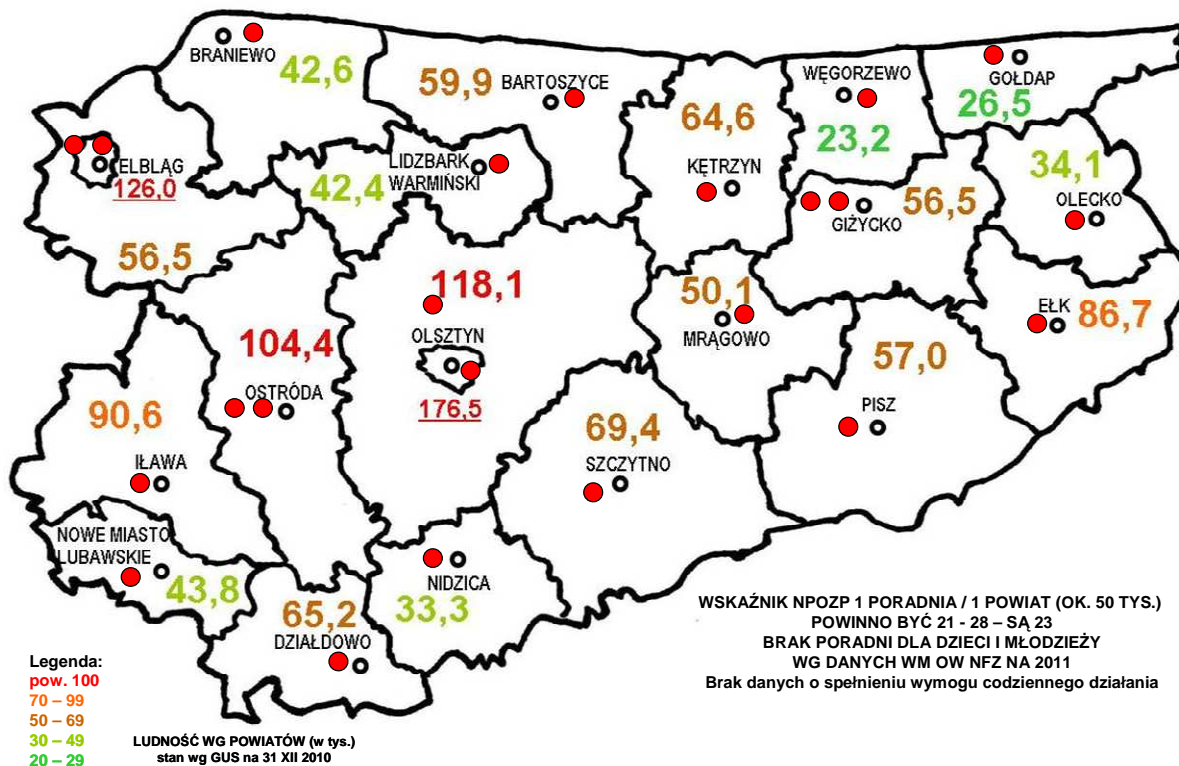
Mapa 5

**PLACÓWKI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI
LOKALIZACJA PORADNI ZDROWIA PSYCHICZNEGO ● 1701, 1703, 1705
I PORADNI DLA OSÓB Z AUTYZMEM DZIECIĘCYM ● 1707
ORAZ PORADNI NIE POSIADAJĄCYCH KONTRAKTU Z NFZ 1**

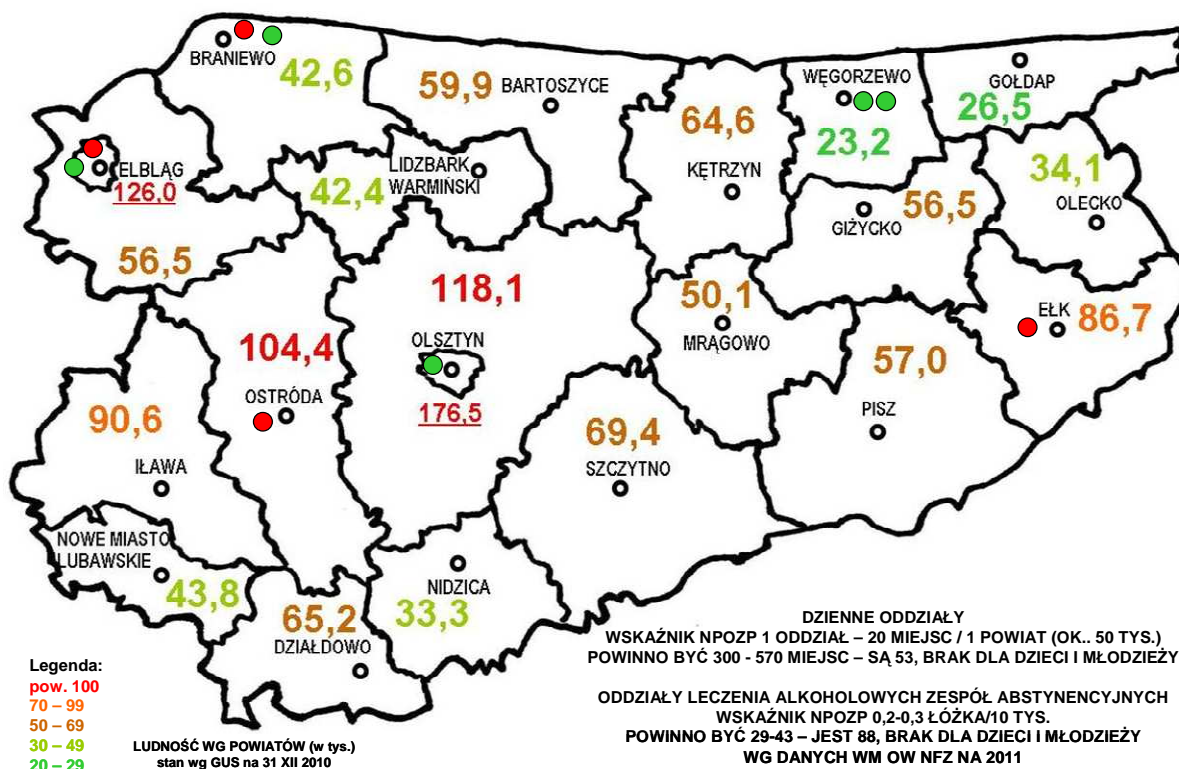
Mapa 6

**PLACÓWKI DLA UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU – DOROSŁYCH, DZIECI I MŁODZIEŻY
LOKALIZACJA PORADNI TERAPII UZALEŻNIENIA I WSPÓLUZALEŻNIENIA ●**

Mapa 7

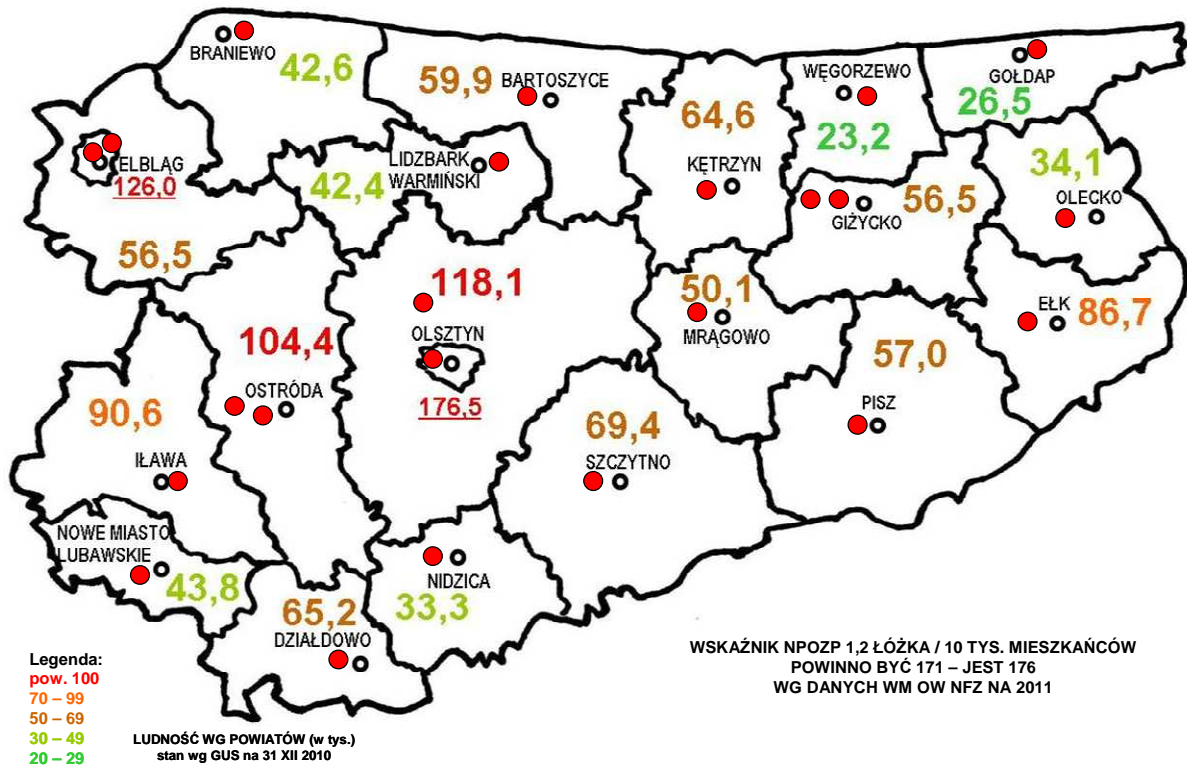
**PLACÓWKI DLA UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU – DOROSŁYCH, DZIECI I MŁODZIEŻY
LOKALIZACJA DZIENNYCH ODDZIAŁÓW ● I ODDZIAŁÓW LECZENIA ZESPOŁÓW ABSTYNYNCYJNYCH ●**

Mapa 8

**PLACÓWKI DLA UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU – DOROSŁYCH, DZIECI I MŁODZIEŻY
LOKALIZACJA ODDZIAŁÓW / OŚRODKÓW TERAPII UZALEŻNIENIA OD ALKOHOLU ●**

Mapa 9

**PLACÓWKI DLA UZALEŻNIONYCH OD SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH – DOROSŁYCH, DZIECI I MŁODZIEŻY
LOKALIZACJA PORADNI TERAPII UZALEŻNIENIA ●, ODDZIAŁÓW DETOKSYKACYJNYCH ●, OŚRODKÓW TERAPII ●**

